הארץ

75 אג' יום ב' כ"א בתמוז תשמ"ו, 28 ביולי 1986 VOL. 68/20441 JULY 28 1986

הודעה ללקוחות
מיכפל מיקרו מחשבים בע"מ
תכנה פיננסית מתקדמת ב- IBM/PC
עדכון תוכנה הכולל את המענק החדש לכיסוי דמי הביטוח הלאומי נשלח היום 28.7.86 ללקוחות.
המשלוח מבוצע ע"י שרות השליחים שלנו המגיעים לכל חלקי הארץ.
הבשן 4 תל־אביב 62034 טל. 457176; 03־452680

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: יעקב לורברבוים, מנכ"ל הטלוויזיה החינוכית
על: הפעלת שידורי הטלטקסט
(עמ' 2)

★

החום הירושלמי, קומתו של ברש ומבטאו הזכיר לנוכחים את הקסס
(עמ' 3)

★

איראן מאיימת לתקוף את סעודיה וכל מדינה המסייעת לעיראק
(עמ' 3)

★

החברה להשקעות של דיסקונט מבקשת לפצות מנהלים למפרע על כל תביעה
(עמ' 5)

★

מחירי המזוט והנפטא הוזלו עד 19.8%
(עמ' 5)

★

בג"ץ דחה עתירת רופאה לקבל הפרייה מלאכותית
(עמ' 6)

★

תדהמה במשטרה מהצהרת שופט שרוני קלדרון חוסל
(עמ' 6)

★

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). ירושלים 21־31, רמת הגולן 21־31, נהריה 21־31, צפת 21־32, טבריה 24־37, נצרת 21־33, עפולה 22־35, שומרון 22־34, תל־אביב 30־24, ירדן 24־40, עזה 23־30, באר־שבע 19־36, אילת 27־42.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4934	–
נוסעים	1.7750	–
שחור	1.5900	–

בגליון זה 12 עמודים

ראשי ההסתדרות ייפגשו היום או מחר עם נסים

ניסיון למצוא פשרה בנושא שכר מינימום

מאת יהודית וינקלר וצבי זרחיה

מזכ"ל ההסתדרות ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי עומדים להיפגש היום או מחר עם שר האוצר, משה נסים, בניסיון להגיע להסכמי שכר במיגזר הציבורי ובמיגזר העסקי, על ידי איתור פשרה בנושא שכר
(סוף בעמוד 2 טור 1)

ההחלטות מלפני כחודשיים לעידוד היצוא טרם בוצעו

עדיין לא הועברו כספי סיוע למפעלים בתחומי המתכת והאלקטרוניקה

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חלק מההחלטות שהתקבלו בלשכת ראש הממשלה בעניין מתן סיוע לעידוד היצוא לפני כחודשיים עדיין לא בוצעו. זאת, למרות הכוונה לנקוט בצעדים מהירים לעידוד היצוא. כך עולה מבדיקה שנערכה על ידי סופר "הארץ".

כך, למשל, עדיין לא הועברו כספי סיוע למפעלים בתחומי המתכת והאלקטרוניקה. בדיון שנערך בלשכת ראש הממשלה הוחלט להקים קרן בת 15 מיליון דולר לסיוע למפעלי מתכת ואלקטרוניקה השרויים בקשיים. סופר "הארץ" מציין, כי עדיין לא הושלמה קביעתם של קריטריונים למתן סיוע למפעלי מתכת ואלקטרוניקה המבקשים סיוע ממשלתי.

כן הוחלט להגדיל את הקרן לקידום השיווק ולסייע באמצעותה ליצואנים. מאז קבלת ההחלטה לא הועברו כספים נוספים לקידום השיווק של מפעלי תעשייה.

החלטה אחרת של הצוות הממשלתי שגיבש שורת צעדים לעידוד היצוא מתייחסת לבחינת הצעה להפחית את דמי הרציף על יבוא לשם יצוא. הצוות הממשלתי הוליט להמתין עד לקבלת דו"ח של ועדת נירדפלד לבדיקת תעריפי המטען של היצוא והיבוא. הוועדה היתה אמורה להגיש דו"ח מסכם עד סוף חודש יוני. עד עתה טרם נמסרו המלצותיה. לפיכך, מתעכב הטיפול בעניין על ידי הצוות הממשלתי לעידוד היצוא.

במשרדים הכלכליים מובעת לאחרונה דאגה מהקיפאון בגידול היצוא. במשרדים הכלכליים מודים כי רווחיות היצוא נפגעה מאוד בחודשים האחרונים וכי יש לפעול לשיפורה. עם זאת טוענים כי הדבר נובע בחלקו מהעובדה, שהיצרנים נתנו תוספת שכר חריגות לעובדיהם מתוך ציפיה שהממשלה תפצה אותם בגין תוספות אלה.

דו"ח פנימי למחצית הראשונה של 1986:

אין להפריז בחשיבות הגידול ביבוא של מוצרים בני קיימא

העליה נובעת כנראה בחלקה מציפיות להפשרת מחירים

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

אין להפריז בחשיבות הגידול שנרשם במחצית הראשונה של השנה ביבוא של מוצרי צריכה. העליה שנרשמה ביבוא מוצרים בני קיימא במחצית הראשונה של '86 נובעת כנראה בחלקה מציפיות להפשרת מחירים ובחלקה מהמחוייבויות הקיימות ביבוא מוצרי בני קיימא. זאת, לאחר הירידה הניכרת שנרשמה בשנים '84 ו'85. כך עולה מדו"ח פנימי על התפתחות יבוא הסחורות במחצית הראשונה של '86, שעובד על ידי כלכלני משרד התעשייה והמסחר והוגש לשר התעשייה, אריאל שרון.

הדו"ח הפנימי קובע, כי רמת היבוא של מוצרי צריכה בני קיימא במחצית הראשונה של השנה, נמוכה מזו שהיתה ב־83'. סופר "הארץ" מציין כי ברבעון הראשון של 83' נרשם שיא ביבוא מוצרי בני קיימא והדבר אף זכה לשם "ימי אירידור העליזים".

ניתוח העליה ביבוא הסחורות מלמד, כי בתשומות לייצור, למעט דלק ויהלומים, נרשם בששת החודשים הראשונים של השנה גידול של 17 אחוזים לעומת המחצית הקודמת. כלכלני משרד התעשייה והמסחר מסבירים כי יתכן ועליה זו נובעת מתהליך הפשרת המחירים, כאשר במצב זה יש נכונות להגביר את מכירת המוצרים המוגמרים ועקב כך לחדש את המלאים של תשומות מיובאות.

גורם נוסף לגידול ביבוא תשומות לייצור קשור אף הוא בהקפאה ובהפשרה, כאשר מחירי תשומות מייצור מקומי היו מוקפאים והוצאות מקומיות עלו – כדאי היה להמיר ייצור תשומות מקומיות בתשומות מיובאות. יחד עם זאת, הדו"ח שנמסר לשר שרון צופה, שברמת הביקושים הקיימת כיום במשק ייפסק הגידול של יבוא תשומות.

אשר ליבוא היהלומים, מוסבר כי ההתאוששות המהירה של ענף זה הביאה לגידול המואץ ביבוא מוצרים אלה.

בעניין יבוא מוצרי השקעה מתברר כי במחצית הראשונה של השנה נרשמה ירידה קלה ביבוא מוצרים אלה. התפתחות זו על פי כלכלני תמ"ס עשויה להעיד על ההערכות ההדירות לגבי חידוש הצמיחה במשק לטווח ארוך ועל העדר ציפיות לפיחות.

מקורבי רוה"מ: בהודעה המשותפת באיפראן לא נשלל שיתוף אש"ף בתהליך השלום

פרס הסכים למו"מ עם מדינות ערב ופלשתינאים שוחרי שלום

ישראל התחייבה במרוקו לא להרחיב ריבונותה לשטחי הגדה והרצועה כל עוד נמשכת יוזמת השלום ★ פרס: חסן נמנע מלהזכיר את ירושלים כבירת המדינה הפלשתינית

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

ישראל מוכנה לנהל משא ומתן לשלום עם נציגי מדינות ערב ופלשתינאים שוחרי שלום, הדוחים אלימות וטרור – סעיף זה כלול בטיוטה שהכין הצוות הישראלי להודעה המשותפת של המלך חסן וראש הממשלה שמעון פרס.

מקורבי ראש הממשלה הדגישו אתמול כי סעיף זה אינו שולל אפשרות שיתופם של אנשי אש"ף בתהליך השלום, בתנאי הבלעדי שיסתייגו מהטרור ויתחייבו לפתרון בדרכי שלום.

(סוף בעמוד 2 טור 3)

מימין לשמאל: בוש עם שמיר בפגישה במלון המלך דוד, ליד הכותל המערבי ובמסיבה מטעם של ראש הממשלה בירושלים.
(צילום: עוזי קרן ורחמים ישראלי)

ממשלת שמיר מתכננת למסור תיק הערבים לרוני מילוא

אישרו גורמים מפלגתיים מקורבים לליכוד

מאת שמואלה מנצור,
סופר "הארץ" בגליל

הממשלה, בראשות יצחק שמיר, מתכננת להקים מחדש את לשכת היועץ לענייני ערבים, לפתוח מחדש את הלשכות האיזוריות ולמסור את "תיק" הערבים בישראל לטיפולו של סגן שר החוץ כיום, ח"כ רוני מילוא. תכנית זו אישרו גורמים מפלגתים המקורבים לליכוד.

גורמים אלה אומרים כי בלשכת שר החוץ מצא "מיקלט" בנימין גור אריה, יועץ ראש הממשלה לשעבר, שפוטר מתפקידו עם מסירת התיק על ידי ראש הממשלה, שמעון פרס, לשר בלי תיק עזר ויצמן. כזכור, עתר גור אריה לבג"ץ נגד פיטוריו, אבל בית־המשפט לא ראה צורך להתערב לטובתו.

ראש שב"כ הציע למנות אזרח ערבי כסגן יועץ לעניינים ערביים

ראש שירות הבטחון הכללי הציע למנות אזרח ערבי כסגן יועץ ראש הממשלה לענייני ערבים, כדי לאותת לשאר המעסיקים הציבוריים במדינה, כי דווקא גורמי הבטחון במדינה מודאגים מכך שאין המשכילים הערבים הצעירים מצליחים להקלט בשירות הציבורי" זאת גילה אתמול שמואל טולידנו, יועץ ראש הממשלה לענייני ערבים לשעבר. טולידנו אמר זאת בכנס מרכז מפ"ם, שנערך אתמול, לראשונה מאז קום המדינה, בנצרת. הכנס דן במדיניות מפ"ם לגבי הערבים בישראל.

לטיף דורי, רכז פעילות מפ"ם במיגזר הערבי אמר כי בשנתים האחרונות, בהם פרשה מפ"ם מהשתתפות עם מפלגת העבודה, הצטרפו לשורות מפ"ם אלף חברים חדשים. את כנס מפ"ם אתמול ברכו יו"ר הוועד הארצי של הרשויות הערביות, הקאדי המוסלמי של עכו, הכומר של סכנין. נכחו בכנס שלושה ראשי מועצות ערביים ונציגות מכתריסר כפרים נוספים.

שוק ההון

נמשכים הביקושים למניות

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מגמת הביקושים למניות חופשיות נמשכה בפתיחות שבוע המסחר בבורסה. הביקושים למניות הכבדות סופקו בעליות שערים קלות, אך במניות דלות הסחירות, נרשמו תנודות שערים חריפות ביותר כלפי מעלה. מניות קבוצת ספנות הספקה ירדו בניגוד למגמה הכללית בשיעור של עד 20 אחוז.

בנק ישראל פדה אתמול סידרה אג"ח בהיקף של 200 מיליון שקל. חרף זאת, לא הורגשה הקלה בגרעונות הנזילות של הבנקים והמסתכמים כיום בכ־150 מיליון שקל. ריבית הזכות על פקדונות שיקליים עלתה במקצת, והיא עומדת כיום על 18 אחוז.

בנק לאומי הודיע על שיפור בשיטת הדיווח של כרטיסי ויזה, במסגרתו תוכל כל חברה לקבל דיווח מרוכז של העסקות, שבוצעו באמצעות כל הכרטיסים העסקיים שברשותה. בנק הפועלים הוציא מדריך אי. סי. יו. חדש, המיועד לסייע ללקוחות עסקיים העוסקים בסחר החוץ.

ערכה את העמוד: עדה אושפיז

סגן נשיא ארה"ב נועד אתמול לשיחה עם פרס

בוש יחליט אם לבקר במרוקו רק לאחר התייעצות עם מלכה

מאת עקיבא אלדר

סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, עדיין לא החליט סופית אם יבקר במרוקו בתום ביקורו בישראל, ירדן ומצרים. בשיחה עם ראש הממשלה, שמעון פרס אמר אמש האורח, כי ההחלטה תתקבל לאחר התייעצות עם המלך חסן. לדבריו, אם יהיה המלך סבור שהביקור יתרום לקידום תהליך השלום ולביצור מעמדו, הוא ישמח לצרף את מרוקו לתוכנית סיורו באזור. קודם לכן דיווח פרס לבוש על פגישותיו עם מלך מרוקו ובוש אמר כי הפיסגה באיפראן היא חשובה לתהליך השלום.

בסעודת הערב שהתקיימה אמש במשכן הכנסת לכבוד ג'ורג' בוש, אמר פרס כי ישראל תמשיך במאמציה להגיע לשלום עם הערבים תוך כל האכזבות. בוש אמר כי הידידות העמוקה בין שתי המדינות תימשך לעד. הוא אמר כי לאחר שביקר ביד ושם, ברור לו יותר מתמיד כי אין לשכוח את השואה.

ביום רביעי יקיים ראש הממשלה שיחת עבודה ארוכה עם בוש בנושאים המדיניים המעסיקים את שתי המדינות.

בוש לשמיר: נשמח לעבוד אתך

מאת עקיבא אלדר

"נשמח לעבוד איתך" – אמר אתמול סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, למ"מ ראש הממשלה, יצחק שמיר, בפגישה ראשונה שקיימו השניים במלון "המלך דוד". בוש אמר כי האמריקאים רוחשים כבוד רב לשמיר, מרעים לאחריות שתיפול בקרוב על כתפיו ומאחלים לו הצלחה.

שמיר אמר לאורח, כי ביקורו מבטא שיא ביחסי ארה"ב – ישראל והודה לו על תרומתו להעלאת יהודי אתיופיה. שמיר הביע את בטחונה של ישראל במנהיגותם של הנשיא רייגן וסגנו בוש. בהתייחסו לנאומו של בוש בבן גוריון אמר שמיר כי יש לחזק את הקשרים בין שתי המדינות, אשר חוזקו בחמש השנים האחרונות, למען יהרתעו גורמים עויינים לאיזור. שמיר הביע את סיפוקו מכך, כי למרות חיזוק הקשרים בין ארה"ב לישראל ועמדתה הנחושה של ארה"ב לביעור הטרור, מצבה באיזור איתן מתמיד. בוש הודה על תמיכתה של ישראל בעניין פעולות התגמול של ארה"ב בלוב. הוא עמד על השינוי שחל מאז היתה ישראל במצב המדינה היחידה שתמכה בארה"ב – החלטות ועידת טוקיו ושינוי בעמדתן של מדינות אירופה. לדבריו, לא היתה לפעולות בלוב השפעה שלילית על מערכת היחסים של ארה"ב עם העולם הערבי, דבר שנוכח בו במהלך ביקורו האחרון במדינות המפרץ.

שמיר הביע את הערכתו לגישתו של הנשיא לנושא שחרור יהודי ברית־המועצות.
(ראה סיקור הביקור בעמוד 3)

חסן התפטר מתפקיד היו"ר התורן של הפיסגה הערבית

כדי שהמהלך המרוקאי לא יכשיל כינוס הפסגה המיוחדת המוצעת ★ אבו־ג'יהאד: שום תועלת לא תצמח מהעשיה המדינית ★ חוסיין סיים שיחותיו בדמשק

מאת סופר "הארץ"
לענינים ערביים

המלך חסן השני הודיע אתמול למזכ"ל הליגה הערבית, כי הוא החליט לא לשמש יותר היו"ר התורן של הפסגה הערבית, כדי שהמהלך המרוקאי, לאור התגובות הערביות, לא ישמש מכשול לכינוס הפסגה המיוחדת המוצעת. המלך הורה במקביל לקרוא לשגריריו בבירות ערב לבוא לרבאט להתייעצויות.

בתוך כך סיימה אמש הוועדה המבצעת העליונה של אש"ף את דיוניה הממושכים בתוניס בצעדים הירדניים ובמהלך המרוקאי. סגנו של ערפאת, אבו־ג'יהאד הודיע אתמול בראיון עם העתון "אל־אתחאד", המופיע באבו־דאבי, כי "אש"ף החליט לרכז את כל המאמצים למאבק המזויין נגד האויב הציוני", וכי שום תועלת לא תצמח מהעשיה המדינית. ערפאת שיגר אתמול איגרת דחופה לנשיא מובארק ונציגו סעיד כמאל נועד לשיחה ארוכה בקהיר עם יועץ הנשיא, ד"ר אסאמה אל־באז. מובארק קיבל אתמול איגרת גם משמעון פרס, אותה העביר המיופה כוח בסיני, שנועד עם שר החוץ ד"ר עבד אל־מג'יד. מאוחר יותר נועד עבד אל מג'יד עם היועץ המשפטי במשרד החוץ האמריקאי, אברהם סופר, וחברי המשלחת המצרית לשיחות טאבה. סופר הודיע אמש כי שלושת המשלחות לשיחות טאבה יוועדו בימים הקרובים בישראל וכי שיחותיו עם עבד אל־מג'יד "היו מועילות ביותר".

המלך חוסיין סיים אתמול את שיחותיו בדמשק, שנמשכו יומיים ושב לעמאן. לפני שובו נועד בפעם השנית לשיחת ארבע עיניים עם הנשיא אסד. בשיחות אלה נידון המהלך המרוקאי ותביעת אש"ף לכנס את הפיסגה וכן העמקת היחסים בין שתי המדינות. לא נמסרו פרטים על תוצאות השיחות, אולם מקורות ערביים בדמשק אמרו אמש כי הנשיא אסד פועל במרץ, כדי לשכנע מנהיגים ערביים נוספים ללכת בעקבות סוריה ולנתק את היחסים עם מרוקו. אמצעי התקשורת הסוריים תקפו אתמול קשות את ביקורו של סגן נשיא ארה"ב בוש, וציינו כי עיתוי הביקור והסתרותיו מבוחשות כי ארה"ב חותרת לכפות "שוב את הסכמי הכניעה נוסח קאמפ דיוויד על הערבים".

בדו"ח ועדה ציבורית שהוגש לשר העבודה והרווחה:

ארגון הקניות לא פעל במקרים רבים למנוע הדרדרות מושב הנתון בקשיים

לא נקט בדרך כלל בפעולה מתאימה להפסקת האשראי, לא דאג לבטחונות נאותים והמשיך לתת הלוואות חריגות

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

ישנם מקרים רבים בהם לא נקט ארגון הקניות, למרות המעקב הכלכלי הצמוד שהוא מנהל על המושבים, בצעדים נאותים ולא עצר את ההידרדרות המשקית של מושב הנתון בקשיים. הארגון לא נקט בדרך כלל בפעולה נאותה להפסקת האשראי במקרים כאלה, לא דאג לבטחונות נאותים ואף המשיך לתת למושבים אלה הלוואות חריגות, שעלו על המוצע. בדרך כלל אין נוהלים קבועים למתן אשראי למושבים. כמו כן אין ארגוני הקניות נוהגים לאשר באסיפות הכלליות את מכסימום האשראי שהם רשאים לקבל והערבויות שהם רשאים לתת לחבריהם.

כך קובעת ועדה ציבורית, שבחנה את תפקודם ודרכי פעולתם של ארגוני הקניות של המושבים, בדו"ח שהוגש לשר העבודה והרווחה, משה קצב.

חוסר תיאום בהקמת מפעלים

כן קובעת הוועדה כי קיים חוסר תיאום בהקמת מפעלים אזוריים בין ארגוני הקניה של המושבים לבין התנועות המושביות והקיבוציות.

כתוצאה מחוסר תיאום זה הקימו תנועות וארגונים שונים מפעלים זהים באותו אזור, דבר שיצר עודף בכושר הייצור של המפעלים או שאינם מנוצלים או מנוצלים למחצה.

ליקויים נוספים

הוועדה מצאה ליקויים חמורים נוספים: ★ משרדי הממשלה והמוסדות המיישבים נתנו עידוד להקמת המפעלים האזוריים, אולם לא נבדקה כדאיות הקמת המפעל מבחינה כלכלית, ולעיתים לא הקפידו על מציאת נקודת האיזון בין כדאיות הקמת המפעל ועלות ההשקעה והמימון.

★ לא היתה הקפדה מספקת שהקמת המפעל תאושר באסיפת כלליות של חברי המושבים, ולעתים קרובות הסתפקו בהחלטות ועדי המושבים בלבד.

★ מרבית המפעלים האזוריים מנוהלים בידי ארגוני הקניות ויושבי ראש או מנהלי ארגון הקניה משמשים אף כיושבי ראש המפעלים האזוריים, ולעיתים נבחרים גם חברי הנהלה של המפעלים בתיאום עם מנהלי הארגון.

הוועדה גיבשה שורה ארוכה של המלצות, שהמרכזיות שבהן לאסור על יו"ר ומנכ"ל ארגון קניות לשמש כמנהלים או כחברי הנהלה של מפעלים אזוריים, לבדוק יותר כדאיות הקמת המפעלים האזוריים, ולהדק את לפיזור מפעלים הנמצאים באותו אזור.

אל תגרר אחרי פרסומים מטעים

AVIS

"אוויס" משאירה את כל מתחרותיה מאחור!

אתה נוסע לחו"ל? אל תאמין לפרסומים מטעים המבטיחים לך מחירים "נמוכים" של חברות "בינלאומיות" כאלה או אחרות.

עיין בטבלת ההשוואה ובוא להזמין לך את ה-AVIS שלך באירופה או בארה"ב במחיר ללא מתחרים!

טבלת השוואה השכרה לשבוע באירופה לרכב מקבוצה A

מדינה	מטבע	AVIS	חברה בינ"ל א'	חברה בינ"ל ב'
אוסטריה	שילינגים אוסטריים	1,750	1,848	1,887
בלגיה	פרנקים בלגיים	4,179	4,480	4,752
דנמרק	קרונות דניות	756	819	950
צרפת	פרנקים צרפתיים	938	1,148	1,080
גרמניה	מרקים גרמניים	250	266	260
הולנד	גילדרים הולנדיים	273	280	297
איטליה	לירטות איטלקיות	211,330	229,600	272,000
ספרד	פזטות ספרדיות	13,314	13,888	19,924
שוויץ	פרנקים שוויצריים	294	308	350
אנגליה	לירות אנגליות	80.50	84	84

בדוק והשווה!!

ועוד הפתעה! השווה גם את מחירי השכרת הרכב במדינה אחת והחזרתו במדינה אחרת (ללא תוספת תשלום, במרבית המקרים) וקח "אוויס"!

פרסים מלאים על ההצעות המפתיעות של "אוויס" לקיץ 86 תוכל לקבל בכל אחד מסניפי "אוויס" בארץ ואצל סוכן הנסיעות שלך.

AVIS עובדה. אנו משתדלים יותר.

P.B.S|בס

ראיתי שמעתי

מה הם שואלים

בכירי הנציגים של התקשורת האמריקאית מלווים את סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, במסעו לשלוש ארצות המזרח התיכון. שאלותיהם של עיתונאים אלה מעידות עליהם כי לא הכינו "שיעורי בית" לפני באם. נציג של רשת טלוויזיה גדולה ביקש למשל לדעת היכן הגדה המערבית. קריאות של התפעלות וחוסר־אמון עוררו גם התשובות לשאלות האמריקאים, כי תושבי יו"ש זכאים להצביע לבית־הנבחרים הירדני וכי יש להם דרכונים ירדניים. העסיקה אותם מאד השאלה איך מכנים כאן את השטחים, האם הם "כבושים" או "מנוהלים", ומה בעצם מעמדם המשפטי.

כתבת של רשת אי־בי־סי היתה המופתעת מכולם. אחרי ששאלה כמה נשים חברות בכנסת, וקיבלה תשובה שיש תשע, אבל היתה לנו ראש ממשלה אשה — הקשתה: "האם גם ראש הממשלה נאלצה להתפלל ליד הכותל במקום הנפרד". הכתבת שחורת־העור, שהמלים "מקום נפרד" מעוררות בה אסוציאציות שונות לחלוטין ממה שרואות נשים יהודיות בעזרת הנשים במקומות תפילה. היא גם שאלה מדוע הרחובות כה שקטים וריקים: האם זה בגלל מצב הבטחון בארץ? חוסר־אמון בולט השתקף על פניה כאשר זכתה לתשובה הפשוטה, שבחום הצהרים הירושלמי, מעדיפים הישראלים לנוח ב"סיאסטה".

ע. בר

יהודי מנוהין ו"נסי" במשחקי אדינבורו

מרבית מדינות העולם השלישי החרימו אמנם את משחקי חבר העמים הבריטי שנפתחו באדינבורו, בגלל סירובה של מרגרט תאצ'ר לאכוף עיצומים על דרום אפריקה. אולם ההיעדרות ההמונית לא מנעה קריאות התפעלות מטקס הפתיחה המרהיב של התחרויות. שני כוכבים היו לטקס. האחד היה הכנר יהודי מנוהין, אשר לבש חצאית סקוטית וניגן בנעימות סקוטיות. השנייה היתה המפלצת של לוך נס, המכונה "נסי", שהופיעה בהופעת בכורה בגודל טבעי על פני האדמה, לשביעות רצונו של נשיא המשחקים, הנסיך פיליפ. אגב, הנסיך מתח ביקורת חריפה על המדינות שהחליטו להחרים את האליפות.

שאול צדקא

"רולס רויס" לשריר?

שר התיירות, אברהם שריר, שוחח אתמול בחיוג ישיר בטלפון ממכונית רולס רויס עם נשיא החברה להשכרת רכב "באדג'ט" בארה"ב, מוריס באי־לסבורג. הלה הודיע לשר, כי חברתו תכפיל השנה את תקציב הפרסום שלה בארה"ב לעידוד השכרת רכב בישראל והוא יעמוד על חצי מיליון דולר. הרולס רויס הובאה במיוחד לארץ במסגרת מערכת שיווק ופרסום של החברה בישראל. את המכונית המפוארה הציג לפני שר התיירות מנכ"ל החברה בארץ, מוני בר.

זהר בלומנקרנץ

החום האילתי משגע את הפינים

אילת נעשתה להיט בפינלנד בימים אלה. קטלוג נסיעות הנופש לעונת החורף 1987/1986 פורסם בפינלנד בראשית יולי ובשלושת השבועות הראשונים למכירות נמכרו 38 אחוז מכל היצע המקומות לאילת. הטיסות מפינלנד לאילת יתחילו בסוף אוקטובר ויימשכו עד תחילת מאי. מחירי הנופש באילת אינם יקרים מנופש ברמה דומה באיים הקנריים. "חבילה" של טיסה ואירוח במלון זול מחירה 380 דולר. במלון ברמת ארבעה כוכבים: 550 דולר.

השמש והחום — בפינלנד שוררת בימי החורף קרה של מינוס 15–30 מעלות — מסבירים את ההצלחה. אך גם המלצותיהם של תיירים שביקרו באילת בעונה הקודמת הועילו. כך צפויה השנה הכפלת מספר הנופשים לעומת השנה הקודמת.

חברת התעופה הפינית "פינאייר" תטוס מהלסינקי לאילת בקו הקצר ביותר — מעל לשטח בריה"מ.

קופנהגן אליהו זהבי

צילומי הפרס של חברת ג.ג. "שלגיה", הביאו לארץ שבעה גמדים שנציגו את שהותם פה גם להקמת "איגוד לאנשים קטנים", שיילחם נגד הפליית הגמדים בכל תחומי החיים. בנוסף לכך חגגו מלקולם דיקסון (שלישי משמאל) והעיתונאי (שנייה משמאל) עשרים וחמש שנות נישואים ומלון הילטון אירח את הגמדים ושלגייתם על עוגה מתוקה.

בעריכת עירית רוזנבלום

אשה נהרגה ו־32 נפצעו בחילופי אש בביירות

ביירות (ע"ר). אשה נהרגה ו־32 נפצעו בחילופי הפגזות וירי רקטות ומרגמות בין שני עברי הקו הירוק, המפצל בין ביירות המוסלמית לביירות הנוצרית.

מקורות בטחוניים מסרו, כי רוב הפגזים נחתו באיזור החוף. פגזים נפלו גם ליד ארמון הנשיא במזרח ביירות ובאיזורי מגורים במערב העיר. תחנות רדיו שידרו בקשות למנות דם.

היתה זו התקרית האלימה השניה בביירות מאז התפרסו יחידות קומנדו סוריות ואנשי ביטחון במערב העיר ב־4 ביולי, בניסיון להשתלט על התוהו ובוהו שיצרו המיליציות.

התקרית הראשונה אירעה כאשר מוסלמים קיצונים שמו מארב על אוטובוס, שהוביל אנשי צוות רפואי מבית החולים של האוניברסיטה האמריקאית בביירות, שהיה בדרכו למזרח העיר. כשהגיע האוטובוס לנקודת המעבר בקו הירוק, תקפו אותו טרוריסטים בצרורות אש ממקלעים והרגו 4 אנשים, ביניהם רופא ואחות.

ח"כ אדרי צופה הקדמת הבחירות או משאל עם בעניין השלום

בריסל (ע"צ). ח"כ רפי אדרי, שהשתתף בפגישה בין ראש הממשלה, שמעון פרס, לחסן מלך מרוקו, מצפה להקדמת הבחירות או למישאל עם בישראל.

ח"כ אדרי אמר, כי יש להעניק עדיפות ל"תהליך השכנת השלום", שהוא חשוב יותר מכל הסכם של הקואליציה.

אדרי, שהשמיע את דעתו בדיון בבלגיה ציין, כי "ראש מדינה ערבית חשוב, איש האהוב על ידי בני עמו, מלך מרוקו נקט בצעד נבון. הוא הוכיח, כי יש מקום לדיון משותף לשבת ליד שולחן ולנהל מו"מ". לכן על מפלגת העבודה הישראלית לחולל שינוי בעמדותיה.

"העם הישראלי כולו יודע עתה, שקיים מישהו בצד השני, שעימו אפשר לדבר, שעה שעד עתה אמרו חלק מהישראלים, כי אין עם מי לדבר" הדגיש אדרי בדבריו.

הוא סיים את דבריו באמרו: "אני פונה לצד השני לגלות הבנה לעמדותינו, כפי שאנו רוצים לגלות הבנה לעמדות של הצד שמנגד". עם זאת יצויין, כי ח"כ אדרי נמנע מלהזכיר את שמו של אש"ף.

אניס מנצור בא לישראל

(ע.) הסופר והעיתונאי המצרי אניס מנצור בא אמש מקהיר לביקור בארץ, אך סירב להשיב לשאלות עיתונאים שהמתינו לו בנתב"ג עקב ידיעות שהוא מביא מסר אישי מנשיא מובארק לראש הממשלה שמעון פרס.

מנצור אמר שהוא בא בשליחות עיתונאית וזהו ביקור פרטי.

ח"כ וירשובסקי: חריש שינה גירסתו על שיפוץ פסק הדין

מאת צבי זראל, סופר "הארץ"

ח"כ מרדכי וירשובסקי (שינוי), התובע מראש הממשלה למנות גורם משפטי בכיר שיחקור את פרשת פסק הדין המשופץ של היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, אמר אתמול כי כל יום שעובר מחזק את הצורך בחקירה.

היועץ המשפטי בחברת המפכ"ל (צילום: עודי קרן)

וירשובסקי טוען כי חריש שינה את גירסתו הקודמת. תחילה נמסר כי פסק הדין שופץ על ידי המתמחה בידיעתו של חריש, ועתה נמסר בתגובה רשמית של משרד המשפטים כי התיקון נעשה על ידי מזכירה בבית המשפט.

בין היתר, אמר וירשובסקי כי צריך לבדוק את השוני בין גירסתו של חריש לבין גירסתו של הקבלן אפרים בכור מרמת גן. חריש אמר כי בישיבה שהתקיימה בלשכתו ב־19 במארס 1986 נרשם פרוטוקול שיד אלמונית העלימה אותו, ואילו הקבלן בכור טוען כי התקיימה ישיבה אך לא נרשם כל פרוטוקול שהוא.

הודעת חריש

(ע). היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, פירסם אתמול הודעה מטעמו, בתגובה על הפרסומים כאילו נתן פסק דין לאחר מינויו לתפקיד. בהודעה נאמר: "ב־19 במארס 1986, בשעה אחת בצהריים, בישיבה שבה השתתפו עורך דין ויתנך ולקוחותיו, שני האחים בכור מצד אחד, ועו"ד טל בנר ממשרד גולדברג מצד שני, הובא פסק הדין לפרשיו וכן ניתנה פסיקה שלי, שלפיה נדחית התביעה על הסף עם חיוב בהוצאות לטובת הנתבעים בסך 3000 ש"ח. בהסכמת בעלי הדין נקבע כי עותק של פסק הדין יימסר להם לאחר זמן והמועד לערעור יימנה מיום שיימסר עותק מודפס ומוגה.

"הנימוקים היו ערוכים, מוכנים וחתומים ב־1 ביוני 1986, ולכן נרשם בפסק הדין תאריך זה. מכיוון שעותקים נמסרו לצדדים באמצעות מזכירות בית המשפט בתל אביב ב־9 ביוני 1986, נרשם תאריך זה בטעות על גבי עותק אחר.

"בתיק היה כלול פרוטוקול מהישיבה בתאריך 19 במארס 1986, שבה ניתן פסק הדין. אותו פרוטוקול הועלם מהתיק על ידי יד אלמונית. אולם ביומן בית המשפט וכן בכל אחד מיומניהם של עורכי הדין באי כוח הצדדים רשום דבר קיומה של הישיבה באותו היום.

עלילה מרושעת

"עלילה מרושעת היא איפוא הטענה, כי פסק הדין ניתן רק כמה ימים לאחר שהשופט יוסף חריש נתמנה ליועץ המשפטי לממשלה. תאריך גמר הנמקת פסק הדין המודפס אין לו שום משמעות ואינו רלוונטי כלל. הידיעה כי מר חריש שקל העמדה לדין של אנשים שמנעו יד לפרסום נגדו, משוללת כל יסוד. עשיית שימוש בסמכות רשמית לשם העמדה לדין של מי שפגע ביועץ המשפטי אישית אף לא עלתה במחשבה".

דובר משרד המשפטים עו"ד אלישע צירון אמר לכתב "הארץ", כי מנהל בתי המשפט, השופט אליה הנר, אינו [illegible] את הפרשה, וזאת בתגובה לפרסומים בעניין.

מומחים משלוש המשלחות יפגשו ביום ג' בטאבה לצורך מיפוי

קהיר (ע"ר וע"צ). משלחות מצרים וישראל ייפגשו בשבוע הבא לשיחות נוספות על סכסוך טאבה — על כך מסרו אתמול פקידים אמריקאים ומצרים בקהיר.

נשיא מצרים, חוסני מובארק, אמר כי מצרים תחזיר את השגריר שלה לישראל, אם יושג הסדר על תנאי הבוררות — מסרה סוכנות הידיעות המצרית.

פקידי משרד החוץ המצרי מסרו, כי מומחים משלוש המשלחות ייפגשו ביום שלישי הבא באיזור הסכסוך, לצורך מיפוי.

המתווך האמריקאי, אברהם סופר, אמר לאחר שיחות שקיים עם שר החוץ המצרי, כי מצרים נענתה להזמנת ישראל, שהמשלחת המצרית תיפגש עם המשלחת הישראלית בישראל "כדי לדון בסעיף הבוררות". הוא לא היה מוכן למסור פרטים נוספים.

סופר, העומד בראש משלחת המשקיפים האמריקאית לשיחות, קיים מסע דילוגים בין שתי הבירות בניסיון לצמצם את פער חילוקי הדעות בעניין טאבה, מאז שהופסקו השיחות במארס שעבר. הוא הגיע לקהיר מישראל בלילה שבין שבת לראשון.

שר התיירות של מצרים יבוא לארץ ביום ראשון

מאת זהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

שר התיירות של מצרים, פואד סולטן, יבוא בתחילת השבוע הבא (3 באוגוסט) לביקור ממלכתי בישראל ויבקר, לפי בקשתו, באילת. תחילה דובר כי יבוא יומיים אחר כך (ב־5 באוגוסט), ולא תוכנן כי יבקר באילת. אתמול נודע עוד, כי בגלל השינויים בתוכנית המקורית, יבוא שר התיירות של מצרים במטוס חברת "איר סיני" ולא בחברת "אל־על".

הבקשות של מצרים לשינוי התוכנית המוצעת של משרד התיירות נמסרו בפגישה שקיים בסוף השבוע שגריר ישראל בקהיר, משה ששון, עם שר התיירות של מצרים. בעקבות השינויים בתוכנית בוטל הביקור [illegible] הארץ.

"ניוזוויק":

ויינברגר הורה לשחרר תשלום 69 מיליון ד' לקבלני משנה בייצור הלביא

מאת שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, (מיוחד ל"הארץ"). שר ההגנה האמריקאי, קספר וויינברגר, הורה בסוף השבוע לשחרר סכום של 69 מיליון דולר לתשלום לקבלני משנה שהיו מעורבים בייצור מטוס הלביא. כך מוסר "ניוזוויק" בגליונו המופיע היום.

העיתון אומר שבאביב אשתקד הוקפא סכום זה לפי הוראת ויינברגר וזאת עקב מימצאי דו"ח שהוכן בעבור הפנטגון ועל פיהם תגיע עלות ייצור הלביא ל־3.2 מיליארד דולר, יותר מהסכום שישראל הודיעה עליו. לאחר לחצים שהפעיל הלובי הישראלי בוואשינגטון, ולפי בקשתו של שר החוץ ג'ורג' שולץ, הסכים ויינברגר לשחרר את הסכום.

עוד 5 צווי הגבלת תנועה נגד תושבים

מאת אורי ניר

עוד חמישה צווי הגבלת תנועה הוצאו אתמול נגד תושבי הגדה.

החמישה הם ואליד סלאלוזה, פעיל איגודים מקצועיים מהכפר תעקב שליד ג'נין, עבד אל־לטיף אברכבר, רוקה מג'נין, מצדק סאנורי מג'נין, האני נצאר מרמאללה, ויוסף ג'עבה, עיתונאי מאל־בירה.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: יעקב לורברבוים, מנכ"ל הטלוויזיה החינוכית
על: הפעלת שידורי הטלטקסט

הביטוי "ערוץ שלישי" — לשם גירוי

שידורי הטלטקסט, שתתחילו להפעיל היום, יספקו לציבור מידע בסיסי על הופעות ושירותים, לוח הכבות, מזג אוויר, שערי מטבע חוץ וכו'. מדוע בחרתם בתשדירי הפרסום בשם היומרני "ערוץ שלישי"?

השימוש בביטוי "ערוץ שלישי", גם אם הוא קצת יומרני, נעשה לצורך הצגת הנושא, כדי ליצור גירוי בציבור להשתמש במכשיר החדש הזה. אשר לטענה, שערוץ שלישי לא יהיה במדינה, אבל צריך להבין שהשילוב בין טכנולוגיות ממוחשבות לבין מכשיר הטלוויזיה הביתי, נמצא בראשית דרכו מבחינת התפתחות טכנולוגית. השאיפה היא שכל טלוויזיה תהפוך למסוף מחשב, שכל אדם יוכל להתקשר למערכת מידע ולקבל אינפורמציה בשורה ארוכה של תחומים. זה מדיום עם פוטנציאל אדיר, שעם פיתוחו יהיה ערוץ שלישי.

מדוע החלטתם לשלב במסגרת השירותים שלכם גם חדשות. יש לנו מהדורות חדשות בדיוק בכל שעה וכן מבזקים ותיקונים. זה לא מספיק?

במסגרת המידע שנספק לציבור, הוא יוכל לקלוט בו זמנית 200 דפי מידע שונים. החדשות מהוות רק כ־5 אחוזים. חשוב להדגיש שהשירות שאנו נספק יהיה יחיד ומיוחד בעולם. נחלק את השירותים לדפי אינפורמציה, שיהוו כ־15 אחוז מכלל השירותים, ולדפי שרות לימודיים ובידוריים. כך למשל יהיו שעשועונים, חידונים בשחמט בצד שיעורים במתמטיקה לתלמידי בתי"ס, גני ילדים, הידעת מיוחד ואפילו פרשת השבוע.

השירות הזה לא יגרום לכך, שהציבור יתמכר ביתר שאת לטלוויזיה?

צריך לזכור שאנחנו נמצאים בתקופה של פיצוץ אינפורמציה. אנו בתחילת הדרך של הגברת גלגל האינפורמציה. עוד מעט נוכל לקבל 5 שידורים של לוויינים דרך הצלחות של הגג ובאמצעות טלוויזיה בכבלים אפשר יהיה לשדר 16 תוכניות סימולטנית. במלים אחרות, הבעייה שלנו היא לנסות לחנך לבקרה עצמית של החומר הרב שהציבור צופה בו.

שמעתי שלצורך קליטת השידורים האלה נזדקק למכשירי טלוויזיה חדשים. כלומר, ההוצאה הזו כרוכה בהוצאה כספית נוספת.

זה לא נכון. לא יהיה צורך לרכוש מכשירים חדשים. מי שיש לו טלוויזיה ישנה ורוצה להתחבר לשירות הטלטקסט, יוכל לקנות מפענח, שיחובר מבחוץ ויופעל באמצעות שלט־רחוק, במחיר של כ־200 דולר. בעלי מכשירים חדשים, מ־1982 ואילך, יצטרכו לרכוש רק רכיב אלקטרוני, שהוא זול הרבה יותר.

האם השירות הזה יפגע בתפוצת העיתונים המודפסים?

בשום פנים ואופן לא. להיפך, אנחנו נצטט קטעים מהעיתונים.

כמה עלה התענוג הזה למשלם המיסים?

ממשלת בריטניה נתנה לנו חינם את כל הציוד שערכו 250 אלף דולר ואנחנו השקענו סכום זהה במסגרת השקעות היסוד. במשך הזמן מיתחנו אמצעים נוספים שעלו עוד 100־200 אלף דולר.

מדוע לא מצאתם שם עברי לטלטקסט?

היתה לנו בעייה. התלבטנו הרבה מאד בעניין הזה, אך לא מצאנו שם עברי. אבל לכל סוגי המידע שאנו מספקים יש שמות עבריים כגון — טלדה, מידה, לימודי וכו'.

(ראה ידיעה בעמוד 3)

גורמים ביטחוניים בתגובה לפירסום ב"הארץ"

למערכת הביטחון אין מידע על רעיון לבנות מטוס ביון במקום מטוס הלביא

מאת ראובן פדהצור, סופרו הצבאי של "הארץ"

מקורות ביטחוניים מסרו אתמול כי למערכת הביטחון אין כל מידע על הרעיון לבנות מטוס ביון כתחליף למטוס הלביא. בכך הגיבו המקורות על ידיעה שפורסמה אתמול ב"הארץ". לדבריהם, לא היה כל דיון בנושא ולא התקבלה כל פניה אמריקאית בעניין זה.

במערכת הביטחון יש נטיה להמשיך ולעמוד בנחישות מאחורי ההחלטה על דבקות בפרויקט הלביא.

לדעת שר הביטחון אין כל צורך בבדיקת חלופות ללביא, היות שמצוי הגמור עם הממשלה להמשיך בפרויקט. יחד עם זאת, אין ישראל יכולה לסרב לדון בחלופות, במידה שאלו יוצגו על ידי הממשל האמריקאי.

לפיכך עמדת שר הביטחון כי ישראל תהיה מוכנה לעיין בחלופות שיציעו האמריקאים רק לאחר הפשרת 67 מיליון הדולר שנועדו להתקשרויות חוזיות של הלביא, ואשר הוקפאו על־ידי הממשל. עתה, משהופשר הכסף, לא יהיה מנוס מלהתייחס ברצינות להצעות אמריקאיות בנושא חלופות ללביא.

ד"ר דב זקהיים, עוזר תת־שר ההגנה האמריקאי, פעל בתקופה האחרונה לגבש את הצעת הממשל שתוגש לישראל כחלופה ללביא. עדיין אין לדעת באיזה ביון יבחרו האמריקאים ואיזה מטוס או מערכת נשק יוצגו כתחליף הולם ללביא.

מכל מקום, נראה כי הממשל האמריקאי לא יוותר על ניסיונו ללחוץ על ישראל לשים קץ לפרויקט הלביא. את המגמה הזאת בממשל מוביל משרד ההגנה, ובראשו השר כספר ויינברגר.

בתגובה על דרישת חוטפי 4 אמריקאים למו"מ:

הבית הלבן: לא נישא וניתן עם הג'יהאד האיסלאמי ולא נוותר

החוטפים דורשים לשחרר 17 חבריהם האסורים בכווית

מאת צבי ביאל, שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") הבית הלבן הודיע אתמול, כי הממשל לא ישא ויתן עם אנשי הג'יהאד האיסלאמי וכי "לא יהיו כל ויתורים" לחוטפים.

היתה זו התגובה הממשלתית הראשונה על דרישת החוטפים לקיים מו"מ איתם ולעשות לשחרור 17 אנשי הג'יהאד האסורים בכווית.

ההודעה באה לאחר שהכומר החטוף, לורנס ג'נקו, שוחרר ביום שבת והביא עמו הודעה מוקלטת של חטוף אחר, ש"האשים" את הממשל בגיבוי החוטפים ובאי מילוי דרישת החוטפים לנהל עימם מו"מ. החוטפים דורשים מהממשל האמריקאי ללחוץ על שלטונות כווית לשחרר את 17 אנשיהם.

הממשל הודיע כמובן, כי לא יוותר בנושא זה, שכן 17 אנשי הג'יהאד נאסרו לאחר שביצעו פיגועים בכווית. פקידי ממשל סיפרו, כי ההודעה המוקלטת נבדקת על החטוף וכי "ברור מאליו כי החוטפים אינם יודעים על מאמצי הממשל לעשות לשחרורם".

ריצ'רד מרפי אמר אתמול, כי שחרורו של ג'נקו אינו מהווה שינוי במצב "בכך הכל שחרור עוד חטוף". בידי החוטפים מצויים עדיין עוד ארבעה חטופים אמריקאים וגורמי ביטחון אמריקאים אמרו אתמול, כי הפרטים אותם יעביר ג'נקו באשר למקום בו הוחזק ובו מחזיקים יתר החטופים, יהיו חשובים באשר למאמצי שחרורם. הגורמים לא רמזו אם מדובר בחילוץ צבאי או בכל דרך אחרת.

לורנס ג'נקו בבואו לשדה התעופה הצבאי האמריקאי בפרנקפורט אתמול (תצלום: אי־פי)

ג'נקו הביע תקווה לשחרורם הקרוב של שבויים

ג'נקו, בן 51, הגיע מסוריה לבסיס אוירי של ארה"ב בפרנקפורט, בדרכו לארצות הברית. טרם צאתו אמר ג'נקו, כי קיווה, שיתר בני הערובה האמריקאים המוחזקים עדיין בלבנון, ישוחררו.

לשדה התעופה ליוו את ג'נקו שני פקידים סוריים והשגריר האמריקאי, ויליאם איגלטון.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשימוש חורג ממגורים למשרד למקצוע חופשי בקומת קרקע לתקופה של 10 שנים, ברחוב החשמונאים מס' 57 גוש 7085 חלקה 141, תיק בנין 057 ,4/069.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כסוי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

המעלות של אל על

	מעלות מינימום	מעלות מכס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	17	20	מ"ח	15	21
אתונה	25	29	בהיר	22	32
בוקרשט	15	25	מעונן	14	27
בריסל	17	23	מ"ח	14	22
וינה	18	24	מעונן	14	22
ז'נבה	16	25	מ"ח	14	25
לונדון	15	21	גשום	16	25
ליסבון	17	28	בהיר	18	24
מדריד	20	28	בהיר	18	24
ניו־יורק	22	24	מ"ח גשום	24	31
פאריס	16	25	גשום	14	25
פרנקפורט	17	24	גשום	14	24
ציריך	14	22	מ"ח	14	24
קהיר	27	38	בהיר	23	36
קופנהאגן	12	18	מעונן	14	20
רומא	18	28	מ"ח	21	29
שטוקהולם	12	18	מעונן	14	19

EL AL אל על

מימצאי בדיקה של "עליית הנוער" בקרב 2,300 נערים:

נערים מאתיופיה לקו בדכאון ומטפליהם הזמינו אמבולנסים

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

אצל חלק מנערים שעלו מאתיופיה, במסגרת "מבצע משה", נתגלו בחודשי הקליטה הראשונים תופעות יוצאות דופן, שהתבטאו באי־שקט מוטורי, התנתקות מהסביבה, חוסר רצון לאכול והיעדר תגובה לגירוי סביבתי — כך עולה ממימצאי בדיקה שערכה "עליית הנוער" בקרב 2,300 הנערים, שהגיעו למוסדות "עליית הנוער" לפני כשנה וחצי.

על פי המימצאים, גרמו התנהגויות אלה לתגובה נמהרת של המטפלים, לרבות אזעקת אמבולנסים ושיגור נערים לחדרי מיון בבתי חולים. במרוצת הזמן הגיעו צוותי הטיפול ב"עליית הנוער" למסקנה, שתופעות אלה הן תגובה למתח נפשי של הניתוק, שנותקו מהוריהם וגורל משפחותיהם באתיופיה לוט בערפל.

ראש "עליית הנוער", אורי גורדון, אמר אתמול, כי אנשי "עליית הנוער" נאלצו להתמודד עם חרדות ופחדים מצד הורים ותיקים בארץ, שדרשו לבודד את האתיופים על ידי מניעת השתתפותם של הצעירים מאתיופיה בקייטנות. לדבריו, נעשו מאמצים למנוע מצב של קטינות אתיופיות "מובטחות" לנישואין או נישואי בוסר שהיו מקובלים [illegible].

גורדון, שדיבר בכינוס מתנדבים שהוקדש לנושאי העלייה האתיופית הוסיף, כי לאחר שלב הקליטה הראשונית, נערכת "עליית הנוער" להכנה נבונה של הצעירים האתיופים לקראת חיי בגרות ועצמאות בתוך החברה הישראלית. עם זאת הטעים, כי קיים חשש, שלהלם התרבותי, השכול, החבלה הנפשית והכשלונות החברתיים, מהם סבלו הצעירים באתיופיה, יהיו השלכות ארוכות טווח על הדור השני והשלישי של עולים אלה.

ניסיון למצוא פשרה

(סוף מעמוד 1)

המינימום ועלייה מתונה בשכר בתשלומים מדורגים.

נוכח ההתנגדות החריפה של המעסיקים הפרטיים, להנהיג שכר מינימום כאחוז קבוע מהשכר הממוצע במשק, בודקים ראשי ההסתדרות את קבילותה של הצעה, לקבוע סכום קבוע כשכר מינימום ולעדכן אותו במועדים, עליהם יוסכם בין הצדדים.

ישראל קיסר הודיע אתמול בישיבתה השבועית של הוועדה המרכזת, כי אם עד סוף החודש לא יושג הסכם בעניין שכר המינימום, היא תנהיג באורח חד־צדדי שכר התחלתי במפעלי חברת העובדים, בסך 450 שקל, שהם כ־45% מהשכר הממוצע במשק.

לדברי קיסר, משק העובדים יכול לעמוד בהעלאת השכר מכ־330 שקל ל־450, ובהדרגה לכדי 500 שקל לחודש, המהווים כיום כ־50% מהשכר הממוצע במשק. נשיא לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, דב לאוטמן, שיגר אתמול איגרת לראש הממשלה בה נאמר, כי אם יוצמד השכר ההתחלתי לשכר הממוצע במשק, בשיעור הנדרש על ידי ההסתדרות, לא יהיה מנוס מעליית מחירים בשיעור של 15 אחוז.

נשקלת הצעה חלופית

נודע, כי ההסתדרות והמעסיקים שוקלים בחיוב הצעה חלופית, שעיקרה להבטיח סכום התחלתי במיגזר הפרטי ולעדכן אותו במשא ומתן במועדים שייקבעו בין הצדדים. המעסיקים הפרטיים מתנגדים לקבוע שכר התחלתי, אלא מוכנים לדון על הכנסת מינימום הכוללת מלבד שכר מרכיבים נוספים. המעסיקים הפרטיים תובעים מהממשלה ומההסתדרות לסגת מהכוונה לחוקק חוק שכר מינימום. בתמורה לכך תהיה, ככל הנראה, נכונות מצידם לתת תוספות שכר מתונות, שיפרשו על פני השנה הנוכחית.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות אמר אתמול, כי חלה התקדמות בדיונים על השכר במיגזר הציבורי, לקביעת רמת דירוג חדשה ופתיחת מסלולי קידום בסולמות השכר. ההסתדרות חוזרת ומזכירה את כוונתה לפתוח במאבק מקצועי, אם עד סוף החודש לא ייחתמו ההסכמים, לפחות בנושא השכר.

גם חברת העובדים מעסיקה עובדים לא מאורגנים

עליזה תמיר, חברת הוועדה המרכזת, גילתה אתמול, כי גם במפעלים של חברת העובדים קיימת תופעה של העסקת עובדים בלתי מאורגנים, המגוייסים על ידי לשכות עבודה פרטיות וקבלנים.

הממשלה תגיש הצעה לכנסת

הממשלה תגיש לכנסת הצעה לקביעת חוק שכר מינימום. ראש הממשלה, שמעון פרס, יפנה אל יו"ר הכנסת, בבקשה לדחות הדיון בהצעות החוק הפרטיות שהוגשו בעניין, עד לאחר פגרת הקייץ של הכנסת.

הממשלה קיבלה אתמול את הצעת שר האוצר לקביעת שכר מינימום. השר נסים הציע, כי שכר המינימום יקבע במו"מ בין המעסיקים להסתדרות. שכר המינימום יעודכן פעם בשנה, על פי המלצות של ועדה מיוחדת. כן הוצע, שקביעת שכר המינימום לא תגרור עליות שכר בדרגות הביניים של השכר. בהצעת שר האוצר לא נקבע מה גובהו של שכר המינימום בהשוואה לשכר הממוצע.

שר העבודה, משה קצב, הציע כי שכר המינימום יהיה בשיעור של 45־50 אחוז מהשכר הממוצע במשק.

סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון, דוד לוי, אמר: "אני מקנא באותם השרים שפוטרים עצמם מלתת דעתם לסוגיה החברתית החריפה הזו והחושבים שאם יתעלמו מהבעיה, אזי מבחינתם היא לא קיימת. היעדר חוק שכר מינימום והמצאותם של רבבות עובדים בשכר רעב ממש, זוהי חרפה ועוול חברתי משווע. הממשלה ממשיכה להתעלם מלהתמודד עם הבעיה בידיעה שהמצב לאשורו".

השר לוי הציע להגיש לכנסת הצעת חוק שתקבע, כי שכר המינימום יהיה 50 אחוז מהשכר הממוצע במשק.

יהונתן שרמן סופר "הארץ" מוסר, כי התעשיינים מזהירים, כי חקיקת חוק שכר מינימום במשק תביא להתפרצות אינפלציונית מחודשת.

הערכה זו של המחלקה הכלכלית של התאחדות התעשיינים מבוססת על ההנחה, שהצעת החוק תביא לעליית הכנסת המינימום של הסקטור העסקי ב־54 אחוז וכתוצאה מכך תחול מגמה של עליית שכר בכל הסקטור העסקי, עקב נסיונם של המפרדים לשמור על הפרשי השכר.

התעשיינים מציינים, כי אפילו התאמה של שליש בלבד מהכנסת המינימום בסקטור העסקי, עשויה להביא לעליית מדד המחירים בשיעור של 15 אחוז ולחץ לפיחות השקל ביחס לדולר באותו שיעור.

פרס הסכים למו"מ

(סוף מעמוד 1)

סעיפים נוספים:

סעיף זה הופיע אתמול בדיווח של פרס לממשלה על שיחותיו עם מלך מרוקו. יתר הסעיפים: פתרון הבעיה הפלשתינית, על כל היבטיה, בדרכים מדיניות ובדרכי שלום. עד לחידוש תהליך השלום, וכל עוד יימשך תהליך זה, לא תרחיב ישראל את ריבונותה לשטחי הגדה והרצועה. שאלת הריבונות תוכרע במשא ומתן. המו"מ יוכל להתנהל בהקשר בינלאומי, כפי שיוסכם על הצדדים המעורבים בסיכסוך. המשך חופש הפולחן במקומות הקדושים. מיד עם שובו לישראל יבדוק ראש הממשלה אפשרות למפגש עם "משלחת של פלשתינאים אותנטיים בדרישה אמיתית למען מימוש שאיפות הפלשתינאים וביטחון ישראל".

בנייר שהגיש הצוות הישראלי בפתח הדיון, שהיו בו שבע נקודות (לעומת 10 נקודות בנייר השני), הופיעה הצעה להכריז יחדיו על שנת שלום ללא אלימות באיזור. המרוקאים דחו הצעה זו.

ללא תנאים מוקדמים

ראש הממשלה ציין בסקירתו כי המלך חסן נמנע בדבריו מלהזכיר את ירושלים כבירת המדינה הפלשתינית, כפי שנאמר בתכנית פאס, וכן תמך בהכרה בזכותה של ישראל לגבולות מוכרים ובטוחים. פרס הדגיש כי מלך מרוקו שבר את המתכונת הערבית, לפיה יש להדבר עם ישראל רק לאחר שתקבל את עמדות הערבים. המלך חסן דיבר עם מנהיג ישראלי ללא תנאים מוקדמים, דבר שישראל מטיפה לו מאז ומתמיד. פרס ציטט מדברי חסן שאמר לו כי "כמיליון ערבים צעירים חיים תחת שלטונכם כבר עכשיו, יש להם שאיפות לאומיות, אך אין להם דגל".

השרים משבחים

בדיון שהתפתח לאחר דיווחו של פרס שיבחו השרים את המהלך. השר משה ארנס עמד על חשיבות המפגש, שנערך ללא תנאים מוקדמים, אך עירער על המחוייבות הנגררת של ראש הממשלה להימנע מהחלת הריבונות על השטחים. ארנס טען כי עיקרון זה מחייב רק את הממשלה הנוכחית, שכן הוא כלול בקווי היסוד שלה.

השר חיים קורפו טען כי בהודעה המשותפת אין כלל איזכור לעמדת ישראל, ולעומת זאת מוזכרת תוכנית פאס כעמדתו של המלך. השר אריאל שרון, שבירך את פרס על המפגש, טען אף הוא כי ההודעה לוקה בחוסר איזון.

השר אמנון רובינשטיין אמר כי השלום יצא נשכר מהפגישה וציין כי בבוא היום יהיה צורך לדון בפשרה טריטוריאלית. השר יצחק פרץ שאל את ראש הממשלה אם נפגש עם יהודים. פרס אמר כי שוחח טלפונית עם דוד עמר, ראש הקהילה היהודית במרוקו וסיפר כי הודה למלך חסן על הסיוע שהגיש אביו ליהודים ואמר שהמלך דיבר בחום על יהודי מרוקו.

תמיכה בהמשך במאמצי השלום

סגן ראש הממשלה, יצחק נבון, דיבר על חשיבותם של סמלים, כגון פיסגת איפראן, באזור [illegible] נוסח הודעת הממשלה. בהודעה נאמר: הממשלה שמעה את דיווחו של ראש הממשלה על פגישותיו עם מלך מרוקו. הממשלה הביעה סיפוק [illegible] במרוקו ומביעה תמיכתה במאמצי השלום. ראש [illegible] את העמדות שהוצגו [illegible] הביא בפני הממשלה את הצעותיו ונימוקיו של מלך מרוקו. הוא מאמין שמלך מרוקו [illegible] שלום. ראש הממשלה אמר [illegible] שהשלום נשכר מהפגישה. [illegible] על ישראל כמדינה שוחרת שלום. הוא הביע תקווה [illegible] השפעה חיובית גם על יחסי [illegible] וגם על קיום דרישה [illegible] לעולם הערבי.

[illegible] של "הארץ" מוסר: ראש הממשלה, שמעון פרס, ימסור היום אחר הצהריים הודעה מיוחדת למליאת הכנסת על ביקורו במרוקו. לקראת הדיון פירסמה אמש ח"כ גאולה כהן (התחיה) הודעה בה מתחה ביקורת על [illegible], המבקש להתייחס על פי תכנית פאס.

ח"כ יוסי שריד (ר"צ) קרא למפלגת העבודה להתנער ממסורתה של גולדה מאיר וישראל גלילי, שעלולה להוביל לקיפאון ולמלחמה, ולהצביע [illegible] יוזמה מדינית חדשה, המתבססת על זכות ההגדרה העצמית של העם הערבי־הפלשתיני ועל נכונות להידבר עם נציגיו.

שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק מוסיף: השיחות בין ראש ממשלת ישראל לבין מלך מרוקו עמדו להסתיים בכישלון מוחלט, ורק התערבות אמריקאית של הרגע האחרון מנעה התמוטטות כזאת. זאת כותבת בעלת הטור ב"ניו יורק טיימס", פלורה לואיס, מפאריס.

פרס סירב למתן את עמדותיו בשני הנושאים, הכרה באש"ף ונסיגה מיהודה ושומרון. סופרת העיתון אומרת כי פרס העיר למארחו כי אין שום טעם בהכרה באש"ף, מאחר שהארגון מפולג ומפורד והוא, פרס, לא יכול לדעת לאיזה אש"ף הערבים עצמם מתכוונים.

לדברים אלה השיב המלך, כי ישראל צריכה להניח לאש"ף ללבן את הבעיות הפנימיות שלו, ולהטיל עליו את האחריות לתשובה. המלך סירב לפרסם הודעה משותפת והאמריקאים התערבו והפצירו בו לפרסם הודעה כזאת, כדי להציל את השיחות מכישלון מוחלט.

הרישות בחדר המיטות

"ניוזוויק" מספר כי שעה קלה לאחר שפרס הגיע למעונו ליד ארמון המלך הופיע חסן בחדרו ללא הודעה מוקדמת. "אתה האי עייף", פנה המלך לפרס. "שמעתי שהוד מעלתו עובד קשה", השיב פרס. על כך העיר המלך "משלמים לנו עבור כך. אם כי לא משלמים היטב".

טל. מיוחד לוח העיר 885-885
למסירת מודעות

איראן מאיימת לתקוף את סעודיה וכל מדינה המסייעת בכסף לעיראק

טהרן (ע"ר). איראן איימה אתמול לתקוף את סעודיה, כווית וכל מדינה אחרת במפרץ הפרסי, המסייעת לעיראק בכסף לקניית נשק. בהודעה האיראנית נאמר, כי בכספי זה קונים העיראקים נשק, בו הם תוקפים את שדות התעופה של איראן.

היתה זו ההודעה הרשמית הראשונה מצד מדינאי איראני, שכוחות איראן תקפו אוניות סחר ב"מלחמת המיכליות" במפרץ הפרסי. סעודיה, כווית, בחריין, עומאן, קאטאר והנסיכויות הערביות המאוחדות, הקימו את המועצה לשיתוף פעולה במפרץ. מדינות אלה מסייעות לעיראק במלחמתה נגד איראן.

בינתיים הודיעה סוכנות הידיעות האיראנית, כי מטוסי חיל האוויר העיראקי שוב תקפו אוכלוסיות עירוניות. בהתקפה על העיר אהוואז נהרגו כמה אנשים.

קסטרו מציע חילופי מידע עם ארה"ב על בטיחותן של תחנות כוח גרעיניות

כינה את רייגן "נאצי" ו"פאשיסט"

הוואנה (ע"צ). נשיא קובה, פידל קסטרו, הביע אתמול משאלה, שארה"ב תמסור לארצו מידע על ביטחונן של תחנות הכוח האמריקאיות בקרבת ארצו, על יסוד חילופי מידע בין שתי המדינות.

בנאום שהשמיע בשבת ציין קסטרו, כי חבר הקונגרס האמריקאי, שאת שמו לא פירסם, שאל אותו במכתב ששלח לו באחרונה מהו המצב הבטיחותי של התחנה הגרעינית, הנבנית עתה בחבל ציין פו־אגוס. נשיא קובה אמר, כי השיב לכותב המכתב, שנקטו כל אמצעי הבטיחות הדרושים. לדבריו, הוא מוכן, כנשיא של מדינה שכנה, למסור לו מידע זה, כשהוא מקווה שגם ארה"ב, שכנתה של קובה, תספק לה מידע על בטיחות תחנות גרעיניות אמריקאיות.

להעריך את הסוציאליזם

בנאום שהשמיע נשיא קובה בשבת במרכז המדינה, הבהיר קסטרו, כי יש להעריך את הסוציאליזם על הקאפיטליזם. הוא גינה שוב את נשיא ארה"ב, רונלד רייגן, ותיאר אותו כ"נאצי" ופאשיסט.

קסטרו השמיע את נאומו לרגל יום השנה ה־33 להתקפה על הקסרקטין במונקאדה, שנערכה ב־26 ביולי 1956. תאריך זה נחשב בקובה כמועד התחלת התנועה המהפכנית.

קסטרו הודה, שקובה שרויה במצב קשה לרגל המחסור במטבע מערבי, בגלל הירידה הגדולה של מטעי הסוכר, הירידה במחירי הנפט בעולם, שצמצמה את הכנסת קובה מיצוא חוזר של נפט סובייטי והשינוי בערכן של רוב המטבעות המערביים לעומת הדולר האמריקאי. קסטרו גילה, כי תופעות אלה צימצמו השנה את מלאי מטבע החוץ של קובה בכ־600 מיליון דולר.

קסטרו מתח ביקורת על מדיניות החוץ של ארה"ב במיוחד כלפי דרום אפריקה ואמריקה המרכזית. הוא תיאר את שיגור החיילים האמריקאים והמסוקים של ארה"ב לבוליביה להילחם נגד מבריחי הסמים כ"מעין הכנה להתערבות" בארץ זו.

למרות הכחשתו של המזכיר לענייני עיתונות של המלכה, טוענים פרשנים:

המלכה אליזבת אמנם סבורה שתאצ'ר עלולה לגרום התפרקות חבר העמים

לונדון (ע"ר). המזכיר לענייני עיתונות של המלכה אליזבת הודה כי ערך תדרוך, שבעקבותיו פורסם דו"ח בעיתונות, לפיו קיים סכסוך בין המלכה לראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר, זאת גילו היום עיתוני בריטניה.

ארמון באקינגהאם טוען שהדו"ח, שעורר את הרושם בדבר קיום משבר חוקתי כאשר פורסם בשבוע שעבר, הוא חסר כל יסוד. הארמון סירב אתמול להשמיע תגובה נוספת בנושא זה היום.

בדו"ח ציטט העתון "סאנדיי טיימס" "מקורות רמי דרג" בארמונה של מלכת בריטניה, שאמרו כי המלכה מרוגזת נוכח מאפייני־דרכים של מדיניותה של מרגרט תאצ'ר והיא סבורה שראש הממשלה היא בעלת גישה שלא איכפת לה, נוטה לעימותים ופועלת בצורה שגורמת לסכסוכים חברתיים.

המזכיר של המלכה לענייני עיתונות, מייקל שיאה הגיב על הדברים שפורסמו באמרה: "דיווחים המייחסים באילו את דיעותיה של המלכה על מדיניות הממשלה הם ללא יסוד לחלוטין".

עם זאת עומדים פרשנים רבים על דעתם שהדו"ח משקף בצורה נכונה את סלידתה של המלכה ממדיניותה של מרגרט תאצ'ר.

בדו"ח נאמר שהמלכה, העומדת בראש חבר העמים, מודאגת שהתנגדותה של ראש הממשלה לסנקציות כלכליות מלאות נגד דרום אפריקה עלולה להביא להתפרקות הארגון שבו חברות 49 מדינות.

עוד נאמר בדו"ח, שהמלכה סבורה שהממשלה השמרנית בראשות תאצ'ר לוקה בגישה חסרת רחמים. המלכה, כפי שנמסר, גם הסתייגה מדרך הטיפול בשביתת הכורים שזעזעה את אנגליה בשנים 1984־1985 ומהחלטה לאפשר לארה"ב לתקוף את לוב מבסיסים בריטיים בחודש אפריל.

ראש ממשלת הודו מדבר על הוצאת בריטניה מ...חבר העמים הבריטי

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ראש ממשלת הודו, ראג'יב גאנדי, אינו מוציא מכלל אפשרות שכמה מדינות מהעולם השלישי יפעלו למען הוצאת בריטניה מחבר העמים הבריטי אם ממשלתה תתמיד בסירובה לאכוף עיצומים על דרום אפריקה.

גאנדי עתיד להיפגש עם מרגרט תאצ'ר בפגישת כמה מראשי החבר אשר תתקיים בשבוע הבא בלונדון. כאשר החליט להחרים את משחקי החבר שנפתחו באדינבורו, ללא מתנצל מן המשתתפות המקוריות, הוא תיאם את מהלכיו עם זימבאבווה ועם זמביה, מדינות העימות עם פרטוריה, הנחשבות ל"קיצוניות ביותר" בדרישתן להטיל חרם כלכלי על דרום אפריקה.

השבוע הורעו היחסים בין הודו לבריטניה עוד יותר, כאשר חברי פרלמנט מתחו ביקורת חריפה על שלטונות ניו־דלהי, שלדעתם "אינם עושים די, כדי לעצור את זרימת ההרואין לאירופה".

בינתיים נתקלת בקשיים שליחותו של שר החוץ הבריטי, ג'פרי האו, הפועל בפרטוריה בשם אירופה, להשגת הסדר בין השחורים לבין הלבנים בדרום אפריקה. אמש הוא נפגש עם עמיתו, פיק בוטה, ובימים הקרובים ייפגש בשנית עם הנשיא, לאחר ביקורים בזימבאבווה וזמביה, שמנהיגה קנת קאונדה אמר לו: "אינך רצוי כאן כשר חוץ".

בברלין הוצתו אוהלים שנועדו לאכסן מהגרים־פליטים מאסיה

ברלין המערבית (ע"ר וע"צ). פצצות תבערה השמידו הבוקר בשעה מוקדמת שני אוהלים שנועדו לאיכלוס על־ידי פליטים מהעולם השלישי, הרואים בברלין המערבית שער לגרמניה המערבית — נאמר בהודעת המשטרה. ההודעה מציינת, כי איש לא נפגע.

בהודעת המשטרה נאמר עוד, כי נתגלו במקום ששה בקבוקי בירה, שמולאו בנוזל דליק, שלא התפוצצו. לא ידוע לפי שעה מי הם התוקפים.

אמש נפצעו שני פליטים מבנגלהדש על־ידי בן מרמיע שהותו ע"י אלמונים.

בשבוע שעבר הפגינה המשטרה בין ניצים, כאשר פרצה קטטה בין אנשי הימין הקיצוני ליד אוהל, שבו מתגוררים פליטים מאירן.

שר הפנים המערב גרמני, פרידריך צימרמן אמר, כי הזרם של פליטים, שמספרם מעל ל־43,000 נפש מעמיד את השלטונות במצב קשה, מאחר שאין הם יודעים כיצד ניתן להשתלט עליו.

שרי החוץ האפריקאים קוראים לסנקציות נגד אנגליה כדי שזו תפעל נגד דרום אפריקה

אדיס אבבה (ע"ר וע"צ). שרי החוץ של הארגון לאחדות אפריקה קראו אתמול לחברי הארגון לנקוט צעדים נגד בריטניה, כדי לשכנע אותה להטיל סנקציות כלכליות על דרום אפריקה.

השרים אישרו הבוקר בשעה מוקדמת הצעת החלטה, המגנה את בריטניה, ישראל, צרפת, גרמניה המערבית וארה"ב, על שהן מקיימות שיתוף פעולה צבאי וכלכלי עם פרטוריה.

הצעת ההחלטה קוראת להחרים את בריטניה בשדה הספורט, לפעול נגדה בשטח הכלכלה ולנתק עימה יחסים דיפלומטיים, כדרכים אפשריות להפעלת לחץ.

הכנסיה האנגליקנית היתה מעורבת בשחרור הכומר האמריקאי שנחטף בלבנון

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ") הכנסיה האנגליקנית היתה מעורבת במאמצי שחרורו של הכומר האמריקאי בנקו, לאחר שטרי וייט, עוזרו של הארכיבישוף מקאנטרברי, ניהל מו"מ ממושך עם שוביו בסיוע השלטונות הסורים.

וייט, ששב עם השבוי מדמשק לגרמניה, סירב לדבר עם עיתונאים, אך את הימים האחרונים הוא בילה במעילות, שטיבה לא היה ידוע עד כה, בבצפון ירדן.

יו הפנר מייסד הפלייבוי יוצא נגד הגל האנטי מיני

מאת שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, (מיוחד ל"הארץ"). בראיון מיוחד ל"ניוזוויק" הבריז המוציא לאור של ירחון פלייבוי, יו הפנר, כי שכב עם כאלף נשים עד היום.

הפנר בן ה־60, המחלים מהתקף לב, מבלה באחרונה עם יפיפייה קנדית בת 22 וזנח את קשריו עם נערות הפלייבוי האחרות. "כנראה שהפסקתי להיות רומנטי," אמר, "ב־30 השנים האחרונות לא היו לי הרבה לילות בודדים".

הראיון עם הפנר הוא חלק מכתבת שער של השבועון ניוזוויק הסוקרת את עלייתה ונפילתה של מעצבות פלייבוי שהפנר התחיל להקים בראשית שנות החמישים. בשנים האחרונות סבלו עסקיו המצטעים הפסדים עצומים והוא מכר חלק גדול מבתי המלון, תעשיית התקליטים וסרטי הווידאו שהיו שייכים לו. הירחון עצמו עדיין ריווחי, אך בתפוצתו חלה ירידה חדה — משבעה מיליון עותקים בשנת 1972 ל־3.4 מיליון עותקים שנמכרו בחודש האחרון.

הפנר הודיע כי הוא מתכוון להקדיש את זמנו לבלימת גל הביקורת נגד המין אותו כינה "מקרתיזם מיני". על הדו"ח על הפורנוגרפיה שפורסם באחרונה אמר: "בשום הון שבעולם לא יכולתי לקנות את הפירסום העצום שדו"ח זה העניק לי חינם". הניו־יורק טיימס ועיתונים חשובים אחרים הגנו על זכותו למכור את הירחון.

הצרפתים הסגירו אמריקאי שהואשם בחטיפת מטוס

ניו־יורק (ע"צ, רוג'ר הולדר). אמריקאי שהואשם בחטיפת מטוס של "ווסטרן איירליינס" ב־1972, כדי להביא לשחרורה של אנג'לה דייוויס, הוסגר בשבת על־ידי צרפת, שם נעצר באחרונה. הולדר צפוי לעשרים שנות מאסר.

שוטרים צרפתיים העבירו את הולדר לעמיתיהם האמריקאיים בשדה התעופה ע"ש ג'ון קנדי בניו יורק. הוא מואשם, כי חטף, עם שותף לפשע, מטוס של חברת התעופה בין לוס אנג'לס לסיאטל. במטוס היו 105 אנשים. שני הפירטים האוויריים דרשו את שחרורה של המיליטנטית השחורה האמריקאית אנג'לה דייוויס, שהיתה כלואה אז, בתוספת כופר נפש בסך 500 אלף דולר.

יצוין, כי לאחר שהיתה כלואה במשך 16 חודש, זוכתה אנג'לה דייוויס על ידי בית משפט.

כוחות הביטחון בדרום אפריקה הרגו "את הטרוריסט המבוקש ביותר"

פרטוריה (ע"צ). "הטרוריסט המבוקש ביותר בפרטוריה", הנרי מלאפה, נהרג בשבת בידי כוחות הביטחון הדרום אפריקאים, בעת קרב יריות. אשה שנלוותה אליו נהרגה גם היא — על כך נמסר ממקור רשמי. מלאפה היה מבוקש בשל קשר ל־17 "פעולות טרוריסטיות".

ליה אטינגר מיכאל פיץ'

נשואים

הורשם אנגליה
18.7.86

החום הירושלמי הכבד, קומתו ומיבטאו של בוש הזכירו לנוכחים את טקסס בה שהה שנים רבות

החלילנית התעלפה בשקט ★ בוש הקפיד לשמור על מאזני הרוטציה ★ ב"יד ושם" שאלה ברברה על הילדים בשואה ★ נשיקה לאבני הכותל

מאת עמוס בן־דור, סופר "הארץ"

השרב הירושלמי הכבד, גובהו של סגן נשיא ארצות הברית ג'ורג' בוש, התנהגותו ואפילו מבטאו — הכל הזכיר לעיתונאים שהיו שם את מדינת טקסס הגדולה, החמה והרחבת הידיים. החום הכבד היווה, כנראה, בעייה לחלילנית של תזמורת צה"ל. היא התעלפה באמצע הטקס, נלקחה הצידה בשקט וביעילות, בלי שהדבר הפריע את מהלך העניינים.

בוש אמנם נולד והתחנך בחוף הצפון־מזרחי של ארה"ב, אבל הוא בילה בטקסס שנים רבות, וההטעמה הדרומית דבקה בדיבורו. ואולי תכונה נוספת של אנשי הדרום — אין הוא מרבה במלים.

איזון בין פרס ושמיר

בנאום קצר בקבלת הפנים הרשמית שערכו לו ראש הממשלה ויו"ר הכנסת בגן הוורדים על שם האהל בירושלים דיבר על היסודות הרוחניים הקושרים את שני עמינו, ואשר הניבו בעיקר על פני חמש השנים האחרונות (קריבמזן ממשל רייגן) "שפע של קשרים בשמיים".

את האיזון המדיני בישראל הוא מזהה יפה. מיד אחרי שציטט את דברי פרס, כי היחסים בין שתי המדינות טובים כפי שלא היו — ציטט דברים כמעט זהים מפי שמיר. אחר כך הביא מדברי בן־גוריון. ומכאן עבר לתקווה שבירושלים ישרור שלום, שיבח את פרס על מאמציו בכיוון זה, והצהיר, בשם ארה"ב, כי "נעשה כל שביכולתנו לסייע בהבאת השלום למזרח התיכון". הוא רצה להדגיש בכל דרך אפשרית, ששתי הדמוקרטיות, של ישראל ושל ארה"ב, אחיות הן, שותפות בבניית עתיד של שלום, רווחה והכבוד לכל אדם באשר הוא. גם פרס הראה רק לפני שבוע את שאיפתו לשלום, בביקורו במארוקו.

ידיד אמיתי

האורח ורעייתו ברברה נתקבלו בנמל התעופה על ידי יו"ר הכנסת שלמה הלל ורעייתו, מכיוון שסגן נשיא ארה"ב הוא בתוקף תפקידו גם יו"ר הסנט. כהגיעו לירושלים, במכונית משוריינת, נתקבל ב־19 מטחי תותחים, כמו ראש ממשלה. ילדים שנצפו מרחוק בטקס בגן הוורדים, בו נכחו ראש הממשלה, ממלא מקומו וכמעט כל השרים בצד בכירי מדינה אחרים ואנשי הסגל הדיפלומטי, החזיקו בידיהם דגלונים אמריקאיים — דגם מוקטן של אלה המתנוססים זה כמה ימים בראשי התרנים של רחובות הבירה.

פרס קיבל את מי שכינה "השליח הבכיר ביותר של ממשל רייגן" בלבביות רבה וציין שהוא ידיד אמיתי, וכן הזכיר את תפקידו כראש המטה למלחמה בטרור של ארצו (בביקורו הקודם בארץ, ביולי 1979, השתתף בוש, אז אזרח פרטי, בכנס הבינלאומי של מכון יונתן ללוחמה בטרור, במלון הילטון בירושלים).

האם הילדים ידעו?

אחרי מנוחה קצרה יצא הפרח ל"יד ושם", שם נתקבל על ידי יו"ר ההנהלה ד"ר יצחק ארד וסגנו ראובן דפני. מביקורו במוזיאון יד ושם לא ניתן היה להתרשם, כי אנשי הביטחון האמריקאים הרחיקו את העיתונאים הישראליים, לרבות אלה שנועדו להיות נציגי התקשורת בביקור זה. קלטנו רק שאלה אחת, של רעיית סגן הנשיא: האם הילדים שהובלו להשמדה ידעו שהם הולכים למותם?

באוהל יזכור הניח זר ליד נר־התמיד ועמד בפנים חתומות, כשרק שפתיו נעות כמו בתפילה. אחר־כך רשם, ביד שמאל וכשקצה לשונו בין שפתיו, בספר האורחים "בהערכה לאלה שאת נפשם אנו מכבדים, ובתקווה נצחית". בפמלייה שליוותה אותו היו עוזר שר החוץ ג'ורג' מרפי, השגריר תומס פיקרינג והקונסול הכללי מוריס דרייפר.

אחר־כך נסע לכותל, נישק את אבניו, ביקר בבית הכנסת, וקיבל הסברים מפי השר לענייני דתות יוסף בורג. את פניו קידמו לא רק עשרות אנשים מריעים אלא אף נמצא מי שתקע בשופר. גם כאן שלטו במצב אנשי העיתונות והביטחון של סגן הנשיא. את בוש מלווים במסעו 20 עיתונאים: שמונה כתבים וצוותים הגיעו לארץ קודם לכן, וכמובן, מסקרים את האירועים מאות עתונאי החוץ הנמצאים כאן דרך קבע.

ג'ורג' בוש רוכן מעט כשהוא לוחץ את ידיהם של מקבלי פניו בגן הוורדים בירושלים (צילום: עוזי קרן)

יו"ר מועצת הערבה:

נבטל ההפגנות בעת ביקור בוש אם פרס ייפגש איתנו

טוען שכוחות הביטחון קיבלו הוראה למנוע הפגנות בנגב

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

"לשכת ראש הממשלה נתנה הוראה מפורשת לשירותי הביטחון ולמשטרת ישראל, למנוע בכל מחיר את הפגנת תושבי הערבה, המתכוננים להגיע לשדה בוקר ולהפגין במקום בעת ביקורו של סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש" — כך אמר אתמול אילן אורן, יו"ר מועצת ערבה, בשיחה עם סופר "הארץ".

אתמול בבוקר שלח אילן אורן מברק לראש הממשלה בזו הלשון "פניותינו הרבות להיפגש איתך נדחו עד כה, דבר שהביא לקבלת החלטת של מועצת ישובי הערבה לקיים הפגנות בעת ביקורו של בוש בירושלים ובשדה בוקר. הפגנות אלו אינן מוסיפות כבוד לתדמיתה של ישראל ואנו מוכנים לבטל אותם, אם תואיל לקבלנו לפגישה, על מנת שנוכל להציג את עמדותינו בכל הקשור להקמת תחנת הממסר קול אמריקה בערבה".

נודע, כי פרס נוטה להיפגש עם אורן לאחר ביקורו של ג'ורג' בוש.

בוש יחתום על מיזכר הבנה בנושא התיירות

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש יחתום מחר על מיזכר הבנה בנושא תיירות בין ארצות הברית לישראל. טקס החתימה החגיגי יערך בלשכת ראש הממשלה שמעון פרס בירושלים, בהשתתפות שר התיירות אברהם שריר.

המדובר במסמך הצהרתי ולא בהסכם תיירות אופרטיבי, כפי שתוכנן בתחילה. הסכם כזה לא נחתם בשל התנאי שמציב הממשל האמריקאי — ביטול מס הנסיעות לחו"ל על ידי ממשלת ישראל.

עיקרו של מזכר ההבנה הוא בהדגשת החשיבות שבו רואות שתי הממשלות תנועת תיירות חופשית בין המדינות. המסמך עומד על האינטרס ההדדי שיש לשתי הממשלות בתנועה מסוג זה.

פרס: הדרישה לדון במרכז העבודה על הכרה בעם הפלשתינאי — אינה על דעתי

תמיכות וגינויים במפלגה ליוזמת ח"כ רמון בעניין

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

המחלוקת במפלגת העבודה סביב הצעתו של ח"כ חיים רמון, לקיים דיון במרכז המפלגה ולהחליט על הכרה בעם הפלשתינאי מחריפה. בעוד שחוגי היונים במפלגה פירסמו אתמול הודעות תמיכה ברמון, התכנסו חוגי המרכז וניצי המפלגה ופירסמו הודעת גינוי.

במפלגת העבודה נשמעה גם ביקורת על הכרזותיהם של השרים עזר ויצמן ומוטה גור, שאמרו כי בתנאים מסוימים הם יהיו מוכנים להיפגש עם יאסר עראפת.

הדיון המדיני במרכז מפלגת העבודה יתקיים ב־8 באוגוסט, ובמרכזו יעמוד נאומו של ראש הממשלה שמעון פרס, שהסביר ביממה האחרונה כי הדרישות להכרה בעם הפלשתינאי אינן על דעתו.

מוכיחות דור ההמשך במפלגת העבודה פירסמה אתמול הודעה, בה נאמר כי דור ההמשך, בו חברים כ־200 חברי מרכז המפלגה, שולל ומגנה את ההכרזות חסרות האחריות של גורמים קיצוניים במפלגת העבודה, שאינן מייצגות את עמדת רובה, והגורמות לה נזק ציבורי בלתי ניתן לתיקון.

בהודעה הודגש כי מוכיחות דור ההמשך מתנגדת חד משמעית למו"מ עם אש"ף, המבקש לדגול באמונה הפלשתינאית, שחרתה על דגלה את השמדת מדינת ישראל. עוד נאמר כי 200 חברי מרכז המפלגה, השייכים לדור הצעיר, ימנעו בדיון המדיני הקרוב כל ניסיון לשנות את עמדותיה של מפלגת העבודה וכל החלטה שפירושה הכרה בעם הפלשתינאי או נכונות לנהל משא ומתן עם מנהיגיו.

יו"ר הקואליציה, ח"כ שרה דורון, אמרה אמש כי מפלגת העבודה מתגלה כסופרמרקט של דעות מנוגדות מקצה לקצה. לדברי דורון מפלגת העבודה צריכה להתייצב נגד אש"ף, או להידמות בגלוי ולאחד היום למפלגות השמאל הקיצוני, ולדבר בזכות הידברות עם אש"ף.

ח"כ דורון אמרה עוד כי בראשית אוקטובר מתכנסת בשטרסבורג מועצת אירופה, ויהיה לה קשה ביותר לתקוף את אש"ף והטרור בפורום זה, נוכח העובדה שחברים מרכזיים במפלגת העבודה, לרבות שרים, מצדדים בזכות ההכרה באש"ף.

שריר: כשר המשפטים אעזור בצוות המקצועי ואמתן פעילותי במפלגה

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

השר אברהם שריר, שמונה אתמול על ידי הממשלה גם לשר המשפטים לשלושת החודשים הקרובים, לא ימנה סגן שר באחד מהמשרדים בהם הוא מחזיק.

לדברי שריר אין טעם במינוי סגן שר לתקופה כה קצרה, אך מאידך יגדיל בפיזור והאצלת סמכויות במשרד התיירות ובמשרד המשפטים, כדי שיוכל לנהל היטב את שני המשרדים.

בשיחה ל"הארץ", לאחר אישור המינוי שלו על ידי הממשלה, אמר השר שריר כי תוך הזמן הקצר בו הוא עתיד לכהן במשרד המשפטים, יקדיש את מלוא זמנו ומרצו למשרד זה, ויפעל בו כאילו הוא בא לכהן במשרד למשך תקופה ארוכה. "אני רואה בתיק המשפטים, משרד המחייב תשומת לב רבה ואקדיש את מירב זמני, כוחי ומרצי למשרד המשפטים. המשרד עוסק בנושאים רגישים ביותר, המחייבים שיקול דעת מעמיק" — ציין שריר.

שר המשפטים אמר כי הוא מקווה לשיתוף פעולה פורה עם הצוות המקצועי של המשרד. "אני יודע שזהו כוח מקצועי מעולה ואני עומד לנצלו בצורה הטובה ביותר למען מדינת ישראל".

לדברי שריר הוא ימתן מעט את פעילותו המפלגתית, ויעזר בכוחות המקצועיים העומדים לרשותו במשרד התיירות ובמשרד המשפטים. במהלך הימים הקרובים ילמד את הנושאים העומדים על הפרק במשרד המשפטים ולאחר מכן יבחר לעצמו שנים שלושה נושאים שאותם יבקש לקדם.

סופר "הארץ" מציין כי בכוונתו של שריר לקדם בתקופה הקרובה חקיקה במספר נושאים, בין היתר אלה הקשורים לנושאי תיירות כמו חוק הנופש, וחוקים הקשורים לזכויות האורח.

ועדת שרים החליטה שיש להפוך את התעשייה הצבאית לחברה ממשלתית

תוך שנה יגישו שרי האוצר והביטחון הצעה ליישום ההחלטה

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת השרים לעניין צמצום המגזר הציבורי, החליטה אתמול להפוך את התעשייה הצבאית לחברה ממשלתית.

הוועדה הטילה על שרי הביטחון והאוצר להגיש בתוך שנה הצעה לממשלה בדבר יישום החלטה. ההחלטה התקבלה על דעת שר הביטחון, יצחק רבין.

השר משה ארנס, העומד בראש ועדת השרים לצמצום המגזר הציבורי אמר אתמול, כי המעבר לחברה ממשלתית יקנה לתע"ש אפשרויות לגיוס הון נוסף זר ומקומי ויפתח לפני התעשייה הצבאית שווקים חדשים, על ידי יכולת התקשרות עם חברות שונות בארץ ובעולם.

ההחלטה להפוך את התעשייה הצבאית לחברה ממשלתית נעוצה בכך, שהסטטוס של החברה, הפועלת כיום כיחידת סמך ממשלתית, נעשה פחות ופחות מתאים לאופי הפעילות של התעשייה הצבאית.

בוועדת השרים סבורים, כי התעשייה הצבאית חשופה עתה לתחרות ולביקוש משתנה ועליה להתאים עצמה מבחינה ניהולית וארגונית למצב זה.

בוועדת השרים מציינים, כי תוספות שכר שונות, כגון תוספת מפעלית הניתנת לעובדי התעשייה הצבאית, גורמת לחצים פנימיים בכל מערכת הביטחון ולתביעות שכר על ידי גופים אחרים, כמו עובדי רפא"ל, אורחים עובדי צה"ל ועוד.

בר־לב הגיש השגות

בשבוע שעבר שמעה ועדת השרים את השגותיו של שר המשטרה, חיים בר־לב, על הצעת הוועדה לאיחוד פונקציות של משמר הגבול עם המשטרה. סוכם, כי השר בר לב יגיש לוועדה בקרוב הצעות חלופיות.

רבין יפעל למינוי הוד כיו"ר של התעשייה האווירית

מאת ראובן פדהצור

שר הביטחון, יצחק רבין, נחוש בהחלטתו לפעול למינויו של האלוף (מיל.) מרדכי הוד לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של התעשייה האווירית.

שר הביטחון התנה על מינויו של הוד למועצת המנהלים, במגמה למנותו לתפקיד היו"ר, כבר ב־25 במאי, אך המינוי לא אושר בידי שר האוצר, משה נסים. בשל העיכוב באישור מינויו של הוד, בחרה מועצת המנהלים של התעשייה האווירית בפרופסור יוסף זינגר ליו"ר זמני, אשר ינהל את ישיבת המועצה הבאה.

עורך את העמוד: אוריאל ריינגולד

המזרח־הרחוק

המרכז לקשרי תרבות מדע ותיירות יפן־ישראל

הרצאות השבוע:

(כולל מידע למעוניינים לבקר במזרח־הרחוק)

בחיפה: היום יום ב' 28.7.86 תתקיים הרצאת ד"ר יעקב רז על טוקיו (בליווי שקופיות) ההרצאה באולם "ביתנו" רח' ירושלים 29, הדר הכרמל בשעה 20.30

בתל־אביב: מחרתיים יום ד' 30.7.86 תתקיים הרצאת ד"ר יעקב רז על דתות ושפות במזרח־הרחוק (בליווי שקופיות). ההרצאה בבית העיתונאים רח' קפלן 4 ת"א בשעה 20.30

בגמר ההרצאות יינתן מידע למעוניינים (ע"י נציג משרד הנסיעות) אודות אפשרויות ביקור מרתקות ביותר ומוזלות במאות דולרים ליפן ולמזרח הרחוק.

– הכניסה להרצאות חופשית –

בסיוע שרותי התיירות: גורדון טורס (ברשיון מס' 354/3)

השופט ברק דחה בקשת גילה לעכב את המאסר שנגזר עליו

נדון על חלקו בפרשת ההתנקשות בראש עיריית רמאללה וביקש דחיית המאסר עד לאחר שמיעת ערעורו

(ע). שופט בית המשפט העליון השופט אהרן ברק דחה את בקשתו של אהרן (דני) גילה, לעכב את ביצוע עונשו עד סיום ההליכים המשפטיים בערעור שהגיש לבית המשפט העליון.

אהרן גילה נידון למאסר שנה בפועל, לאחר שהורשע בכך שלא הזהיר את חבלן משמר הגבול סמל סלימן חירבאווי, שעה שחיפש את מטען החבלה שהונח בידי אנשי המחתרת היהודית במוסכו של ראש עיריית אל בירה, איברהים טאוויל. פיצוץ מטען החבלה — אשר גילה ידע על אודותיו — גרם לחבלן אבדן ראייתו.

אהרן גילה ערער על ההרשעה ועל חומרת העונש בפני בית המשפט העליון, וביקש באמצעות בא כוחו, עו"ד יעקב רובין, לדחות את ביצוע המאסר עד סיום ההליכים המשפטיים בערעור. הוא טען, כי גילה אב לחמישה ילדים קטנים, אשתו חולה ואין מי שיפרנס את משפחתו.

השופט אהרן ברק דחה את בקשתו וקבע כי הדיונים בערעור יישמעו במועד מוקדם ככל הניתן.

גרופר: אפעל לפתור בעיית הפליטים ברצועת עזה

מאת איתן רבין ועדנה אבירור, סופרי "הארץ"

"פתרון בעיית הפליטים ברצועת עזה הוא לדעתי יעד לאומי חשוב של מדינת ישראל. אעשה ככל שביכולתי להגדיל את ההקצבות של ממשלת ישראל לפתור את הבעיה האנושית הקשה הזאת," אמר אתמול ח"כ פסח גרופר, בתום סיור של חברי ועדת הכספים של הכנסת ברצועת עזה.

ח"כ גרופר, העומד בראש ועדת משנה משותפת של ועדת הכספים וועדת חוץ וביטחון, אמר כי הפתרון הכולל של כל בעיית הפליטים ברצועה יצריך הקצבה של כ־450 מיליון דולרים. לדעתו אפשר להגיע לפתרון מודרג של הבעיה על ידי הזרמה בשלבים של סכומי כסף גדולים מדי שנה.

ח"כ גרופר אמר ל"הארץ" כי יש לראות היום את בעיית השיקום של הפליטים כבעייה כלכלית ביטחונית. עד היום שוקמו במסגרת תוכניות "בנה ביתך" בחבל עזה כ־10 אלף משפחות. משפחות אלו מקבלות קרקע מוכשרת לבנייה והבנייה נעשית בכוחות עצמם. הכשרת הקרקע לבנייה נעשית מתקציב המינהל. אחת מהדרכים לשיקום זוגות צעירים בעזה היא מתן קרקע לקבלני בניין במקומות לבניית בניינים רבי קומות. שיטה זו מוזילה את עלות הדירה שהיא היום 21 אלף דולרים בלבד.

לדברי גרופר כיום מוכנים תושבי המחנות לעבור לשיכונים, ויש לנצל עובדה זו ולזרז שיקום של כמה אלפי משפחות לשנה.

חבר הוועדה, ח"כ חיים רמון, חולק על גישה זו בטענו שפליטים לצאת מהרצועה.

חברי הוועדה סיירו גם בבית החולים שיפא בעזה. הממונה על משרד הבריאות בעזה, הד"ר דויד אבו רמאן, אמר כי בבנבישתו הגיעו מאוד בדו"ח שלו על המצב בשטחים בתאורו את המצב השורר בבית החולים.

ארגוני מתנחלים תובעים הקמת ישוב בתחום יריחו

מאת אודי ניר

מועצת יש"ע, גוש אמונים ואגודת אליש"ע מתכוונים להפנות את מירב מאמציהם למען השבתו של "גרעין יריחו" בתוך תחומי העיר. על כך החליטו גופים אלה, בעקבות זריקת הרימון על רכבי המתנחלים הישראלים ביריחו ביום ה' שעבר.

כצעד ראשון במסגרת היוזמה הזו, שלחו שלושת הגופים מכתבים לראש הממשלה ולשר הביטחון, ובהם בקשה לאשר לחברי הגרעין לעלות על הקרקע. מאגודת אליש"ע (אוהדים למען יהודה שומרון ועזה) נמסר, כי אם לא ישיבו פרס ורבין על המכתבים, ינקטו המתנחלים פעולות מחאה שונות, במגמה ללחוץ למען יישוב יהודים ביריחו.

שפייזר קובל על דיווח חסר מהבורסה

מאת סופר "הארץ"

אי דיווח מלא על הנעשה באולמות המסחר משמעותו יצירת מידע פנים, המעניק יתרון ברור לחברי הבורסה ומקורביהם — כך כתב אתמול יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, ח"כ אליהו שפייזר, ליו"ר דירקטוריון הבורסה, חיים ששל.

25 ראשי קהילות מארה"ב יבואו השבוע

מאת זוהר בלומנקרנץ

קבוצה של 25 ראשי קהילות יהודיות מארה"ב, תבוא בסוף השבוע לישראל, ביוזמת "כח המשימה הכלכלי", כדי לעבור תוכנית לעידוד תנועת התיירות.

במשך ימי שהותם בישראל יפגשו עם נציגי משרד התיירות, מנכ"ל חברת "אל־על".

היום יוכרז רשמית על שידורי הטלטקסט

בעלי ציוד מתאים יכולים לקלוט במקלטי הטלוויזיה מידע מפורט בתחומים רבים ★ מספטמבר יימכרו רק מקלטי טלוויזיה עם ציוד מתאים לקליטת הטלטקסט

מאת לילי גליל, סופרת "הארץ"

בנוכחות שרי החינוך והתקשורת ומנהלי הטלוויזיה הלימודית והכללית, יוכרז היום רשמית על הפעלת שידורי הטלטקסט.

שירות הטלטקסט הכללי יספק בשלב הראשון לבעלי הציוד המתאים שירות מידע בתחומים השונים, תחת הכינוי "מידף". המידף יספק מידע בסיסי בנושאים כמו: הוראות ונחיתות של מטוסים; לוח רכבות; מזג האוויר; שערי מטבע חוץ; מידע על מופעי תרבות ובידור, ומופעים בכל רחבי הארץ.

המעוניינים בפרטים נוספים יופנו לדף המתאים ב"מידף", שם יוכלו לקבל מידע מפורט יותר, כמו, מידע על הצגות שיכלול את שמות השחקנים, הבמאי ואת תקציר התוכן, כנהוג בעיתונות הכתובה. התמונה הנקלטת בשידורי הטלטקסט היא סטאטית, דבר העשוי לגרום אכזבה מסויימת למי שציפה להפעלת "ערוץ שלישי", כפי שהובטח בימים האחרונים בתשדירי השירות של הטלוויזיה הלימודית. שידור הטלטקסט מנצל את הרווחים שבין הנקודות והשורות המרכיבים את תמונת הטלוויזיה, ואינו, אם כן, ערוץ שידור נוסף.

שירות נוסף שיוכלו הצופים לקבל מהטלטקסט באמצעות לשכת העיתונות הממשלתית הוא מידע רלוונטי על שירותים שמעניקים משרדי הממשלה השונים. לדוגמה: תחת השם הכללי "הממשלה לשירותך, האזרח", ימסור משרד התקשורת מידע על שירותי בנק הדואר, דואר מהיר וכו'; משרד הבריאות יספק מידע על תורנות בתי חולים; משרד המשטרה — על חיפוש נעדרים וגניבות רכבים; משרד השיכון — על גובה המשכנתאות, וכו'. מנהל לשכת העיתונות הממשלתית, ישראל פלג, הגדיר את השירות כ"עידן חדש בתקשורת בין הממשלה לציבור".

קיצור החדשות "מקול ישראל"

עוד ימסור הטלטקסט באופן שוטף את קיצור החדשות, שיימסר מחדר החדשות ב"קול ישראל". בגלל מימדיו הקטנים יהיו בכל דף טלטקסט כשלוש עד ארבע ידיעות בולטות, בנות שורה אחת, והפניה לעמוד אחר של הטלטקסט לקבלת מידע מפורט יותר. הטלוויזיה הלימודית תשדר באמצעות הטלטקסט חומר לימודים לבתי הספר, תחת השם הכולל "לימודף".

לשם קליטת שידורי הטלטקסט, יזדקק הצופה למכשיר טלוויזיה חדש (המצויד כבר בפריטים הדרושים), או לציוד שיורכב על מכשיר הטלוויזיה הישן, שמחירו נע מ־200 דולר לכרטיס אלקטרוני עד ל־600 דולר למכשיר, המפענח את שידורי הטלטקסט.

מחודש ספטמבר יהיו חייבים כל מכשירי הטלוויזיה שיימכרו להיות מצויידים בציוד הנחוץ לקליטת הטלטקסט. היום מצוי ציוד זה בכ־10 אלפים בתי אב בישראל.

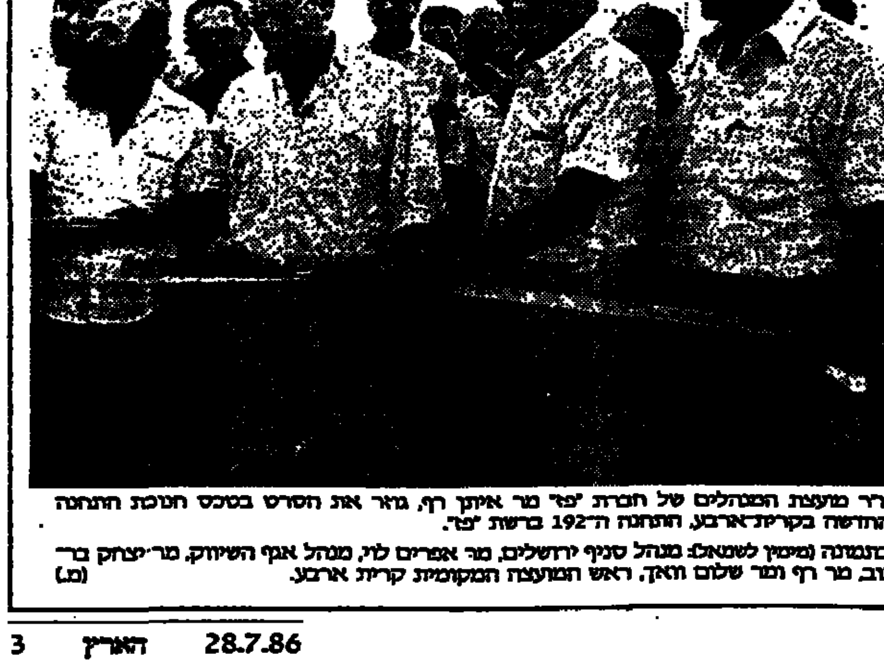

יו"ר מועצת המנהלים של חברת "פז" מר איתן רף, גוזר את הסרט בטקס חנוכת התחנה החדשה בקרית־ארבע, התחנה ה־192 ברשת "פז".

בתמונה (מימין לשמאל): מנהל סניף ירושלים, מר אפרים לוי, מנהל אגף השיווק, מר יצחק בר־טוב, מר רף ומר שלום וואך, ראש המועצה המקומית קרית ארבע. (מ.)

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

אליפות האתלטיקה נסתיימה באירוע עצוב

מוט הקפיצה נשבר דייויס מארה"ב נפצע

אודי זוהר בן ה־50 זכה במדלית ארד בכדור ברזל ● שיא: עמי ברן הטיל כידון 60.38 מ'

אתלטיקה

מאת משה הרינגעש
סופר "ספורט הארץ"

הערב השני והאחרון של אליפות היובל באתלטיקה לא הניב הישגים יוצאי דופן או שיאים לאומיים למכביה, אך סיפק לעיתונאים שני סיפורים נדירים שקברניטי הענף היו ודאי מוותרים עליהם.

הראשון עצוב מאד. בגללו קופץ המוט המצטיין מארה"ב, סקוט דייויס, לא ישכח לעולם את ביקורו הראשון בישראל. הוא לא קבע שיא עולמי, גם לא לאומי, אף לא התקרב להישג הבאה שקבע שלשום בתחרות הראווה 5.65 מ'. אבל במהלך אחת הקפיצות נשבר המוט העשוי פיברגלאס. סקוט נפל על פניו ונחבל גם מהשברים של המוט. השריטות נראו היטב על מיצחו ובחלק העליון של אפו. הוא נלקח באמבולנס לטיפול בבית חולים איכילוב. רופא התורנות ד"ר אלי איסקוב אמר, כי הוא זקוק לתפרים. אך מזלו שיחק לו והפגיעה לא היתה חמורה יותר. חברו קורי טרפנינג לא מש ממנו ונסע עימו לבית החולים. שניהם הספיקו לקבוע לפני הפציעה 5.47 מ'.

הסיפור השני יכול, כנראה, להתרחש רק אצלנו. הוא מוכר וידוע, חוזר על עצמו מדי שנה ואולי מסיבה זו כבר התרגלנו אליו במידה מסויימת. חלוקת מדליות בהדיפת כדור ברזל. לדוכן מס' 3 עולה אודי זוהר שבינואר הקרוב ימלאו לו חמישים שנה. קרוב מאד לגיל של האתלטיקה הישראלית. הכרוז מכנה אותו "הצעיר הניצחי", אך זוהר הוותיק אינו מסתיר את אכזבתו. "זה מאד מדכא. בכלל לא התאמנתי. לא משקיעים מספיק. אין לנו במה להתפאר. חייבים לטפח את הצעירים לבדוק — השווה שלושים את השיא הישן בקפיצה למרחק 7.53 מ' — הוא ה"אסור רוס" החדש של האתלטיקה הישראלית". התוצאה של זוהר 13.77 מ'. הקדימו אותו המנצח דני נמט 14.42 מ' ויואב שרף 14.36 מ'. במקצוע זה לנשים ניצחה צביה ויספלד שהטילה למרחק 12.50. צביה ניצחה גם בהטלת כידון עם 40.54 מ'.

בתחרות אמש היו גם כמה נקודות אור. עמי ברן הוא היהודי ששיפר שיא ישראלי. הוא הטיל כידון למרחק 60.38, שיפור לשיא הישן שלו עצמו 60.02. עמי בן 25 לא יצא מכליו "הייתי מתרגש. עם הייתי מגיע ל־64 מ'. אני מאמין שאני מסוגל להטיל למרחק 70 מ' ולהשתתף באולימפיאדת סיאול".

גם אילן גולדווסר קבע הישג מצויין כשניצח בריצת 400 מ' משוכות, 52.6 ש', בעיקר בהתחשב בעובדה שזה מיקצוע חדש עבורו. במקצוע המקביל לנשים ניצחה פועה נייגר 1:02.36 ד'. אורית קולודני ניצחה בריצת 200 מ' עם 24.62 ש' וקבעה שיא אליפות חדש. סיגל גונן שקבעה באתונה שיא חדש בקפיצה למרחק 6.46 מ', הסתפקה הפעם ב־6.26 מ' שזיכה לה מקום שני. דומין פייגה ממערב גרמניה ניצחה עם 6.32 מ'.

אריה גמליאל ניצח כצפוי בריצת 5,000 מ' בזמן 14:17.30 ד' ולא הסתיר את שביעות רצונו. "היה חשוב לי לנצח. התוצאה היתה חשובה פחות". שלמה אוולאי ניצח בריצת ה־800 מ' בזמן 1:50.96 ד'. רוני מעת הצים גם אמש את האליפות. איתי אילוז שניצח שלשום בריצה ל־100 מ', הוכתר לאלוף ישראל גם בריצת 200 מ' למרות שהגיע שני. הוא קבע 22.00 שנ'. ראשון סיים הבלגי ג'סקו בורלא שקבע 21.98 ש'.

וולד סודין ניצח בקפיצה משולשת 15.40 מ'. צפריר מינצר היה ראשון בין הישראלים בקפיצה לגובה עם 2.08 מ'. הרס למרני זכתה באליפות ישראל בריצת 800 מ', למרות שסיימה שלישית אחרי שתי הרניות. הרס קבעה 2:12.17 ד'. המנצחת סינה קראבס קבעה שיא אליפות חדש 2:06.48 ד'.

"הדור הצעיר הוכיח התקדמות לעומת אשתקד, אך אנחנו עדיין רחוקים מהרמה שלפני שנתיים", סיכם את האליפות במשפט קצר עו"ד אריה קוקס, חבר איגוד האתלטיקה.

קופץ המוט האמריקאי סקוט דייויס, לא ישכח את הביקור בישראל: מוט הקפיצה נשבר, דייויס נפצע בפניו, כאן הוא נלקח לאמבולנס שהעבירו לטיפול בבית החולים (צילום: רוני קנפר)

שחקנים מהליגה הלאומית בטורניר הערים הנפתח מחר

קט־רגל

מאת סופר "ספורט הארץ"

כדורגלנים מפורסמים מהליגה הלאומית ישתתפו בטורניר הערים בקטרגל שיחול מחר ויסתיים ביום ד' — על כך נמסר במסיבת עיתונאים שהיתה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב. הרשימה כוללת, בין היתר, גם את בני לם, דוד לביא, רונן גבאי, שלומי שטיקר, ניר לוין ודורון רבינזון.

בטורניר — לזכרו של גדעון ארקין שהיה מנהל נבחרת ישראל במכביה — ישתתפו שמונה נבחרות שחולקו לשני בתים. בית א': כפר סבא, באר־שבע, חיפה, ירושלים. בית ב': תל־אביב, רמת־גן, פתח תקוה, נתניה. שלב המשחקים המוקדמים יהיה במתנ"סים בית ברבור בתל־כביר (בית א') ובמרכז הקהילתי בית צ'נור ביפו (ב'). ביום ד' ייערכו משחקי חצי הגמר והגמר. הכניסה תהיה חופשית למעט משחק הגמר שיהיה באולם "עלית" באוניברסיטת תל־אביב. כרטיסים יופצו במחירים של 2 ו־5 ש"ח. ההכנסות יתנו לקרן לב"י. עלות הטורניר כ־12 אלף דולארים.

במקביל לטורניר הבוגרים יהיה גם טורניר נוער. המגמה בהתאחדות להקים ליגה מסודרת של קטרגל. יהודה בירנצווייג, מנהל מחלקת הספורט בעיריית תל־אביב סיפר שקרוב למאתיים קבוצות בתל־אביב משחקות בליגות קטרגל באופן קבוע, כבר יותר מעשר שנים. ברחבי הארץ קיימות מאות קבוצות קטרגל. לקבוצות המצטיינות יוענקו פרסים כספיים. כל קבוצה רשאית לכלול בהרכב המשחק רק שני שחקנים מליגות הכדורגל הבכירות.

את מסיבת העיתונאים פתח מנהל ההתאחדות לכדורגל יעקב אראל שאמר, כי בתוקף החלטת פיפ"א, תטפל ההתאחדות לכדורגל גם בענף הקטרגל.

● הטניסאי גלעד בלום, חבר נבחרת הדייויס, נוצח אמש בגמר התחרות הבין־לאומית לטניסאים מקצוענים על ידי קולומבו מאיטליה 7–6, 6–4, 2–6, 6–4. הישגו של בלום מעלה אותו כ־50 מקומות בדירוג העולמי והוא עתה בגבולות המקום ה־220. בחצי הגמר ניצח בלום את פידנה מארגנטינה 6–3, 7–5, 63. ברבע הגמר הבניע את וולפוב מאנגליה 6–4, 6–4, 5–5, 5–5. התחרות היתה בניו אולם, מערב גרמניה, על פרסים בסך של 25 אלף דולר.

דניאל בריילובסקי, מארגנטינה, "הכדורגלן היהודי הטוב בעולם" בבואו לארץ:

הדבר החשוב ביותר הוא שהכל יהיה בסדר כדי שאוכל לשחק במכבי חיפה

דניאל בריילובסקי, הכדורגלן היהודי מארגנטינה, אתמול בנמל התעופה בן גוריון. הוא לכאן לשבוע, בתקווה לסכם על הופעתו במכבי חיפה. (צילום: משה שי, הרשות)

מאת גיא צוקר
סופר "ספורט הארץ"

"הדבר החשוב ביותר עבורי כעת הוא שהכל יהיה בסדר עם מכבי חיפה, כדי שאוכל לשחק בקבוצה זו", אמר אתמול, בעברית רהוטה, הכדורגלן היהודי מארגנטינה, דניאל בריילובסקי (27), בהגיעו לישראל. בריילובסקי, שיש המכתירים אותו בתואר "השחקן היהודי הטוב ביותר בעולם", מועמד לחזק את הקבוצה החיפאית. הוא שיחק, עד לפני כשנה, בקבוצת קלאב אמריקה במכסיקו. אך נמלט ממדינה זו, בעיקבות רעש האדמה שפקד אותה לפני כ־10 חודשים. מאז לא שיחק במסגרת מקצוענית סדירה, אך במכבי חיפה אין מודאגים מעובדה זו. "מי ששחקן אינו שוכח איך לשחק", אמר אתמול יו"ר מחלקת הכדורגל של הקבוצה, צבי וייצנר.

בריילובסקי, ממוצע קומה ותנוע, בעל שיער בהיר גולש ועינים כחולות, התגורר ברמת גן בין השנים 1962—65, ואחר כך חזר לארגנטינה. הוא נשוי ליהודיה ואב לשני ילדים (האחד בן 3, השני בן 9 חודשים). לדבריו, הוא מעוניין לעלות לישראל כעולה חדש. "אני יודע שחיפה היתה אלופה פעמיים וכן היתה סגנית פעם אחת. אינני מכיר, עם זאת, את סיגנון משחקה. אני שמח שאוכל לשחק כאן. אני רוצה לשחק כאן ולתת לקבוצה את כל מה שאני יכול לתת", אמר אתמול בשדה התעופה.

בזמן שהותו בישראל, שבוע ימים, לא ישתתף בריילובסקי באימונים ולא ייערך לו מבחן כלשהו. בחיפה כבר התרשמו מיכולתו ומקווים לסכם, באופן עקרוני, על הצטרפותו לקבוצה. "ראיתי אותו לפני 4 שנים, כשהייתי בדרום אמריקה כדי להביא שחקנים לבני יהודה תל אביב", סיפר מאמן הקבוצה, שלמה שרף. "בריילובסקי קשר תוקף הנוהג להבקיע שערים. יש לו שליטה וירטואוזית בכדור והוא בעל מהירות פנטסטית. אינני יודע באיזה מצב הוא כעת, אבל אין כל ספק שמדובר בשחקן יוצא מן הכלל. הוא הרי נחשב לשחקן היהודי הטוב ביותר בעולם".

בנושא שיחרורו של רוני רוזנטל לקבוצת פ.ק. בריז' הבלגית, אמר אתמול צבי וייצנר: "לא קיבלנו עדיין כל הצעה כספית מן הבלגים. קראתי בעיתון על 300,000 דולר, אבל הסכום הזה לא הוצע לנו. אין ספק שיהיה קשר בין החתמתו של בריילובסקי לבין שיחרורו האפשרי של רוזנטל".

מוטי איוניר בבואו אמש: אשחק באירופה כחמש שנים

מאת משה הרינגעש
סופר "ספורט הארץ"

"יש די והותר שחקנים בישראל המסוגלים לשחק בהצלחה בקבוצות אירופיות", אמר אמש מוטי איוניר, חלוץ מכבי ת"א והנבחרת הלאומית, בשובו מהולנד, לאחר שחתם חוזה לשתי עונות בקבוצת "רודה" מהליגה הראשונה. איוניר יחזור להולנד ביום ה' ויצטרף למחנה אימונים של קבוצתו החדשה. היא תקיים משחקי מבחן נגד בורוסיה מנשנגלאדבך ואוורטון. על הקאריירה החדשה שלו אמר איוניר: "אני מקווה להצליח ולאחר מכן לשחק בקבוצות טובות ומפורסמות יותר. אני מתכוון לשחק באירופה כחמש שנים, ולחזור לישראל בגיל 28. לרודה היה חסר חלוץ, הקלטת שהבאתי הרשימה אותם. אני מקווה, כי שחקנים נוספים מישראל ישחקו באירופה. הם עולים עלינו בכח הפיזי והמיתוקים המצוינים. אך מבחינת כדורגל, בעיקר טכני, אנחנו לא נופלים מהם. אני מודה לאוהדים ולשחקנים של מכבי. בלי הסיוע שלהם לא הייתי מצליח".

● תקציב משחקי הפועל יגיע ל־2.7 מיליון דולאר — על כך נמסר אתמול בישיבת המועצה הציבורית למען משחקי הפועל הי"ג. משחקי הפועל יפתחו ביום העצמאות ה־39, במאי 1987, באיצטדיון רמת גן. במשך שבעת ימי המשחקים יהיו מאות אירועים ב־30 ענפי ספורט ב־70 ישובים ברחבי הארץ — על כך מסר אתמול דובר הפועל.

מארטינה העניקה הגביע לארה"ב והדמעות לצ'כיה

טניס

פראג (אי־פי). גם ביום התחרויות האחרון של גביע הפדרציה לנשים בטניס, לא היה כל ספק שמארטינה נאווראטילובה היא כוכבת המשחקים. נאווראטילובה (30) חזרה לארץ הולדתה, 11 שנים לאחר שערקה לארצות הברית, וזכתה לקבלת פנים נלהבות מצד הקהל הצ'כי שהכיר לה חסד נעורים. אתמול הוליכה את נבחרת ארצות הברית לניצחון 2–0 על הנבחרת המארחת ולזכיה ראשונה בתואר, לאחר שלוש שנים בהן החזיקו בו הצ'כיות.

"עשינו זאת עבור מארטינה. אנחנו מקדישות את הגביע הזה לה", אמרה כריס אוורט לויד, שהעניקה לארה"ב את הנקודה הראשונה, בעיקבות ניצחון 7–5, 7–6, על הלנה סוקובה. נאווראטילובה ניצחה את האנה מאנדליקובה, יריבתה בגמר ווימבלדון, 7–5, 6–1. הניצחון זכה לתשואות סוערות מידי אלפי הצופים, שהולו צועקים "מארטינה, מארטינה". היא פרצה בבכי ואחר כך, בעת הענקת הפרסים הולו חברותיה לקבוצה להזיל דמעות. נאווראטילובה החליטה, במפתיע, לשאת דברים ועשתה זאת בצ'כית. היא הודתה לצופים וסיפרה להם על תחושותיה. במסיבת עיתונאים באנגלית אמרה, כי היא מתכוונת לחזור לצ'כיה בעתיד הקרוב. בדעתה לבקר במדינה זו לפחות פעם אחת כל שנה.

למונד: אמריקאי ראשון בפאריס

ברנארד הינו פיגר ב־3:10 דקות וסיים שני

טור דה פראנס

פאריס (אי־פי). איש לא הצליח לעצור אתמול את גרג למונד, בדרכו לעשיית היסטוריה בטור דה פראנס: הוא היה לרוכב הלא אירופי הראשון, הזוכה במרוץ האופניים החשוב ביותר בעולם. האמריקאי בן ה־25 זכה באליפות הטור בצורה ברורה (יתרון של 3:10 דקות על פני יריבו הקרוב ביותר) והשלים בכך זינוק מרשים לצמרת העולמית של רוכבי האופניים.

כבר בהיותו בן 23 בלבד, לפני שנתיים, הפתיע את כל מומחי הרכיבה וסיים את הטור דה פראנס במקום השלישי. שנה אחר כך התקדם שלב אחד והשנה התייצב לפתיחת המרוץ המתיש (4,100 קילומטרים), כאחד המועמדים העיקריים לזכיה. כשפרש לורן פיניון באמצע המרוץ בגלל מחלה, נותרו למונד וברנאר הינו מצרפת, המועמדים היחידים לזכיה.

לפני המרוץ הבטיח הינו, שקיווה לזכות בטור בפעם השישית ולהיות לרוכב הראשון בהיסטוריה העושה זאת, כי יעזור ללמונד לזכות בטור, כפי שהאמריקאי עזר לו לזכות בבכורה לפני שנה. שני הרוכבים מייצגים את חברת לה ויאה קלר, אך במהלך המרוץ פרץ סיכסוך ביניהם, והיו שפיקפקו בכוונתו של הינו לקיים את הבטחתו. אולם, האמריקאי הצעיר התגלה כאלוף אמיתי, ולא נשבר גם בקטעי ההרים הרצחניים. הוא הדביק פיגור של 5 דקות לעוד, חלף על פני הינו ולא שמט את הבכורה, עד לסיום, אתמול, בשדרות שאנז אליזה בפאריס. להינו לא נותר לעשות מאומה, מלבד, אולי, להסיר את כובעו בפני חברו לקבוצה.

בקטע ה־23 והאחרון ניצח האיטלקי, גידו בונטמפי, אך את למונד לא עניינה כלל עובדה זו. הוא פשוט רצה לסיים את המרוץ ולהפוך את חלומו למציאות. הוא עשה זאת, לקול תשואותיהם של אלפי צופים בצידי הדרך, וזכה ב־25,000 דולרים, באגרטל יקר ערך ובתכשיט מעוטר ביהלומים. כל הפרסים הללו נמסרו לו לאחר שסיים רכיבה מפרכת שארכה 110 שעות, 35 דקות ו־19 שניות.

הינו התנחם בעובדה שסיים את הטור במקום השני, ובכך שעמד בדיבורו. הרוכב השוויצרי, אורס צימרמן, היה שלישי, ואת המקום הרביעי תפס הרוכב המפתיע של המרוץ: אנדרו האמפסטן מארצות הברית (24), שזכה בפרס הטירון המצטיין של הטור.

● איגוד הטניס פנה אתמול להתאחדות הבין־לאומית בעניין מיפגש הדייויס עם שוויץ האמור להתקיים בין ה־3 ל־5 באוקטובר בגמר האיזור האירופי. מכיוון שהוא מועד ראש השנה מבקש האיגוד להקדים את המפגש בין שתי הנבחרות בשבוע ימים.

גומז והאיירה היום בגמר בברוקלין

ברוקלין (אי־פי). אנדרס גומז מאקוודור ומרטין האיירה מארגנטינה ישחקו היום בגמר אליפות הטורניר המתקיים כאן. גומז גבר בשלב חצי הגמר על קנט קארלסון משוודיה 4–6, 6–4, 6–2. האיירה ניצח את בן ארצו הוראסיו דה לה פנה, 6–2, 6–1.

שיא: קנדית בת 13 הצעירה ביותר שזכתה במדלית זהב

חבר העמים

אדינבורו (אי־פי). בן ג'ונסון הוליך אתמול את אתלטי ארצו לזכיה בארבע מדליות זהב, בפתיחת תחרויות האתלטיקה של משחקי חבר העמים המתקיימים כאן. ג'ונסון ניצח בריצה ל־100 מטרים בזמן של 10.07 שניות והשיג את ניצחונו העשירי ברציפות במקצוע זה. מארק מקוי זיכה את קנדה במדלית זהב שניה, לאחר שניצח בריצת 110 מ' משוכות, בשיא משחקים, 13.31 ש'. אנגליה זכתה בשלוש מדליות זהב ואחת מתוכן השיגה הנערה אוקס, שניצחה במרוץ 100 מטרים, לאחר 11.20 ש'.

דיילי תומפסון, אלוף שתי האולימפיאדות האחרונות בקרב עשרה מאנגליה, מוליך במקצוע זה, בתום תחרויות היום הראשון. הוא השיג עד עתה 4602 נקודות, אך עמד בפני פסילה, מכיוון שלבש חולצה עליה מודפס שמה של החברה המאמנת אותו — בניגוד לתקנות.

השחיינית הקנדית, אליסון היגסון, היתה אתמול לזוכה הצעירה ביותר במדליית הזהב בתולדות משחקי חבר העמים הבריטי. היגסון בת ה־13 ניצחה במשחה ל־200 מטרים בסגנון חזה, לאחר 2:31.20 דקות — שיא משחקים.

האלוף האולימפי השיאן העולמי במשחה 400 מ' מעורב אישי, אלכס באומן מקנדה, קבע את התוצאה הטובה ביותר בעולם השנה, במשחה זה — 4:18.29 דקות. השחיינית האוסטרלית, מהאן לאנגלם, שזכתה שלשום במדליית הזהב ב־400 מ' מעורב אישי, הוסיפה למאזנה מדליה מוזהבת נוספת, במשחה למרחק הכפול. שחייני השליחים של אוסטרליה קבעו שיא משחקים חדש, במשחה ל־4x200 מ', העפדוהו על 7:23.49 ד'. אנדרו ג'יימסון העניק לאנגליה את מדליית הזהב הראשונה שלה, לאחר שקבע שיא משחקים במשחה ל־100 מ' פרפר, 54.07 שניות. השחיין המהיר ביותר של המשחקים הוא גרג פאסאלה מאוסטרליה, שניצח במשחה ל־100 מ' בסיגנון חופשי, לאחר 50.95 שנ'.

רוברט מקרונלנד, פקיד בחברת טלפון בסקוטלנד, שילם אתמול 1300 ליש"ט, כדי שרץ המרתון, טוקה מאמה, ממדינת לסוטו שבאפריקה יוכל להשתתף במרוץ המרתון שיהיה ביום שישי. לסוטו פרשה מן המשחקים אך חזרה בה אחר כך מפרישתה. אולם, בגלל בעיות תקציב קשות נבצרה הגעתו של מאמה לסקוטלנד ומקרונלנד, שקרא על כך, החליט לעזור לו להתחרות. "הכסף שכב, ממילא, בבנק ולא ידעתי מה לעשות בו", אמר מקרונלנד בן ה־34.

● השייטים יצחק סוויסה ואלון דגן מדורגים במקום התשיעי, בתום שלושה זינוקים, באליפות העולם בשיט מפרשיות מדגם 420 הנערכת בבלגיה. ניר ודן שגטל במקום העשירי, אלון קפלן ודן יעקובוביץ במקום ה־12. בזינוק השלישי אתמול זכו שלושת הישראלים במקומות הראשונים, אולם הישגם נפסל מאחר שהוועדה המארגנת קיצרה את המסלול ובתוצאה מכך, נפסלו 30 מתוך 100 מפרשיות. כל הערעורים של ראשי המשלחות לא התקבלו.

איש לא ניחש 13 בטוטו

איש לא ניחש השבוע את 13 התוצאות בטוטו על משחקי הליגות האוסטרליות. 20 משתתפים ניחשו 12 תוצאות וכל אחד מהם יקבל כ־2000 ש"ח; 368 משתתפים ניחשו 11 תוצאות וכל אחד מהם יקבל כ־100 ש"ח; 2957 משתתפים ניחשו 10 תוצאות וכל אחד מהם יקבל כ־12 ש"ח.

ההכנסה השבוע היתה 499,627.10 ש"ח.

● הטור הנכון: 1, x, 1, x, 1, 1, 2, 2, 1, 2, x, 2, 1.

בצער וביגון אנו מודיעים על פטירת יקירנו

אברהם אלדן

ב"ר אלכסנדר ז"ל

הלויה תצא היום יום שני כ"א בתמוז תשמ"ו 28.7.86 בשעה 2.30 אחה"צ מבית הלויות העירוני רח' רפנה 5 ת"א לבית העלמין הדרום בגבול חולון בתי"ם

אוטובוס יעמוד לרשות המלוים

המתאבלים:
רות אלדן
נאוה, יצחק, דנה ורונה רוסו
אבי ורותי אלדן — ארה"ב
רוני ויעל דורון
חיים אלדן — ארה"ב
חיה ואלכס בורנשטיין — ארה"ב
משפחות ולדמן, רייכמן
ועובדי חברת "דייס" בע"מ

השבעה בבית המנוח, ברח' ועידת קטוביץ 28 תל־אביב

במלאת שלשים לפטירתה
של אמנו וסבתנו היקרה

בלה הירש

ז"ל

תתקיים אזכרה ביום שלישי כב' בתמוז
29.7.86 בשעה 16.00
בבית העלמין בנחלת־יצחק.
נפגשים ליד השער.
תודתנו מקרב לב לכל מנחמינו

המשפחה

ביום רביעי כ"ג תמוז תשמ"ו (30.7.86) בשעה 18.00
נקיים טכס גילוי מצבה ליקירנו

אהרן אלניר — אהרונצ'יק

ואזכרה ליום השנה השני לבננו יקירנו

גיורא אלניר

בבית העלמין החדש ברמת־השרון, צומת מורשה

תודה לכל מנחמינו.

המשפחה

לחברנו **אסא אברהם**
(מסגיף ראשל"צ)

אתך באבלך בהילקח האב

יוסף ז"ל

אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

לשרה פומרנץ

אתך באבלך הכבד במות

אמך ז"ל

סגל העובדים והמורים
בפקולטה למשפטים
אוניברסיטת תל־אביב

למשפחת אקמן

אתכם באבלכם על מותו של

אריק אקמן ז"ל

מאיר לם

לחברינו **קודו יעקב ואילן רפאל**
(מסגיף חולון)

אתכם באבלכם בהילקח האם

זלדה ז"ל

אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

במלאת שנה לפטירת

אורנה קופילוב ז"ל

תתקיים אזכרה ביום ג' 29.7.86
בשעה 16.30 בבית העלמין בסביון

המשפחה

לזלמה היקרה

אתך אנו באבלך הכבד על מות בעלך

מאיר ז"ל

המחלקות לכספים של
הסוכנות היהודית לא"י
וההסתדרות הציונית

אנו משתתפים בצערם של חברינו לשכונה

רינה ומוטקה שי

במות **האם**

משפחות: ביצצו, גוניונדסקי, גוש חלב,
גינצבורג, ג'דסי, וייס, לוי,
מקלר, פנחס, רוזנטל ושילה

לידידנו **אריק פרנקל** וב"ב

אתכם באבלכם
במות האב

אשר פרנקל

ז"ל

"שפיר"
תעשיית נייר וקרטון

קואופרטיב דן

אבל על מות חברו

מנחם נוידהויז ז"ל

ומשתתף בצער ובכאב
אשתו, ילדיו ובני משפחתו

לבני ארנון ומשפחתו

אתך באבלך במות עליך אביך
דוד ז"ל

שמואל מהרובסקי
שלום ועידית מהרובסקי

לבני ארנון ולמשפחתו

על מות האב

דוד ז"ל

עמכם

שמעון מזרחי ומשפחתו
גיל מקוב ומשפחתו
ועובדי המשרד

לחברנו

שמואל עטיה ומשפחתו

אתכם באבלכם הכבד
על מות האב

אליהו עטיה ז"ל

מנוחה ודניאל בדפורת
מרים ושמעון שפירא

לשמואל עטיה ומשפחתו

משתתפים באבלכם
על מות האב

אליהו עטיה

ז"ל

חבריך לעבודה
משקיעי עיר־חן
חברה להשקעות בע"מ

בל"ל רשאי למשוך מיד 10 מיליון ד' מבנק החקלאות

במקרה של מכירת הבנק ★ בנק החקלאות לא נתן ביטוי לכך בדוחותיו הכספיים הקודמים

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק לאומי רשאי לדרוש משיכה מיידית של 10 מיליון דולר מבנק החקלאות, אם יועברו לידיים פרטיות מניות הממשלה בבנק – כך מתברר מהדו"חות הכספיים של הבנק. (10 מיליון דולר הוא סכום גבוה ביותר עבור בנק החקלאות, כמעט כגודל הון העצמי).

מבדיקה שערך סופר "הארץ" מתברר, כי את מכתב-ההתחייבות לבנק לאומי ולקפן לנוקי טבע העביר הבנק לפני שש שנים, כאשר עמדה על הפרק אפשרות מכירתו.

למכתב זה לא ניתן כל העת ביטוי בדו"חות הכספיים של הבנק, והדבר היותר מהותי ביותר לגביו. את דבר קיומו של המכתב גילה במקרה מנכ"ל בנק החקלאות, ישראל רדיך, שמונה לתפקידו לפני כשנה, והוא עשה מאמצים לבטלו. רדיך עמד על דעתו, כי למכתב זה יהיה ביטוי בדו"חות הכספיים של הבנק לשנה המסתיימת במארס 1986. פרשה זו הביאה לעיכוב בפירסום הדו"חות הכספיים של בנק.

תגובת בנק החקלאות

מנכ"ל בנק החקלאות, ישראל רדיך מסר בתגובה, כי התחייבות הבנק לא באה לידי ביטוי בדו"חות הבנק הקודמים, מכיוון שהנהלה כי כל קונדבנה של הבנק ידעו על קיומה. לשאלה, מדוע החליט דווקא השנה לתת להתחייבות זו ביטוי, השיב רדיך כי לנוכח האירועים האחרונים במשק, הוחלט לנהוג לחומרה.

דן בבלי, רואה החשבון של הבנק מסר בתגובה, כי לא כל ביאור בדו"חות הכספיים של הבנק הוא חיוני. ועל איזכור דבר קיומה של ההתחייבות בביאור נפרד, הוליטה הנהלת הבנק. לדעתו, לא היו הדו"חות הכספיים הקודמים של הבנק שגויים.

"טמפו בירה" הגישה תלונה נגד "עלית" למשרד התעשיה

בטענה שיבוא הבירה ע"י חברהבת של "עלית" נהנית ממיסוי נמוך ומשוחררת מפיקוח

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

במפעל "טמפו בירה" הגיש אתמול תלונה למשרד התעשיה נגד החברה-בת של "עלית", "סיגמר".

בתלונה מציין מנכ"ל מפעל "טמפו בירה", משה בורנשטיין, כי בעוד מוצריו מצויים בפיקוח, נהנית הבירה המיובאת ממיסוי נמוך ומשוחררת מכל פיקוח ועל כן ניתן למכרה במחירים גבוהים במיוחד.

עוד נכתב בתלונה, כי שמואל פרנקל, המשמש כמנהל השיווק של "עלית", נאבק ביבוא הבירה בעת ששימש כסמנכ"ל מפעלי הבירה, ואילו כעת הוא פועל-לקידום יבוא זה.

פרנקל דוחה טענות אלו כמגמתיות וציין כי הוא עוסק בשיווק מוצרי "עלית" ואינו קשור כלל לחברת "סיגמר". עוד אמר, כי הבירה המיובאת חייבת בתשלום 20 אחוז מס קניה ועל מס זה מוטלים גם 60 אחוז מס תמ"א.

פרנקל ציין גם, כי עד לפני שנה ייבאה "טמפו" בעצמה בירה "טובורג" ורק כעת, משהוחלה לייצר "טובורג" בארץ, היא מתנגדת ליבוא בירה.

במשרד התעשיה נמסר, כי התלונה תבדק על-פי הנוהל הרגיל במקרים אלה.

יעקבי קורא לרפורמה מקיפה במיסוי בתוך שלושה חודשים

כדי לעודד את העבודה, הייצור והיצוא

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לכלכלה

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי אומר, שאין להסתפק בהצעת החוק לסה שאושרה אתמול על ידי הממשלה לעידוד הצמיחה בתחום התעשיה וכי יש לגבש הצעת רפורמה מקיפה במערכת המיסוי בתוך שלושה חודשים. השר יעקבי אומר, כי יש להוריד את שיעורי המיסוי על העבודה. הדבר יאפשר עליית שכר נטו ללא העלאות השכר ברוטו. לדעתו, יש לפעול לעידוד פירוק העבודה והייצור, לבלום את האינפלציה במשק ולעודד היצוא.

דבריו של יעקבי מתייחסים, כאמור, להצעת שר האוצר לעידוד התעשיה, שאושרה על ידי הממשלה. על פי הצעת שר האוצר, יש לפעול ליישום החלטה קודמת של ממשלה לעודד צמיחה בתחום התעשיה בסכום של 75 מיליון ש"ח. הסכום הזה, המיועד לעידוד התעשיה בשנה הנוכחית, יינתן באמצעות הטבות ממס המוטל על הכנסתן של חברות תעשייתיות. זאת, על ידי הורדת סכום המס על הכנסתן והעלאת שיעור הפחת על הציוד התעשייתי שלהם.

הטבות בסך 110 מיליון ש"ח

האוצר אומר, כי הסכום הכולל של הטבות במס על ידי הורדת שיעור המס והגדלת שיעורי הפחת מוערכות בכ-110 מיליון ש"ח, אולם הנטל התקציבי בשנה התקציבית הנוכחית יהיה 75 מיליון ש"ח בלבד ויתרת הסכום תיגרע מהכנסות המדינה בשנת התקציב הבאה.

הממשלה הסמיכה את ראש הממשלה ושרי האוצר והמשפטים לנסח את הוראת השעה בעניין חוק עידוד התעשיה וקבעה שיש להגישה מיד על שולחן הכנסת.

על-פי הצעת שר האוצר, יופחת המס הזה על חברות תעשייתיות. כתוצאה מכך, חברות תעשייתיות ישלמו מס כולל בשיעור של 45 אחוז במקום 52 אחוז עד כה.

הצעת החוק תובא מחר לקריאה ראשונה בכנסת. הכנסת גם תתבקש מחר לאשר בקריאה ראשונה את הצעת החוק להקטנת מס ההכנסה, בין היתר, מוצע להעניק לשר האוצר סמכות לתת הקלות ממס לעובדי משמרות.

אל־על דנה ברכישה וחכירה של מספר מטוסים חדשים

מאת זהר בלומנקרנץ

נציגי חברת "אל-על" ייפגשו מחר עם נציגי חברת "בואינג" בארה"ב, כדי לדון ברכישה וחכירה של ארבעה מטוסים חדשים, במסגרת תוכנית ההצטיידות החדשה של החברה.

בסוף השבוע הסתיים בישראל סיבוב שיחות נוסף בין נציגי "אל-על" לנציגי חברת ייצור המטוסים "מקדונל דאגלס" וחברות המנועים "רולס רויס" ו"פראט אנד ויטני" מארה"ב, לגבי אפשרויות קניה וחכירה של שישה מטוסים חדשים מדגם אמד"י-86, שיחליפו את צי מטוסי "בואינג" מדגם 707. סוכם, כי נציגי החברה לייצור המטוסים ישובו לישראל לסיבוב שיחות נוסף, בעוד מספר שבועות לאחר שקיבלו בשיחות הנוכחיות בארץ רשימת דרישות, נתונים טכניים ובקשה להצעה לחכירה למטוסים החדשים.

בפגישה שתתקיים באמצע השבוע בארה"ב, תידון אפשרות רכישת מטוס "בואינג" מדגם 767 סוג 300 אי"אר, אשר ייצא לשוק ע"י החברה בשנת 88'. יהיו בו 224 מושבים – 50 יותר מהדגם העכשווי – והוא ישמש את חברת "אל-על" בטיסות הטראנס-אטלנטיות. כן תידון חכירה של שלושה מטוסים נוספים מדגם "בואינג" 757 אשר ישמשו את המוביל הלאומי בטיסות לטווח בינוני כמו לאירופה.

אל־על נהנית מפטור על אגרות בשל סיבסוד גדול

חברות־תעופה אחרות דורשות הטבות דומות באגרות שירותי־טיס

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

חברת "אל-על" נהנית מפטור על תשלומי אגרות שירותי טיס בשדות התעופה בארץ, בשל סיבסוד של הממשלה בהיקף של שבעה מיליוני דולר בשנה.

רשות שדות התעופה הגישה למשרד התחבורה הצעה לעגן את הנושא בחקיקה. חברות תעופה אחרות הפועלות בישראל דורשות מתן הטבות דומות. קיים חשש, כי אם יפנו לבג"ץ בהקשר זה, לא יפסוק בג"ץ לטובת רשויות המדינה.

המדובר בתשלומי אגרות עבור שירותי תעופה שמקבלת החברה מן הרשות, אולם אינה משלמת עבורם. הצעות מסוג זה אינן חלות על חברות התעופה הזרות המשתמשות במתקני שדות התעופה בארץ. הצעת רשות שדות התעופה כוללת גם הנהגת שיטת גביה חדשה, שתחייב את "אל-על".

בתגובת משרד התחבורה נמסר, כי לדעת שר התחבורה חיים קורפו הממשלה לא מסבסדת את חברת "אל-על" בנושא תשלום האגרות. רשות שדות התעופה לא נמצאת בגרעון תקציבי. ההקלות בתשלומים ניתנות כי החברה היא לקוח גדול. הנושא כולו נמצא בימים אלה בבדיקה, ואם יהיה צורך בכך, הוא יטופל בחקיקה.

ערך את העמוד: אריה השביה

המראות ונחיתות

(ע). להלן ההמראות והנחיתות בנמל התעופה בן-גוריון ביום שני 28.7.86:

המראות

ב-0100 אל-על (001) לניו-יורק, ב-0630 אייר פראנס צ'רטר (7968) לניצה וטולוז, ב-0645 פאן אמריקן (135) לפאריס ומיאמי, ב-0710 אל-על (571) לבוקרשט, ב-0725 טי. וו. אי. (803) לפאריס, ניו-יורק וסן פרנציסקו, ב-0725 טי. וו. אי. (825) לפאריס, בוסטון ושיקאגו, ב-0730 אל-על (009) למונטריאול וטורונטו, ב-0730 אל-על (203) למונטריאול ובוסטון, ב-0730 אל-על (209) למונטריאול ומיאמי, ב-0745 אל-על (541) לאתונה, ב-0750 סוויסאייר (333) לציריך, ב-0805 אייר פראנס (139) לפאריס, ב-0815 אל-על (311) לבריסל ומנצ'סטר, ב-0830 אל-על (323) לפאריס, ב-0845 אל-על (1397) למדריד, ב-0900 אל-על (385) לרומא, ב-0930 אל-על (015) ללונדון וניו-יורק, ב-0950 אולימפיק (302) לאתונה, ב-1000 אל-על (395) למדריד, ב-1030 אל-על (347) לציריך, ב-1100 אל-על (557) לפרנקפורט, ב-1150 אל-על (315) ללונדון, ב-1215 אל-על (337) לאמסטרדאם, ב-1220 ארקיע (741) לפאריס, ב-1315 אל-על (363) לוינה, ב-1445 אל-על (1325) לפאריס, ב-1500 אל-על (581) לאיסטנבול, ב-1555 אייר פראנס צ'רטר (7973) לפאריס, ב-1630 לופטהנזה (605) לפרנקפורט, ב-1815 אליטליה (747) לרומא, ב-1900 אייר פראנס צ'רטר (7965) לפאריס, ב-1955 אל-על (443) לקאהיר, ב-2330 טאואר אייר (031) לבריסל וניו-יורק.

נחיתות

ב-0020 אל-על (322) מבריסל, ב-0125 אייר פראנס צ'רטר (7964) מפאריס, ב-0205 אל-על (5052) משטוטגרט, ב-0615 אל-על (004) מניו-יורק, ב-0710 אל-על (1328) מרומא ופאריס, ב-1250 אל-על (542) מאתונה, ב-1335 אל-על (572) מבוקרשט, ב-1445 אייר פראנס צ'רטר (7974) מפאריס וטולוז, ב-1520 לופטהנזה (604) מפרנקפורט, ב-1550 טאואר אייר (030) מניו-יורק, ב-1600 טי. וו. אי. (800) מסן פרנציסקו, ניו-יורק ופאריס, ב-1600 טי. וו. אי. (812) משיקאגו, בוסטון ופאריס, ב-1625 אל-על (016) מניו-יורק ולונדון, ב-1630 ס. א. ס. (771) מקופנהאגן, ב-1705 אליטליה (746) מרומא, ב-1710 פאן אמריקן (134) ממיאמי ופאריס, ב-1730 אל-על (886) מרומא, ב-1740 אייר פראנס צ'רטר (7969) מטולוז וניצה, ב-1825 ק. ל. מ. (525) מאמסטרדאם, ב-1850 אייר פראנס (136) מפאריס, ב-1905 סוויסאייר (332) מציריך, ב-1920 אל-על (006) מלוס אנג'לס, שיקאגו ואמסטרדאם, ב-1925 אל-על (324) מפאריס, ב-1945 אל-על (1398) ממדריד, ב-2000 אל-על (582) מאיסטנבול, ב-2010 אל-על (348) מציריך, ב-2100 אל-על (358) מפרנקפורט, ב-2110 אולימפיק (301) מאתונה, ב-2115 אל-על (396) ממדריד, ב-2130 אל-על (364) מוינה, ב-2135 לופטהנזה (606) ממינכן, ב-2225 ארקיע (742) מפאריס, ב-2250 אל-על (516) מלונדון, ב-2310 אל-על (514) מבריסל, ב-2320 אל-על (444) מקאהיר.

כל ההמראות והנחיתות זמנן אינו סופי. את המועד הסופי יש לוודא כשעתיים לפני הזמן הנקוב לעיל, בטלפון 03-381111.

מחירי המזוט והנפטא הוזלו עד 19.8 אחוז

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לכלכלה

מחירי המזוט והנפטא לתעשיה הוזלו בתוצאה בשיעור של עד 20 אחוז, כך הוחלט אתמול על ידי שר האנרגיה משה שחל בתיאום עם שר האוצר משה נסים. מחיר המזוט לתעשיה הוזל ב-12.5 אחוז, והוא עומד כיום על 90 דולר לטון. מחיר המזוט לחברת החשמל הוזל ב-19.8 אחוז, והוא עומד כיום על 75 דולר לטון.

מחיר הנפטא לשוק המקומי הוזל ב-9.5 אחוז. שחל אמר כי ההוזלה היא במסגרת מדיניות המשרד של התאמת מחירי הדלקים לעלותם הריאלית. בעקבות הוזלת מחיר המזוט לחברת החשמל, צפויה בקרוב גם הוזלה של מחיר החשמל לצרכנים. אין כוונה לפי שעה להוזיל את מחיר הבנזין לצרכנים.

חשש מהשפעתה של התיקרות הירקות והפירות על המדד

במשרדי הכלכלה מעריכים את מדד יולי ב־1%־1.5%

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לכלכלה

בוועדת המעקב לביצוע התוכנית הכלכלית הובעה אתמול דאגה לנוכח העליה הגבוהה של מחירי הירקות והפירות בחודשים האחרונים. בניתוח שערכה אתמול הוועדה בעניין נמסר, כי לא ברורה הסיבה לעליית המחירים של מוצרים אלה, שהיא גבוהה מעליית המחירים האופיינית לפירות ולירקות בחודשים אלה. בוועדת המעקב הובעה תקווה, כי בסיכום החודשים יולי-אוגוסט יתברר, כי מחירים אלה ירדו.

הובעה דעה, כי הוזלת מחירי הדלק לתעשיה, אתמול, תקזז את עליית המדד. במשרדים הכלכליים מעריכים, כי מדד יולי ינוע בסביבות 1-1.5 אחוזים.

ישראל פועלת לחתימת הסכם תעופה עם ארגנטינה

מתקיימים מגעים גם עם פולין ויפאן

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

ישראל פועלת לחתימת הסכם תעופה עם ארגנטינה. אתמול נודע, כי מגעים ברמה של נציגי חברות התעופה הלאומיות התקיימו בנושא דומה גם עם פולין.

ישראל פועלת לכך, שחברת התעופה הלאומית של יפאן תאריך את נתיב טיסותיה ותגיע גם לישראל. לעומת זאת, דוחה ישראל בקשות של מדינות בדרום אמריקה, בהן קולומביה, פנמה וקוסטה ריקה לחתום על הסכמי תעופה הדדיים, בשל חוסר כדאיות כלכלית.

בשלב זה החליטה ישראל לא לממש אפשרות של הפעלת טיסות לאורוגוואי. על פי תחשיבים במשרד התחבורה, יש פוטנציאל לקיים טיסות סדירות מישראל לארגנטינה פעם בשבוע, ובשלב מתקדם יותר, אפילו פעמיים בשבוע.

סו"ב תפעל במימון חיצוני בתקופת ההבראה

מאת נדית בתנא

חברת סולל בונה נתונה כעת בתהליך הבראה, על פיו תמשיך לפעול בעבודות קבלניות במימון חיצוני בלבד, ולא במימון החברה – כך אמר אתמול מנכ"ל חברת סולל בונה השקעות, אמנון אלטמן, במסיבת עיתונאים שנערכה לכבוד הפתיחה הרשמית של מרכז הקניות במגדל הנביאים בחיפה.

חברת סולל בונה השקעות השלימה את בניית "מגדל הנביאים", המשתרע על שטח של 35,000 מ"ר ובו 45 בתי-עסק ומשרדים. במגדל הנביאים יש, בין היתר, בוטיקים, בתי אופנה והנעלה, חנויות למחשבים, ספרים, כלי בית ומתנות, צרכי צילום, בתי קפה ומסעדות, שני בתי קולנוע וחנות השק"ם הגדולה בארץ. בקרוב ייפתחו במגדל שני בנקים – בנק הפועלים והבנק לאומי.

"בזק" רכשה מערכות גיבוי לשירותי הטלפון 16 ו־18

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בעסקה של כמה מיליון דולר רכשה באחרונה חברת "בזק" 65 מערכות אל-פסק מחברת "גאמטרוניק תעשיות אלקטרוניקה ירושלים". המערכות הללו נועדו לגבות את שירותי הטלפון 16 ו-18, וכן את צמתי התקשורת המרכזיים הראשיים של בזק ברחבי הארץ וכן את פרוייקט המיחשוב המתוכנן המוקם על ידי מיפעל הפיס באחריות "בזק".

המדובר בציוד אלקטרוני ומערכות ממוחשבות מפני תקלות עקב נפילות מתח והפסקות זרם ברשת החשמל. המערכות משמשות למעשה כתחנת-כוח פרטית המייצרת מתח מיוצב ורציף במשך 24 שעות ביממה, כל ימות השנה.

חברת "בזק" תקבל את הציוד בתוך שישה חודשים.

בעבר סיפקה חברת "גאמטרוניק" למשרד התקשורת ול"בזק" מערכות דומות אחרות. נציגי החברה אומרים, כי המערכות הללו הוכיחו עצמן במשך שנים בתנאי עבודה קשים ומגוונים ומנעו השבתת שירותי התקשורת במדינה עקב תקלות ברשת החשמל הארצית.

גידול 25% ביצוא ענף ההלבשה במחצית 1986

תפוקת הענף עלתה ב־16.5% ★ בחודשים האחרונים גדל ב־15% מספר המועסקים בענף

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לכלכלה

במחצית הראשונה של 1986 נרשם גידול של 25 אחוז ביצוא ענף ההלבשה. כך עולה מסיכומי משרד התעשיה והמסחר, המצביעים על התאוששות מרשימה של מפעלי ההלבשה לאחר המשבר שפקד אותם לפני מספר שנים.

סגן מנהל החטיבה הטכסטיל במשרד התעשיה והמסחר, חנה וייס, מסרה אתמול כי בששת החודשים הראשונים של השנה, הסתכם יצוא מפעלי ענף ההלבשה ב-146 מיליון דולר, לעומת 118 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. בשנת 85' הסתכם היצוא הכולל של ענף ההלבשה ב-264.2 מיליון דולר.

וייס הסבירה, כי ניתוח יעדי יצוא ההלבשה מלמד, שבמחצית הראשונה של 86' הגיע היצוא הישראלי לארה"ב ל-34 מיליון דולר, לעומת 27 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

היצוא לארצות השוק האירופי הסתכם ב-104.5 מיליון דולר לעומת 82.3 מיליון דולר. פירוש הדבר, כי משקל היצוא לארה"ב הוא 23 אחוז מכלל יצוא ענף זה, בעוד משקל היצוא לאירופה מגיע לכ-71 אחוז מכלל יצוא הענף.

הסיבות: התוכנית הכלכלית והמשק העולמי

ההתפתחויות בענף ההלבשה מוסברות על רקע שורה של גורמים, ביניהם התוכנית הכלכלית במשק, המשך ההתאוששות בכלכלה העולמית, ירידה במחיר הנפט בשוק הבינלאומי, התחזקות המטבעות האירופיים ביחס לדולר, הסכם הסחר החופשי בין ישראל וארה"ב ועוד.

גם בתחום המועסקים, ישנה התאוששות בענף ההלבשה. על-פי נתוני החודשים הראשונים של 86' חל גידול של קרוב ל-15 אחוז במספר המועסקים במפעלי ההלבשה בארץ.

אשר לתחום ההשקעות, מלמדת במיוחד העובדה, כי הסכם הסחר החופשי עם ארצות-הברית הביא להשקעות במפעלי תעשיה בתחומי בגדי הים, הלבשה תחתונה, גרביים ועוד. מאז אפריל 85' הסתכם היקף ההשקעות במפעלי תעשיה בתחום ההלבשה, שאושרו על ידי מינהלת מרכז ההשקעות, בכ-80 מיליון דולר, כאשר מחציתם אושרו בארבעת החודשים האחרונים.

החברה להשקעות של דיסקונט מבקשת לפצות מנהלים למפרע על כל תביעה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לכלכלה

הנהלת החברה להשקעות של בנק דיסקונט מבקשת לפצות (לשפות, במינוח משפטי), דירקטורים ומנהלים מטעמה בחברות קשורות, על תביעות שיוגשו נגדם.

הנהלת החברה שואפת ליישם החלטה זו כך שתחולתה תהיה רטרואקטיבית.

לחברה להשקעות של בנק דיסקונט יש החזקות בחברות רבות, ובהן כאלה שהוגשה נגדן תביעה משפטית. כך למשל, נגד החברות אלסינט ואלאיטקס תלויה ועומדת תביעה משפטית מצד בעלי מניות בארה"ב. נודע כי הנהלת דיסקונט השקעות פנתה לבורסה על מנת שזו תעניק גיבוי ציבורי להחלטתה. חוגים יודעי דבר בבורסה מסרו ל"הארץ" כי אין סיכוי שהנהלת הבורסה תעניק גיבוי כזה לחברה.

חוגים כלכליים העריכו כי החלטת הנהלת החברה להשקעות של בנק דיסקונט נועדה לספק מטריה משפטית לדירקטורים שלה, במקרה של הגשת תביעות משפטיות נגדם. אותם חוגים ציינו כי לא יתכן שהחברה תעניק גיבוי משפטי מוחלט לדירקטורים שלה, ובכלל זה גם במקרה של תביעה בגין רשלנות.

על פי סעיף 89 לפקודת החברות רשאית חברה לשפות מנהל על הוצאות משפטיות שעשה, אך ורק אם נמצא זכאי בדין. בארה"ב לא נהוג שחברה משפה את הדירקטורים שלה בכל מקרה, אלא קיים ביטוח כנגד תביעות משפטיות.

רב תרמור, מנכ"ל החברה להשקעות של בנק דיסקונט, מסר בתגובה כי חברה השולחת דירקטור שלה לכהן מטעמה בחברה אחרת, חייבת להגן עליו, כשם שמקובל במקרים של שליחויות אחרות. לטענת תרמור, כל הפרשה נופחה מעבר לכל פרופורציה.

איזקסון יוזם איחוד הארגונים החקלאיים היריבים

מאת אבירם צדר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

נשיא התאחדות האיכרים, אליהו איזקסון החל ביוזמה לאיחוד ארגוני החקלאים – המפלגתיים והמגזריים – השונים. עיקר יוזמתו הוא פירוק המסגרות המסורתיות והגופים השונים שבהם מאורגנים החקלאים, כגון תנועת מושבי הפועל המזרחי, מושבי תנועת החרות, תנועת המושבים, התנועות הקיבוציות השונות והתאחדות האיכרים עצמה.

איזקסון טוען, בפנייתו לראשי הארגונים השונים, שהמסגרות הקיימות הן היסטוריות וברוב המקרים אנכרוניסטיות. לדבריו, יש ליצור גוף מלוכד של החקלאים, על בסיס מקצועי. גוף זה של כל החקלאים יוכל להתמודד ביתר יעילות עם הבעיות הענפיות, המשותפות לכל החקלאים, ללא הבדל תנועה ומפלגה.

איזקסון מציע, כי בשלב הראשון יוקם ארגון-גג לכל ארגוני החקלאים המפלגתיים והתנועתיים במתכונת התאחדות התעשיינים. ארגון זה יבחר מזכירות מצומצמת שתייצג את המגזר כולו.

רווחי רים יקטנו השנה בחצי מיליון דולר בקירוב

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הרווח השנתי הצפוי של חברת "רים" יקטן השנה ב-450 אלף דולר לערך עקב שינוי שיטת רישום מכירות היצוא.

"רים", שמייצאת בכ-7 מיליון דולר לשנה לארה"ב, שינתה את הסכם ההפצה עם המשווק האמריקאי ובהסכם החדש התחייבה להמשיך ולהחזיק בסחורה שהיא שולחת לארה"ב במשך 6 חודשים ואז, אם לא תימכר, ירכוש אותה המפיץ האמריקאי.

"רים" מציינת, כי כתוצאה משינוי שיטת החזקת המלאי, יקטן היצוא של החברה השנה מ-7 ל-5.5 מיליון דולר, אבל חוב המפיץ ל"רים" יקטן מ-3.5 ל-1.5 מיליון דולר.

בחברה הדגישו, כי שינוי שיטת השיווק אינה נובעת מקשיים של המפיץ, אלא מצעד שמטרתו שיפור מערך הביטחונות של "רים" וקבלת יתרונות מימוני בשנת 1986. יצויין, כי הוצאות החזקת המלאי יפלו עתה על חברת "רים" ולא על המפיץ, כפי שהיה קודם לכן.

השמינית של גזית

גזית רשת חנויות מכשירי־כתיבה, הנדסה, שרטוט, גרפיקה ואומנות מקבלת בשמחה את החנות החדשה "גזית" קינג ג'ורג' 51 ת"א טל. 288706

לרגל פתיחת שנת הלימודים מכריזה הרשת על מבצע הנחות חסר תקדים – בואו ותיווכחו!

לחברת גזית
שאו ברכה להמשך ושגשוג
חברת דן אל
דן דוכס – אלי קרול
טל' 7518472

לרשת חנויות גזית
כה לחי לפתיחה
של החנות החדשה
מר גולדפרב

אל הבדל
רוזנוביץ גרוד
שיווק והפצה
אלבומים, צרכי כלות
אבזרי כתיבה
ציוד משרדי
רחוב המעגל 3, רמת-גן
טלפון: 737547

מאחלים להרבות:
[illegible]

ליאיר, גילה וכל הצוות
להמשך עסקים פוריים
רעיה מאיר ביטוחים
בן יהודה 22
ירושלים
טל' 232993 247367

ההארגז
למר גזית
ברכותינו החמות
לרגל חנוכת החנות
המפעל לרהיטי משרד ממתכת
ציוד לאיחסון וציוד לשירות עצמי
רעננה איזור התעשיה
טלפון 052-450166
ת"א רח' החרש 18
03-332231 2 3

ליאיר גזית
מיטב הברכות
עלו והצליחו
אגם בע"מ
יצור מהדקים סיכות ונעצים

ברכות חמות
לומה
ביח"ר למברשות ומכחולים
הכישור 3–1 יפו 825308

ליאיר וכל הצוות
עלו והצליחו
י. ברמן בע"מ
יבואנים וסיטונאים מכשירי כתיבה
שוקן 32 ת"א

לגילה ויאיר גזית
מיטב האיחולים
א. רחמן
סוכני נובוס בישראל

ליאיר וכל הצוות
עלו והצליחו
גדות קבסו בע"מ
יבואני MEMOREX
[illegible]
אבן גבירול 145 ת"א 5462249

ליאיר גזית
מיטב הברכות
ברגה 2000
מושב תלם 051-687704

ליאיר ולכל הצוות
כה לחיי
A.R שווק ישיר
בואני CASIO בישראל
המלך גורג 31 ת"א 03-291918
מכירה בסיטונאות וליחידים

לכל צוות גזית
ברכות והצלחה
מעטפות מטניר בע"מ
רח' המחוגה 3 ת"א
821427

ליאיר ולכל הצוות
מיטב ברכות והאיחולים
מתן בע"מ י. מדברי
אילת 45 ת"א
קרליבך 31 ת"א

ליאיר
כה לחי
נת שלטים יצרני שלטים מוארים
הדפסות פח בד ומשי ● טל 380015, 372017

יאיר גזית
כה לחי לפתיחה
מירם מכשירי כתיבה
רח' אילת 22
טלפון 838866 838877
ארום יצור ושיווק
יומני שנה
רח' אילת 22
83866 83877

ליאיר
ברכות חמות
תפארת המכונית בע"מ
החברה הגדולה והותיקה בישראל למימון רכישת רכב
יצחק שדה 34 ת"א 03-336431
שד' בן גוריון 8 חיפה 04-520461
רבי עקיבא 1 ירושלים 02-223475

ליאיר גזית
כה לחי לפתיחה
עלו והצליחו
"הדר" – ייצור ושיווק מוצרי נייר
ת"א 333105 332749

ליאיר גזית
אתכם לאורך כל הדרך
טכנו מרק בע"מ יבואני ציוד משרדי
טכנומרק בע"מ

"גזית" קינג ג'ורג' 51 ת"א טל. 288706
"גזית" אבן גבירול 154 ת"א טל. 443030, 5460083
"גזית" אבן גבירול 98 ת"א טל. 238241, 233375
"גזית" אבן גבירול 40 ת"א טל. 265739
"גזית" מקוה ישראל 14 ת"א טל. 612577
"גזית" שלבים 18 ת"א טל. 283825
"גזית" סלמה 103 ת"א טל. 380015
"גזית" "לינקס" 154, ת"א טל. 443030

هكذا من الأصل

אם עדיין לא קבלת את הפרוספקט המפורט על פוליסת הבטוח "אפטר" ואת שובר התשלום טלפן מיד.
טלפן: 03-725972 ,03-620311
08-242959 ,08-222147 ,08-461370
08-474065 ,08-461361
03-726526 (24 שעות ביממה)
הפניקס הישראלי
חברה לבטוח בע"מ

בג"ץ דחה עתירת רווקה לקבל הפרייה מלאכותית

העותרת ביקשה לחייב את משרד הבריאות לאפשר לה ללדת מאחר שאינה יכולה להינשא

(עז). בג"ץ דחה את עתירתה של רווקה בת 39 מכפר סבא, שביקשה לחייב את משרד הבריאות לעשות לה הפרייה מלאכותית.

בג"ץ קבע, כי אין מקום להתערבותו, מאחר ושיקולי משרד הבריאות סבירים.

העותרת טענה, כי היא רווקה "שלא מרצונה". אין לה חבר ואינה יכולה להקים משפחה בישראל. "העותרת עשתה כל המאמצים להשתלב בחברה, אבל נרדתה בשיטתיות", נאמר בעתירה.

העותרת טוענת, כי מחוסר ברירה היא מתוגנת, כי תינתן לה אפשרות להקים משפחה חד־הורית. לדבריה, פנתה לרופאים שונים, אך אלה דחו אותה בטענה, כי משרד הבריאות אינו מאפשר מתן הפרייה מלאכותית לנשים שאינן נשואות.

"בית משפט זה מתבקש לראות את הצד האנושי הקשה של העותרת. היא בת 39 שנה ואין לה די זמן ללדת. לעותרת אין כל ברירה, היא מבודדת בצורה מוחלטת".

עוד נטען בעתירה, כי "הזכות לאימהות היא זכות שניתנה לאשה ולא למשרד הבריאות. משרד הבריאות הוא מוסד ממשלתי, הנותן שירותים לאזרח ואין לו זכות חוקית למנוע מאשה להיות אם".

שופטי בית המשפט העליון, השופטת מרים בן פורת והשופטים מנחם אילון וגבריאל בך, קבעו בהחלטתם, כי על־פי הכלים והתנאים לביצוע הפרייה מלאכותית, נעשה הדבר רק בנשים נשואות, כשקיימת מניעה רפואית או פיסיולוגית להיריון טבעי. "אין לומר, שהוראות המסתמכות בכללים האלה אינה סבירה, וכבר מטעם זה אין יסוד להתערבותנו. על כן העתירה נדחית", נקבע בהחלטה.

תדהמה במשטרה מהצהרת שופט שרוני קלדרון חוסל

למודיעין המשטרתי לא ידוע גורלו של האסיר הנמלט

מאת ראובן שפירא
כתב "הארץ"

הצהרתו של שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב, אריה אבנארי, כי על־פי מידע שקיבל, חוסל האסיר הנמלט, הכדורגלן רוני קלדרון, על ידי העולם התחתון, וגופתו נקברה בתעלות ראשון־לציון, גרמה לתדהמה במשטרה. לקציני המודיעין שלה לא ידוע דבר בנושא זה.

לאחר שפורסמה אתמול בעיתונים התבטאותו של השופט אבנארי בקשר לחיסולו של רוני קלדרון, גילו דרגים בכירים ביותר במשטרה התעניינות בדברי השופט. קצין מודיעין נשלח להיכל המשפט בתל־אביב, כדי לתשאל את השופט ולבקש ממנו מידע נוסף, אם יש בידו. הקצין תישאל גם אנשים שנכחו באולמו של השופט ביום שישי ואף הפנה שאלות לפרקליט שנכח במשפט, שבו התבטא השופט בקשר לקלדרון. קצין המשטרה ביקש לברר מאין הגיע לידי השופט המידע בקשר לקלדרון ומה טיבו של המידע הזה. לפי הידוע, לא נפגש הקצין עם השופט. נמסר לו, שהוא נמצא בחופשה.

היה ראוי לדווח לגורמים המתאימים

גורמים בכירים במשטרה הביעו אתמול פליאה על התבטאותו של השופט וציינו, שאם ידוע לו מידע פלילי בקשר לרציחת עבריין, הרי שמן הדין היה שידווח על כך לאלתר לגורמים המתאימים במשטרה ולא "יזרוק" את המידע כבדרך אגב באולם המשפטים. גורמים משטרתיים ציינו אתמול, שלמשטרה לא ידוע דבר בקשר לגורלו של רוני קלדרון. לפי מידע שבידי המשטרה, הוא נמצא בחו"ל, כנראה באחת ממדינות דרום אמריקה.

רוני קלדרון, לשעבר שחקן נבחרת ישראל בכדורגל, נידון ל־10 שנות מאסר, לאחר שהורשע בהשתתפות בהברחת 2.5 ק"ג הרואין. הוא נעצר בשעתו בארה"ב והוסגר לישראל. ביוני 1985 הוא יצא לחופשה של 96 שעות מבית־הכלא, לאחר שכבר היה 10 פעמים בחופשות. הוא לא חזר ומאז נעלמו עקבותיו. על־פי אחת הסברות, הוא הצליח לצאת את ישראל באמצעות דרכון מזויף, לפני שכרו מהמאסר. הוא הספיק לרצות שלוש שנים מתקופת המאסר שנגזרה עליו.

גנב חצוף ספג בעיטה מפקידת בנק — ונמלט

(עז). גנב שניסה לגזול בגלוי כספי מקופותיהן של פקידות בסניף בנק דיסקונט בתל־אביב, ספג בעיטה מאחת הפקידות ונמלט מן המקום עם שלל של 1,000 ש"ח.

האלמוני הגיע אתמול לסניף הבנק ברחוב אבן גבירול 86 בתל אביב והתיישב על אחד הכיסאות הפנויים באולם. הצעיר המתין לשעת כושר במשך מספר שעות, עד אשר דילג במפתיע מעל דלפק הפקידים, ניגש לשולחנה של אחת הפקידות וגנב מקופתה 1,000 ש"ח.

הגנב עבר בזריזות לקופתה של פקידה אחרת, שישבה בסמוך, חפן בידיו צרור כסף מן המגירה, אך השטרות נשמטו מידו.

אז ניסה את מזלו אצל הפקידה השלישית, אך היא בעטה בכל כוחה בפלג גופו התחתון של הגנב החצוף, הלה מילט זעקת כאב ונמלט כל עוד רוחו בו מן הבנק.

פקידים ניסו לדלוק אחריו, אך הוא הצליח להתחמק.

בלס יישאר במעצר עד תום ההליכים המשפטיים

(עז). איש העסקים דוד בלס יישאר במעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו — כך החליט אתמול שופט בית המשפט העליון, אהרן ברק, בדחותו את ערעורו של בלס על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב.

בהחלטה קצרה ביותר קובע השופט ברק: "שמעתי ארוכות את באי־כוח הצדדים. עיינתי בחומר הרב שהוגש לי. הגעתי למסקנה, כי קיים חומר ראיות לכאורה. כן שוכנעתי, כי קיימת עילה בדין למעצרו של המבקש ושעניינה העיקרי החשש משיבוש הליכי משפט".

השופט ברק קובע עוד, כי החשש משיבוש הליכי משפט אינו תיאורטי, אלא מבוסס בדרגה הדרושה לשלב זה של הליך. לפיכך דוחה השופט ברק את הערר.

גידול במספר הפניות למרכז הסיוע לקורבנות אונס בת"א

מאת זוהר בלומנקרנץ

עליה בת 36.5 אחוז נרשמה במספר הפונות למרכז הסיוע לקורבנות אונס בתל־אביב בשנה האחרונה, לעומת 1984.

מהדו"ח השנתי של המרכז עולה, כי בשנה שעברה היו 464 פניות אל המרכז. ב־'83 היו 287 פניות וב־'84 — 340. בשנים הקודמות עיקר העליה היה במספר הפניות לעזרה עקב תקיפה מינית, ואילו שבשנת '85 עיקר העלייה היא בפניות לשם קבלת מידע — עליה של 86.3 אחוז, לעומת שנה קודם לכן.

עליות נרשמו גם בפניות עקב מצבי מצוקה אחרים ובפניות לעזרה, עקב פגיעה מתקיפה מינית, לעומת שנה קודם לכן.

עיקר הגידול במספר הפניות מסוג זה היה, לטענת מחברות הדו"ח, אסתר עילם ודינה ברזבי, בחודשים פברואר ואפריל, שהיו חודשי השיא בסיקור העיתונאי על "האנס מצפון ת"א". קבוצת הגיל הגדולה ביותר מקרב הנפגעות היא 18־25 שנה.

"ידידי אנס אותי" - באילת

מאת איתן רבין
כתב "הארץ"

תושבת אילת התלוננה אתמול במשטרת אילת, כי אדם שבדירתו התגוררה אנס אותה פעמים מספר.

האשה אמרה, כי הכירה את החשוד והיתה חברתו בעבר. מאחר שלא היה לה היכן לגור, התגוררה בדירתו, והחשוד אנס אותה פעמים מספר.

המשטרה עצרה את החשוד ושיחררה אותו לאחר חקירה.

כתבה על נוצרים גרמה לדחיית בקשה להרחבת דירה

(עז). כתבה אוהדת על קהילה נוצרית בטבריה, שפורסמה לפני זמן לא רב בירחון נוצרי גרמני, היתה לרועץ לחבר הכת שאול צואלה, בעת שהגיש בקשה להרחבת דירה לוועדה לבניין ערים המקומית בטבריה.

בכתבה נאמר, בין היתר: "בטבריה ישנה קהילה של כ־100 משיחיים נרדפים המבקשים להרחיב את מרכזם. הם כבר גייסו מחצית מהכסף. את החצי השני הם מבקשים מקוראיו הנאמנים של העיתון. הקהילה צריכה בית משלה, שכן מסרבים להשכיר או למכור לחבריה דירות בטבריה".

בכתבה סופר עוד, כי לפני שש שנים מנתה הקהילה ארבע נפשות בלבד וכיום היא מונה מאה. "במשך שנים אנו נרדפים ע"י גוף קנאי המנסה להטביע בנו את קין, והם רואים בנו בוגדים. יש להם משרדים ברחבי הארץ ואלפים מתנדבים".

ציטוטים אלה מתוך הכתבה צולמו והועברו לידיעת חברי ועדת בניין ערים בטבריה, ואלה סירבו לאשר תוספת בנייה לשאול צואלה, שתמונתו התנוססה בכתבה יחד עם דני יהב, מנכ"ל מפעל "גל כרוניק".

בביה"ס התיכון בערד שרפו את דגל המדינה

תלמידים השתכרו בטיול לגולן ★ ראש המועצה: זה מקרה חריג

מאת איתן רבין
כתב "הארץ"

שני מקרים שאירעו בבית־הספר התיכון בערד נחשפו באחרונה לאחר שהושתקו ונזמה. בתחילת שנת הלימודים ראו תלמידי כיתה י"א את דגל המדינה שרוף. בבית הספר הזה נהוג להציב את דגל המדינה בכל כיתה. הדבר הובא לידיעת מנהל בית הספר, נסים מטלון, אשר כינס מיד את כל התלמידים והביע זעזוע מן המעשה הנפשע, כפי שהגדירו, אך לא הוגשה תלונה למשטרה ולא נעשה ניסיון לחקור בתוך כותלי בית הספר מי שרף את הדגל.

מקרה שני אירע כאשר התלמידים יצאו לטיול לגולן, לפני מספר חודשים. תלמידים רבים קנו שתיה חריפה והשתכרו. הדבר הובא לידיעת המורים וההורים, אך גם במקרה זה לא נעשה דבר.

ראש המועצה: כנראה, תלמיד מופרע

ראש המועצה המקומית, אברהם (בייגה) שוחט אמר אתמול ל"הארץ", כי מדובר בשני מקרים שאירעו לפני שבעה חודשים והם חריגים. בתשובה לשאלה מדוע לא הוכנסה המשטרה לתמונה, אמר ראש המועצה: "מה אתה רוצה, שנכניס גם את השב"כ? מדובר, כנראה, בתלמיד מופרע. בית־הספר התיכון הוא אחד הטובים בארץ ולא צריך להכתים 1,300 תלמידים", אמר ראש המועצה.

סופר "הארץ" מציין, כי גם למשרד החינוך לא הועבר הדיווח. אם כי מנהל מחוז הנגב של משרד החינוך ידע על המקרה.

נעצר חשוד ברצח אברהם ולד ביום ששי בפ"ת

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בכפר סבא

שופט בית משפט השלום בכפר סבא, יהודה פרגו, הורה אתמול על מעצרו של דוד אלמקייס (36) מפתח תקווה ל־15 יום, בחשד לרצח אברהם ולד ביום שישי בפתח תקווה. עמו נעצר לעשרה ימים אמנון עזרה, שהמשטרה מייחסת לו מעורבות ברצח.

ולד, בן 36, נרצח בדקירות סכין. המשטרה חושדת, כי הסיבה לרצח היא סכסוך בין עבריינים.

מבקשת המעצר עולה, כי אלמקייס התלונן נגד הנרצח במשטרה, ונלכד כשידיו מגואלות בדם. החשוד טען, כי היה שתוי ואינו זוכר שמסר עדות כלשהי במשטרה. השופט פרגו קבע בהחלטתו, כי בידי המשטרה חומר, הקושר אותו לעבירה.

עזרה טען, כי הוא חף מפשע וטלפן למשטרה משום שהיה המום מהמקרה.

רכוש גנוב יוצג מהבוקר בתחנת משטרת מסובים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

הרכוש אשר נגנב, כנראה, על ידי שני אנשי המשמר האזרחי שנלכדו לפני ימים אחדים, יוצג היום, בין השעות 8 בבוקר ל־2 אחה"צ, בתחנת משטרת מסובים, לצורך זיהויו על ידי בעליו.

בשבוע שעבר נלכדו שני אנשי המשמר האזרחי המתגוררים בקריית אונו כחשודים בגניבות מרכב. לאחר שאותרו 150 פריטים גנובים, החליטו במשטרה לקיים תצוגה על מנת שאזרחים שרכבם נפרץ יוכלו לבוא ולזהות את הפריטים.

מיוחסים לשניים פריצות לרכב באזור סביון, גני יהודה, רמת אפעל והסביבה.

מגרש חניה חדש בת"א יכיל 120 כלי־רכב

כעבור 3 שנים יהיה אפשר לבנות שם

מאת זהר בלומנקרנץ

הבניין שבו שכן מלון הירקון והבניין מגורים ישן בתל־אביב יפנו את מקומם למגרש חניה חדש.

אתמול החלה חברת "נתיבי איילון" בהריסת שני המבנים הנטושים באזור הרחובות טרומפלדור, הירקון ונס ציונה. ההריסה מבוצעת במגרפים ענקים ומטעמי בטיחות לא ניתן יהיה לנוע ברחוב נס ציונה במשך עשרה ימים.

בעל הנכס, איש עסקים בבריטניה, חתם על הסכם לביצוע ההריסה עם חברת "נתיבי איילון", שתבצע את ההריסה על חשבונה ותכשיר את השטח לחניה של 120 כלי רכב.

כעבור שלוש שנים יוכל בעל הקרקע לממש את זכויות הבניה על השטח, לכשיאושר במינהל ההנדסה של העירייה.

סולל בונה השקעות בע"מ
מתכבדת להודיע על פתיחת המרכז המסחרי
מגדל הנביאים
ככר סולל בונה חיפה
טכס חנוכת המרכז המסחרי יערך ביום שלישי, 29.7.86, בשעה 19.00,
במעמד:
ראש עירית חיפה - מר אריה גוראל
מזכיר מועצת פועלי חיפה - מר משה ורטמן
מנכ"ל קונצרן סולל בונה - מר אהוד עילם
מנכ"ל חברת סולל בונה השקעות - מר אמנון אלמון.
סולל בונה השקעות מברכת את בעלי העסקים במגדל הנביאים ומודה לכל אלה שהיו שותפים להקמת הפרוייקט.

כניסה לפי הזמנות בלבד.

"הברות" של שמי — בטכניון

"הברות 6", פסלו של יחיאל שמי, חתן פרס ישראל תשמ"ו (מימין), הוצב בגן קיסלק בטכניון בחיפה, בנוכחות נשיא הטכניון, פרופ' יוסף זינגר (משמאל), חברי סגל והסטודנטים. (תצלום: פול מלינג)

חרדים מתכוונים להפגין שוב בליל שבת מול "היכל" בפ"ת

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בפתח תקווה

נראה, כי עוד השבוע תגיש המשטרה כתב־אישום על הפגנה לא־חוקית נגד הרב האשכנזי הראשי בפתח־תקווה, ברוך שמעון סלומון, שאותו חקרה אתמול בעקבות הפגנה של חרדים בפתח־תקווה שהיתה בליל שבת נגד הקרנות סרטים בקולנוע "היכל".

נגד הרב תלוי ועומד מאסר על תנאי בן חודש בגין עבירה דומה.

חברי הוועד הציבורי לשמירת השבת מתכוונים להפגין שוב בליל שבת מול הקולנוע בפתח תקווה. ישתתפו בה רבנים אורחים מחו"ל שיבואו לוועידת המזרחי.

המלך לא הלך לישון בכלא הנשים נוה תרצה

חילוקי־דעות מנעו את הצגת המופע

מאת נורית אמיתי סופרת "הארץ" בלוד

חילוקי דעות מנעו אתמול את הצגת "המלך הלך לישון" על ידי קבוצת תיאטרון נווה־צדק בכלא נוה תרצה.

אנשי התיאטרון אמורים היו לקיים את ההופעה, לטענתם, בפני האסירות וילדי סוהרים וסוהרות. כשהגיעו אתמול לבית הסוהר התברר להם, כי ההופעה תתקיים בפני ילדי הסוהרים והסוהרים כתפאורה למסיבת סיום הקייטנה בה השתתפו. אנשי קבוצת התיאטרון סירבו להעלות את ההצגה אלא אם יצפו בה גם האסירות. מפקדת בית הכלא אמרה שהאסירות עובדות בשעות אלו.

השחקנים יצאו את בית הכלא והילדים נותרו מאוכזבים.

דובר שירות בתי הסוהר, גלעד ססטר אמר, כי ההצגה היתה מיועדת לילדי הסוהרים והסוהרות שסיימו אתמול את קייטנת הקיץ שלהם. יתכן שהיתה אי־הבנה לגבי השתתפות האסירות, אך זה לא הצדיק, אמר ססטר, את עגמת הנפש שגרמו השחקנים לילדים.

שומר באשקלון פלט כדור ופצע קשה שומר אחר

מאת איתן רבין
כתב "הארץ"

חיים וייצמן, 35, מאשקלון נפצע אתמול קשה כתוצאה מפליטת כדור מאקדח של שומר במפעל ביטחוני באשקלון.

דובר מרחב לכיש, פקד יעקב מור יוסף, מסר כי מחקירה ראשונית עולה, כי אחד השומרים חיכה לשומר חיים וייצמן, שיחליפו. כאשר הגיע וייצמן, נפלט כדור מאקדחו של השומר התורן ופגע בראשו של וייצמן. הפצוע הועבר במצב קשה לבית החולים ברזילי באשקלון, ומשם פונה לבית החולים סורוקה בבאר שבע.

המשטרה עצרה את השומר שפלט כדור, אך שיחררה אותו לאחר חקירה קצרה.

תושבים מתנגדים לבניית חניון בגן מאיר בת"א

(עז). אמהות לתינוקות, גימלאים, תושבים ותיקים ואחרים המתגוררים בסביבות גן מאיר בתל־אביב, הביעו אתמול את התמרמרותם ומחאתם על כוונת עיריית תל־אביב לפגוע בחלק מגן מאיר ע"י הקמת חניון תת־קרקעי בו.

במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב טענו ההורים, כי על העירייה לערוך משאל אצל הדיירים בסביבה. עוד אמרו, שאם העירייה תצליח בתוכניתה בגן מאיר, ייהרסו גינות נוספות בעיר, כמו כיכר מסריק, שינקין ואחרות.

יו"ר הוועדה המוניציפלית של מפלגת העבודה במחוז תל־אביב, המשפטן חיים כצמן, אמר כי תוכנית הקמת החניון התת־קרקעי בגן מאיר קשורה בפרוייקט של מבנים גולן באזור תיאטרון "אהל" לשעבר וקולנוע "תל־אביב". לדעתו, תוכנית החניון לא תפתור כלל את בעיות החניה באזור.

כצמן הדגיש, כי התוכנית לא אושרה עדיין ע"י הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה והיא מנוגדת לתוכנית המיתאר של המקום. גם אין רצף טריטוריאלי בין "אהל" לבין גן מאיר.

כצמן סבור, שאם העירייה תצליח בתוכניתה, היא תגדיל כעבור שנים את החניון ובכך ייפגע כל גן מאיר. את גן מאיר צריך להשאיר כפי שהוא היום, כי הוא משמש מקום לאימהות צעירות היכולות לטייל שם עם עולליהן, והגימלאים והצעירים מוצאים גם הם את מקומם בו. כמו כן, נערכים בו מדי פעם מופעי בידור עממיים.

הדובר אמר, כי יתגייסו תושבי האזור נגד התוכנית וינקטו הליכים ציבוריים כדי להבטיח שלא תהיה פגיעה בגן מאיר.

ראש הוועד הציבורי, שלמה פרידמן אמר, כי באזור גן מאיר גר הריכוז הגדול ביותר של ותיקי תל־אביב. בגן יש פינת פנסיונרים, שם הם משחקים בקלפים או בשש־בש וקוראים ספרים עד חצות. יש גם פינה לאמהות הבאות עם עגלות הילדים מסביבה רוויה.

נסגרה תחנת טלוויזיה לא־חוקית בחולון

מאת זוהר בלומנקרנץ

אב (53) ובנו (23) מחולון נעצרו בסוף השבוע, כחשודים בהפעלתה שלא כחוק של תחנת טלוויזיה, בוקרד וטוהרה.

השניים נתפסו בשעת הפעלת התחנה, בדירה ברחוב אופנהיים, ע"י בלשי תחנת משטרת חולון. ברשותם נתפס ציוד הפעלה שכלל שתי מערכות וידאו־טייפ לטלוויזיה, קלטות לטלוויזיה, ומגברים. לאחר שנעצרו ונחקרו, שוחררו.

גידול במספר המבקרים בבית לוחמי הגיטאות

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

קרוב ל־100,000 איש ביקרו בשנת הפעילות שעברה של מוזיאון בית לוחמי הגיטאות. מתוכם היו 45 אלף בטיפולה של מחלקת ההדרכה של המוזיאון, אשר הרחיבה את פעילותה החינוכית.

השנה הוכנס חידוש במחלקת ההדרכה של המוזיאון, במעבר מהרצאות פרונטאליות לעבודה אישית. כמו כן, ניתנת השנה לתלמידי תיכון הכותבים עבודות גמר, ולסטודנטים באוניברסיטאות הכותבים עבודות סמינריוניות, לקבל ייעוץ והכוונה באופן מסודר.

נשרפו אולמי "הזמיר" באור־יהודה

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

אולמי "הזמיר", ברחוב ההגנה 116 באור יהודה, בבעלות האחים סעדון, נשרפו אתמול כליל.

בחקירה ראשונית עולה, כי כנראה מדובר בהצתה. המשטרה פתחה בחקירה.

ערך את העמוד: אריה חשביה

סכסוך על רשיון הכשרות של מלון "כפר המכביה"

רבנות ר"ג שקלה פניה למשטרה שתחזיר לידיה את הרשיון

מאת א. קרן
כתב "הארץ"

לשכת הרבנות ברמת־גן והנהלת מלון "כפר המכביה" קיימו אתמול התייעצויות קדחתניות באשר לצעדים שינקטו כל אחד מהצדדים נגד הצד האחר בסכסוך שנתגלע ביניהם על רשיון הכשרות של המלון. לשכת הרבנות שקלה בקשת התערבות המשטרה, להחזיר לרשותה את רשיון הכשרות הנמצא בידי המלון, ואשר רבנות ר"ג אינה מכירה בו עוד. הנהלת המלון שקלה פנייה לבג"ץ נגד הסרת הכשרות מהמלון.

לשכת הרבנות ברמת־גן פירסמה אתמול הודעה הטוענת, כי הסיבה היחידה להסרת אחריותה מהמלון היא אי־היענות המלון לדרישות ענייניות בכל הנוגע לפיקוח על הכשרות במלון. לשכת הרבנות טוענת, כי הניסיון של הנהלת המלון להסיט את הנושא לפסים אישיים, אינו נכון ואינו מכובד. לדברי לשכת הרבנות, נובעת הסרת הפיקוח מעיכוב מסירת מידע לרבנות על הנעשה במלון בתחום הכשרות ו"ניסיונה" של הנהלת מלון כפר המכביה להכתיב לרבנות נהלי פיקוח".

מנהל המלון: מאבק פנימי ברבנות

מנהל מלון "כפר המכביה", יורם אייל טוען, כי המלון נפל קורבן למאבק פנימי בתוך הרבנות. לדבריו, המלון הוא מוסד מכובד, בפיקוח הנהלה ציבורית, ושומר מאז הקמתו בקפדנות על כללי הכשרות ועל השבת. לראיה, המלון מקיים בין כתליו כינוסים, הלובי אינו פועל בשבתות ואין בשבתות אירועים מוסיקליים, הקולנוע מופעל זמן רב לאחר צאת השבת. אייל טוען, כי עובדות אלה הביאו עשרות ארגונים, בהם שומרי מסורת, לקיים אירועים במלון.

אייל הביע צער על ש"בגלל ויכוח שלא מעניינו, מכפישים את שמנו וגורמים לנו נזקים. ועל כך נגיב בחומרה". לדבריו, יש במלון משגיחים שיווחו לרבנות. ההנהלה ביקשה לקבל העתק מהדו"ח, ולכך מתנגדת הרבנות.

לדעת הנהלת המלון וחוגים אחרים, מסתתר מאחורי הצעד של הסרת הכשרות המאבק על ירושת כס הרבנות ברמת־גן. כרב ראשי של רמת־גן מכהן היום הרב אושפיזאי, 85, הנחשב לזקן הרבנים בארץ. לדברי כמה מקורות, הביע הרב אושפיזאי נכונות להתפטר מתפקידו, בתנאי שזה יימסר לבנו, משה. נמצאו אישים המעוניינים להתמודד על התפקיד. בהם הרב יוסף יעקב איירבך, רבה של רמת־חן ומספר שכונות אחרות באזור שבו נמצא מלון "כפר המכביה".

הצרת צעדי הרב איירבך

הרב איירבך שימש מזה כ־15 שנה כאחראי מטעם הרבנות על שמירת הכשרות במלון, אולם מזה כשנה מצרים את צעדיו. הרב איירבך נמצא ברגע בדרום אפריקה בשליחות הרבנות הראשית. רעייתו, דינה איירבך אמרה אתמול, כי בעלה מונה מטעם המועצה הדתית לפיקוח על הכשרות במלון, פיקוח הנעשה על ידו אישית ובאמצעות שני משגיחים שהם תלמידי חכמים יראי־שמים.

לדבריה, משנודע על האפשרות שהרב אושפיזאי יפרוש, הביע בעלה נכונות להתמודד על כס הרבנות ברמת־גן. ואז החלה, לדבריה, הצרת צעדי בעלה, שהיה עד אז ידיד הרב אושפיזאי. הצרת הצעדים של הרב איירבך התבטאה, לדבריה, בין השאר במסירת תיקי נישואים לרבנים אחרים ומניעתם מבעלה, מניעת אפשרות של העברת שיעורים בהתכנסות ומניעת רבנים מהשתתפות בפתיחות המכון התורני שהקים בעלה.

לדבריה, יעצו אישים לבעלה לפנות לבג"ץ כדי לאלץ את הרב אושפיזאי להתפטר מתפקידו.

טענות הרבנות

מקור בלשכת הרבנות ברמת־גן ביקש להזים טענות אלה של רקע אישי להסרת הכשרות מהמלון.

המקור הביע תרעומת על שמכתב ששלחה הנהלת המלון ללשכת הרבנות זכה לתפוצה של 26 עותקים למכותבים שונים, וטען כי התכתבות כזו היא "זלזול ברבנות ובעומד בראשה". המכתב עצמו "רצוף סילופים וחצאי אמת".

אשר לעניין בחירת רב ראשי חדש, אמר אותו מקור כי אין לדון בבחירת רב ראשי חדש כל עוד מכהן בתפקיד הרב אושפיזאי. אותו מקור אישר, כי הרב אושפיזאי גישש בשיחות פרטיות אם יוכל בנו להיבחר במקומו, אם יתפטר, אך שיחות אלו נפסקו מזמן.

חוק ההונאה בכשרות

המקור הוסיף, כי חוק ההונאה בכשרות קובע, שמקום המספק אוכל לא יפרסם עצמו ככשר אלא אם בידו כתב הכשר מהרב המקומי או הרבנים הראשיים בישראל. מלון "כפר המכביה" נדרש להחזיר את רשיון הכשרות שלו, וממאן לעשות כן. המלון מנסה, לדברי המקור, לכפות על הרבנות רב נוסף, "מנימוקים כמוסים עימם". בעוד שהרב אושפיזאי לא חתם על חוזה כי אותו רב חייב להישאר שם לבנה.

באילת
לפרוייקט תיירותי גדול ומיוחד ניתן לצרף משקיע פעיל או שקט
רציניים בלבד
נא לפנות לעו"ד רון גזית
טלפון: 03-291498 ,289958.

מכרזים

משרד הבינוי והשיכון
מחלקת עבודות ציבוריות — המשרד הראשי
קרית הממשלה, מזרח ירושלים
ת.ד. 13198 טל: 02-277211
ירושלים 91131

מכרז מכירה מס' 61/86/א —
גרוטאות אלומיניום וברזל

מחלקת עבודות ציבוריות מבקשת בזה הצעות מחירים לקניה:
א. גרוטאות אלומיניום — במפעל השלטים בטבריה.
ב. גרוטאות ברזל — 1) במפעל השלטים בטבריה.
2) במע"צ, מחוז הצפון — נצרת עילית.
3) במע"צ, נפת עפולה.

ספרי המכרז, מפרטים ופרטים נוספים, ניתן לקבל במשרדי האפסנאות הראשית, לפי הכתובת דלעיל, (גם בטלפון ישיר: 02-277430) בימים ובשעות העבודה הרגילים.
בצירוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית או המחאה בנקאית בשיעור הנקוב בגוף ספרי המכרז. אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מהחובה לדון בהצעה.
(המועד האחרון להגשת ההצעות — שעה 8.30 ביום 17.8.86)
אין מחלקת עבודות ציבוריות מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, כל חלק ממנה, או כל הצעה שהיא.

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ
1) מכרז 125/86 — פסיות עור בבד
2) מכרז 127/86 — ראשי כבל מיפוי.י.מ
3) מכרז 128/86 — מלחצות מקשרים ומהדקים מבתכת
4) מכרז 129/86 — מתקן קיר מפלסטיק עם מסמר פלדה
5) מכרז 130/86 — פח פליז ופח אלומיניום
6) מכרז 131/86 — פרט ברזל פלסטי

ספרי הצעה, מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל בתחום אפסנאות ומחסנים, רח' הרצל 172, ת"א כל יום, בין השעות 9.00 עד 12.00 בחדר מס' 7. פניות שלא במועדים הנ"ל לא יענו.
ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 17.8.86 שעה 12 בצהריים.
החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד. הצעות במברקים לא תתקבלנה.
מנהל תחום אפסנאות ומחסנים

משטרת ישראל/המטה הארצי
אגף האפסנאות
מכרז 38/86
1. מוזמנות בזה **הצעות מחיר להספקת מדפים ושולחנות עם רגלים מתקפלות.**
2. פרטים מלאים ניתן לקבל במחלקת הרכישות והמכירות במטא"ר, רח' אבן גבירול 4, טלפון: 03-899753 בשעות המשרד המקובלות.
3. המועד האחרון לקבלת ההצעות הוא: 21.8.86 שעה 12.00.
ראש מחלקת הרכישות והמכירות

הארץ

יום ב', כ"א בתמוז, תשמ"ו
28 ביולי 1986

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245־02. ת.ד. 275 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166־04, ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים: רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel 824261

ביקורו של ג'ורג' בוש

על־אף ההבדלים הרבים בין ביקורו של ראש הממשלה במרוקו ובין ביקורו של סגן נשיא ארה"ב בישראל, יש בין השניים צד שווה: עיקר של זה אף זה הוא בעצם קיומו. מר פרס רצה להיות ולהיראות במרוקו; סגן־הנשיא ג'ורג' בוש רוצה להיות ולהיראות בישראל. מעידים על כך הנציגים הרבים של כלי־התקשורת האמריקאיים המסקרים את בואו ואת צאתו של סגן־הנשיא, וכן כוונת האורח להתיר לסוף ביקורו בארץ את החלק המדיני, את מגעי־העבודה עם הצמרת הישראלית.

על משרת סגן־הנשיא של ארה"ב מהלכות באמריקה אמירות עוקצניות רבות, חלקן פוגעות. ואולם מר בוש איננו סתם סגן־נשיא: לבד מכישוריו הידועים וניסיונו הרב בתחומי הפעילות הביצועית, מייחדת אותו החלטתו לרוץ למשרת הנשיא מטעם המפלגה הרפובליקנית. התחרות בין המועמדים, שביניהם תבחר ועידת מפלגתם בקיץ 1988, כבר החלה. מר בוש, בהיותו ער לחשיבותם של הקול היהודי ושל תמיכת הקהילה היהודית האמריקאית בישראל, עושה עתה מה שעושים מועמדים למשרות ציבוריות בארצנו: הוא מפגין נוכחות אוהדת אצל קרובי בוחריו. ולא תהיה זו הפתעה, אם יצא לביקורים בעלי אופי דומה באיטליה ובאירלנד. הכל לפי כללי המשחק האמריקאיים.

דברים אלה אינם נאמרים כדי להמעיט בחשיבות בואו ארצה. אדרבא, הוא מעיד על הקשר החי, המושרש והרב־גוני, בין שתי הארצות. ארה"ב היא המשענת העיקרית של ישראל: בואו של מועמד לנשיאות, ערב המבחן הציבורי שבפניו הוא ניצב, בדין שתחזק בישראלי את תחושת הביטחון ואת ההרגשה, כי למרות הכל, במעצמת־העל האמריקאית יש הערכה כלפי בעלת הברית בפינה המזרחית של הים התיכון. הרגשת הסיפוק בדין שתתחזק לנוכח מה שידוע על עמדותיו המדיניות של מר בוש. הוא איננו "ידיד ישראל" מובהק; ביקורו אצלנו איננו פרי רגשות, אלא פרי של שיקול מדיני תועלתי — ועל כן הוא בעל ערך מיוחד. צריך לקוות שמארחיו של סגן־הנשיא ישכילו לקרבו גם מהבחינה הרגשית. ישראל, עם כל בעיותיה וקשייה, היא בעלת־ברית ראויה לגדולה שבדמוקרטיות, והקשר עמה אינו מבייש את יורשי מורשתה האמריקאים. רצוי איפוא שמר בוש, שבא אלינו מטעמיו שלו, יצא מכאן משוכנע כי מה שטוב לישראל, טוב גם לו ולארצו.

הלחץ על דרום אפריקה

לסיורו של מיניסטר החוץ הבריטי ג'פרי האו במדינות אפריקה הדרומית יש שתי מטרות: האחת, לנסות ולהשפיע על ראש ממשלת דרום־אפריקה לנקוט בצעדים למיתון האפרטהייד; השנייה, לשכנע את המדינות האפריקאיות, ובעיקר את מדינות חבר־העמים הבריטי באסיה ובאפריקה, שלונדון אכן מפעילה לחץ על פרטוריה. כפי שהיה אפשר לצפות — שתי המשימות אינן עולות יפה.

העימותים התנהלו ומתנהלים למעשה בשני מישורים: מדינות אפריקה משוכנעות שיש צורך בהפעלת סנקציות כלכליות כבדות כדי להזיז את ממשלת דרום־אפריקה — אך עד שיהיה אפשר להפעיל סנקציות כאלה, חייבים להשיג את הצטרפותן של בריטניה וארצות־הברית כי בלעדיהן אין משקל לסנקציות הכלכליות. הן בבריטניה והן בארצות־הברית יש חוגים התומכים בדרישת הסנקציות. לאופוזיציה בלונדון הצטרפו רוב מדינות חבר־העמים הבריטי שמחציתן כבר הודיעו על החרמת המשחקים באדינבורו. ובעיתונות הבריטית אירע דבר בלתי מצוי: הופיעו ידיעות על מחלוקת בין המלכה לבין ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר. אם כי הדבר הוכחש רשמית, ידוע שההדלפה באה מארמון בקינגהם, כי המלכה חוששת שהסירוב לנקוט סנקציות נגד דרום־אפריקה עלול לנפץ את חבר־העמים שבראשו היא עומדת. ומצד שני, אין זה מקובל שהכתר מתערב בהחלטות הפוליטיות של הממשלה; ההדלפות מפעילות לחץ רציני על הגב' תאצ'ר.

גם בוואשינגטון גוברת הדרישה לסנקציות, הן בסנאט והן בבית הנבחרים — ולא רק בקרב הדמוקרטים. אך הנשיא רייגן חזר בנאומו בתקיפות על התנגדותו לסנקציות. הוא הסביר (כמו הגב' תאצ'ר) שענישה כלכלית תפגע, קודם כל, בתעסוקתם ובפרנסתם של מאות אלפי שחורים. הצהרות הנשיא בוטה מחזקות גם את אמונת מר רייגן והגב' תאצ'ר כי לחצים יקוממו את ממשלת דרום־אפריקה.

מתקבל הרושם שעם שובו של מיניסטר החוץ האו ללונדון בידיים ריקות, תחליט הגב' תאצ'ר לאחוז באמצעים סמליים. וארצות־הברית תלך בעקבותיה בלי לנקוט צעדים מכאיבים ביותר. סימן לדרך זו אפשר לראות בדברי שר החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ, שהכריז בסוף השבוע כי למעשה כבר החלו להפעיל צעדי תגובה נגד דרום־אפריקה, כגון איסור על ייצוא נשק ומחשבים מתוחכמים ואיסור על ייבוא קרוגרנדים מארץ זו.

החזית האנטי־מרוקאית

מאת דן מרגלית

פרס הציג חידוש חשוב לחסן — אך לסוריה, אש"ף, המתקדמת, ר"ץ והליכוד יש אינטרס להכחיש זאת — כל גורם וסיבותיו

למלך חסן יש אילוצים. גם לעמיתו, המלך חוסיין. הם מוכרים אותם ביד נדיבה לאמריקאים, שיבינו ללבם כדי סרבם לחזור למעגל השלום. אך במין עיקשות תמוהה מתעלמים מנהיגי ערב מהעובדה שגם לשמעון פרס יש אילוצים, ואולי אפילו כבדים מן האילוצים שלהם. לעצימת־עיניים זו הם מוצאים שותפים בחלק מן המחנה היוני בישראל, היודע תמיד לתבוע עוד ויותר מירושלים ושום גמישות מצידה ערבית כלשהי.

הקולות הנזעקים עתה מפי שרים מרוקאים אלמונים, כאילו התמיך פרס הרמזות היסטוריות, עולים בקנה אחד עם נטייה זו. הם עדות ללחץ גם על ישראל, או לאוטימות מדינית העלולה להסתיים בטריקת דלת מצערת.

אך למעשה, התגובה ברוב העולם הערבי על המפגש באיפראן מעודדת את שוחרי השלום יותר מהמחנה האליכי שסקיפים כמה שרים מרוקאים בכותרות וזעקות בעיתונות. חזית הסירוב של סוריה, לוב ואש"ף נותרה כמעט מבודדת. ירדן הייתה נגד הצעד, והיססה וגימגמה. לוב — שותפתו של המלך חסן — הגיבה בקול ענות חלושה בהשוואה לסירובו הרגיל של מר עמר קדאפי. מדינות המפרץ שתקו. מצרים תמכה בהתלהבות, ובעקיפין העניקה תמריץ להתום על שטר־הבוררות על טאבה. אפילו בתי־הערובה הנצורות של ארגוני המחבלים, סעודיה, טרם גינתה.

משמעות התגובה המתונה של רוב העולם הערבי מתבהרת תוך כדי השוואתה לסערה שפקדה אותו לאחר ביקור אנואר סאדאת בירושלים. אז, בפהדאור גדול, השמיע העולם הערבי 22 גינויים אדירים. אין זה דומה לתוצאות המסע למרוקו שיסכם היום ראש הממשלה במליאת הכנסת.

הטוענים כי השוואה זו אינה תקפה חייבים להתמודד עם השאלה, מה היה מפגש כזה גורר אילו התקיים לא רק לפני חתימת הסכם קמפ דייוויד אלא אפילו שלוש שנים לאחר־מכן. חסן היה נעשה שם נרדף לבוגד. ב־1986, אין לפי שעה סימנים שזה יקרה לו.

* * *

תמונה דומה מסתמנת גם בפוליטיקה הישראלית. מה עוד צריך פרס להציע למלך חסן שישא חן בעיני היונים? מה הטעם לחזור ולתבוע תמיד־תמיד ויתור ישראלי חד־צדדי, ולעולם לא להתמקד בקעקוע הסרבנות האש"פיסטית? למי שחותר באמת להקמת מדינה פלשתינית־ירדנית לצדה של ישראל כדאי לתבוע, שהמשא ומתן לא יפתח כאשר רק ירושלים ויתורה לקראתו באורח חד־צדדי. ההסתגלות הנפשית לוויתור חייבת להיות נחלת שני הצדדים, המטמר המתמיד הניתן לאש"ף עלול להיות לרועץ לכל הגורמים המתונים.

זה בולט ברשימה המתקדמת. חבריה הערבים אינם יודעים מדוע הם מתנגדים למסע פרס אל חסן השני, חוץ מהעובדה שערפאת פירסם הודעת גינוי. החברים היהודים יותר זהירים. הסבירה אתמול "המתקדמת" — בסדר גמור. אבל פרס סרבן־שלום, ורק יאסר ערפאת נעדר מן ההודעה. וזו הוא

לחסן השני איננו יכול להתעלם מן הגמישות שהפגין ראש ממשלת ישראל בתמורה לצעדו האמיץ של מלך מרוקו, שהזמינו למפגש פומבי.

* * *

הליכוד דווקא הבין זאת. לא במקרה תוהה אתמול אחד משריו מה על יהודה ושומרון בתמונה המדינית של פרס. חבריו היסו אותו. בלהיטותו להרוס מיד, הליכוד מעדיף לומר כי פרס שמר במרוקו על קווי־היסוד של הקואליציה ועל הסכם קמפ דייוויד. אבל מי שיודע כי במגע דיפלומטי מתקדמים בצעדים זעירים וזהירים ואיטיים, הבין שיש במסמך־פרס חידושים לא מבוטלים, אם כי סמויים, שהליכוד לא היה עובר עליהם לסדר היום לפני שנה, ולא בעוד שנה.

מפגש במרוקו — חזית התנגדות משונה

גינה את המפגש שיזם חסן השני, ואם כן, לפי איזה יושר אינטלקטואלי מצא מתי פלד כי פרס ראוי יותר מערפאת לתיאור סרבן־שלום? הרי אם פרס לא עשה די — ערפאת פעל במודע לחבל.

בפועל, טס פרס לחסן עם תכנית מחודשת. אין בה ויתור מלא, מעולה, מסוחרר, שמצפים היונים כל פעם, ללא אבחנה. אין היא מבוססת על הטיעון המסוכן שהיה בפי רפי אדרי לאחר המפגש עם חסן, ועל־פיו אם לא תגמיש ישראל את עמדותיה לקראת המלך, היא עלולה לגרור את סכנת המלחמה. אין כל סימוכין לאפשר להפיל כל מדינה רודפת־שלום על ברכיה. אבל מי שחוזר וקורא את מסמך 10 הנקודות שהגיש פרס

למשל, פרס הודיע למלך מרוקו כי ישראל לא תספח את יהודה ושומרון ולא תכריע בשאלת הריבונות עד לחידוש תהליך השלום ובמהלכו. הליכוד הבין כי זו הרחבה מסוימת להתחייבות שקיבלה עליה ישראל בקמפ דייוויד. מנחם בגין הבטיח אז לא להחיל את הריבונות כל עוד מתנהל המשא והמתן, וההנחה היתה שייפתח מיד. וכשפסק המגע על האוטונומיה, רבו הקולות ב"התחייה" שטענו כי בהיעדר דו־שיח עם הערבים, אפשר לספח. בעניין זה הרחיב פרס במשהו את מסגרת הוויתור הקודם של בגין: אין סיפוח בלי משא ומתן.

במקום אחר הבטיח להתיר למי־ציאת פתרון "בהתחשב בשאיפות הפלשתינאים", לצד צורכי הביטחון של ישראל. כל מומחה לענייני המזרח התיכון, בכל משרד חוץ בעולם, מבין כי המדובר בקריצה חרשנית לעבר העולם הערבי. לא רק "הזכויות הלגיטימיות" או "האינטרס הלגיטימי" של הפלשתינאים יובאו בחשבון אלא שאיפותיהם ממש. אם יש ויכוח בין המערך לבין הליכוד, מה זכויותיהם ומהם האינטרסים שלהם — אין מחלוקת כי שאיפתם היא להשיג ריבונות מדינית. השימוש במלה שאיפה עלול להכביד היום על פרס בנאומיהם של דוברי־הליכוד אלא אם ייעלם בהסות ההתפנה לרוטציה.

* * *

העיקר מצוי בסעיף התשיעי במסמך־פרס שהוגש לפני חסן השני. כשובו לארץ, "הוא יבדוק אפשרות למפגש עם משלחת של נציגים פלשתינאים אותנטיים על מנת לפתוח בדו־שיח אמיתי". מה זה אם לא רמז לחוסיין הנשה בדמשק ולאסד ערפאת, כי יתכן חיפוש חלופה חדשה בעוד חוסיין ונושש מערפאת. וראש אש"ף שב ודוחה כל ניסיון לשלום באמצעות מרוקו — "נציגים אותנטיים" עשויים להיות לא רק הפרו־ירדנים בגדה המערבית אלא גם לאומנים פלשתינאים, שבכלל ימות השנה מזוהים עם ארגוני המחבלים. איני יודע להצביע עליהם בשמם. אם זה אליאס פרייג' או רשאד א־שווא, או חנא סניורה או מישהו אחר ביהודה, בשומרון ובעזה. אך איני יכול להתעלם מן העובדה כי הסרבנות שעלתה מתגובתו הצחנה של אש"ף לא לוותה במקהלה הסכמה מטעם ערביי השטחים. הם העדיפו לפי־שעה לשתוק, אף שרובם ככולם מזוהים עם אש"ף. הם יכולים להיות "הנציגים האותנטיים", ובתנאים מסוימים, יתגלו כמתאמי־עמדות עם אש"ף כשזה יתנמן, אולי בלחצם.

בהדרמת המדינית היום, יש לפרס סיבה להפגין שביעות רצון, אם כי הדרך ארוכה כל־כך שמוטב לו להימנע מאופטימיות. המסע למרוקו הוא חריש עמוק בתלם אחד, שהפך על פיהן כמה אבני נגף. אבל השדה הרחב עדיין זרוע בהן. לפי־שעה אפשר להצביע על הישגו של המסע למרוקו בכך שגאולה כהן ושולמית אלוני מהתחייה ור"צ נראו נבוכות בעימותן הטלוויזיוני לא פחות מאשר הליכוד, המכנה את סיפחת הגשם יובש, והרשימה המתקדמת שנקלעה לסבך סתירות של תיאור מעשה קטן כמחדל גדול; וכולם מצאו עצמם בחזית גינויים אחת עם חאפז אל אסד ומועמר קדאפי ויאסר ערפאת.

המתחיל במצווה

מאת אברהם טל

קשה לחזור למציאות האפורה של מאבקי התקציב, אך זו חובתו של ראש הממשלה המבקש לזקוף לזכותו את הבראת המשק

לפני שנה התנהל בארץ ויכוח ער בשאלה, האם המדיניות הכלכלית החדשה תצליח או תיכשל. גם האופטימיסטים לא נתנו לה סיכוי של יותר מ־50 אחוזים. אחרי שנים של אינפלציה תלת־סיפרתית, ועל סף איפוס הדהרות, קשה היה להאמין כי ניתן להעלות את המשק באחת על נתיב חדש.

תוך חודשים מעטים התברר כי המיזור הצליח מעבר למשוער: האינפלציה נבלמה, המגמות השליליות במאזן התשלומים נהפכו על פיהן, הציבור קיבל בהבנה את ההוראות שהוטלו עליו. אכן, גם המזל שיחק למעצבי המדיניות הכלכלית: פיחות הדולר כלפי המטבעות האירופיים וירידת מחירי הנפט וסחורות אחרות יצרו רקע נוח להפעלת המדיניות. אבל ללא הנעוה, המאמץ והקרבנות — לא היו מושגות התוצאות.

כעת עומדים כל ההישגים בסכנה. אמנם האינפלציה מלוחשת ברמה הנמוכה יחסית של אחוז וחצי בחודש, אבל סימנים מדאיגים מבשרים התלקחות אפשרית: תוספות השכר הגבוהות שנשכר שולמו במינויים שונים, תביעות השכר הנוספות, מגמת הגידול בצריכה הפרטית והכישלון בצמצום הצריכה הציבורית. תוך שנה ואולי פחות אנו עלולים לחזור ולהידרדר למצב־הביש ממנו נחלצנו רק הודות למאמץ וקרבנות רבים ובעוצמות — אין לשכוח מענק־חוזולבר נייג, מיזור חד־פעמי של ארצות הברית. במצב זה, הסיכויים להדש במשק את "תנופת הצמיחה" הם פחות מקלושים, והדיבורים הרמים שהושמעו בנושא זה אך לפני חודשים אחדים נשמעים עתה חלולים מאד.

במשרד האוצר הוכנה תוכנית לקיצוצים בתקציב, שמטרתה להקטין את ההוצאות הציבוריות ב־300 מיליון דולר. ועדת השרים נסים, ארנס, הורוביץ ויעקבי תומכת בתוכנית, שאמורה להביא לביטול ואיחוד פונקציות בשירות הציבורי, הקטנת מצבת כוח האדם, העברת עלויות שירותים מן התקציב אל משתמשים בעלי יכולת. אבל הפעולה מתעכבת.

צריך להסביר מדוע חיוני הקיצוץ בתקציב דווקא עכשיו — כאשר הבעיה היא לכאורה עליה בצריכה הפרטית ובקופת האוצר עודף של 400 מיליון שקלים. הבעיה היא שקשה לקצץ בצריכה הפרטית, אלא אם מפעילים אמצעים חריפים במיוחד. וגם אז נפגעות בעיקר שכבות בעלות הכנסה נמוכה ובינונית. הצריכה הפרטית אינה פונקציה בלעדית של ההכנסות, והמיתאם בין הצריכה הפרטית לבין ההכנסות נמוך יחסית, במיוחד במשק הישראלי, שבו שיעורי החיסכון (השוטף והצבורי) גבוהים גם בקנה מידה בינלאומי. עם הפעלת התוכנית הכלכלית נוכחנו, שהקטנת ההכנסה הפנויה מביאה קודם כל להקטנת החיסכון השוטף, לא להקטנת הצריכה, ולחץ נוסף מביא להקטנת החיסכון הצבור. לכן כל ניסיון ללחוץ עוד על הצריכה הפרטית (באמצעות מסים כאלה או אחרים) יביא בעיקר לתוצאות שליליות: פגיעה בחלשים והקטנת המוטיבציה והחיסכון אצל האחרים.

לעומת זאת קיצוץ בהוצאות הציבוריות משרת שתי מטרות מועילות: הוא מקטין באופן אפקטיווי את סך כל הביקושים — ואת משקל הממשלה בפעילות הכלכלית בכלל. שתי המטרות חשובות. הראשונה בטווח קצר, לצורך מניעת מגמות שליליות בתחום מאזן התשלומים והמחירים, השנייה בטווח ארוך — ליצור מרחב מחיה למיגזר העסקי. אל ישעה אותנו העודף הקופתי הקיים כרגע בקופת האוצר, שלכאורה עושה את הקיצוץ התקציבי למיותר: עודף קופתי בשליש הראשון של השנה אינו מבשר בהכרח עודף תקציבי בשנה כולה וגם אם יווצר עודף בחשבון כולל — חזקה על השרים שימצאו מטרות "חיוניות" כדי לבזבזו עליהן. מוטב לשחרר את העודף למיגזר העסקי ולעובדים בצורת הקלות מס — ואת פעולות הממשלה לקצץ על פי תוכנית מעין זו של ועדת השרים.

תוכנית יש — אבל אבא של ממש אין לה. אומרים ששר האוצר משה נסים פועל בשיטה: בנחת — אך בתקיפות. האמנם? לא תמיד. דוגמה קטנה מן הימים האחרונים: נסים ויתר על מיסוי קיצבאות קשישים ועל אגרת החינוך (אחד ממרכיבי ה"חור" התקציבי), וכאשר נמתחה עליו ביקורת, הבטיח תגיעיה: אני בוחן תהליך צודק ויעיל יותר. בסודי־סודות המתיק לאמור: המדובר בביטול הקלות המס לעובדי משמרות — הטבה בלתי מוצדקת, המגיעה בעיקר לבעלי שכר גבוה. סוף דבר: שר האוצר ויתר על מיסוי קיצבאות קשישים ועל אגרת החינוך — וגם האריך תחת לחץ את הקלות המס לעובדי המשמרות. עכשיו הוא מכין את הקרקע לדיון על הקיצוץ התקציבי, אבל ההכנה נמשכת ונמשכת ונמשכת.

יתכן שאין לנסים סיכוי להעביר קיצוץ ממשי בתקציב בלא שיובטח מראש סיוע מאסיבי של ראש הממשלה — גם מודעי התקיף, המבריץ השש־אלי־קרב לא היה מצליח בזה ללא תמיכה איתנה של פרס. אבל פרס חש, כנראה, שהוא ברוח פיסח — בעוד פחות משלושה חודשים יעזוב את לשכת ראש הממשלה. ברוח פיסח יכול לצאת למסע מרוקאי — זה לא מחייב למאום — לא כן מסע קיצוצים בתקציב. פרס יודע היטב מניסיון אישי לאן מוביל מסע זה: מריבות עם פטרונים מיניסטריאליים, ביקורת מנציגי קבוצות הלחץ בכנסת, נזיפות מבניין הוועד הפועל של ההסתדרות ועקות מתאה מקרב אינטרסנטים בציבור. זה לא טוב בכלל, וזה רע מאד חודשיים וחצי לפני הרוטציה, כאשר כל המאמצים צריכים להיות מושקעים בעיסוקים מעודדי־אהדה ומשפרי־תדמית. שמיר יתעסק בקיצוצים באוקטובר.

אבל אם ידחו התיקונים ההכרחיים בתקציב עד אחרי הרוטציה — לא יתחילו לטפל בהם (אם בכלל) לפני נובמבר, ולא יסיימו לפני ינואר 1987 — כלומר ערב סיום שנת הכספים, עד אז עלולים רוב הישגי המדיניות הכלכלית לרדת לטמיון.

אפשר להבין את פרס, אם אינו רוצה להותיר בלב הציבור כמזכרת אחרונה לכהונתו כראש הממשלה סיבוב נוסף ומרגיז של עימותים וקיצוצים תקציביים (ולהשאיר ליורשו שולחן נקי מצרות אלה). אבל טעות בידו אם הוא סבור שאבדן הישגי המדיניות הכלכלית של 1985 ייזקף אך ורק לחובת שמיר. כאחראי ראשי לכישלון ייחשב מי שהתחיל במיצוות ההבראה של המשק — אך לא התמיד בה בשלב קריטי, משיקולי תדמית.

מטוסי איווקס בשמי המזרח התיכון

מאת ראובן פדהצור

חמישה מטוסי איווקס סעודיים, המשייטים בשמי המזרח התיכון, עלולים להשפיע השפעה מרחיקת לכת על התפתחויותיה ותוצאותיה של כל מלחמה, שתפרוץ בעתיד בין ישראל לשכנותיה

ביום רביעי שעבר נחת בריאד הראשון מבין חמשת מטוסי האייוקס שרכשה ערב הסעודית מארצות הברית. נחיתת מטוסי אייוקס בנמלי תעופה סעודיים אינה מחזה נדיר. בשנים האחרונות מפעילים אנשי צוות אמריקאיים טיסות יומיומיות של מטוסים אלה בשמי ערב הסעודית. אך הפעם ישבו במטוס [illegible] אנשי צוות סעודים. בכך היתה ערב הסעודית למדינה היחידה בעולם, מלבד ארה"ב, שלרשותה מטוס השליטה, הבקרה וההתראה המוקדמת המשוכלל ביותר שטס אי־פעם.

למטוסי האייוקס הסעודיים תהיה יכולת כיסוי כמעט מושלמת של שמי מדינת ישראל, גם כאשר יטוסו מחוץ לטווח האפקטיווי של מטוסי היירוט של חיל האוויר הישראלי. לאייוקס טווח גילוי של 370 ק"מ למטרות מנמיכות טוס. פירושו של דבר שבידי הסעודים תימצא תמונה מעודכנת של פעילות אווירית בישראל בזמן רגיעה ובעת מלחמה, וזאת בכל שעות היממה ובכל מזג אוויר.

הפעלת מטוסי אייוקס תאפשר הכוונה יעילה של המאמץ האווירי הסעודי, הן לתקיפת מטרות קרקעיות וימיות בישראל, הן להגנה אווירית בשמי ערב הסעודית והן השילוב בין האייוקס למטוסי 15־F, המצויים בחיל האוויר הסעודי, מגביר במידה משמעותית את כושרה התקפי של ערב הסעודית.

האיום המשמעותי, מבחינתה של ישראל, הוא כמובן בשעת מלחמה. המודיעין הסעודי יוכל להעביר מידע חיוני על ישראל למדינות העימות. מטוסי האייוקס הסעודיים יהיו מסוגלים לספק לצבאות ערב התראה נגד פעילות חיל האוויר הישראלי, גם באמצעות מרכזי שליטה ובקרה בירדן, מצרים, עירק וסוריה.

וכשם שהאייוקס יסייע למטוסי חיל האוויר הסעודי במשימותיהם, כך יוכל לספק נתונים גם למטוסי הקרב של חילות האוויר של מדינות ערב האחרות. מה שיקשה עוד יותר על ישראל, היא העובדה שהמידע שמעביר האייוקס מוצפן וחסין להפרעות. ברור כי ערכה של היכולת לקבל תמונת קרב אווירית מדויקת ועדכנית, כפי שמאפשר האייוקס, לא יסולא בפז בעת מלחמה.

* * *

דומה כי גם הממשל האמריקאי הופתע במקצת מן הקלות הרבה בה אושרה עסקת האייוקס בידי הקונגרס. לאחר טירפודן של עסקות נשק קודמות, למכירת מטוסי קרב לירדן ולערב הסעודית, נתקבלה עסקת האייוקס בגבעת הקפיטול בקול דממה דקה. הלובי היהודי, ידידי ישראל בקונגרס וממשלת ישראל עצמה, מילאו פיהם מים. כאילו היתה זו עסקה שולית להעברת מרגמות לצבא הסעודי. הצלחת הממשל בהוצאתן לפועל של עסקה זו, ו"עסקת הטילים" (מכירת טילי אוויר־אוויר, אוויריים וקרקע־אוויר לערב הסעודית) לפני שלושה חודשים, מוכיחה כי "שיטת הסאלאמי" פועלת. אין ספק כי לישראל ולידידיה בקונגרס יש עדיין יכולת מרשימה ביותר לטרפד עסקות נשק אמריקאיות עם מדינות ערב. אולם גם לטרפוד עסקות נשק יש גבולות. אי־אפשר להצליח תמיד.

אנשי ממשלו של הנשיא רייגן מבינים היטב את מגבלות כוחה הפוליטי של ישראל בזירה האמריקאית. הם מגישים לקונגרס, בתחכום רב, את עסקות הנשק, בעיתוי ובעטיפה המקשים על התנגדות להן. קודם טילים, אחר כך אייוקס, יותר מאוחר יבואו הטנקים ולבסוף גם מטוסי הקרב.

מעניין לבחון את הנימוקים שהעלו נציגי הממשל, עוזר שר החוץ, ריצ'ארד מרפי, ועוזר שר ההגנה, ריצ'ארד ארמיטאג', בעדותם בפני הקונגרס, לקראת אישור עסקת האייוקס. השניים הדגישו בעדותם את האינטרסים החיוניים של ארצות הברית באזור המפרץ הפרסי: הבטחת זרימתו החופשית של הנפט אל העולם המערבי, מניעת ההתפשטות הסובייטית באזור, הגבלת השפעתו של הרדיקליזם החומייניסטי ותמיכה ביציבותן של מדינות ערב, ידידותיה של ארצות הברית באזור.

ערב הסעודית, טוענים מרפי וארמיטאג', נוטלת על כתפיה חלק נכבד מההגנה על אינטרסים אמריקאים חיוניים אלה. לפיכך, חיזוק כוחה הצבאי מהווה תרומה ישירה למעמדה ולאינטרסים של ארצות הברית במפרץ. "מטוסי האייוקס בידיים סעודיות חיוניים להבטחת המשך ההפקה של הנפט הסעודי".

בהתייחסם לאיום על ישראל, אומרים נציגי הממשל: "העברת האייוקס לסעודים לא תשפיע לרעה על ביטחונה של ישראל. הנשיא מחויב, באופן שלא ניתן לשנותו, להבטיח שישראל תמשיך לשמור על יתרונה האיכותי באזור". כך, במשפט אחד, לא יותר. זאת משום שכל התייחסות רצינית להבהרה סתמית זו, היתה מגלה שאין מאחוריה דבר. יתרונה האיכותי של ישראל סופג מכה קשה עם העברת מטוסי האייוקס לערב הסעודית.

אם כי ניתן להבין את הימנעותה של ישראל הרשמית ממאבק נגד הוצאתה לפועל של עסקת האייוקס, קשה להסכים עם האלם המוחלט. כיצד זה, למשל, לא העלה איש את השאלה המתבקשת באשר למספר המטוסים שרכשה ערב הסעודית? בעוד ארגון נאט"ו מסתפק ב־18 מטוסי אייוקס להגנת כל החזית האירופית מפני צבאות ברית ורשה, ואילו הפיקוד האמריקאי המקומי של ארצות הברית מסתפק ב־34 מטוסים לביצוע כל משימותיו ברחבי העולם, זקוקים הסעודים ללא פחות מ־5 מטוסי אייוקס.

אין ספק כי גם אם היו ערים לכך, היו מרפי וארמיטאג' מעדיפים להתעלם בהקשר זה מדבריו של שר ההגנה הסעודי, האמיר סולטן, שהאמר בדיוק בתקופה שמטוסי האייוקס נרכשו על־ידי ערב הסעודית: "הכוח הצבאי של ערב הסעודית לא נועד בעבורה בלבד, אלא בעבור הערבים כולם".

ישראל חייבת להיות מודאגת מאד מהתרגום המעשי העלול להינתן על־ידי הסעודים לדברי האמיר סולטן. זאת בהתייחס להשפעה המרחיקה לכת שתהיה לחמישה מטוסי אייוקס סעודיים, המשייטים בשמי המזרח התיכון, על התפתחויותיה ותוצאותיה של כל מלחמה שתפרוץ בעתיד בין ישראל לשכנותיה.

להפסיק את סבסוד המים

מאת ד"ר דן מוסנזון

הכותב הוא כלכלן בכיר באגף התקציבים, משרד האוצר.

משק המים מסובסד כיום בהיקף של כ־200 מיליון דולר לשנה. הפתרון הנכון הוא שלא לתמוך בהתיישבות באמצעות סבסוד המים, אלא לממש את העיקרון הכללי של איזון חשבונאי פיננסי עם עלות הון אמיתית

מיעוט הגשמים בשלוש השנים האחרונות, וביחוד בשנה החולפת, העלה את משבר משק המים לתודעת הציבור בחריפות גדולה. תשומת הלב מופנית אל מצב החרום שנתהווה ואל היבטיו: התוצאות החמורות של אי־הספקה אפשרית, הנזקים של קיצוץ בהקצבות, וסכנת ההרס הנשקפת למקורות ומאגרי המים הראשיים.

ואולם משבר משק המים אינו אלא חלק ממשבר החקלאות וההתיישבות, ואף דוגמה אופיינית של משבר כלכלת ישראל בכללותה.

סבסוד אדיר

משק המים מסובסד כיום בהיקף של כ־200 מיליון דולר לשנה. סבסוד זה הוא הגורם ללחץ הגדול על הקצבות המים, המצויים בהתרבית המקורות. בכל נושא אחר שהיה מסובסד במידה כזאת, היו מתהוות בעיות בתמורה דומה. יתרה מזו, בשר לשהדרבעים מן הסבסוד הנ"ל הם סמויים ובלתי מתוקצבים. הרבע נובע מאי הכללת עלות ההון של המערכת הארצית בעלות התעריפית של המים, ומזקיפת מחיר לא מציאותי בגין שאיבה ממאגרי המים התת־קרקעיים (בין שאלה נטענים מלאכותית, בהחדרה, ובין שלא).

משום כך, העלות האנרגטית השולית של מ"ק מים, בעונת העומס בדרום הארץ, היא כ־30־40 סנט, בעוד התפוקה השולית למ"ק היא כמחצית מסכום זה. כלומר, שימוש כזה במים אינו אלא השחתת מקורות.

חלק גדל והולך מן המים הוקצה עם השנים לגידולי־שדה אקסטנסיביים, ביחוד כותנה, הצובעים ירוק ולבן חבלי־ארץ נרחבים, אך מבחינת הספקת עבודה וערך התיישבותי תועלתם נמוכה. מתיישב יחיד המתפרנס מגידולי־שדה משקה מעל ל־200 דונם ביותר מ־100 אלף מ"ק מים לשנה. כאשר הפער הוא 20 סנט/מ"ק בין עלות המים למחירם, מוזרמים אל מתיישב כזה יותר מ־20 אלף דולר סובסידיות לשנה דרך צינורות המים. בלי משים התפתח כאן מכשיר לקליטת הסבסוד הניתן עם המים, בערך התיישבותי מועט והשחתת מקורות גדולה.

עם שנבנו מגבלות היכולת והעלויות הקשורות בהן, נעשה תהליך הפיתוח של מערכת המים והערכת כדאיותה — מבדיקה הנדסית־מדעית לתהליך סיבובי מטעה וחסר מובן.

נערכים מפעלי פיתוח משני סוגים עיקריים: פיתוח מקורות מים נוספים; השקעות לחיסכון באנרגיה. פיתוח מקורות מים נוספים, דוגמת הצלת מים מן הירמוך לכינרת, נעשה ונבחן תחת ההנחה כי קיימת כבר המערכת הארצית שתעביר את המים הנוספים אל משתמשים באשר הם שם, אף שלא ידועים ולא רשומים כתובתם ומקומם של המשתמשים. הגברת העומס על היכולת המוגבלת של המערכת הארצית, עושה לכדאית הקמת מפעלים נוספים — קו שלישי לנגב, יחידת שאיבה רביעית בכינרת וכיו"ב — המגדילים את היכולת המותקנת במקומות שוו לחוצה. מפעלים אלה "משתלמים מעצמם", בזכות האנרגיה שהם חוסכים. זה תהליך מעגלי הדומה לריצת אמוק אחר השקעות, בעוד העלויות גדלות והולכות.

העלויות המלאות של מעגל הפיתוח מגיעות כבר כיום לסדר־גודל של דולר למ"ק — עוד לפני הכניסה להתפלה, הממתינה מעבר לפינה.

אין זה מדויק לומר כי רשויות משק המים התעוררו למצב המידרדר רק ב־1986. ב־1983, למשל, הוכנה תוכנית לאיזון הידרולוגי אשר כללה, בין השאר, השקעות בהיקף לטווח ארוך של יותר מ־2 מיליארדי דולר (סדר־הגודל של פיתוח הלביא). לצורך זה נדרשה הכפלת הרמה של תקציבי הפיתוח, מכ־70 לכ־140 מיליון דולר לשנה. תוכנית זו באה לעולם בעת ובעונה אחת עם כניסתה של כלכלת ישראל לעידן הקיצוצים התקציביים ו"ההבראה הכלכלית", וברומה לכל תקציבי הפיתוח האחרים קוצץ גם תקציב פיתוח המים לכ־30 מיליון דולר בכל אחת משלוש השנים שחלפו מאז. בצורת תקציבית זו תרמה אף היא להחרפת מצב החירום במשק המים.

לא הקצבה

הכלי הישיר הפשוט לכאורה הוא טיפול במחסור על־ידי הקצבה אדמיניסטרטיבית. הפעלת אמצעי זה אינה מצריכה אלא הגברת עוצמתו של מיכשור ההקצאה האדמיניסטרטיבית, הקיים ממילא. הליכה בדרך זו תשקף חוסר הבחנה בין תרופה למחלה, שכן מכלול בעיותיו הנוכחיות של משק המים, והמחסור ההידרולוגי בכללן, הוא תוצאה של מנגנון ההסדרה האדמיניסטרטיבי הזה — ולא של היעדרו או חולשתו.

הטיפול במחסור ההידרולוגי באמצעות מכשיר זה יצריך השלכת חלק מן המשתמשים במים מן הספינה והשארת המשתמשים הנותרים עם ההקצבות ועם התמיכות. בין אם טיפול זה ישכך או את מצוקת המחסור ההידרולוגי ובין אם לאו, לא יהיה בו כל שינוי מהותי לגבי המכלול הנוכחי של בעיות משק המים. לכן הפתרון הנכון הוא שלא לתמוך בהתיישבות באמצעות סבסוד המים, אלא לממש את העיקרון הכללי של איזון חשבונאי פיננסי עם עלות־הון אמיתית.

אם זה ייעשה, ישוחרר משק המים מתלותו הגמורה כיום בתקציב הפיתוח של הממשלה, והאיזון הפיננסי יבטא את ביטויו גם ברמת מחירי המים שתהיה גבוהה משהיא עתה. במשולב עם השינוי הנזכר ברמת המחירים, יש לשנות את מבנה המחירים, באופן שישקפו את עלות ההספקה בכל אזור ועונה. זה מבנה מחירים המקביל לתעריף העומס (תעו"ז) בחשמל.

העיקרון הוא להפקיד את הרשות על יישום כלל אובייקטיווי ומוגדר מראש, וכך לשלול ממנה כל שרירותיות וכל אפשרות לקבוע מחירים לצורך תמרון התנהגותם של הצרכנים למטרה הנראית לרשות. מחירי העלות יעבירו מידע אובייקטיווי לחלוטין אל משתמשים ריבוניים, המחליטים את אופן השימוש על־פי מידע זה ועל דעתם וטעמם.

קביעת־המחירים הנזכרת לעיל קובעת גם את ערך המים בכל אקוויפר אזורי. ערך זה ייגבה בגין שאיבה מן האקוויפר, וישולם בגין החדרה אליו. מבנה־מחירים זה יסדיר מיטבית את פעולות השאיבה וההחדרה בכל חלקי המערכת הארצית, מבחינה פיננסית ומבחינה תפעולית.

הודעה לציבור

בעניין ספרי־לימוד לשנת הלימודים התשמ"ז

התאחדות הוצאות ספרים בישראל מודיעה בזאת לציבור כי

הידיעות שפורסמו בעתונות בעניין עכוב אספקת ספרי־לימוד ע"י המולים חברי ההתאחדות – אין להם שחר.

א. בחודש יולי מכרו חברינו ספרי־לימוד כמו בשנה שעברה.

ב. עלויות ייצור הספרים עלו מאוד מאז חודש יולי 1985.
רוב הספרים נמכרים גם ביום במחירים בלתי ריאליים שאינם מכסים את הוצאות הייצור.

ג. התאחדות הוצאות ספרים אינה יכולה לאלץ את חבריה להדפיס ולמכור ספרים בהפסד, לכן לצערנו, ייתכן שייחסרו ספרים עם פתיחת שנת הלימודים.

התאחדות הוצאות ספרים בישראל

هكذا في الأصل

جريدة هآرتس — 28.7.86

חוג בית / בעריכת לאה פורת

עכובית הגלגל מגלה סודות

התרחקנו יותר מדי מהאדמה ולכן הנפילות שלנו מסוכנות מדי — אומר נסים קריספיל מחבר ספר חדש על צמחי מרפא

מאת יהודית קנולר

לפגישה בבית־הקפה התל־אביבי, ביום שישי בצהריים, הגיע נסים קריספיל (בן 49) לבוש מכנסי חאקי קצרים, עם ילקוט גב — דמות חריגה בבית־הקפה, הרגיל יותר לאורחים מכופתרים עם תיקי ג'יימס בונד. אבל הופעתו של נסים תואמת כליל את תפיסת עולמו ועיסוקו.

הנער כפר־הנוער הדתי בפרדס־חנה, קיבוצניק מגאות־מרדכי, תושב בית־ספר שדה הר גילה מ־1976, הוזילה כמדריך וכיום כחוקר צמחים ושימושיהם, קשור נסים בכל נימי נפשו לאדמה.

במהלך עיסוקו כמדריך בהר גילה הוא החל לחקור את הכפר הערבי על כל היבטיו — חקלאות, שלחין ובעל, מסורות, מנהגים ופולקלור. לאט לאט החל להתמקד במחקר של הרפואה העממית, הערבית והי־הודית, המבוססת על צמחיית ארץ ישראל.

כאשר גילה את האוצר הבלום של הידע אצל הערבים, עלה בדעתו כי אולי גם אמו הערבית ממרוקו יודעת משהו. "היינו עשרה ילדים בבית ואף פעם לא יצא לי לדבר עם אמא. פתאום, באמצעות המחקר שלי, קרה שישבנו שעתיים ושלוש ודיברנו על צמחים ומסורות. גיליתי שהאמא שלי היא אוצר בלום של ידע. וכך העבודה הזו הורידה אותי לשורשים המשפחתיים. נוצר קשר מעניין בין שורש הפרס לשורש הצמחים שעסקתי בהם".

אצל הערבים גילה קשר בלתי רגיל לאדמה שעליה הם יושבים. הם מכירים כל צמח, ולצמחים יש שמות הקשורים בדרך כלל מהותית לשי־מושי הצמח, או לפולקלור שנתהווה סביבו. עוד מצא כי יש צמחים המש־משים לכמה מטרות, במשך עונות השנה השונות. הברקן הגוילן, למשל, כשהם צעירים, בחודשי החורף, מכינים מבעליהם ומע־ליהם סלט. לקראת התייבשות, כשהצמח עושה זרעים, משתמשים בהם להליחת תה המועיל בטיפול במחלות הכבד. הרופאים המקצועיים קונים את הזרעים הללו בכסף רב בחו"ל, בלי לדעת שהם צומחים כחצרם ובשדות.

הרמב"ם אמר

דוגמה יפה לפולקלור הוא הסי־פור על עכובית הגלגל. זהו אחד מצמחי הבר היפים ביותר לאכילה. עם הגשמים הראשונים יוצאות הפלאחיות לשדה, שולפות את העלים והשורש הראשונים של הצמח ואחרכך מבשלות אותו עם אורז ובשר. מי שלא קוטף אותו בשדה, קונה אותו במחירים מפולפ־לים מאוד בשווקים הערביים. בסוף הקיץ, כשהצמח עושה זרעים, הוא ניתק בשלמותו מהקרקע ועף ברוח בגלגל. נאמר עליו כי אינו יודע לשמור סוד, הוא מסגיר את הסודות לרוח, יחד עם הזרעים. סיפורי־עם רבים עוסקים בצמח זה, והגם מייחד סים לו את גילוי האמת. במשפטים בפני הקאדי הוא תופש רוצחים וגנבים, ומביא לענישתם.

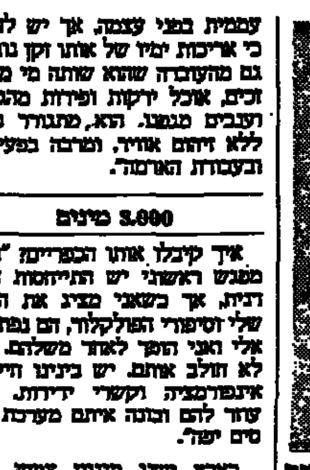

נסים קריספיל: תה מנומא לבנה

הרמב"ם כמנו אמר, כי האדם צריך לרפא את עצמו בצמחי מרפא הגדלים בסביבתו. לכן תורה מאוד לנסים, שרופאים טבעונים ממלי־צים על צמחים מיובאים, אשר לדעתו כלל אינם יעילים בארץ. כך הוא גם סבור לגבי המלצותיה של הגברת זראי. אותם צמחים שיפים לצרפתים אינם מתאימים לנו, מטעים נסים, ומאשש את האימרה שהאדם הוא תבנית נוף מולדתו.

כך כאשר נסים חזר הביתה עייף ועצבני, הוא הולך לעצמו תה מנומא לבנה, כשאשתו בנינתו, ומיד נרגע. "במשפחה שלי לא מכירים גלולות ותרופות תעשייתיות — הריפוי נעשה אך ורק מהצמחים הגדלים בגינה. גינת הבר אצלנו בבית ספר שדה מבוססת על צמחי המרפא הה־תנ"כיים", הוא מספר. לדעתו, אף שהתרופות בעצם מעוברות מצמחים, הרי נטולים מהצמח רק חומר פעיל מסוים. שאר החומרים המשלימים, היכולים לנטרל את התופעות המזיקות של התרופה, אינם כלולים בה. הריפוי באמצעות צמחים אמי־יתי והרמוני יותר, ולכן בריא יותר, אומר נסים קריספיל. "רק בכפרים הערביים ניתן לפגוש זקנים בני 115, כמו הזקן שפגשתי אתמול. הוא רואה לרחוקים ללא משקפיים, וכל שיניו בפיו. שאלתי אותו מהו סוד אריכות ימיו והוא גילה כי הוא מתחיל כל בוקר את היום בכוס של שמרדיה. שמרדיה היא תרופה עממית בפני עצמה, אך יש להבין כי אריכות ימיו של אותו זקן נובעת גם מהעובדה שהוא שותה מי מעיין זכים, אוכל ירקות ופירות מהגינה, וענבים מגפנו. הוא, מתגורר כחר, ללא זיהום אוויר, ומרבה בפעילות ובעבודת האדמה".

3,000 מינים

איך קיבלו אותו הכפריים? "בכל מפגש ראשוני יש התייחסות חשד־נית, אך כשאני מציג את הידע שלי וסיפורי הפולקלור, הם נפתחים אלי ואני הופך לאחד משלהם. אני לא חולב אותם. יש בינינו חילופי אינפורמציה וקשרי ידידות. אני עוזר להם ובונה איתם מערכת יח־סים יפה".

בארץ ישנו מיגוון צמחי הבר הגדול בעולם, כ־3,000 מינים, וזאת בשל המבנה הגיאוגרפי המיוחד, החל ממדבר עם צמחיית הר, צמחי המלוחה בים המלח, צמחי הקרירים בשפלה והצמחים של אזורים מושל־גים בחרמון. מהצמחים הללו, 200 נחשבים לצמחי מרפא. אחרי שבע שנות עבודה ומיון פירסם בימים אלה נסים קריספיל את ספרו "צמחי מרפא" — מדריך שדה לצמחי המרפא של ארץ ישראל. בספר לא נכללו צמחים שהם צמחי מרפא אשר במינון לא־נכון יכולים להיהפך לצמחי רעל.

חלק מהצמחים ושמותיהם מוכ־רים לנו עוד מהמקרא, המשנה והתלמוד. אחרים נשארו בשמם הלטיני, או ששמם הערבי תורגם, לעתים תוך שיבוש. השמות העבר־יים, לעומת הערביים, בשל השעטנז הזה — מסורבלים ורחוקים מלאפיין את הצמח. עקב כך נוצר קושי לזכור את השם, ולפתח קשר אל הצמח. עם זאת, יש כיום נהייה אחרית, לפי נסים, אחר נושא הצמ־חייה של ארץ ישראל הציבור האכ־דעת. בספרו אפשר לראות כל אחד ממאתיים הצמחים, בתמונת צבע, ליד כל צמח מובא תיאור בוטאני, מקורות ופולקלור, השימוש ברפואה עממית והדרך ההכנה של התרופות. הספר מסודר לפי צבעי הצמחים, המופיעים גם בשולי הספר, והדבר עוזר לזיהוי הצמחים. בסוף הספר יש אינדקס של שמות בעברית ובלי־טינית, האינדקס של מחלות והצמ־חים המתאימים לריפויין. כן יש מדריך כללי שמתייחס לזמן הקטיף, צורת ייבוש, צורת אחסון ודרכי ההכנה של צמחים למרפא.

נסים עומד עתה בפני סיום האנציקלופדיה "ילקוט הצמחים" (עד כה הופיעו שלושה מבין חמשת הכרכים, בהוצאת "כנה"). הוא גם מתכנן הוצאת ספר על צמחי התנ"ך של ארץ ישראל, ספר על צמחי הרעל של ארץ ישראל, ספרים על צמחי בושם, צמחים לקוסמטיקה וצמחים בוני להפקת צבעים.

הפרימאמין של נסים קריספיל, כפי שהוא מציגו על כוס מיץ בבית־הקפה: "אני משתדל כל חיי להיות קרוב לדברים הפשוטים שבחיים. אנחנו התרחקנו מהם, הילדים בעיר לא יודעים מאין בא הלחם. אנחנו מטפסים גבוה מדי, ואז הנפילה כל כך מסוכנת. כאשר שהים קרוב לאדמה, במרחק של 5 ס"מ, נוחתים עליה ושומרים על קשר איתה, קשה ליפול. תורה לי לראות את התי־יישבות החדשה — מבלי להביע דעה פוליטית — הצומחת מול הכפר הערבי. היישובים הללו הם עיי־לוויין לערים הגדולות, וקשורים בטבורם לעיר. הם לא יושבים על האדמה, כמו הכפר הערבי עם המעיין, הזית והגפן. הבנייה בהם לא שייכת לנוף, מתעלמת ממנו, מזיקה לו ואינה מתמזגת בו כמו הכפר הערבי. הטכנולוגיה הרחיקה אותנו מהחיים הטבעיים. נכון שתוחלת החיים עלתה, בשל היגיינה מעולה והיכולת להדביר מחלות; ובכל זאת איכות החיים היא לא כמו שהיתה יכולה להיות. הספר שלי הוא בשום אופן לא תחליף לרפואה הקו־נבנציונאלית. אין להזהר על אבחנה רפואית, אך אפשר לבחור בין שי־טות הריפוי, יחד עם הרופא. אני מאמין כי השיטה הטבעית היא הנכונה".

פטנט רשום

גם באופנת הבגדים רשומים פטנטים. כך עשתה האופנאית מאי דוברובריצקי, מאופנת מאג, אשר רשמה לאחרונה פטנט במשרד הפטנטים, על שילוב צבעים והדגמאות ב"פטנט" של הפריז. (צילום פמי בן גד)

לא להגזים ולא להפריז

הורים הבודים מליבם סימני מחלות אצל ילדיהם מתוך תקווה לזכות בטיפול טוב יותר מידי הרופא עלולים להזיק לילדיהם יותר מאשר להועיל להם

רופא המשפחה

יש הורים החושבים שאם יגזימו בתיאור סימני המחלה אצל ילדם, יזכו לטיפול טוב יותר מידי הרופא. זאת טעות גדולה ולעתים היא אף מסוכנת. להפרזה ולהגזמה בתיאור המחלה ניתן שם "תיסמונת מינ־כאוזן". מדובר בתיאורים קשים הד־מורים שמסרו הורים לרופאים על אודות סימנים קלים שנראו בילדם, או סימנים שההורים פשוט בדו מליבם. בתיאורים המדומים הללו רק גרמו לכך שילדם נאלץ לעבור בדיקות מיותרות, וגם אישפוזים מיותרים.

ייתכן שמסיבה זו או אחרת רצו הורים אלו לזכות בתשומת־לב מיד־בית מצד הרופא, אולם המחיר ששילמו יקר ומיותר לחלוטין. מסקנה — כבואכם עם ילדיכם לביקורת הרפואית במרפאה או בבית חולים ספרו בדיוק וללא הפרזה על השתלשלות סימני המ־חלה בילדכם והרופא ידע להעריך את מידת חומרתה מבלי ל"העמיס" על הילד תסמונת שאין הוא לוקה בה. רשימת ה"מחלות" השכיחות שעליהן מרבים הורים להתלונן ארוכה: שילשולים מדומים, התקפי גניחות "בלתי פוסקים", חום מדומה, או תלונות על חוסר תאבון ואכילה, חוסר יציאות, או דיווח על סימנים אלרגיים בילדים, סימנים שכלל לא היו.

• טעות מקובלת בקרב אוכלוסיית ההיפוכונדרים היא לנסות על ילדם כל תרופה חדשה ששמעו סיפורים עליה משכנות או ממטפלות וסבתות בגינה. לרוב זוהי אינפורמציה קטועה והמספר אינו מודע להתווי־ות ולכל תופעות הלוואי הכרוכות בשימוש בתרופה שבה מדובר. בין הדוגמאות לכך תרופות המפסיקות "מיידית" שלשולים, שיעולים, או כאלו והגורמות כביכול לילד לעלות במשקל תוך "מספר שבועות".

מסקנה — את התרופות יש לתת רק בהמלצת הרופא (ולא מהרופאים למיניהם) ולפי התוויות ומינון שייקבע — כי מינון חלקי לדוגמה יכול לטשטש סימני המחלה בילד — מבלי לגרום לריפויה.

אמהות רבות עדיין מנסות "להז־ להם" בילדן ולפטמו מאחר "ראינו אוכל"; או שהן מנסות להכריחו דרך קבע לאכול תפריט שאינו רוצה. מאמר מכבר שאם הילד פעיל ובעל מרץ במשחקיו בגן או בחוץ־ובית אוהב"ץ — הרי שיש לו את מלאי הקלוריות שהוא צריך ביממה — למרות שאינו גומר ("מחסל") כל כמויות האוכל שאמו הכינה עבורו.

יש ילדים אלרגיים למוצרי מזון מסויימים ולכן אינם מסוגלים לעכלו וזה מסביר טעמם והעדפתם סוגי מזון שונים והזיות אחרים. גם כאן, בכל מקרה שקיים ספק מצד האם המאכילה, היא תיטיב לעשות אם תיפנה לרופא המטפל אשר יב־רוק את מיקומו של הילד על עקו־מות משקל וגובה ויוודא אם לא נעצרה צמיחתו, ועלייתו במשקל — כמצופה מיתר בני גילו. הרופא או דיאטנית לידו — יוכלו גם לערוך חישוב קלוריות "במעט אוכל" שהילד קיבל והאם זכה והשלים את מכסתו.

יציאות יניקה

קורה האמהות הטרות ניסיון מחישות את תינוקן היונק לרופא או לביה"ח כשתלונה בפיהן: "התינוק משלשל". עליהן לדעת כי יציאותיו של התינוק היונק הלבאם הן רכות וברוב המקרים אין מדובר בשלשו־לים. אגב, הלב האם אף מבין עליו בפני גניפים, הירוקים ואפילו טפו־לים. תינוקות רבים אף "מצאו עצמם" במסגרת אישפוז — כשנת־קבלו להשגחה — לאור תלונות האם על חוסר תיאבון מחולם, חום מדומה, פליטות שהפכו להקאות־שוה. בשעה שהיו אלו "יציאות יניקה". כיצד ניתן להבדיל ביניקת מלבד תרבית ובדיקת הצואה — יש להראות לאחות או לרופא תוכן היציאות; אם מספר היציאות אינו עולה על מספר היניקות, אם התינוק יונק, אוכל בתיאבון, אם הוא עולה במשקל ומראהו חיוני — הרי שה־סבירות רבה שאלה הן יציאות יניקה.

שיניים בריאות

הורים רבים משוכנעים כי רבות מן הבעיות בילדן נובעות או קשורות לצמיחת השיניים. הלחץ הפרודנטולוגי יכול לבאורה להצדיק. אם זה יכול להיות נכון לגבי גרימת ריבוי רוק ואכומות סביב הפה, או אפילו שיעולים והתקפים ספאס־טיים (קשה לשלול טענתיהן אלה) — הרי שאין זה נכון לגבי גרימת שילשולים, וחום מעל 38 או התכווצויות — כפי שמקפת ההורים ניסו לטעת. מסקנה: צמיחת השי־ניים היא תהליך טבעי (פיסיולוגי) ואין הוא אמור לגרום לילד לתחלואה גלויה.

שאיפה לריאות

קורה וילד חוזר ומובא לבדיקת רופא בעקב סימנים בשיפוליים וצי־לומי הרנטגן מראים דלקת בריאו־תיו. מתברר כי הורי הילד לא שמו לב לאירוע של שיעול והנק פתאומי שהתרחשו תוך כדי אכילה. השיעול נסוג ופסק לזמן מה לאחר שניתן סירופ לשיעול־פה בשעה שלמעשה תוך כדי האכילה "הקרים (הילד) קנה לוושט" והלקיקי מזון צנחו לקנה הנשימה ומשם לריאות. בד־בות הימים התפתחה דלקת שהצד־יכה מאוחר יותר התערבות כירור־גית — בה בשעה שניתן היה על סמך בדיקת הרופא ושיקוף רנטגן להדגים החסימה בצינורות הנשימה ולשלוף את הלקיקי המזון (בעזרת צינור ה"ברונכוסקופ") — מבלי להגיע לדלקות הריאה החוזרות. מסקנה — שיעול עיקש המופיע אצל ילד בריא בזמן האוכל מצריך בדיקת הרופא — שישלול שאיפ־ גוף זר (מזון) לריאותיו.

ד"ר דן אייל

ממדף הספרים / עדנה לוינשטיין

טאבו ושמו שואה

כשהם התחילו מגיעים ארצה, גלים־גלים, בתום מלחמת־העולם השנייה, הם הזויים ומצולקים ושתוקים — אמרו לנו מדינה קבלו אותם בדחילו ורחימו. הם באים לכאן ממחנות הריכוז, הם איבדו את משפחותיהם ועכשיו צריך להביא להם לנפשם, לא לחקור ולא להתעניין.

לבושם היה מוזר, לא־ארצישראלי, המספרים החקוקים על אמות ידיהם אילצו אותנו תמיד להסב את העיניים לכיוון אחר — כדי שלא ירגישו שראינו. הם לא דיברו על מה שעבר עליהם ואנחנו לא שאלנו. היתה הסכמה ש־בשתיקה.

עכשיו השואה שוב אינה טאבו. היא נלמדת באוניברסיטאות ב־קתדרה מיוחדת, היא כתובה בספרים ומתועדת במוזיאונים מיוחדים, היא מוסרטת בסרטים ומוצגת במוזות, וזכות הראשונים שמורה, כמדומה, לק. צטניק, שחשף טפח מן החיים בגיהינום הנאצי.

בעת האחרונה עובר הכדור אל הדור השני לפליטי השואה, ילידי הארץ ברובם, הרוצים לדעת הור־שים במפגיע כי יספרו להם מה פשר השתיקה שאל תוכה נולדו, מה פשר הקרוב השורה בבית ומדוע יש זמי־זיכרון לעתים כה מזומנות. ואת אשר דור ההורים לא רצה לזכור — בא דור הבנים ומבער הזוגה.

אחד הספרים החושבים שיצאו באחרונה בתחום זה הוא "מסע אל תוך עצמנו", בהוצאת אלישר, מאת שושנה ציגל, בת לניצולי שואה. עיתונאית, מתרגמת ומורה, שושנה נפגשה עם עשרות צעירים ויצאה עמם "למסע אל נבכי עברנו... לפתוח של תהום". התמונה הד משותפת לכולם היתה, שיש תוט סמוי המקשר בין כולם. לקרבת השני ביניהם, משהו ששולח אותם למשפחה אחת, במסגר שלכולם יש אמביוואלנטי לארץ הזאת: מצד אחד, מעמך כבד של רגשות חיוב־תנית, המושך אותם לאחור, אל תקופת אימי המלחמה, אל עברם ואל משפחתם שנבחרה ("מעולם לא הרגשתי מה זה להיות נכד" — אמר אחד המרואיינים); ומצד שני, הרצון העז למצוא זהות ושייכות לארץ הזאת ולהשתלב בהוויה המטפחים.

ספר אחר שעניינו השואה הוא ספרה של הסופרת המערב־גרמנית ליאני אוסובסקי — "כוכב בלי שמיים" (תרגם זאב נרדי, הוצאת "עם עובד"). הספר נועד לבני הנעורים ועוסק בחבורת נערים גרמניים שגילתה נער יהודי מסתתר במחסן של מצרכי־מזון בלתי־חוקיים, ב־שלהי מלחמת־העולם השנייה. שיי־רות של גרמנים הנמלטים מפני הצבא האדום הקרב, עוברות בסמוך לכפר מגורי הנערים. הנערים, שמ־עודם לא פגשו בנער יהודי, חוקרים אותו ארוכות ומתלבטים ביניהם, אם להסגירו לשלטונות או לגונן עליו. סביב ציר זה סבה העלילה המסתיימת בהבעה ביקורת נוקבת על הציינות העיוורת לשלטונות בזמן המלחמה. הספר כתוב ללא כחל וסרק ושמע אותנטי.

מזומית, חלמונית וינבוט

"מדריך פרחי הבר בישראל" (הוצאת כתר) הוא ספרם המרהיב של אבי שמידע ובהל פרויקט רותם — מרכז מידע לצמחי ישראל והר"ד דוד דרום, צלם טבע ומנהל המעבדה לצילום ולשרטוט מדעי באוניבר־סיטה העברית. השניים תבזו יחדיו ואספו במדריך 276 שמות של פרחים השייכים לצמחייה היבשתי־בתית ובצדם מפת התפוצה ומודלים המתארים את תקופת הפריחה וצורת הפרח. ייחודו של הספר בכך שבעזרתו אפשר לזכור בנקל כל פרח המזדמן בדרך, מפני שהמפתח הראשי לזיהוי בספר הוא צבעם של הפרח. שמות הפרחים חולקו לתשע קבוצות־צבע ראשיות ובתוכן סודרו הפרחים לפי תקופת הפריחה ואזורי התפוצה שלהם.

"שירים בפרוזה"

"אלה בקעת, עיתונאית־יוצמת־, הוציאה לאור את ספרה החמישי — "אישה אחת בחרוזים", בהוצאת "מודן". הספר נכתב בשורות קצרות כבשירים, אולם עם הקריאה הם נהפכים לפרוזה לכל דבר. ענינו של הספר הוא ויודויים וחשיפה אישית, מביכה לעתים, של מאור־עות שעברו על הכותבת, בצירוף התרשמויות שקלטה מן הסובב אותה. למרות ניסיונה העשיר של בקעת, מאפיינים שיריה לעתים בנאיביות ובתום ההולמים גימנזיס־טית רגשנית: "אני עדיין מצפה להגשמת חזון אחרית הימים ואני עדיין מחכה ליום בו יגור זאב עם כבש". עם זאת, אין להתעלם מכישרונה של בקעת לתרגם את תחושותיה לשירים.

כל התפילות והאפשריות

"בבוקר, כאשר אנו קמים משנ־תנו, אנחנו אומרים: מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמתי בחמלה, רבה אמונתך". כך פותח ספרה החביב של דבורה הבוק, "תפילת הילד" (הוצאת עם עובד). הספר כולל את כל התפילות והבר־כות האפשריות, שעל המאמין לעמוד בהן, והן מותאמות לילדים באותיות מאירות עיניים ומנוקדות ובלוויית ציוריה הנפלאים של אלונה פרנקל. הספר במתכונתו זו עשוי למשוך גם ילדים חילוניים לי־הנות מן התוכן, כי מי מהם, למשל, יודע, שאם הפגש, לגמרי במקרה, את נשיא המדינה, צריך מיד לברך "ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם, שחלק מכבודו לידאיו".

טיול בארץ

בהוצאת "כינרת" יצא לאור ספרו של עמוס מי — "100 טיולים ראשונים". "ראשונים" על שום מה — על שום שום נועד לילדים, לפי יכולתם ולפי הבנתם. תיכנן את הטיולים שלמה מוסמן, יועץ טיולים של החברה להגנת הטבע, וערכה תלמה אליגון, בעלת ההוצאה. (עיצב רעיה: דושי). הספר מתווה כמה עשרות אפשרויות לטיולים ברחבי הארץ, שעשויים לעניין ילדים, בצירוף מידע ומפה מפורטת לכל איזור והצעה לפעילות מיוחדת בכל טיול. בכל תוכנית לטיול מתואר האזור וניתן מידע להעשרה. לרוב מוגשים גם סיפור או שיר המוקד־שים לאותו מקום וכן מוצעת למטייל בכוח העונה המתאימה ל־טיול והאבזרים שיש להצטייד בהם.

סכנה המרחפת על הכל

ספרים בענייני ושאי בריאות וד־כים באחרונה לפופולאריות גואה והולכת אצלנו. החדש ביותר על המדף הוא ספרו של אורי שלגי, בעל הוצאת "שלגי", "אתה ולבך — גורמי סיכון להתקף לב" (איורים: זאבו). המחבר, שעבר בעצמו את התוויה הקרויה "אוטם חריף של שריר הלב", משוכנע כיום, שהיה יכול להיחסך אותה לעצמו, לוא שמר על במה כללייסה, שהוא מפרט בספרו.

"כדי להאריך פרק ואימה מפני התקפי לב, עובר שלגי לעתים לאר־תיות ענק בתוך הטקסט הרגיל, בנוסח: "בני אדם נולדים כדי לחיות — ולמות. אך כיצד לחיות ומתי למות — דבר זה נקבע לא מעט על ידיכם" (ההדגשות של המחבר ע.ל.). מכל מקום, ברור שהתקף לב הוא סכנה המרחפת על כולם, גברים ונשים כאחד, וכדי להימנע ממנו יש להשקיע מאמץ לאירפשוס. ההקדמה לספר נכתבה בידי הד"ר יוסף יעק־קובי, מנהל המכון לשיקום ומניעת מחלות לב במרכז הרפואי, תל־אביב.

חינוך למיניות

הד"ר אהרן בלוך, רופא בכיר במחלקת הילדים של המרכז הרפואי ברזילי באשקלון, מוכר היטב ל־קוראי עתוני הנוער, כבעל מדור פו־פולארי בענייני מין. לימים קיבץ את טוריו לספר ושמו "על בנים ועל בנות". עתה יצא לאור ספרו השני, "מין וחינוך". בהוצאת "רשפים". הספר הוא עבודת מחקר יסודית וד־צינית, שנעשתה בעזרת ביבליוגר־אפיה עתירת ספרים ומאמרים, בנושאים כיחסי מין, נישואים וחיי משפחה, היחסים שבינו לבינה ביחי־דות, התנהגות מינית בלתי־מקובלת, זנות, חינוך למניעת הריון ועוד רבים אחרים.

בחנות ובשוק

לקלוע אל הסל

שילב, המוצר החדש, הנחל הצלחה בשוק המקומי, התקבל בהתלהבות גם בשוק האמריקאי. מחיר קישוט תלת־ממדי כזה הוא בין 36 שקל ל־42 שקל.

אם מראהו של סל נצרים בגה מנגה את יצר היעשה זאת בעצמך" שלכם, רק איש אחד בארץ יכול ללמד אתכם את המלאכה בצורה מקצועית נכונה.

הרצל אוסטר, מקימו בית ניר ברוס, אינו מאמין בגופי הדיבור כאשר מדובר בקליעה. זה תלמידיו מסורתית ושונה. לפני 5 שנים הפך למקצוע את התחביב, שבו החל לעסוק לפני 25 ביום הוא עוסק בקליעה בנצרים, בענפי ערבה, בסבי סני תמרים בעצמי זית; ומלמד זאת במכללת הנגב, בקיבוצים, בחוגים בעיר ובסדנאות מיוחדות שהוא מקיים לפי הזמנה. באחרונה אף הירצה בפני חברי האגודה הירושל־מית למלאכת מחשבת, שבחוסות מר־דיאון ישראל.

הוא קולע בשיטה הקיבוצית, שמקובלת עדיין אצל כמה ערבים בהר חברון היודעים את המלאכה. (כיום מקובלות שיטות עבודה בחומרים רכים וזמינים לביצוע).

הדרכתו של הרצל אוסטר מתגוד־לה בבגדים המיובאים מסינגפור ונר־כשים אצל ה"קולע" בתל־אביב. מי ששולט בנצרים, עובר לקליעה בענפים כמו ערבה, שאת רובה מייבאים מאנגליה, או בסנסני תמ־רים וזית; אלא שהכנת ענפי זית לבד־מות מספקת לסל אחד, מחייבת שעות רבות של קטיף וניקיון הענ־פים. מבחינה כלכלית, אין העבודה הזו משתלמת; והיא מפרנסת בעיקר את הנשמה.

פגשתי את הרצל אוסטר בסדנא לנשים ירושלמיות ב"גלריית הוד צבי", בעיר העתיקה, כשהוא מדריך בסבלנות רבה קבוצת נשים בשיטה הקרויה שלושה וארבעה, שהיא קליעה תלת מימדית. "כבל שהסל קטן יותר, מחירו זוטית גבוה יותר, משום שהוא מחייב השקעה רבה יותר של עבודה", הוא מסביר. הוא אינו נוהג ללמד טכניקות הנלמדות עם הזמן, ואינו שם דגש על עבודה יפה מדי או ישרה מדי, המוצגות במראה המכני של החומר. קורס בסיסי לקליעת סלים נמשך 40־50 שעות.

(מרים נויון)

פקק נגד פציעות

מי שלא נפצע מפתיחת פקקי הבקבוקים המשפחתיים של המשקה את הקלים, שיקום. בחברת "תבורי" החליטו לעשות מעשה למניעת התופעה ופיתחו פקק פלסטיק לבקבוקי קריסטל מתוצרתה. בשלב ראשון ישווק את הבקבוקים המש־פחתיים עם הפקק החדש, ולאחר מכן יצוידו כל בקבוקי המשקה של החברה בפקק המיוחד.

קישוטי קיר

קישוטי קיר צבעוניים, להורי יל־דים, בעיצוב ישראלי מקורי, נמכ־רים בימים אלה ברשת הנויות

בית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 512/86

בעניין: עזבון המנוח גרשון ריסמן ז"ל

שנפטר ביום 5.12.85

הזמנה לנושים

הנני להודיע כי ביום 9.7.86 נת־מנה עו"ד אריה רזי מרח' ירושלים 1, חיפה, כמנהל עזבונו של המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה את נושי עזבונו, להודיע לי בכתב על תביעו־תיהם נגד העזבון בתוך 90 יום מיום פרסום הזמנה זו.

לאחר התקופה דלעיל יחולקו נכסי העזבון בין היורשים.

אריה רזי, עו"ד

רח' ירושלים 1, חיפה

מנהל עזבון המנוח גרשון ריסמן

חוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי אשקלון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון הופקד שינוי תכנית ה־נקראת שינוי מס' 2 לתכנית מפורטת 23/ 03/ 104/ שכונת שפירא, ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי:

א. יעוד שטחים לשכונת מגורים בבניה נמוכה והלוקה ליעודים:

1. אזור מגורים א'.
2. שטחים לבנייני ציבור.
3. שטח למסחר.
4. שטחים ציבוריים פתוחים.
5. שטחים פרטיים פתוחים.

ב. התוויית דרכים ורשות.

ג. קביעת בנוי בשטח.

ואלה השטחים הכלולים בתכ־נית: שטח התכנית: 51,500 מ"ר. שכונת שפירא — אשקלון.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין, בקרקע, בבנין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי ב־משרדי הועדה המקומית ה־אמורה.

התנגדות תוגש בכתב במחוז המפקחת בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מתבססת ההתנגדות.

9202

שלום דנקר

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום.

הופיעה המהדורה ה־12

ורדה יהל

מדריך לתייר הישראלי בארצות הברית ובקנדה

מלון היכל המלך דוד

רח' דוד המלך 4 נתניה טל: 053-42151-2

מבצע מיוחד

לחודשים יולי אוגוסט

מלון מודרני על חוף הים ובמרכז העיר

- ★ מיזוג אויר, רדיו, טלפון, טלויזיה, שירותים צמודים מרפסות לים.
- ★ פנסיון מלא ארוחות כשרות ומשובחות.
- ★ 45 ש"ח לאדם ביומים א-ד
- ★ 50 ש"ח מע"מ לאדם מינימום 3 לילות ביותר ימי השבוע
- ★ למזמינים ל־7 ימים רצופים 5% הנחה.

(מקבלים אורחים ושיקום נכים מהאוצר.)

לבעלי גינות וגן ולות נגמת

מערכות השקיה רגילות, אוטומטיות וממוחשבות

תכנון גינות ונוף ייעוץ והדרכה.

מחשבי השקיה "אקיעדול"

"הגרעין" המרכז לגנן ולגן

אור־יהודה, טל: 03-349735

מינהל מקרקעי ישראל

• מינהל מקרקעי ישראל מחוז המרכז • שיכון ופיתוח לישראל בע"מ

"בנה־ביתך" - בשכ' קרית נורדאו - בנתניה יתרות מגרשים

במסגרת תוכנית "בנה ביתך" שפורסמה בחודש יולי 1986, נותרו 6 חצאי מגרשים לבניה דו־משפחתית עם קיר משותף.

מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח - מעודכנים. שאר התנאים, כפי שפורסמו בפרוספקט המקורי וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום רביעי 6.8.86 שעה 10.00 לפי עקרון של "יכל הקודם זוכה". בשעה הנקובה כתחילת ההרשמה, תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום. בעת ההרשמה שתיערך במשרד מינהל מקרקעי ישראל, מחוז המרכז, דרך פתח תקוה 88, תל־אביב, טל. 335211 בימים ובשעות העבודה המקובלים, יש להפקיד סך של 500 ש"ח, בהמחאה בנקאית, לפקודת מינהל מקרקעי ישראל, וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.

פרטים נוספים ניתן לקבל במחוז המינהל, בכתובת הנ"ל.

תוקף הודעה זו עד לגמר שוק המגרשים ולא יאוחר מ־30.9.86.

תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע בגודל של 344 מ"ר המשולם למינהל בעת חתימת חוזה הפיתוח הוא 29,051 שקל ($16,325) - המחיר אינו כולל הוצאות עבור פיתוח ואינו כולל מע"מ.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז הדרום

הצעה לעמותות להחכרת 3 מגרשים לבניה קוטג'ים באילת

מכרז מס. בש/60/86

מינהל מקרקעי ישראל - (להלן - המינהל) מזמין בזה הצעות לחתימת חוזה פיתוח בין השטחים שפרטיהן יצויינו להלן (להלן "השטחים").

פרטי השטחים ואפשרויות הבניה עליהם בעת פרסום המכרז הן כדלקמן:

תב"ע מספר	מגרש מספר	מספר יחידות לבניה	שטח במ"ר בערך	יח"ד % בניה ב־3 קומות	הוצאות פיתוח בש"ח (לא כולל מע"מ)	מחיר מינימום מדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
138/03/2	217 ג	6	800	90	58,815	6,661	5,000
138/03/2	217 ד'	6	800	90	58,815	6,661	5,000
138/03/2	217 ה'	14	1,900	90	139,685	15,826	5,000

• חישוב מספר יחידות נעשה לפי בינוי מינימלי של 120 מ"ר ליחידה.

•• צמוד למדד בניה מאי 1986 (1851.6 נקודות) וישולם במשרד לתבי ערים.

זכות ההשתתפות במכרז לעמותות בלבד, בהתאם להודעה שפורסמה ע"י מינהל מקרקעי ישראל.

את חוברת מסמכי המכרז, ניתן לקבל תמורת הסך של 20 ש"ח (שלא יוחזר), במינהל מקרקעי ישראל, במחוז הדרום, רחוב בן צבי (מעל אולמי יהלום) בבאר שבע וכן, במשרד מינהל מקרקעי ישראל באילת, רחוב האלמוגים 108/1, בימים ובשעות העבודה המקובלות.

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 26.8.86 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא - לא תדון.

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז תל־אביב

מכרז להחכרת 3 מגרשים לבניה רוויה בשכונת מורשה - ברמת־השרון

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות לחתימה על חוזי פיתוח בגין קרקעות הנמצאות בגוש 6551 חלקה 334 ושפרטיהן בעת פרסום המכרז הן כדלקמן:

מכרז מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	מספר יח"ד לבניה	מספר קומות	יח"ד% אחוזי בניה	מחיר מינימום מדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
תא/61/86	1	1,950	32	4	150	586,357	20,000
תא/62/86	5	1,050	16	4	150	290,080	15,000
תא/63/86	10	1,850	32	4	150	461,133	20,000

את חוברת מסמכי המכרז, ניתן לקבל תמורת הסך של 20 ש"ח (שלא יוחזר), במינהל מקרקעי ישראל, דרך פתח תקוה 116, בית קלקא, תל־אביב, בימים ובשעות העבודה המקובלות.

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 28.8.86 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא - לא תדון.

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

• מינהל מקרקעי ישראל מחוז הצפון • ערים, חברה לפיתוח עירוני בע"מ
• עיריית נצרת עילית • המועצה המקומית כרמיאל
• עיריית טבריה • עיריית עפולה • המועצה המקומית מגדל העמק

"בנה־ביתך" בנצרת עלית, טבריה, עפולה, מגדל העמק וכרמיאל יתרות מגרשים

במסגרת תוכניות "בנה ביתך" שפורסמו בעבר, נותרו מגרשים בהתאם לפרוט שלהלן:

א. נצרת עילית.
במסגרת תוכנית שפורסמה באוגוסט 1984, נותרו 6 מגרשים לבניה חד־משפחתית ו־24 חצאי מגרשים לבניה דו־משפחתית עם קיר משותף.
• מחיר לדוגמא: למגרש חד משפחתי בגודל של 500 מ"ר המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 3,400 ש"ח ($2,267).

ב. טבריה - שלב ג'.
במסגרת תוכנית שפורסמה במרץ 1981, נותרו 2 מגרשים לבניה חד־משפחתית ו־4 חצאי מגרשים לבניה דו־משפחתית עם קיר משותף.
• מחיר לדוגמא: למגרש חד משפחתי בגודל של 580 מ"ר, המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 6,222 ש"ח ($4,213).

ג. עפולה - גבעת המורה.
במסגרת תוכנית שפורסמה באוגוסט 1984, נותרו 35 מגרשים לבניה חד־משפחתית ו־8 חצאי־מגרשים לבניה דו־משפחתית עם קיר משותף.
• מחיר לדוגמא: למגרש חד משפחתי בגודל של 500 מ"ר המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 6,591 ש"ח ($4,462).

ד. מגדל העמק.
במסגרת תוכנית שפורסמה באוגוסט 1984, נותרו 5 מגרשים לבניה חד־משפחתית ו־6 חצאי מגרשים לבניה דו־משפחתית עם קיר משותף.
• מחיר לדוגמא: למגרש חד משפחתי בגודל של 457 מ"ר המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 6,340 ש"ח ($4,227).

ה. כרמיאל - מכוש.
במסגרת תוכנית שפורסמה בפברואר 1985, נותרו 3 מגרשים לבניה חד־משפחתית.
• מחיר לדוגמא: למגרש בגודל של 504 מ"ר המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 2,340 ש"ח ($1,560).

ו. כרמיאל - שלב ד'.
במסגרת תוכנית שפורסמה במרץ 1983, נותרו 4 מגרשים לבניה חד־משפחתית.
• מחיר לדוגמא: למגרש בגודל של 501 מ"ר המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 3,760 ש"ח ($2,507).

המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, אשראי והוצאות פיתוח - מעודכנים. יתר התנאים, כפי שפורסמו בפרוספקט המקורי וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום רביעי 6.8.86 שעה 10.00 לפי עקרון של "יכל הקודם זוכה". בשעה הנקובה כתחילת ההרשמה, תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום, לגבי כל אתר.

בעת ההרשמה שתיערך במשרד ערים, חברה לפיתוח עירוני בע"מ, רחוב עצמון 16/100 נצרת עילית - יש להפקיד סך של 500 ש"ח, בהמחאה בנקאית, לפקודת מינהל מקרקעי ישראל, וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.

פרטים נוספים ניתן לקבל בחברת ערים, בכתובת הנ"ל.

תוקף הודעה זו עד לגמר שוק המגרשים ולא יאוחר מ־30.9.86.

• המחירים אינם כוללים מע"מ ואינם כוללים תשלום בגין הוצאות פיתוח.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז המרכז

מכרז להחכרת 3 מגרשים לבניה רויה + חזית מסחרית בראשון לציון - חולות

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות לחתימה על חוזי פיתוח בגין קרקעות הנמצאות בגוש 3946 חלקה מספר 102 ושפרטיהן בעת פרסום המכרז הן כדלקמן:

מכרז מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	שטח לרישוי במ"ר	מספר יח"ד למגורים	שטח מסחרי למגורים	הוצאות פיתוח בש"ח (לא כולל מע"מ)	מחיר מינימום בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
מ/56/86	XIX	4,180	8,280	70	490	968,526	639,770	15,000
מ/57/86	LVIII	2,879	8,105	70	315	912,069	606,931	15,000
מ/58/86	XXXVIII	3,110	6,945	58	490	829,806	546,000	15,000

את חוברת מסמכי המכרז, ניתן לקבל תמורת הסך של 20 ש"ח (שלא יוחזר), במינהל מקרקעי ישראל, דרך פתח תקוה 88, בימים ובשעות העבודה המקובלים.

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 20.8.86 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא - לא תדון.

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים

מכרז להחכרת מגרש לבנית רויה בשכ' קטמון בירושלים

מכרז מס. יס/59/86

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות לחתימה על חוזה פיתוח בגין קרקע שפרטיו בעת פרסום המכרז הן כדלקמן:

גוש מספר	חלק מחלקות מספר	שטח במ"ר בערך	ישיבה לרישוי במ"ר	מחיר מינימום מדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	סכום פקדון בש"ח
30011	82,19	1,664	1,165	735,913	30,000

• בהתאם לתב"ע 3082 א', מיועד המגרש לבנית מבנה מגורים ב־2 קומות, סה"כ 70% נטו.

פרטים, דוגמאות הסכמים וטופסי הצעה ניתן לקבל במשרדו המחוזי בירושלים, רחוב בן יהודה 34, טל. 224121, בימים ובשעות העבודה המקובלים.

המועד האחרון להגשת הצעות למכרז הוא 21.8.86 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא - לא תדון.

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

ההזדמנות הגדולה

המאבק העיקרי הוא בשאלה מי יישא בעלות התשתית להקמת "קול אמריקה" בערבה, ובאיזו תשתית המדובר. יש בין האמריקאים שרואים את עמדתם של אנשי הערבה כגובלת בסחטנות

מאת אור גנדר

ביישובי הערבה רואים בתחנת "קול אמריקה" את ההזדמנות הגדולה לבואו לברוב. בתחומי המועצה האזורית ערבה מתגוררות כיום כ־350 משפחות. התוספת האוכלוסיה הנובעת מהתחנה — אם אכן יתגוררו עובדי התחנה בתחום המועצה — עשויה להגדיל את המספר הזה בכ־40%. מרכז ספיר, המתאמץ זה שנים להתמלא מקובץ בלתי יציב של משפחות עובדי ציבור ושירותים לקהילה של ממש, עשוי, כך מקווים, בפני הזינוק הגדול.

תקוות גדולות היו תלויות בנגב גם לקראת הנסיגה מסיני וההיערכות החדשה של צה"ל בעקבותיה. תושבי האזור מדברים על אכזבתם אז, מבקשים להבטיח שלא תישנה. גם האמריקאים מודעים לטעם המר שהותירה בניית השדות בנגב. הם מבטיחים, כי חברות אמריקאיות לא יועדפו. והכל "ייעשה במכרז פתוח, תוך שיקולים כלכליים. "יש ציוד בנייה לא מנוצל בישראל ואיש לא יוכל להציע ציוד זול יותר", אומר אמריקאי שעמו אני משוחח. "יש פועלים מובטלים ואיש לא ייבא פועלים".

אילן אורן, יו"ר המועצה האזורית ערבה, אומר כי אנשי האזור רואים בתחנה אמצעי ייצוב, שבא להחליף הקמת יישוב חקלאי, שהתוכנן במקור לקום במשבצת הקרקע שעליה תמוקם התחנה. במחשבה שנייה הוא מוסיף, כי הוויתור על הקמת יישוב נגזר גם מהמשבר בחקלאות. אנשי מיים שבאנשי הערבה מתכננים כבר חממות מלונים שיחוממו במי הקירור של המשדרים.

מי יממן את התשתית

המאבק העיקרי של אנשי הערבה הוא על הקמת התשתית לקליטתם באזור של 150 משפחות עובדי התחנה ונותני שירותים. את עלות התשתית הזאת — כ־30 מיליון דולרים — תובעים אורן וחבריו להטיל על האמריקאים. הממשלה — כך אורן — אינה מפעילה לחץ רב־ מדי בנושא.

בטיוטת ההסכם להקמת התחנה נקבע, בסעיף 5, "ממשלת ארה"ב תכסה את כל ההוצאות הנובעות ישירות או בעקיפין מהקמת ה־ מיתקן ומהפעלתו". חילוקי דעות בסוגיית הגודל של ההוצאות האלה יוכרעו, על פי הטיוטה, בוועדה משותפת לשני הצדדים.

הפרעות תקשורת

החשש הראשוני של תושבי הערבה, כיבוד השפעות אקולוגיות שליליות שיהיו לתחנה על הסביבה, פג למעשה. המשדרים המתוכננים אינם פולטים קרינה בעלת משמעות בטווח של יותר מעשרות בודדות של מטרים. לעומת זאת, ברור כבר עתה, כי צפויות בעיות של ממש בתחום התקשורת. מערכות טלוויזיה, רדיו, טלפון, מחשבים ואפילו נורות פלורסצנט ברדיוס של עד 30 ק"מ עשויות להיות מושבתות.

גם מבחינת ההגנה על ערכי טבע מוגנים, אין צפויות בעיות של ממש. התחנה ממוקמת בנתיב נדידה מרכזי של ציפורים, אולם מומחים מעריכים כי האנטנות לא יהוו בגלל הפרעה. הבעיה היחידה המוכרת מתחנות דומות בחו"ל היא זו של קו ההזנה, בין המשדר לאנטנות. קו זה מפיק חום רב, המדביק אל הכבל רגלי ציפורים העומדות עליו. ציפורים כאלה מוצאות מבכבל ההזנה כשהן מחוררות עליו את הקו. הפתרון שנמצא הוא מתיחת קו מבודד מעל כבל ההזנה הזה — או הכנסת קו ההזנה למנהרה.

עוד טרם נחתם ההסכם ממש וכבר שנויה הפרשנות לסעיף הזה במח־ לוקת. יורם אלסטר, מנכ"ל משרד התקשורת, מגיש פירוש מרחיב, העשוי לכלול גם בניית מגורים והעסקת הוצאות תשתית.

פקיד אמריקאי המקורב לשיחות מציג עמדה שונה בתכלית. "איננו יכולים לכסות על העובדים לגור בערבה", הוא אומר. כאשר אני מבקש להתייחס לרעיונות שמעלים אנשי הערבה — בניית דיור לעובדים על חשבון האמריקאים במרכז ספיר, הוא אבל במודיים מסבסדים גם למשפחות העובדים או הקמת בריכת־שחייה ובית־ספר, כמו שנעשה בתחנת "קול אמריקה" בפורטוגל — הוא רומז בבירור כי מבחינתו גובלים הדברים בסחטנות. "נעזור כשנוכל, אבל לא נוכל להתחייב לפרויקטים ספציפיים". אחר כך, כדי להקהות מעט את העוקץ, הוא מבהיר "התחנה רוצה מערים גדולות ונראה לי שחלק מהאנשים ירצו לגור במרכז ספיר".

שריפת צמיגים

בסוף מאי החליט אורן — שהשתדל עד אז בנושא דרך גופי הממשלה והסוכנות — לפנות ב־ מישרין לאמריקאים. במכתב חריף לשגרירות ארה"ב בת"א הוא מאיים: "התנגדותנו להכללת סעיפים ב־ חוזה הנוגעים לפיתוח ואכלוס הערבה תגרום לכך שנפסיק לנהוג באיפוק האזורית ונתחיל במאבק משפטי וציבורי נגד הקמת התחנה". העתק מן המכתב הועבר אל יורם אלסטר, שהגיב בזעם.

חבר הנהלת הסוכנות היהודית אורי גורדון, שסייר בסוף השבוע שעבר באזור, מבקש דיון דחוף בהנהלת הסוכנות, לשמיעת עמדותיהם של ראשי מחלקת ההתיישבות המטפלים ביישובי האזור. גם הוא מצטרף לתביעה לעבודה ישראלית, ומבהיר כי "אין לאמור כל עניין בפרויקטים שאינם מסייעים ל־ הגשמת מטרת פיתוח הערבה". בשי־ חתו בערבה שמע גורדון איומים מפי תושבי האזור המבוגרים, על שריפת צמיגים וחסימת כבישים.

משקעים אישיים

יש כנראה גם לא מעט משקעים אישיים במאבק סביב "קול אמריקה". מול משרד התקשורת, ומנכ"לו, יורם אלסטר, שכרה המועצה האזורית ערבה את שירותי היועץ של גדעון לב, מי שהיה מנכ"ל משרד התקשורת, והוחלף על־ידי אלסטר. לב קשור גם בקונסורציום הישראלי שהוקם לצורך העניין.

באורח רשמי, לציטוט ויחוס, מסרבים השניים לומר איש על רעהו מטוב ועד רע. בין השורות, בדבריהם של מי שקשורים עם השניים, אתה קורא לא מעט על אודות היחס בין המנכ"ל לשעבר לבין ה־ מנכ"ל הנוכחי.

האמריקאים מנסים הולו לחשוב במונחים של הפגנות ה"ירוקים" סביב בסיסי נאט"ו בגרמניה ה־ מערבית. "רק בסוף יוני חשבנו שהסכסוך נגמר, ועכשיו אני מופתע מהתגובות בערבה. דיברנו איתם פעמים רבות, אנשים מהם ביקרו ב"קול אמריקה" בארה"ב וחזרו עם רושם חיובי", אומר אמריקאי המקורב לשיחות. "זאת לפתע ההתנהגות הזו להפתיע, ואני תוהה אם יש כאן איזהבה. בערבה ידעו מתחילה על הפרויקט, כמו כל אחד כאן. וכתום להתנגד — אבל זה עניין שבינם לבין ממשלתם. ממ־ שלת ארה"ב אינה יכולה להבטיח תועלת לערבה, אבל סביר שהפר־ ויקט יועיל". לפי שעה, אומרים האמריקאים כי יוכלו לתת רשימת משרות צפויות בתחנה, רובן בתחום הנדסת השידור והאלקטרוניקה, הם מציעים לאנשי הערבה להכין את ילדיהם לעבודה בתחומים אלה.

האמריקאים, אם כן, מעדיפים להפנות את האצבע אל ממשלת ישראל. בינתיים, הם מעבירים רמזים, כי אם לא יאושר ההסכם בגר־ סתו בנוסחו הנוכחי, יהיה מקום לדיון מחדש בסעיפים "החיוביים לישראל". משרד התקשורת, שהוא המרכז בסניגורי ההסכם, דואג לתת פומבי ולהדגיש את העמדות הא־ מריקאיות האלה, בהודעות רבות.

הערבה והתעשייה

בנקודות רבות זהים טיעוני אנשי הערבה והדרישות שהם מעלים עם אלה של אנשי התעשייה הישר־ אלית. בערבה היו רוצים לראות את החברות הכלכליות של המועצות האזוריות משתלבות בהקמה, ומבטי־ חים כי הפרויקט אינו גדול מממדי־ הם. אילן אורן חש כי אפשר ללחוץ על האמריקאים. "הם חייבים את התחנה הזאת. האינטרס שלהם הוא שהיא תקום בישראל. אורנו, אם התחנה לא תבוצע על־ידי ישר־ אלים ולא תתרום לערבה — שלא תקום, מי צריך את זה?"

יורם אלסטר גורס, כי הקונסור־ ציום כור — סולל בונה — תדיראן, שהוקם כדי לעסוק בפרויקט, הוא "שהזהיב את המיומנם של אנשי הערבה שאפשר לגרוף רווחים גדו־ לים ללא תחרות וללא מכרז". הקונ־ סורציום הוא גם שהביא ליושבי הערבה את רעיון החברה המשותפת. "שהוא אבסורדי ומגוחך". אלסטר מבהיר, כי חוסר היכולת של התעשייה הישראלית להתמודד עם הפרויקט נוגע בעיקר למשדרים. בשאר התחומים, אומר מנכ"ל משרד התקשורת, התחרות פתוחה.

בישראל ובארה"ב כאחד, היו שקיוו כי ההסכם להקמת משדרי "קול אמריקה" בערבה ייחתם במהלך ביקורו של סגן הנשיא ג'ורג' בוש בארץ. עתה ברור, כי גם אם ייחתם ההסכם השבוע — הוא עתיד להיות ראשיתם של ויכוחים רבים, ולאו דווקא סופם.

(כתבה שנייה ואחרונה)

החוק מול הצדק בדרום־אפריקה (ב')

השיטה: חוק ביטחון פנים

מאת דן סגיר

במהלך שמונה־עשר חודשי המהו־ מות האחרונים בדרום־אפריקה נע־ שה שימוש נרחב בחקיקת הביטחון, שנועדה לתת בידי שלטון המיעוט הלבן חופש פעולה מלא בדיכוי כל התקוממות או קריאת תגר של השחו־ רים, המשוללים זכויות פוליטיות והמקופחים חברתית וכלכלית. ב־21 ביולי 1985 אף הוטל מצב חירום על שלושים ושישה איזורים ברחבי הארץ.

הכרזת מצב החירום הסירה את ההגבלות האחרונות שהוטלו על כו־ חות הביטחון, כמו הצורך להביא עצירים בפני שופט או מציאת עילה סבירה למעצר. מצב החירום הוסר ב־ 7 במרץ השנה, אך אותו שבוע הביאה הממשלה לפרלמנט הצעת חקיקה, לאפשר למשטרה להכריז בעצמה על איזור מסוים כ"איזור חירום" ולפעול בהתאם, כלומר לית דין ולית דיין.

במדינות דמוקרטיות רבות במערב, ישנה חקיקת ביטחון שנועדה להתמודד עם משברי ביט־ חון פנים, הן ניצבות, בתחומי ארצן. זה כולל את ישראל, ארה"ב ובריטניה (צפון אירלנד). החקיקה בדרום אפריקה מקיפה בהרבה, ביחס למקומות אחרים בעולם. בדרום־ אפריקה ישנם שני חוקים מרכזיים המאפשרים לממשלה להשתיק ב־ נקל כל מי שקורא תגר על המשטר: "חוק ביטחון הפנים" ו"חוק הטרוריזם".

חוק ביטחון הפנים (הגירסה האחרונה 1982) נחקק בשנת 1950. אז הוא כונה "החוק לדיכוי הקו־ מוניזם". לדברי פרופ' ג'ון דוגארד: "במשך 25 השנים שלאחר מכן החוק הופעל גם נגד לא קומוניס־ טים. מפני שההגדרה של קומוניזם שם היתה רחבה דיה על מנת לכלול את כל המתנגדים הרדיקאלים לסטטוס קוו".

בשנת 1976 הורחב החוק והופעל נגד ארגונים ויחידים שעסקו ב"פע־ ילויות אשר מסכנות את ביטחון המדינה או קיום הסדר הציבורי". אז גם הוחלף שמו לחוק ביטחון הפנים. החוק הופעל נגד כל דוקטרינה אשר "מטרותיה להביא לשינוי פו־ ליטי, תעשייתי, חברתי או כלכלי ברפובליקה על־ידי התפרעויות או מרד, על ידי פעולות לא חוקיות או "עידוד" פעולות כאלה", או כאשר "מטרותיו להגביר רגשות עוינות בין גזעים אירופיים ללא־אירופיים של הרפוב־ ליקה". לדברי פרופ' למשפטים מנטאל, פרופ' מסואטו, קשה לי העלות על הדעת פעולת התנגדות אפקטיבית, בדרכי שלום, שלא כוסתה ע"י החוק הזה.

חוק הטרוריזם — 1967. חוק זה הוא יותר מקיף וכולל מחוק ביטחון הפנים. הוא מגדיר כפשעים גם פעו־ לות שמטרתן: "לקדם או לעודד השגת כל יעד פוליטי, כולל הבאת שינוי חברתי או כלכלי, על־ידי אלימות או אמצעי כפייה, או על־ידי התערבות או בתיאום, כיוון הדרכה, או שיתוף פעולה, או עזרה של כל ממשלה זרה, או אירגון זר או גוף לאומי". "לגרום להפסד כספי ניכר לאדם או למדינה". "לגרום, לעודד, או לדרבן רגשות עוינות בין לבנים לתושבים אחרים ברפובליקה, או להביך (!) את שלטונות המדינה". על פי חוק זה שקלו בשלב מסוים להגיש כתב אישום נגד בישוף טוטו שקרא לארה"ב להפעיל לחץ כלכלי ולהפסיק השקעות אמריקאיות ב־ דרום־אפריקה. בקריאה זו הוא עבר על "חוק הטרור", משום שעשוי היה לגרום למדינה נזק כספי והוא אף הביך אותה...

נוסף על חקיקת ביטחון זו יכולה הממשלה להכריז על מצב חירום בכל אזור מאזורי הארץ. הדבר נעשה במשך מספר חודשים בשנות השישים, וכאמור בחודשים ה־ אחרונים. הכרזת מצב החירום גורמת לכך שמעצרים המוניים יתאפשרו על־ידי הענקת סמכות למעצר ללא צו לכל שוטר רגיל, שוטר רכבת סוהרים ואנשי צבא. אכן, מיולי 1985 עד מרץ 1986 נעצרו על־פי תקנות החירום 7992 אנשים שלא הובאו כלל בפני שופט. רובם שוחררו לאחר החקירה או עם ביטול מצב החירום. מצב החירום גם מסיר את הפיקוח החוקי על הפעלת עוצמה מצד השלטונות. לבתי המשפט אין כל סמכות תחת חוקי חירום, ושלוחי המדינה — השוטרים והחיילים — מוגנים לחלוטין מפני תביעה על פעולתם. אכן, במהלך שמונה־עשר חודשי המהומות (שרק חלקם היה תחת מצב חירום) נהרגו כ־1200 איש, רובם מידי כוחות הביטחון. רק במקצת מן המקרים נערכה חקירה משפטית באשר לנ־ סיבות המוות. ניתן לומר שהפעלה כזו של עוצמה שלטונית וכוח רב נגד אזרחים, ללא כל פיקוח משפטי. מצב חירום גם מטיל צנזורה מלאה וחוסם סיקור עיתונאי של המהומות באזורי המהומות. כך מנוטרל כוח חשוב מאוד בדמוקרטיה ("כלב השמירה" שלה) — העיתונות ודעת הקהל. הכרזת מצב החירום נתנה אף לגיטימציה להפעלתו של הצבא לדיכוי התושבים המתפרעים בערים השחורות. צעד זה היה שנוי במחלוקת, וזכה לגינויים רבים מצד האופוזיציה הליברלית, ואף גרם להקמת תנועה חדשה בקרב הלבנים שקראה להפסיק את גיוס החובה.

חוק לא דמוקרטי

מתן יד חופשית לכוחות הביטחון של הממשלה הלבנה, שהפעילה כוח ואלימות ללא כל פיקוח חוקי, מעלה שאלה עקרונית ביחס ללגי־ טימציה לאלימות ובעיקר לגבי כיבוד החוק. המדינה צריכה לכבד את החוק. אם היא מתעלמת ממנו, מדוע "שהמתנגדים" יכבדו אותו? ה־ קבלה והשוואה בין פעולות מחוץ לחוק או לא־חוקיות של שלוחי המדינה שאמורים לפעול בשם הכלל, לבין פעולות לא חוקיות של קבוצות אופוזיציה, מלמדת שהמד־ ינה או הממשלה מעוניינת רק ב־ עוצמה השלטונית. כך הופך החוק ללא רלוונטי ולמכשיר שאפשר להשתמש בו ולהסירו בכל עת. אין פלא שהמתנגדים פועלים במנהגיהם.

על טענות אלו משיבים דוברי הממשלה, שהמדינה צריכה ל־ התמודד ב"מהפכנות קומוניסטית" או ב"מתקפה כוללת", ולכן אין די בחוק הרגיל. לטענתם, למשטרה יש צורך באמצעים דראסטיים כדי להשיג מידע, כי אין להניח לבתי המשפט להתערב בעבודתה. ביקורת כללית על המערכת נראית כבלתי מוצדקת והמשטרה מוצגת כמגן ומסרת של אנשים הנחושים בדעתם להגן על האינטרסים של המדינה.

מכשיר לשליטה פוליטית

טענות אלו של הממשלה נדחות על־ידי מומחי משפט מקומיים. מטיאים, פרופ' למשפטים מאוני־ ברסיטת נטאל, אומר כי "הממשלה מנהלת "מתקפה כוללת" נגד זכויות האדם הבסיסיות והחוקיות". הוא ואחרים טוענים שחוקי הביטחון של הממשלה ממלאים תפקיד מרכזי ב"מעגל הקסמים" של האלימות המסלימה. כמו כן מרגישים כאן, כי חוקי הביטחון אינם מספקים רק את האינטרסים של ביטחון המדינה, אלא גם משמשים מכשיר יעיל לש־ ליטה פוליטית. כך בעצם המנהיגים הפוליטיים שמתנגדו להסדר ה־ חדש במהלך הבחירות השנויות במחלוקות לבתי הפרלמנט ההודי ושל בני התערובת. זו דוגמא לשימוש בכוח המעצר ללא משפט למטרות פוליטיות מובהרות. עוד טוענים המבקרים את החקיקה הזו, שהאירועים האחרונים בדרום־ אפריקה מוכיחים שהפעלת דיכוי פשוט אינה יעילה. הם מצביעים על הטלת מצב החירום והמעצרים ההמוניים שנלוו אליו, האומרים שהמצב היום רעוע, יותר מאשר אי פעם, מלבוא על פתרונו בדרכי שלום. חקיקת הביטחון המקיפה הינה למעשה אמצעי דיכוי המעצים את הקיצוניות ועומד כמכשול ל־ מדיניות של משא ומתן וקונצנזוס. התוצאה היא שקורבנות הדיכוי — בעיקר השחורים — פונים בצורה גוברת והולכת לדרך האלימות הר־ ואים בה את הפיתרון היחיד האפשרי.

המשגה הגדול

הסוכריה בכישלון הקולה החדשה הוא שקלאסיק, הקוקה־קולה הישנה בשמה החדש, חזרה לזירה חזקה מתמיד

מאת פמלה הולי

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

ניו־יורק.

בדיוק שנה אחרי הצגת הסוג החדש של קוקה־קולה, הודיעה מקדונלד'ס לחברת קוקה־קולה ש־ רשת 7000 המסעדות שלה בארה"ב תחזור לקוקה־קולה המקורית. "הלקוחות שלנו אומרים לנו מה שהם רוצים", אומרת לאנה ארטס, דוברת של מקדונלד'ס. "הם מעדיפים קוקה־קולה קלאסית". כך, מן הסתם, מגיב גם רוב העולם. חברת קנטאקי פרייד צ'יקן, צרכנית הקוקה־קולה השנייה בגודלה בין ספקיות המזון־המהיר, אינה מגישה ללקוחותיה את הקולה החדשה. גם לא חברת רג'יס, ועוד כמה לקוחות של קוקה־קולה.

גרוע מזאת, מעטות מבין החברות המשווקות קוקה־קולה בבקבוקים, ואף לא אחד מהמשווקים מעבר לים, נכונים למכור את המוצר החדש. הוא נמכר בהצלחה בכמה שווקים, דרומיים למשל, אך היה כישלון ברוב האזורים, לרבות אטלנטה, אחת הערים הגדולות של צריכת קוקה־ קולה. קלאסיק, השם החדש שניתן לקוקה־קולה הישנה, שאותה אמורה היתה להחליף הקולה החדשה, נמכרה פי שניים יותר מאשר הקולה החדשה בשנה שעברה, והרחיבה את הפער ליותר מ־4:1 השנה. "איש אינו יכול לטעון שהקולה החדשה היא הצלחה", אומר ג'סי מאיירס, המו"ל של "ג'סי מאיירס' באוורג' דייג'סט", עלון חדשות של משקאות קלים. "במקרה הטוב ביותר זהו מוצר בעל כח־משיכה אזורי".

"שחקן לטווח ארוך"

בכל חברה אחרת, כישלון הקולה החדשה היה מביא לשנה פיננסית קשה והיה סותם את הגולל על התוצר עצמו והמנהלים האחראים לשיווקו. אולם חברת הענק של המשקאות הקלים רשמה ב־1985 מכירות שיא ורווחי שיא, ובמחצית הראשונה של השנה עלו הרווחים ב־15% והמכירות ב־19%; ועובדה היא שעד לאחרונה לא זרם שום דם בדירות־הצמר של מנהלי החברה, שקט שהפתיע אנשים מבחוץ. "מחדל מסוג זה בדרך כלל אמור לערוף ראשים", אומר ג'ון ס' פראואג, מומחה בחברת אופנהיימר ושות'. מנכ"ל חברת קוקה־קולה רוברטו ס' גויזואטה טוען שהקולה החדשה בעיצומה של תמיכתו המלאה. דונאלד קו, נשיא החברה, רואה את הקולה החדשה כמוצר השני בהצל־ חתו אחרי דיאט־קולה. כעת מדבר ארווין ר' מאלאס, שמונה באחרונה ליו"ר הסניף האמריקאי של חברת קוקה־קולה, על הקולה החדשה כעל "שחקן חזק לטווח ארוך" ו"מוצר שנועד להתקיף" ולקטוף את פלחי פפסי קולה.

ככל הנראה, עדיין אין לחברה תו־ כניות ברורות להשתמש בקולה החדשה במסגרת מסע הפרסום האחרון. מאחורי הקלעים ניכרות עצבנות וציפייה לעריפת־ראשים מאחורה. סרג'יו זיימן, סגן יו"ר לעניני שיווק, התפטר ב־9 ביולי והצטרף לחברת משקיעים פרטית. מקורות המקורבים לחברת קוקה־קולה טוענים כי זיימן התפטר בגלל חילוקי דעות עם איירה הרברט, מנהל השיווק המשותפת, בשאלה כיצד לטפל בקולה החדשה ובקלאסיק. כעבור פחות משבוע, ב־14 ביולי, הודיעה חברת קוקה־ קולה כי בריאן ג'י דייסון, היו"ר שקדם למאלאס בסניף האמריקאי של קוקה־קולה, יעמוד בראש חברת מילוי ושיווק חדשה המצויה בבעלותו של ענק המשקאות הקלים. צעד זה מלמד שדייסון וחברת קוקה־קולה הבינו כי אינם יכולים לעשות דבר בשוק המקומי במלחמת המשקאות הקלים האמ־ ריקאית.

ייתכן שגם אחרים בצמרת המנהל של קוקה־קולה מועמדים לשינויי תפקידים, כפי שמרמזים המקורות.

המועמד הראשון הוא רוי סטוט, סגן הנשיא וראש מחלקת מחקר בסניף האמריקאי של חברת קוקה־קולה. זהו האיש שרבים מייחסים לו את האחריות לכישלון מחקר בשווי ארבעה מיליוני דולר שנועד לאשר את החלפת הקולה המקורית. עריפת ראשים בוצעה גם בסוכנות הפרסום החדשה של קוקה־קולה. אומרים שמורת רוחה של קוקה־קולה היתה הסיבה העיקרית לפיטורים באפריל האחרון של קארזון ארי־אלי, סגן יו"ר ומנהל יצירתי במקנקאן־אריקסן בניו־יורק. משימתו העיקרית היתה לפקח על הטיפול בקולה החדשה ולהעניק למוצר זהות אסטרטגית. בשנה האחרונה הוציאה חברת קוקה־קולה בין 400 מיליון ל־600 מיליון דולר לפרסום ומבצעים מיוחדים, אומר עימנואל גולדמן, מומחה למשקאות של מונטגומרי סקיוריטיס בסאן פראנסיסקו. השנה ההוצאות יהיו דומות, אך חלקה של הקולה החדשה יקטן.

בתוך החברה אומרים כי הקולה החדשה תזכה עם זאת לתמיכת שיווק, והחברה תמשיך להזרים כספים למסע פרסום חדש — "תפוס גל של קוק". אבל עד כה לא עלתה על פני שטח שום אסטרטגיית שיווק ממוקדת היטב.

התקווה — השוק הבינלאומי

הכל נראה מבטיח באפריל 1985, כאשר חברת קוקה־קולה הודיעה שהיא תחליף את הקולה המקורית שפיתח ג'ון ס' פמברטון ב־1886, שנמכרה בשם "ממריץ למוח ומשקה אינטלקטואלי", בקוקה־קולה חדשה עם נוסחה חדשה. גויזואטה היה כה בטוח בהצלחתה של הקולה החדשה עד כי כינה אותה "אבן הסוד האסטרטגית" של החברה "לשנות ה־80". צרכנים זועמים כתבו מכתבים, מחו, אפילו הטילו חרם על מוצרי קולה. ב־11 ביולי בשנה שעברה החזירה קוקה־ קולה את הקולה המקורית, שקיבלה שם חדש — קלאסיק. החברה הודתה, שקלאסיק הוא אכן המשקה הקל המפורסם ביותר בעולם, אך מעולם לא הודתה שהקולה החדשה היתה משגה. על דייסון, בן 50, שעד לפיאסקו של הקולה החדשה הצטיין בעבודתו בקוקה־קולה, הוטלה המ־ שימה להוכיח שהמשקה החדש אכן אינו בכוונת מקום סעדה.

מאז התמנה ליו"ר הסניף האמ־ ריקאי של קוקה־קולה ב־1979, הרקיעו המכירות בארצות הברית ב־ 50%, עד ל־2.1 מיליארדי דולר. והוא עדיין טוען שייתכן מקום באשר לקולה החדשה. מאלאס אומר שהוא מסכים, אך אף על פי ש־62% ממחזור עסקי המשקאות הקלים של קוקה־קולה תלויים במכירותיה מע־ בר לים, אומרים מומחים שאין זה סביר שהקולה החדשה תימכר בקרוב מעבר לאוקיינוס, אם בכלל. מפיצים אירופאים אמרו, ככל הנר־ אה, לחברת קוקה־קולה בחודש שעבר כי הם מעוניינים יותר בדיאט־קולה ובמוצרי המיצים מא־ שר בקוקה־קולה החדשה. ולחברה עדיין אין שום תוכניות לשווק את הקולה החדשה לדרום־אמריקה או לאסיה. כך איפוא התקווה הי־ חידה של הקוקה־קולה החדשה תלויה בשוק הפנימי.

קשר ציין שהחברה תמכור 400 מיליון תיבות של קוקה־קולה חדשה "בלי שום קשר להצלחתה של קלאסיק". עם זאת, חברות שיווק מצמצמות את היקף עסקיהן בגלל קצב המכירות האטי. "הקוקה־ קולה החדשה עלתה לחברות המילוי והשיווק יותר מאשר לחברת קוקה־ קולה עצמה, בגלל כל מסעות הפרסום והקידום המקומיים", אמר גולדמן במונטגומרי סקיוריטיס. "את המכה חטפו חברות מילוי־ הבקבוקים".

קוקה־קולה מגלה זהירות. החברה קונה רבות מחברות המילוי שלה, צעד שלדברי מומחים יעניק לה שליטה רבה יותר על ההפצה והקי־ דום המקומי. באחרונה היא קנתה את חברת ג'י־טי־אל קוקה־קולה, חברת מילוי־הבקבוקים העצמאית הגדולה ביותר. כשדייסון מנהל את חברת המילוי והשיווק בבעלות קוקה־קולה אשר תטפל ב־31% מייצור המשקאות הקלים של החברה, אומרים מומחים, יעמוד לרשות החברה אדם המכיר היטב את הבעיות של הקולה החדשה כדי לטפל בשיווקה בצורה תוקפנית יותר. אם הדבר לא יצליח, אומרים מקורות המקורבים לקוקה־ קולה, עדיין תוכל החברה להפעיל את שיטת הקיצוץ וההוצאה ההדר־ גתית של מוצר מהשוק. כאשר מוצרים נכשלים בקנה־מידה ארצי, מצמצמת קוקה־קולה את שיווקם. זה קרה למוצרים כפראסקה, מיסטר פיב, מלו ילו ופאנטה, שכיום אפשר למצוא אותם רק בשווקים מעטים. זה יכול לקרות גם לקוקה־ קולה החדשה.

החברה חזקה דיה לדבוק בקולה החדשה עוד זמן רב. ב־1985 עלתה הכנסה הנטו של החברה ב־15%, בסיועו של הדולר שהוחלש — לכדי 722.3 מיליון דולר מכלל הכנסות של כמעט 8 מיליארדי דולר. משקאות קלים היוו 76% מההכנסות התפעוליות שלה. רק מעט מאוד מאותם רווחים באו מהקולה החדשה. דיוויד גולדמן, סגן יו"ר ראשון בדין ויטר, חוזה שהשנה תימכר הקולה החדשה לא פחות טוב מאשר דיאט־פפסי, במקום השישי אחרי קוקה־קולה, פפסי, דיאט־קוק, ד"ר פפר וספרייט.

הסוכריה בכישלון הקולה החדשה היא שקלאסיק חזרה לזירה חזקה יותר מתמיד. מצפים שהיקף המכי־ רות של קלאסיק השנה יעלה ב־19.5% על המחזור בשנה שעברה. קלאסיק יכולה שוב לתבוע את המקום הראשון בשוק המשקאות הקלים, לאחר שהפסידה את הבכורה ב־1985 לפפסי.

הטור שלי/ נתן דונביץ

הרב והדיבה המינית

נכונותו של היועץ המשפטי לחקור את הרב האלוקי מביאה אותי למחשבה שאולי מוטב לחקור דים ולחקור אסיסטנט של הרב האלוקי. את הרב חיים דרוקמן. בתוך המהומה הגדולה סביב פרשת השב"כ, כמו נבלעה הדיבה הנוראה, שהמציא מי שהמציא, על פרקליטה בכירה והאיש השב"כ. בשל גודש האירועים וההתרחשויות והרעשים, דוחקו אירועים אחרונים את הראשונים. לפיכך לא הוקדשה שימת לב ציבורית מספקת למעשהו של דרוקמן, ששיגר מכתב דיבה אל ראש הממשלה.

מאחר שאינני תמים, ובתוך עמי אני יושב, ברי לי שקל יותר לחקור את הרב האלוקי מאשר חבר־כנסת, שיטען כי עשה את מעשהו במסגרת תפקידו כחבר־כנסת. דרוקמן מוגדר על־ידי מכריו כ"תמים" או "לא חכם", אך את החוכמה הבסיסית, של התנהגות מוסרית, יודע גם הוא. קורבנותיו יישארו גלויים וחשופים גם למי ש"הובטח" על השמצתו של דרוקמן.

כל דיון נוסף בעניין אולי פוגע פגיעה נוספת במי שהם קורבנות הדיבה. למרות זאת, אני דן בו עתה, משום שאינני בטוח כי הפצת הדיבה היתה תמימה. יתכן שדרוקמן, "כתמים", נבחר על ידי מישהו להיות מוביל הדיבה אל ראש הממשלה. אם היתה יוזמה כזאת, לא היה היוזם בוחר, למשל, ברוני מילוא. כבר יש לו תג של מי שהשמיץ השמצות לא מבוססות. למשל: הקצבות הסי־איי־איי ל"שלום עכ־ שיו". דרוקמן נחשב, בשיקול כזה, נקי מכל רבב. והוא לא היה הממציא היחיד. גם אחרים, שפירסמו את הדברים לראשונה, אינם דמויות בולטות.

אם התנתה שלי נכונה, והיא רק הנחה, מוטב לחזור אל הפרשה ולחקור אותה עד תום. לחזור אל דרוקמן, בחקירה, ולשאול אותו "אדוני הרב, ראה מה שעוללת לבני אדם על לא עוול בכפם. לא תלך רכיל בעמיך, נאמר בתורה. אמור מניין לך המידע הזה, כדי שאפשר יהיה להתחקות על עקבות יוזמי הדיבה. מחר זה יכול לקרות לך או למי שיקר לך".

דיבה מינית היא, ככל הנראה, המסוכנת והפוגעת ביותר. ב־1979 הדליף סוכן של הבולשת הפדראלית של ארה"ב, האף־בי־איי, פיסת מידע לבעלת טור הוליוודית, על חייה הפרטיים של שחקנית הקולנוע ג'ין סיברג. הוא אמר לרכילאית שה־ מידע בדוק: השחקנית קיימה יחסים מחוץ לנישואיה עם חבר מפלגת הפנתרים השחורים, הרתה לו והלה הודה באבהות. סיברג תמכה גם בעקרונות המפלגה. האף־בי־איי היה מעוניין לנטרל את תמיכתה. בשל הפצת הדיבה היה נוצר הרושם בציבור, שמעורבותה היא על רקע מיני. עד ללידה יעברו חודשים אחדים. זמן מספיק לקליטה נרחבת של הדיבה.

השבועון "ניוזוויק" העתיק את המידע שהיה כלול בטור ההוליוודי והפיץ אותו ברחבי ארצות־הברית ובעולם. לכך התכוונו, ככל הנראה, יוזמי השתילה.

"לוס אנג'לס טיימס" גילה, כעבור זמן מה, את הקשר בין האף־בי־איי להשמצה, פירסם את ממצאיו וגינה את המעשה, במאמר ראשי, בכל לשון של גינוי. מצאתי את סיפור המעשה בספרה של סיסלה בוק "סודות — הצפנתם וחשיפתם", שראה אור בהוצאת הספרים של אוניבר־ סיטת אוכספורד. המחברת, מרצה לפילוסופיה באוניברסיטת ברנדייס בארצות־הברית, עוסקת בכל האס־ פקטים של סודות, החל ברפואה וכלה בפוליטיקה. היא מייחדת פרק מיוחד לרכילות, והמוטו לפרק הזה לקוח מתוך התלמוד הבבלי, על לשון־הרע ההורגת שלושה אנשים: האיש שאומר אותו, האיש המאזין לה והאיש שעליו מספרים את לשון־ הרע.

אין לשון־הרע יותר פוגעת, קובעת המחברת, מזאת של ההשמצה האינטימית. והיא מפרטת ומב־ הירה בהרחבה את קביעתה. לא כאן המקום לצטט ציטוטים נרחבים. הר־ צוני רק להיעזר בספר כדי לאשש את קביעתי שלי, שלשון־הרע של דרוקמן נועדה לפגוע בקורבנות הדיבה פגיעה ישירה וקשה במיוחד.

הרב דרוקמן, אפילו הוא אמור להיות פוליטיקאי, אסור היה לו, כרב, להיתפס לקלקלה פוגעת זאת. ומשנתפס, חובה היתה עליו למהר ולבקש סליחתם של הנפגעים. ידי־ דיו, שהם תלמידי־חכמים, מילאו ידי בציטוטים ובמובאות מן המקו־ רות על האיסור ללכת רכיל. הנה מקצתם:

● כל המספר לשון הרע, וכל המקבל לשון הרע וכל המעיד עדות שקר בחברו ראוי להשליכו לכלבים (פסחים קי"ח).

● "ארבעה דברים שהן נפרעים מן האדם... עבודה זרה, גילוי עריות, שפיכת דמים, ולשון־הרע כנגד כולם" (פאה, א', ה'; והשו' ערכין ט"ו ע"ב).

● "לא תלך רכיל בעמיך" (ויקרא י"ט ט"ז).

בלי מצעד

בעוד שנתיים תחוג ישראל את יום הולדתה הארבעים. כבר מתחי־ לות ההכנות. שר הביטחון הודיע, על פי הידיעות, כי הוא מתנגד לעריכת מצעד של צה"ל. מצעד הוא עניין יקר. יעסיק את צה"ל בפעילות לא־פרודוקטיווית. בכלל, הצבא שהוא החתן העיקרי בחגיגה כזאת, כמעט תמיד התנגד למצעדים. מוחל על הכבוד ועל היוהרה. שיניחו לו לעבוד בשקט.

מצעד הוא עניין מסובך מבחינות אחרות. היכן יעבור אותו רק בירו־ שלים. הבירה. מצעד צבאי בירו־ שלים תמיד הקים עליו תגובות חריפות תועמות בחו"ל. בעיקר באו"ם. מצעד כאירוע מרכזי בחגי־ גות מלביש מיד על ישראל מעטה מיליטריסטי מובהק. גם בלעדיו מתארים אותנו כספרטה תוקפנית ומתגרה. רק המצעד חסר.

ובכל זאת, ירשה נא לי להתוודות על חולשה אנושית. אני אוהב מצעדים. כל האווירה הזאת מסביב ובמיפגן עצמו, המטס בשמיים, ושירי־הלכת הבוקעים מן הרמקו־ לים. במדפים הארוכים של תקליטי ניצבים גם שלושה־ארבעה שירי לכת, של סוזה, בנגינת תזמורות אמריקאיות גדולות. אין כמותם להעלאת מצב־הרוח. עשר דקות של מארשים, בשעה עייפה של היום עושים את היום כולו. לא בושה להודות, בחולשות. זו אחת מהן. עובדה, כמעט כל המדינות עורכות מצעדים ומיליוני בני־אדם ניצבים ומוחאים כפיים, או לפחות צופים נלהבים בטלוויזיה. אבל לא יהיה מצעד. שהם היהודים.

משפט / חיים ברנזון

דמי שכירות ראויים בבית עסק

קביעת דמי שכירות על בסיס אחוז משווי המושכר כפנוי והצמדתם למדד

השופט מאיר שמגר

השופט גבריאל בך

בית המשפט העליון, מפי השופ־ טים מאיר שמגר, גבריאל בך ואליעזר גולדברג, קבע הלכה חדשה בנושא קביעת דמי שכירות ראויים בנכסים מוגנים בהתבסס שני פסקי דין קודמים של בית המשפט המחוזי ושל בית הדין לשכירות.

סעיף 52 (ג) לחוק הגנת הדייר מורה שקביעת דמי שכירות בבתי עסק, שלא חלים עליהם דמי שכירות מירביים, תיעשה על פי "הערכת דמי השכירות הראויים שצדדים סבירים היו מגיעים אליהם בהסכמה בדרך מו"מ חופשי".

השופט א. גולדברג קבע:

★ קיימות שתי שיטות מקובלות לקביעת דמי שכירות ראויים: האחת שיטת ההקבלה — השוואה עם דמי שכירות המשתלמים למעשה על פי חוזי שכירות במושכרים דומים בגודל, בשטח, באזור, בשימוש וכולי. השיטה השנייה היא על בסיס אחוז מסוים משווי הנכס שהוא פנוי בהנחה שהמשכיר זכאי לרווח סביר על השקעתו בנכס.

★ קביעת דמי השכירות בשיטה השנייה עדיפה ונוחה יותר. אין היא כרוכה בחיפוש אחר ראיות בדבר חוזי שכירות בנכסים דומים, ובדבר הוכחת הדמיון שבין הנכס הנידון לנכסים המקבילים. שיטת הרווח הסביר משווי הנכס אמינה יותר בהיותה נוגעת לנכס הספציפי על מעלותיו וחסרונותיו.

★ שיטת הרווח הסביר מהמושכר מתעלמת, כדרך, מהעובדה שה־ מושכר תפוס על ידי דייר מוגן, שאותו היה המשכיר לוקה פעמיים, פעם בקביעת הבסיס ופעם מעצם היות הדיירות מוגנת.

★ אין כל מקום להניח כי כוונת המחוקק היתה להפחית את דמי הש־ כירות בבתי עסק שאין תקרת דמי השכירות חלה עליהם, משיעוריהם הריאליים.

★ גם בתשלום דמי מפתח אין כדי לשנות מקביעת דמי שכירות על פי שיעורם הריאלי, כיוון שממילא ועל פי תקנות הגנת הדייר, זכאי דייר ששילם דמי מפתח, להפחתת רבע מכל תוספת לדמי השכירות הראו־ יים במשך שמונה שנים מתחילת השכירות ששולם בגינה דמי מפתח.

★ באשר לקביעת אחוז הרווח הסביר במושכר כפנוי הרי אין אחוז תשואה קבוע. קביעת אחוז זה תלויה במגוון מסוים במכלול הגורמים הכלכליים והפיננסיים במשק, וכי ידוע גורמים אלה משתנים. הפסיקה בדבר אחוז רווח במושכרים בשיע־ ורים של 6%־7% הם נושנים. בית המשפט אמור היה לאמץ חוות דעת על שיעור רווח סביר של 13% אלמלא הוחלט בהסכמת הצדדים להחזיר את הדיון לבית הדין לש־ כירות להבאת ראיות לעניין אחוז הרווח הסביר.

★ באשר להצמדת דמי השכירות למדד נקבע כי אמנם חוק הגנת הדייר לא קבע מנגנון הצמדה לדמי שכירות בבתי עסק שאין לגביהם תקרת דמי שכירות. אולם מצד שני החוק איפשר לצדדים עצמם להס־ כים על דמי שכירות שישונו לפי מדד מוסכם. בנסיבות אלה אין מניעה שבית הדין לשכירות יקבע הצמדה כזאת במסגרת קביעת דמי השכירות, ומן הראוי שיעשה כך.

★ לשימוש בהצמדה יש יתרון מעשי ונכבד למנוע הצורך בהתי־ דיינות נוספת לקבוע מדי פעם את דמי השכירות מחדש.

★ יש גם לזכור כי בית הדין לש־ כירות מוסמך על פי החוק לפסוק דמי שכירות מחדש רק כעבור שנה מפסיקתו הקודמת. לפיכך היצמדות לכלל הנומינליסטי ושלילת הצמדה מהמשכיר, במשך השנה הראשונה, בתקופת אינפלציה, לא ימלא נכונה את דמי השכירות שבית הדין קבע כרווח סביר וראוי למשכיר לתחילת אותה שנה.

★ הצמדת סכום דמי השכירות הראויים לא יכולה על כן להיחשב כהגדלת דמי השכירות במרוצת השנה, אלא כשמירה על ערכה של קביעת בית הדין.

★ ערעור המשכירים של בית העסק, ה"ה זילברשטיין ואליעזר התקבל איפוא בשתי הנקודות והשוכרת, מדינת ישראל, חויבה לשלם להם הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד.

ספר חדש / אליהו סלפטר

עיתונות בפרופורציה

דינה גורן: תקשורת ומצ־ יאות, הוצאת "כתר", 216 עמ'.

הממסד השלטוני בישראל נוהג מדי פעם להפנות את תשומת לבו של הציבור, באמצעות העיתונות, אל התקשורת עצמה. בדרך כלל קורה הדבר כאשר חל משבר כלשהו בפעולת השלטון או בין מרכיביו, ואז בנקל "מתברר" שהאשמה האמי־ תית היא התקשורת. כך קורה גם בימים אלה, כאשר הכעס האישי והד קולקטיווי של כמה שרים מתנקז להצעת חוק איסור על פרסום שמות עצורים, מצד אחד, ולהחרפת קולני אחר רדיפים לשמירת הסודיות של חקירת השב"כ, מצד שני.

זוהי, במידה לא מעטה, חזרה לתסמונת "אשמת הראי" הידועה, דווקא משום כך בימים אלה יש עניין וחשיבות בספר מסוג ספרה של הד"ר דינה גורן, עיתונאית וחוקרת ותיקה המרצה על תקשורת המונים באוניברסיטת ת"א. היא מנתחת באופן שיטתי את דרך עבודתם ותפקודם של אמצעי התקשורת, הן מבחינה סוציולוגית והן מבחינה ארגונית; את ההבדלים ואת הקשר בין חופש הביטוי, חופש הדפוס וחופש העיתונות — עניין שלעתים קרובות נוח לטשטש. חשובה הבהרתה את דעת הקהל כדעת רוב וכדעת מיעוט.

זה ספר בסיסי אך מקיף, העומד על נושאים כמו דרך היווצרותם וגבולות השפעתם של אמצעי תקשורת והשימושים האפשריים הנבנים מכך. חשובים במיוחד הקטעים והפרקים הדנים ביחס שבין הדרשות והמציאות, ובין המציאות ומציאותה של התקשורת.

אכן, היה בכך משהו סוריאליסטי במקצת — אם אולי אוטופיני לעול־ מנו, שהועמד על ראשו — כאשר ח"כ אבוחצירא הוזמן, בהיכנסו כמו לוויה, לייצג את הצד המחייב את הצעת החוק לאיסור על פרסום שמות עצורים. הדבר הרגבה על התנ־ כות האישית של אבוחצירא בכאב ובצער שפרסום פרשתו הסב לו ול־ משפחתו — כאילו היה המדובר בה־ תנכלות מרושעת של אנשי זדון על חף מפשע. מאז ישב ח"כ אבוחצירא בבית הסוהר, וכאילו נשכח לגמרי שמדובר במי שהיה שר בישראל ונ־ דון במשפט פלילי על עבירות ממון ושימוש לרעה בכספי ציבור כבי־ כול. אילמלא חופש העיתונות שאי־ פשר לאמצעי התקשורת להיצמד לפרשה ולחטט בה מראשיתה, היו אולי הפוליטיקאים מצליחים להשתיק את העניין; ממר אבוחצירא היה נחסך סבל אישי של גילוי הפרשה — והמבוהר־המידות בחברה הישר־ אלית היתה נמנעת העמדה־לדין של איש ציבור שנמצא אשם בפלילים.

הגנה מפני השלטון

על נקודה זאת חשבנו כאשר קראנו על "הזכות לדעת" בספרה של הד"ר גורן. טוב לחזור ולהבהיר — דווקא משום שפוליטיקאים ואנשי ציבור אוהבים ליצור רושם כזה — שהזכות לדעת לא נועדה לספק את יצר הסקרנות של בני האדם (שהוא מן התכונות החשובות ביותר המדרבנות את הקידמה האנושית). הזכות לדעת של אמצעי התקשורת היא היבט של זכותו לדעת של האזרח, ולה שני יעדים מרכזיים בתפקודה התקין של חברה דמוקרטית: ראשית, לפקח על נציגי הציבור והמנגנון הממשלתי, הנוטים לנצל את סמכויותיהם אם לא להנאה אישית או מפלגתית, אזי לפחות לביצור מעמדה של השכבה השלטת. ושנית, ולכך נודעת חשי־ בות גדולה יותר: הזכות לדעת (ומי־ מושה באמצעי התקשורת) מגינה על זכויות הפרט מפני פגיעות והגב־ לות על ידי השלטון.

צביעות גדולה יש בהצגתה של הצעת החוק לאיסור על פרסום שמות עצורים כאילו היא מיועדת אך ורק להגן על שמם הטוב של העצורים. אישי ציבור לא במהרה נעצרים על ידי המשטרה — ובדרך כלל גם יש להם עורכי דין טובים להגן עליהם ולזרז את הליכי החקי־ רה. פרסום בעיתונות, לעומת זאת, מגן על האיש מהשורה מפני מעצר מבלי שאיש "בחוץ" — ידידיו, משפחתו — יידע על כך ויזעיק ל־ עזרו עורך־דין שישמור על זכויותיו. אם שר המשפטים והממשלה דואגים כל־כך לשמו הטוב של האיש מהשורה, הדרך לכך אינה להטיל איסור על פרסום דבר מעצרו, אלא להטיל הגבלות על המשטרה, כדי לצמצם באופן משמעותי את עצירות אלפי המעצרים המיותרים.

לפעמים יש אמנם התנגשות ממשית בין תפקידה החברתי של העיתונות, המשמשת מעין אמבודסמן של האזרח, לבין הזכות לפרטיות, לשם טוב ולמשפט הוגן, כפי שמציינת הד"ר גורן. אך הדבר האחד אינו יכול לבוא על חשבון הכרעתו של הדבר האחר. זה מובן. מה שפחות מובן אצלנו — אך מקובל בעולם הדמוקרטי המערבי — שאדם אשר בוחר לו במקצוע או קריירה ציבורית, בין אם בעולם הבידור או בפוליטיקה, מוותר אוטומטית על חלק מפרטיותו. יתר על כן, דין זה חל גם כאשר אדם שאינו במקצוע "ציבורי" בוחר לעשות דבר־מה המעמיד אותו במרכז התעניינותו של הציבור.

ולסיכום, כדאי להתייחס אל אחת מהערותיה האחרונות של הנשיא הרצוג, אשר הסביר לאורח מחו"ל כי העיתונות בארץ לא בהכרח משקפת את דעת הקהל. בקטע על "דעת הקהל — דעתו של רוב או מיעוט" כותבת הד"ר גורן: "...הבעיה שעמד עליה ג'ון סטיוארט מיל... מצביעה על כך שחופש הביטוי והעיתונות משמעו שריון וכוחו של היחיד להתבטא, גם כשדעתו היא דעת יחיד. קביעה זו באה להדגיש כי היותה של דעה אמיתית או מוטעית איננה תלויה במספר האנשים המחזיקים בה, ובוודאי שאינה יכולה להיות מוכרעת במונחים של רוב ומיעוט".

דינה גורן: ספר שיש בו עניין וחשיבות

כלכלה ועסקים

היום תתקיים מכירה פומבית של נכסי דלא ניידי

מאת יהודה שרוני

מכירה פומבית ראשונה בישראל, של 60 נכסים בשווי של 100 מיליון דולר, תתקיים היום במלון פלזה בת"א תחת פיקוחה של חברת ישראל אוקשן מארקט.

חלק הארי של הנכסים שיוצעו למכירה יהיו נכסיו של איש העסקים חיים שיף, המוערכים ב־50 מיליון דולר. חלק מהנכסים משועבדים לבנקים. כך, למשל, משועבדים מלון בירושלים ובניין המשרדים לייף בת"א לבנק לאומי, ומלון מרינה בבת־ים משועבד לבנק הבינלאומי. החברה המארגנת טוענת כי נכסים אלה לא יימכרו ללא קבלת היתר מיוחד מהבנקים.

בין הנכסים הנוספים המוצעים למכירה: וילות, דירות, מגרשים ומלון דיפלומט בירושלים. נכסים אלה נמצאים בבעלות חברת דירה, בנק ברקליס דיסקונט, וגופים נוספים. על פי כללי המכירה, יצטרך כל רוכש פוטנציאלי להפקיד סכום של 5000 דולר, כמקדמה על חשבון הרכישה. כספו יוחזר לו אם יתברר כי לא זכה בנכס.

אם יזכה הרוכש בנכס, הוא יצטרך להעביר לחברה המארגנת סך של 5 אחוזים מתמורת המכירה. מוכר הנכס יהיה פטור מכל עמלה. לדברי המארגנים, במכירה הפומבית ישתתפו קונים מישראל ומשקיעי חוץ כמו בניני חברת הברוקרים האמריקאית מריל לינץ'.

העורך: נחמיה שטרסלר

החקלאים אינם שומרים על מיכסות הייצור במשק החי

כך עולה מנתוני המכירות של הכוספה בחודשים האחרונים

מאת יונתן שרמן

החקלאים אינם שומרים על מיכסות הייצור שנקבעו להם בתחום משק החי — כך מתברר מסיכומי מכירות שערכו באחרונה בחברה יצוא ובאמנות, המספקת לארגוני הקניות כוספה לצורך האבסת עופות ובעלי־חיים.

מתברר, כי החברה מכרה לחקלאים בשלושת החודשים האחרונים כמות של 35 אלף טונות במקום 26 אלף טונות בחודשים הקודמים. הגידול בביקוש לכוספה הוא שמביא למסקנה על חריגה במיכסות הייצור של היישובים החקלאיים.

הכוספה היא שארית של פולי הסויה, לאחר שהוצא מהם השמן. יתרונה בהאבסת בעלי־חיים הוא בכמות הגדולה של חלבון המצויה בה. הכוספה משמשת בעיקר מזון לפטמים, ובמיוחד לתרנגולי הודו.

יצוין, כי לעומת הגידול בצריכת כוספה, אין גידול מקביל בצריכת שמן, ולכן יש עתה גידול־יתר במלאי השמן המוגמר המצוי בארץ.

כולם רוצים את שירותי הייעוץ של ד"ר חת

מאת יהודה שרוני

מאז פרש מתפקידו כיו"ר דירקטוריון הבורסה לפני שבעה חודשים, מעביר הד"ר מאיר חת את עתותיו בתפקידי ייעוץ מגוונים. במשרה מלאה הוא מכהן כיום כיו"ר דירקטוריון חברת טבע. ואולם, יש מי שחושבים שכדאי לנצל את כישוריו של מי שנחשב לאחד המומחים בארץ בנושאי שוק ההון.

הראשון מביניהם היה נגיד בנק ישראל החדש מיכאל ברונו, שצירף אליו את הד"ר חת כיועץ מיוחד בשכר לענייני שוק ההון.

הבאות אחריו היו חברות הברוקרים, שהחליטו לנצל את מומחיותו של חת בנושאים בוערים העומדים על הפרק, כמו עתידן של חברות הברוקרים לנוכח מסקנות ועדת בייסקי. שירותים אלה נותן חת חינם אין כסף.

לא עבר זמן רב, ונודע כי גם ארנון גפני, המכהן כיום כסגן יו"ר דירקטוריון בנק כללי, החליט לבקש מד"ר חת שייעץ בקידום עסקיו של הבנק ובהתוויית כיווני הפעולה העתידיים. ייעוץ זה יינתן בשכר, כמובן.

מאיר חת מסר בתגובה ל"הארץ", כי הייעוץ שנתן לחברות הברוקרים היה לא־פורמלי, והקשר איתם לא היה ממוסד. באשר לעבודתו בבנק כללי, אמר כי היא לתקופה מוגבלת בלבד.

שיטת מימון חדשה לענף הבנייה — בבנק לאומי

מאת כתב "הארץ"

בנק לאומי סיים באחרונה היערכות למימון פרויקט בענף הבנייה בשיטת ה־Loan Construction המקובלת מאוד במדינות מערב אירופה ובארה"ב.

הכספים ירוכזו בחשבון מרכזי שינוהל תחת פיקוח — כדי שישמש אך ורק למטרות בנייתו של אותו פרויקט — וישוחררו בהתאם להתקדמות הבנייה. הדבר ייתן למשתכנים ששילמו כספים כבר ערבויות, ביטחון נוסף שהכספים ישמשו רק לבניית הפרויקט שבו קנו את דירותם.

ב"אל אופ" מתכוונים לפטר עוד עובדים

מאת יונתן שרמן

ב"אל אופ" מתכוונים לשגר להסתדרות רשימת המפוטרים השנייה שתוגש לוועדת העובדים לפני חודשים מספר. רשימה זו כוללת 78 שמות, אך עד עתה הסכימה מועצת העובדים לפיטוריהם של כ־15 איש בלבד. פיטורים אלה נקבעו בתוכנית העבודה של החברה כחלק מתהליך ההתייעלות של "אל אופ" והתאמתה לרמת הפעילות המצומצמת־יחסית הצפויה בשנת 86, בגלל קיצוצי התמיכות של משרד הביטחון.

בסך הכל צפוי שמספר העובדים ב"אל אופ" יעמוד בסוף שנת 86 על 1150, בהשוואה ל־1250 עובדים בסוף 85 — כך שבממוצע מספר העובדים במפעל במהלך 86 יהיה 1200 איש.

בימים אלה מכינה הנהלת "אל אופ" את תקציב העבודה לשנת 87. הקיצוב העובדים רומזת הנהלתה כי גם בשנת 87 צפויים פיטורים, שוב בגלל רמת פעילות נמוכה.

גתי שרוני מנכ"ל "אל אופ" מסר בהקשר זה, כי כל עוד תקציב 87 אינו מסוכם סופית, לא ברור אם אכן יידרשו פיטורים נוספים בחברה או שמצבת כוח האדם הנוכחית תתאים לרמת הפעילות הצפויה בחברה.

עיקר הגידול בביקוש הוא ליהלומים קטנים

מאת אברם צחור

47 מיליון יחידות תכשיטים המשובצים 9.9 מיליוני קארט יהלומים, שערכם הקמעוני הוא 21.6 מיליארד דולר, נמכרו בשנת 1985 בשוקי העולם; כך עולה מנתונים שרוכזו על־ידי כלכלני סינדיקט היהלומים העולמי ואשר מתפרסמים כאן לראשונה.

מנתוני הסינדיקט, השולט ביותר מ־80 אחוז משוק היהלומים העולמי, עולה כי יש נטייה גידול בביקוש לתכשיטים משובצים ביהלומים קטנים, ולא להשקעה.

הדבר מזה אור על מהות הצמיחה שפקדה בשנה האחרונה את ענף היהלומים העולמי וגם את תעשיית היהלומים הישראלית, המספקת מדי שנה כ־50 אחוז מהיהלומים המלוטשים בעולם כולו.

מנתוני הסינדיקט עולה עוד, כי כ־38 אחוז מהתמורה הכספית הקמעונית בעבור מכירות תכשיטים משובצים, מקורם היה בשנה הנסקרת בשוקי ארה"ב, וכ־17 אחוז — מהשוק היפני. חלקן של המכירות בכל מדינות אירופה היה באותה שנה 16 אחוז בלבד.

כל מאמצי השיווק מופנים עתה אל השוק היפני. זאת משום שהערך הממוצע של תכשיט יפני הוא 890 דולר, לעומת 476 דולר בלבד — בממוצע — בארה"ב.

שוק הסחורות

עליות חדות במתכות הבסיסיות

המגמה הכללית בשוק המתכות הבסיסיות בשבוע האחרון היתה חזקה. המסחרים מסויימים גיברו עליות מחירים חדות מאוד, להבדיל מירידות המחירים שאפיינו שוק זה בשבועות האחרונים.

בין המתכות הבולטות בעליות מחיריהן היו האלומיניום, שמחירו התחזק עקב חששות משביתות במפעלים המייצרים אלומיניום בארה"ב, והתייצב על רמתו הגבוהה ביותר זה שבעה חודשים.

גם מחיר הנחושת האמיר עקב חששות מפני סכסוך עבודה בארה"ב, לאחר שבשבוע האחרון לא נמצא פתרון לדרישות השכר של עובדי מפעלי הנחושת בארץ זו.

מחיר הבדיל עלה לרמתו הגבוהה ביותר זה 12 חודשים, עקב גידול בביקוש האירופי למתכת זו ורכישות ספקולטיביות בקנה־מידה גדול. הידיעות על חזרתם של עובדי המכרות באוסטרליה לעבודה סדירה לאחר שביתה בת שישה שבועות, לא השפיעו כלל על מחיר הבדיל.

בשוק הסחורות הרכות בלטה בשבוע האחרון העלייה החדה יחסית במחיר הסוכר. עלייה זו באה לאחר כמה שבועות של ירידות וקלולות, ונראה כי הגורם לה הוא גל השמועות על רכישות מוגברות שעומדת סין לעשות בעתיד הקרוב. כן חוזקה מגמה זו על־ידי שמועות שלפיהן יבול הסוכר מתאילנד יהיה קטן יחסית ולא יביא להצפת השוק העולמי, כפי שחששו בלונדון בעבר.

מחיר הקקאו המשיך להאמיר, בעקבות המשבר שפקד בין יצרני הקקאו לפני כעשרה ימים, אבל מגמה זו התמתנה ועליית המחירים השבוע היתה מתונה מאוד יחסית לשבוע שעבר.

התייצבות חלה גם במחירי המתכות היקרות, כפי הנראה על רקע הרגיעה היחסית בדרום אפריקה, ומחיר הפלטינום הוא היחיד שהתחזק במתינות ביחס למחירו בשבוע שעבר.

	מחיר סגירה	שינוי שבועי	1986 גבוה	1986 נמוך
אלומיניום (לישט"ש לטונה)	763	+24	815	686
נחושת (לישט"ש לטונה)	897	+8.5	1028.5	888.5
בדיל (לישט"ש לטונה,חופשי)	3620	—	5900	3500
עופרת (לישט"ש לטונה)	252.5	+5.5	284	235.5
אבץ (לישט"ש לטונה)	554.50	+18	654.5	409
זהב (דולר לאונקיה)	349.75	+0.50	362	327.5
כסף (פני לאונקיה)	336.35	+0.20	452.10	317.70
קקאו (לישט"ש לטונה,עתידי)	1483.5	+25	1804.5	1264.5
סוכר גולמי (דולר לטונה)	145.6	+15.5	222.5	116
קפה (לישט"ש לטונה,עתידי)	1909.5	−5	3007.5	1631.5
גומי (פני לק"ג)	60	—	64.25	54
גרעיני סויה (דולר לטונה)	165	+5	229.8	148
כותנה (סנט לליברה)	36.55	−0.38	55.25	36.55

שערי מטבע חוץ 27.7.86

המטבע	בנק לאומי — מזומנים קניה	מזומנים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים — מזומנים קניה	מזומנים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט — מזומנים קניה	מזומנים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.46	1.53	1.4847	1.5033	1.46	1.53	1.4862	1.5048	1.46	1.53	1.4827	1.5014	1.4934	0.0022
1 לישט"ש	2.17	2.27	2.2100	2.2377	2.17	2.28	2.2112	2.2388	2.17	2.27	2.2092	2.2370	2.2227	−0.0055
1 מארק גרמני	0.68	0.71	0.6915	0.7002	0.68	0.71	0.6929	0.7015	0.68	0.71	0.6915	0.7002	0.6959	−0.0045
1 פרנק צרפתי	0.21	0.22	0.2138	0.2165	0.21	0.22	0.2144	0.2170	0.21	0.22	0.2136	0.2163	0.2153	−0.0018
1 גולדן הולנדי	0.60	0.63	0.6141	0.6218	0.60	0.63	0.6149	0.6226	0.60	0.63	0.6132	0.6209	0.6176	−0.0043
1 פרנק שווייצרי	0.84	0.88	0.8585	0.8692	0.84	0.89	0.8601	0.8708	0.84	0.88	0.8575	0.8683	0.8632	−0.0046
1 כתר שוודי	0.21	0.22	0.2099	0.2125	0.21	0.22	0.2100	0.2126	0.20	0.22	0.2096	0.2122	0.2110	−0.0009
1 כתר נורבגי	0.19	0.20	0.1978	0.2003	0.19	0.20	0.1979	0.2003	0.19	0.20	0.1974	0.1999	0.1989	−0.0011
1 כתר דני	0.18	0.19	0.1839	0.1862	0.18	0.19	0.1839	0.1862	0.18	0.19	0.1836	0.1859	0.1851	−0.0015
1 מרק פיני	0.29	0.30	0.2923	0.2960	0.28	0.30	0.2925	0.2962	0.28	0.30	0.2921	0.2958	0.2939	−0.0018
1 דולר קנדי	1.05	1.10	1.0697	1.0831	1.05	1.10	1.0708	1.0841	1.05	1.10	1.0677	1.0811	1.0763	0.0034
1 דולר אוסטרלי	0.84	0.92	0.8975	0.9087	0.87	0.94	0.8989	0.9102	0.87	0.93	0.8973	0.9086	0.9028	−0.0132
1 ראנד דרא"פ	0.41	0.45	0.5761	0.5833	0.35	0.59	0.5781	0.5854	0.36	0.50	0.5782	0.5855	0.5809	−0.0133
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3358	0.3400	–	–	0.3351	0.3393	–	–	0.3350	0.3392	0.3370	−0.0027
10 שילינג אוסטריים	0.97	1.01	0.9839	0.9962	0.97	1.01	0.9838	0.9960	0.96	1.01	0.9814	0.9938	0.9891	−0.0064
1000 לירות איטלקיות	0.99	1.04	1.0073	1.0199	0.99	1.05	1.0089	1.0215	0.98	1.05	1.0066	1.0192	1.0135	−0.0072
100 ינים יפניים	0.93	0.96	0.9403	0.9521	0.91	0.97	0.9412	0.9543	0.92	0.96	0.9402	0.9520	0.9462	−0.0089

התייצבות בשוק

השבוע בוול־סטריט / אבנר מרגלית

לאחר שבועיים של ירידות מחירים חריפות התייצב השבוע שוק המניות. מכיוון שמוכרים אינם הופכים בן־לילה לקונים, היו עליות המחירים מתונות יחסית, אך מדד הדאו־ג'ונס הצליח להשיב לעצמו 32 נקודות מתוך 140 שאיבד.

כבר בסוף השבוע הקודם טענו מומחים אחדים, כי השוק נמצא במצב של מכירות־יתר, כלומר שירידות המחירים היו חריפות מדי והתחוללו במהירות רבה מדי. מצב זה, שבו המשקיעים מגזימים בתגובותיהם ועוברים לפסימיות מוחלטת שאין לה הצדקה אובייקטיבית, מהווה כמובן הזדמנות קנייה למשקיעים אחרים.

ואמנם, כבר השבוע פורסמו נתונים כלכליים ששינו מעט את התמונה. אמנם הכלכלה האמריקאית אינה בשיא חוזקה, אך היא גם אינה גולשת למיתון כפי שחזו רואי השחורות. שיעור הצמיחה הכלכלית ברבעון הראשון עמד על 3.8 אחוזים לעומת הערכה קודמת של 2.9 אחוזים. ההזמנות למוצרים בני־קיימא בחודש יוני עלו ב־2.1 אחוזים. ירידת הדולר האמריקאי, שיעורי הריבית הנמוכים ומחירי הנפט הנמוכים יוצרים סביבה שבה יוכלו חברות אמריקאיות רבות להראות על רווחיות משופרת בהמשך השנה.

עדות מעניינת לשינוי מצב הרוח בשוק היא התגובה המתונה לפרסום שרווחי ג'נרל מוטורס ירדו ב־16% ברבעון האחרון. באווירת שוק שלילית היתה ידיעה מרכזית כזאת עשויה להביא לירידות מחירים משמעותיות. חברת קרייזלר גם היא דיווחה על רווחיות יורדת, ורק פורד הדיווחה יותר מאשר ברבעון המקביל אשתקד.

בקבוצת המניות הישראליות נרשמו ירידות מחירים זו כמה שבועות, בלא כל קשר למתרחש בבורסה האמריקאית כולה.

השבוע לא נרשמה עליית מחיר אף באחת מבין המניות המותרות למסחר לישראלים. הירידה החריפה ביותר — במניית עץ לבוד — היתה 20 אחוזים, ואפילו ביירהודה, מהמניות היציבות בקבוצה, איבדה כ־10 אחוזים.

תנודות המדד שנרשמו השבוע:

יום ב'	+1.15	סגירה	1779.11
יום ג'	+16.02	סגירה	1795.13
יום ד'	+3.24	סגירה	1798.37
יום ה'	−6.75	סגירה	1791.62
יום ו'	+18.42	סגירה	1810.14

שערי הסגירה בבורסת ניו־יורק ביום ו'

(השינויים לעומת השבוע הקודם)

מדד דאו ג'ונס	1810.04	+32.86
מדד התחבורה	720.50	−2.13
מדד שירותים	207.45	+7.41
מחזור שבועי במ.ב.	644,000,000	
זהב	349.65	−5.85
כסף	4.99	−0.08

מניות ישראליות בארה"ב המותרות לישראלים

נייר הדרה	11½	−1¼
אליאנס	2¼	−¼
אי. סי. איי.	3	−¼
אלרון	6⅛	−⅛
אלסינט	1¾	−⅛
עץ לבוד	9½	−2½
אינטליג'נט סיס.	3½	—
אינטרפארם	5	—
ת. לייזר	13⅝	−¼
אופטרוטק	7⅞	−⅞
סייטקס	5½	−⅛
תארוביט	3½	—
עושפ טכ.	4¾	−¾
ראדא	7½	−¼
מ.ת.ב.	2¾	—

מניות הדאו־ג'ונס

אלומינום אמ.	36⅝	+1⅛
אלייד כמיקלס	42	+3⅞
אמ. קאן	64⅞	+⅝
אמ. אקספרס	62	+3
אמ. טי־טי	24¼	+⅜
בתלהם סטיל	10¼	−1⅜
דו פונט	77⅞	−1¼
א. קודאק	55¼	+3⅛
אקסון	60	+1¼
ג'נרל אלקטריק	74⅝	−⅞
ג'נרל מוטורס	71¾	−2⅜
גודייר	31½	+½
איבי.אם.	134⅛	+3½
אינ. הרווסטר	7⅝	−⅛
אינ' פייפר	65½	+⅞
מקדונלדס	66⅞	−5⅜
מרק	103⅝	+1⅞
מינסוטה מ.	111⅞	+5⅞
אינקו	11½	—
אוונס אילינויס	37¾	+2¼
פיליפ מוריס	73½	+2¼
פרוקטר ג.	77	+3
סירס	43⅜	+1½
שברון	35¼	−⅜
טקסקו	30½	+1⅝
יוניון קרבייד	22½	—
יונייטד טק.	43⅞	+1⅜
יו.אס.סטיל	17¼	+½
וסטינגהאוס	53⅜	+3⅜
וולוורס	43¾	+1¾

הנתונים נמסרו באדיבות משרד ד"ר בועז ברק חברת אוסקר גרוס ובנו.

פינת המס / נחום פריידקס

רישום תקבול במזומן ללא זיהוי הקונה — יגרור קנס

לפני כחודש עסקנו במקום זה ("פינת המס" 30.6) בסנקציות המוטלות על מי ששילם כסף לאחר, אך לא רשם פרטים לזיהוי מקבל התשלום שסכומו גבוה או חייבים היו לנכות מס במקור. הפעם נתייחס למי שקיבל כסף מאחר, והתקבול שולם במזומן. הוראות ניהול ספרים לצורך כי מס מחייבות לרשום בדרך כלל את התקבולים בפנקס קבלות. במקרים מסוימים, כגון במסחר קמעוני וסוגי שירותים המפורטים בתקנות, מותר לנהל קופה רושמת במקום פנקס קבלות, והרישום בסרט הקופה הרושמת בא במקום הוצאת קבלה. לגבי יצרנים, סיטונאים וחקלאים, מחייבות ההוראות לא רק להוציא קבלה אלא גם לרשום בה או בחשבונית־מס את שמו, מענו ומספר הזהות של המשלם, וזאת על־פי הצגת תעודה. המוכרים רשאים לנהל בעסקם רשימות לקוחות קבועים, ובמקרה כזה אין צורך לחזור ולציין את מספר הזיהוי בכל קבלה או חשבונית.

ההוראה בדבר זיהוי הקונה אינה חלה על מכירה בקמעונות במזומן שאינה עולה על 300 שקלים חדשים במקרה של יצרן או סיטונאי, או שאינה עולה על 60 ש"ח במקרה של חקלאי. גם מי שמשלם בשיק החתום על ידו (שיק עצמי), הערוך לפקודת מקבל התשלום — אין חובה לרשום מספר זהותו, וזאת ללא הגבלה בדבר סכום התשלום. קיימת גם הוראה כללית שמכירה במזומן שאינה עולה על 200 ש"ח אינה מחייבת ציון שמו ומענו של הקונה בקבלה (למעט מקרה של מכירה על ידי חקלאי). מי שאינו רושם פרטים מזהים שחייב היה לרשמם כאמור לעיל, מתחייב בקנס בשיעור של 5 אחוזים מסכום המכירה שלגביה הוא הפר את הוראת זיהוי הקונה. שלטונות המס עורכים באחרונה ביקורות מיוחדות בעסקים ומטילים קנסות אלה.

טל קרן נאמנות

הודעה על הצעה מיוחדת של יחידות במחיר מופחת

ניתנת בזה הודעה כי מבצע ההצעה המיוחדת של יחידות במחיר מופחת מוארך עד ליום 15 באוגוסט 1986 (ועד בכלל) כך שבתקופה זו תמשכנה יחידות הקרן (המוצעות על פי תשקיף מיום 13 באפריל 1986) להמכר במחיר מופחת הכולל הנחה של 50% משיעור התוספת דהיינו היחידות תמכרנה במחיר היסודי בתוספת 0.5% מהמחיר היסודי.

א.ס.י. ניהול קרנות בע"מ
מנהל הקרן

כח אדם זמני טכני

צוות לעניין!

אתה זקוק לעובדים זמניים, אבל שיהיו גם מקצועיים, אחראים ואמינים?
אתה זקוק לצוות העובדים של "חבר".

■ מהנדסים ■ מכונאים ■ הנדסאים ■ עובדי עיבוד שבבי ■ טכנאים ■ מלחימים ■ שרטטים

חבר

כח אדם מקצועי זמני
המחלקה הטכנית

בחר את האדם הנכון לשירותך.
צלצל עוד היום למשרדנו ותווכח
מצאת את הפתרון לבעיותיך.

תל־אביב, בן יהודה 100, טל. 03-221214
חיפה, שמריהו לוין 5, טל. 04-663966
ירושלים, ינאי 6, טל. 02-225154

דגש

הפקסימיליה כובשת מקומם של הטלקס והטלפון

מכשיר הפקסימיליה הוא כלי תקשורת להעברת מסמכים דרך קו הטלפון הקיים מבלי לפגוע בפעולת הטלפון הרגילה.

PITNEY BOWES

מוגש כשירות לציבור על ידי ישראכטל, חברה מקבוצת כור סחר – התשובה לכתב פנים.

אפיק הפקדה לתקופות של עד 3 חודשים! עד 31.7.86 בלבד.

2 מסלולי ריבית גבוהה במיוחד

ריבית משתנה או ריבית קבועה - תקבל אוטומטית את הגבוהה מביניהן

★ אפיק הפקדה מיוחד לתקופות של חודש, חודשיים ושלושה חודשים.
★ שני מסלולי ריבית - קבועה או משתנה (הריבית המשתנה נקבעת על פי ריבית ה"פריים" - הריבית הבסיסית ללקוחות עסקיים).
★ זיכוי אוטומטי בתום התקופה בריבית משתנה או קבועה - לפי הגבוהה יותר.
★ שיעורי ריבית מיוחדים לתקופה מוגבלת (מחושבים על בסיס חודשי מצטבר):
במסלול ריבית משתנה: "פריים" + 0.5% (חודשי)*
במסלול ריבית קבועה: לחודש - 17.5% (שנתי)
לחודשיים - 18.0% (שנתי)
לשלושה חודשים - 18.5% (שנתי)
*נכון לעכשיו 21% שנתי.

לתקופה מוגבלת בלבד.
פרטים מלאים בכל אחד מסניפי בנק הפועלים.

שרות כמו שצריך

שרות השקעות מקיף

בנק הפועלים

אבנת | קרמן | שיפרין | נעמן

כור הנפקות בע"מ

הודעה על תוצאות המכרז מיום 24.7.86

על פי תשקיף החברה מיום 30 ביוני 1986 הוצעו אגרות חוב רשומות על שם 1991–2000 (סדרה ג) בערך נקוב כולל של 36,000,000 ש"ח, מתוכן הוצעו לציבור במכרז 35,625,000 ש"ח. נתקבלו מהציבור 248 בסך כולל של 29,732,800 שקל חדש. מחיר ההנפקה שנקבע ע"פ הכללים המפורטים בתשקיף הינו 100%. בקשות במחיר ההנפקה ומעלה היענו במלואן.
בהתאם לתנאי התשקיף תפתח רשימת ההתחייבות על יתרת אגרות החוב בסך 5,892,200 ש"ח, ביום 28 ביולי 1986.
החברה מודה לציבור על היענותו.

כור הנפקות בע"מ

סהר ניירות ערך בע"מ

חברה בבורסה לניירות ערך

● יעוץ אובייקטיבי לפרטיים ולחברות
● שרותי בורסה
● מתן אשראי ללקוחות בניירות ערך

סהר

ניירות ערך בע"מ

מקבוצת סהר
רח' בן יהודה 28 ת"א.
טל' 03-630300

שערי המניות 27.7.86

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגוד ש	16300		7	+200	+1.2	+17
המזרח 0.1	1040		1978			-211
המזרח א 0.5	778		1250	+6	+1	+944
המזרח אופ 2	733		859			-458
כללי לא בהסדר	29760		15	+60	+0.2	+45
בנק צאפאר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צאפאר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צאפאר אופ			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	3385		2479	+60	+1.8	+3656
פ.י.ב.י. 0.5	3505		3600	+60	+1.7	+5156

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אידיבי רג 100.0	80900		181			
אידיבי ב 100.0	80750		2			-2
אידיבי בב א	495000		1			-1
אמר 0.1	60400		517	+705	+1.2	+582
דיסקונט ב	103000		2	-100	-0.1	-3
דיסקונט א	103100		49	+20		+11
דיסקונט שה ב	12100					+100
המזרחי ש	33450		384	+335	+1	+289
המזרחי ב	33391		5	+81	+0.2	+25
המזרחי שה 9	15150		11			-11
הפועלים מבכ	116500		2			
הפועלים ש	54960		822			-102
הפועלים ב	54650		171	-350	-0.6	-116
כללי א 1.0	139800		27			-27
כללי אופ 9	134200		9			-8
כללי שה 5	107200			-70	-0.1	-17
כללי שה 7	6800		10	+95	+1.4	+30
כלל 0.1	54650		1308	-285	-0.8	-1714
כלל שה 11	13390		15	+70	+0.5	+10
כימון המד 1.0	46700			-30	-0.1	-1
כימון המד 5.0	25801					

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדנים 0.1	12560		15			-17
לאומשכנ ש	4305		195	+50	+1.2	+188
לאומשכנ ב	4420		2	+160	+3.8	+169
כרמל ש	4120		61			-38
כרמל שה 1	3010			-50	-1.6	-35
בנין ב' 5.0	6800		1			+1
פת מבכ ש	1290		958	+55	+4.5	+3067
מישכן ב ש	2200		83	+40	+1.9	+44
עצמאות 0.1	6900		76	+101	+1.5	+51
טפחות מבכ ש	13999		22			
טפחות רג ש	12000		91	+200	+1.7	+42
טפחות שה 1	7900					
טפחות שה 2	3980			-20	-0.5	-22
יצור 1.0	1560		262	-40	-2.5	-324
יצור 5.0	708		283	+7	+1	+175
כירב 1.0	4470		246	+60	+1.4	+201

מוסדות מימון

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
הלוואן אש	335		6920			-871
הקלאות מבכ א	41697	לג				
הקלאות מבכ ג	156345	לג				
לאומי תעש א ש	4950		8	+20	+0.4	+19
פתוח תעש מבכ	63000	לג				
פת תעש בב ג	372900	לג				
פת תעש בב גג	223548	לג				
פת תעש בב גגג	224700	לג				
פת תעש בב ד	239400	לג				
פת תעש בב דד	63878	לג				
מרכז קבלנים 5.0	444		179	-20	-4.5	-403
תיירות בב	180000	לג				
כלל ליסינג 0.1א	11701		41			-52
כלל ליסינג 0.5	9300		57			-1
כלל ליסינג אופ	10922		20	-1		-24
איתן	250		11671	+7	+3.1	+13671

ביטוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
ארדם 0.1	850		710	-28	-3.2	-535
ארדם א 0.5	411		839	+1	+0.2	+897
כמות מקסה 0.1	895		1105	-47	-5	-757
כמות מקסה 0.5	295		1750	+10	+3.5	+3650
הדר 1.0	305		2316	-4	-1.3	-2316
הדר 5.0	176.5		2409			+741
הסנה ש	450		6999			-5728
הפניקס 0.1	645		352	+30	+4.9	+1315
הפניקס 0.5	351		2250	-9	-2.5	-2073
המשמר-הראל 1.0	6850	שב				
המשמר-הראל 5.0	2550			+50		
מנורה 1.0	7301			+1		
מנורה 5.0	3100		57	-56		
סהר ג 1.0	5850		27	+70	+1.9	+7
סקוריטס 0.1	2355		338	+40	+1.7	+184
צור ש	310		2629			
ציון החזקות 1.0	16000		7	-60	-0.4	-15
ציון החזקות 5.0	3850		33			

מסחר

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אינטר גאמא 1 ש	4980		67	-22	-0.5	-67
אינטר גאמא 5 ש	1058		300	+89	+3.9	+560
כאור עזרא 1.0	4094	קב		+195	+5	+506
כאור עזרא אופ 1	4380	תב	25	+350	+8.9	+25
מתה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מתה 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
כלל סחר	1105	תב	1100	+75	+7.3	+1812
קריסטל 1.0	7050		50	-150	-2.1	-87
רפק 0.1	34000		2	-1000	-2.9	-2
רפק 0.5	9200		11	+50	+0.6	+10
שופרסל א 2.0	4690		710	+40	+0.9	+815
שופרסל ב 10.0	3130		1719	+35	+1.1	+2493

שירותים

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק ג ש	2678		2074	+43	+1.6	+2545
הראל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
הראל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
ספנות הספקה 0.1	11000	תב	37	-2537	-18.7	-218
ספנות הספקה 0.5	3630	תב	573	-747	-17.1	-2838
קרור 0.1	1862	תב	1356	-448	-19.4	-4098
קרור 1.0	309	תב	15503	-49	-13.7	-89401
חברת החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מוצרי ערובה 0.1	3793	תב	180	-900	-19.2	-1222
מוצרי ערובה 0.5	1275	תב	3347	-805	-19.3	-11610
קונסורטיום 0.1	1827		127			-22
קונסורטיום 0.5	1300		208	-51	-3.8	-267

מלונות ושירותי תיירות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
קסל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קסל אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זוהר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זוהר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מלונות דן 1.0	3629		40	-81	-2.2	-285
מלונות דן 5.0	2400					
חוף האלמוג 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
כנס מר 1 ש	2300					
מלונות הירדן	3267		122	+17	+0.5	+62
מלונות יהלום 1			—	הפסקת	מסחר	—

מחשבים ושירותי מחשבים

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דטה מיכון 1.0	3891	תב	52	+186	+5	+40
ת.י.ל.ג. 1.0	12600		14			-14
יעגא 1.0	5511			+10	+0.5	+30
יעגא אופ א	3381			+114	+3.6	+22
כלל מחשבים 1.0	9200		82			
מ.ל.ל. 1.0	12350		18	-100	-0.8	-8
מ.ל.ל. 5.0	4350		70	+50	+1.2	+55
משוב מחשבים 1.0	2451		51	-49	-2	-10
ניקוב מחשבים 1	8230		19			-19
ניקוב מחש' 5	6890		105			-105
תים מחשבים 1.0	1680		140	-19	-1.1	-141
תים מחש' אופ'	16700	שב				

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אברהם רובינ' רש			—	הפסקת	מסחר	—
אברהם רובינ' 5ש			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 1.0	1013	תב	2170	+92	+10	+2444
אורן 5.0	409	קב		+19	+4.9	+6897
אזורים 1.0	525		2597	+15	+2.9	+1556
אילון 1.0	395		2171			
אילון אופ 1	1505	תב	224	-134	-8.2	-608
אל-רוב 1.0	3265		100			-107
אמבנים 1.0	2401	תב	50	+128	+5.5	+229
אפריקה 0.1	30300		7	+100	+0.3	+21
אפריקה 1.0	20150		3			-2
ארזים	1810	תב	251	-140	-7.2	-351
ארליון 0.1	2240		331	+90	+4.2	+48
ארליון 0.5	1121		815			-558
בן-יקר גת 1.0	3220		29	+20	+0.6	+16
בנבנין 1.0	3223		150	+153	+5	+185
בנבנין 5.0	1970		51			
דוקר 1.0	3970		50	+100	+2.6	+47
דוקר 1.0	440	תב	652	+24	+5.8	+774
דוקר 5.0	352		400	+4	+1.2	+70
דוקר אופ 1	225		801			
דוקר 0.1	5985	שב				
דוקר 0.5	4000	תב	75	+280	+7.5	+75
המשלול 1.0			—	הפסקת	מסחר	—

(המשך)

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
הסולל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
ה.ל.ב. 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ה.ל.ב. 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
בטים ובנין	2480		1119	+35	+1.5	+332
כבים 0.1	3817		260	+100	+2.7	+402
כבים 0.5	2230		396	+40	+1.8	+520
הכשרת הישוב ש	43400		3	+100	+0.2	+5
ישפרו 0.1	2627		1159	-1		-2377
ישראלום 1.0	1165	תב	200	-70	-5.7	-200
ישרס 10.0	11100		10	+13	+0.1	+46
כנן פיתוח 1.0	6250		9	-250	-3.9	-9
כלל בנל 1	335		7494	+5	+1.5	+5746
לומיר 1.0	3800		20	+100	+2.7	+20
לומיר 5.0	1470		57	+30	+2.1	+57
כ.ת.ב. 1.0	280		6887			-2675
מגורי בניה 1.0	701	תב	14295	+64	+10.1	+22291
מגורי בניה אופ1	540	קב		+64	+13.5	+21873
מודל בנין			—	הפסקת	מסחר	—
מישכאל 5.0	271		1359	+8	+5	+1058
מגדב 5.0	700		1014	+10	+4.5	+514
מילוד 1.0	495		162	-15	-2.9	-462
לינשטין 1.0	405		654			+93
לינשטין 5.0	112		2501	+2	+1.8	+2064
ליפשיץ 1.0	1000	תב	517	+50	+5.3	+2180
ליפשיץ 5.0	440		1377			-1114
נאות אביב 0.5	5000		599	+190	+4	+849
נכסי אזורים	623		376			-876
סהר החזקות 1.0	9526			+6	+0.1	+13
סהר החזקות 5.0	7010			+60	+0.9	+27
סונף 1.0	3740			-19	-0.5	-45
סונף 5.0	2286			+16	+0.7	+66
עמר וולט מר 1 ש	642		200	+2	+0.3	+35
עיד 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
קיסריה 0.1	1500		12	-50	-3.2	-12
קיסריה 0.5	713		183			-83
רגנבין 1.0	3180		241	+100	+3.3	+212
רגנבין 5.0	1975		439	+65	+3.4	+818
רסקו מבכ	7200	תב	149	+368	+5.4	+123
רסקו רג	7100		98	+18	+0.3	+39

חקלאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מטעי הדר 0.1	2596		100			-160
מטעי הדר 0.5	1925	תב	260	+60	+3.2	+211
מהדרין 0.1	6480		45	-20	-0.3	-45
נכסי הדרים 1.0	1000		687	+20	+2	+455
פרי אור 0.5	2600	תב	495	+150	+6.1	+565
שביד 5.0	16120		65			-38

ECU יחידת המטבע האירופית

שערי חליפין במטבע E.C.U. ליום 25.7.86

שער קניה העברות / המחאות 1.4721

שער מכירה העברות / המחאות 1.4905

בנק הפועלים

מזון וטבק

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אסמס	1345		264	-13	-1	-162
גולדפרוסט 1.0	2755	תב	290	+235	+9.5	+341
גולדפרוסט 5.0	1715		309	-20	-1.2	-320
גולדפרוסט אופ 1	1320		225			-62
דובק בב ש	3270		151	-20	-0.6	-150
דובק בב ם	3250		161	-10	-0.3	-161
עלכל 1.0	556		700	+16	+3	+409
עלכל 5.0	388		448	+17	+4.6	+502
פרי-הר 1.0	1769		510	-31	-1.7	-658
פרי-הר 5.0	1350		284	-11	-0.8	-284
ספור בירה 1.0	16170	תב	116	+1470	+10	+151
ספור בירה 5.0	10400		82			
יצוד 1.0	1610		440	+70	+4.6	+174
יצוד א 5.0	887		1114	+30	+3.5	+1101
בן 1.0	8505	קב		+405	+5	+121
בן 5.0	4996		21	+196	+4.1	+6
מנסרוסנו 1.0	7180		27			-22
עלית	12250		28			-7
עסיס ב 0.5	34834		17	+400	+1.2	+24
אנגל שקל 1	2050		49	+50	+2.5	+348
שמן מבכ א	6450		105.5	-200	-5	-89.1

טכסטיל והלבשה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
ארגמן מר 1 ש	704		260	-6	-0.8	-582
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	-3.4	-651
[illegible] 1.0	2600	תב	[illegible]	-150	-5.8	-252
[illegible]	[illegible]					
אתא 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אתא אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
ארגמן רג ש	11250		12			+20
דלתא-גליל 1.0	3680		314	+50	+1.4	+357
דלתא-גליל א 5.0	2950		259	+50	+1.7	+423
מטוויות כאתר 1	1690		1			+1
מטוויות כאתר 5	900		58	+40	+4.7	+200
מטוויות כאתר אופ	686		100	+2	+0.3	+100
ויטלנד 1.0	3500		77			-54
ויטלנד 5.0	2100		205	+25	+1.2	+175
חדירן 1.0	4584		130			-59
זיקית 1.0	3960		269	+160	+4.2	+467
זיקית 5.0	5100		321	+115	+5.9	+560
טיב-טב 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
טיב-טב אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
לודזיה 0.1	1664		133	-36	-2.1	-145
לודזיה 0.4	750		1860			-564
ליבנת 1.0	547		1485	+20	+3.8	+3070
מיס גליק	780		1115	+25	+3.7	+762
מקסם 0.1	22199	תב	52	+1644	+8	+145
מקסם 0.5	10600		79			-53
עיט 1.0	10070		17	+70	+0.7	+4
עיט 5.0	5350		37	+60	+1.1	+144
עסק פרינה 1 ש	1625		145			-93
פולגת א 0.1	2920		145	+10	+0.3	+63
פולגת ב 0.4	1775		558	+20	+1.1	+773
פלינון א 0.5	7300		93	+300	+4.3	+133
פרגוד	1850		50	+51	+2.8	+86
גיבור סבריה	11750		27	+150	+1.3	+60
תעש רוגוזין 1.0	3230		182	+60	+1.9	+365

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אקסטן 5.0	2171		280	-115	-5	-505
אורדן 0.1	8904		75			-7
אורדן 0.5	7750		46			-48

תעשיות שונות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלומית 1.0	4660		90	-30	-0.6	-60
אלומית 5.0	3240		26	+40	+1.3	+24
כבלים ש	12258		16			
התכוף 1.0	6650		51	-350	-5	-51
התכוף 5.0	3598		50	-152	-6.5	-110
זיקה 1.0	5565		51	+265	+5	+57.6
זיקה 5.0	2746		194.4	-39	-1.4	-64.7
קסאות פז 1.0	1095		1564	+40	+3.8	+2861
קסאות פז 5.0	828		63	+38	+4.6	+651
מתכת טרום 1.0	2300		219			
כבלי ציון 1.0	2300		1087	+100	+4.6	+1240
כבלי ציון 5.0	912		2049	+12	+1.5	+3439
כבלי ציון אופ	568		1259	+15	+2.8	+615
מרדן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מרדן אופ א			—	הפסקת	מסחר	—
קרטני 1.0	858		980			-786
קרטני 5.0	460	תב	1751	+52	+7.5	+2611
נחושתן 0.1	16159	תב	96	+1469	+10	+253
נחושתן 0.5	6085		183			+34
פקר פלדה 1.0	6520		93	+210	+3.4	+184
קינג 1.0	1080		300	-23	-2.1	-120
קינג 5.0	615		526	-5	-0.8	-526
קליל 1.0	4250		54	+50	+1.2	+49
קליל 5.0	1960		100	-40	-2	-100
שלוות 5.0	2100		36	+38	+1.8	+44
תעשיות לכיש 1.0	1105		190	+50	+4.7	+630
תעשיות לכיש 5.0	851		392	+11	+2	+67

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלביט 3.0	374000		12			-7
אלקו 0.1	6784	תב	59	+584	+9.4	+240
אלקו 0.25 ש	2905		252			-187
אלקו 0.25 ם	2955		41			+100
אלקטרה 0.1	15870		1	-480	-3	-44
אלקטרה א 0.5	6810		78	+210	+3.2	+82
אלרון 3.0	301000		2	+1000	+0.3	+4
אר"ת 1.0	25800		115	+810	+3.2	+180
כלל תעש אלק'	2000		519			-241
מכטרוניקס 1.0	1980		636	+40	+2.1	+864
מכטרוניקס 5.0	1215		540	+15	+1.3	+108
מיכרונור 1.0	2150		383			-108
מיכרונור 5.0	1149		606	+19	+1.7	+158
ציקלון 1.0	2305		14	+25	+1.1	+30
ציקלון 5.0	1000		55			
קמפסטין אילן 1.	4890		53			
קמפסטין אילן 5.	3250		65	+40	+1.3	+43
תאת. 1.0	3602	תב	175	-897	-9.9	-206
תאת. 5.0	1500		417			-417
תאת. אופ 1	32121		6	+120	+1	+5
תדאה	4720		1	+80	+1.7	+10

מוצרי בניה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אי.ם. תעשיות 1.	749		882			-348
אלקול 5.0	11128	קב		+580	+5	+115
אקרשטיין 1.0	1610		350			
אקרשטיין 5.0	1180		97	-10	-0.8	-98
בטון תעיר 1.0	10200					
בטון תעיר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בר-טון 1.0	1155		65			
בר-טון 5.0	405		932	+2	+0.5	+338
גרומאכסטס 1.0	7070					
גרומאכסטס 5.0	2220			-20	-0.9	-45
מ.ל.ב. 1.0	920	תב	528	+69	+8.1	+528
מ.ל.ב. 5.0	568		181	+24	+4.4	+181
מכלל השק מעש	4515		20	+15	+0.3	+11
מסוקה ולפנן 1	15030	לג				
מסוקה ולפנן 5	13000					

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגן 5.0	17800		111			
אליאנס ב	3235	תב	647	+294	+10	+934
גל תעשיות 1.0	10500		50	-100	-0.9	-65
גל תעשיות 5.0	5400		70			-105
דקסטר 1.0	3249		20			
דשנים 0.1	4695		45			-12
דשנים 0.5	1190		580	-20	-1.7	-1071
זיקה כמי' 10.0	449		3130	-11	-2.4	-2996
טבע ש	49401		170	+1300	+2.7	+314
טבע אופ 4	43050		5			-2
ליפסקי 1.0	1430	תב	836	+90	+6.7	+812
ים המלח	14010		250			-48
פטרוכימים 10.0	538		6931	+11	+2.1	+1776
מקסימה 1.0	6650		15	-100	-1.5	-15
מקסימה 5.0	2380		200			-221
נקה כימיקל 1.0	3257		2	-53	-1	-2
סנו 1.0	9000	תב	113	+478	+5.6	+171
סנו 5.0	5360		19	+5	+0.1	+4
קום כימיקל 1.0	5800		11	+198	+3.5	+121
ת.ג.ל. 1.0	4620	קב		+220	+5	+507
ת.ג.ל. 5.0	3700	תב	392	+282	+8.5	+259
תיא 5.0	7650		129			-51
פרוטארום 10.0	9080		20			+1
תור א 5.0	4380		82	+159	+3.8	+51

עץ, נייר ודפוס

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
רשתן 1.0	5120			+120	+2.4	+45
רשתן 5.0	2880	שב				
תמג. 1.0	11377	תב	589	+1054	+10	+872
יצה 1.0	3415		45	+80	+2.4	+29
לבידי אשקלון 1	435		925	+15	+3.6	+1521
לבידי אשקלון אופ	692		300	+32	+4.9	+580
מולט ב 0.5	22700					-1
מפעלי ניר 10.0	189200		65			+28
סקופיה 1.0	3388		594	-2	-0.1	-791
רים 0.1	4620		54	-30	-0.7	-54
רים 0.4	2370		328	+70	+3	+684
תפל ב 0.2	10980		25	+150	+1.4	+29
אבנין 1.0	3400		70			-10
אבנין 5.0	1900		140			-101
חמישה יוד	8280		107	-169	-2	-111
הנבלק 1.0	6300		67	-100	-1.6	-52
הנבלק 5.0	3660		55			-44

השקעות בתעשיה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מרכזית ב 0.1	6100		150	+100	+1.7	+220
סך בב' ש	4790000		.1			
כלל תעש 1.0	1199		5666			+2472
מגדי טכנולוגיה	415		801	+14	+3.5	+1418

חברות השקעה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אבניק ש	4600		55	+190	+4.3	+55
אידיבי פתוח 2.0	3310		1126			-701
אינקונה 0.1	1675		540	+51	+3.1	+215
אינקונה 0.5	760		984			-799
אלגר ש	6100		19			-4
אלגר ם	6410	שב				
אלרן ש	2435		421	+75	+3.2	+2018
אלרן ם	2622		100			
אמישר בב'			—	הפסקת	מסחר	—
אמפק 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אמפק 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
גואלת 1.0	1308		10			
חברה לישראל 1.0	6900		281	+60	+0.9	+109
חברה לישראל 5.0	4275		782			-559
חלסון 0.1	114000		2.3			
חלסון 1.0 ש	23301		25	+1		+5
אמבח א 0.5	10600	תב	64	-670	-5.9	-44
מפעלים השק ש	4950		323	+50	+1	+114
כלל השק			—	הפסקת	מסחר	—
דיסקונט השק ש	2079		1447	+30	+1.5	+1211
מזרחי השק ש	14600		22	-200	-1.4	-16
פזר השקעות 124	9950	שב				
זורן 1.0	1793	קב		+85	+5	+91
זורן 5.0	660		1026			+175
ישום החזקות	240		18638			-6876
יצוא ש	9240		67			-90
ירדן א 0.1	3990		164	-10	-0.3	-159
כלל 10.0	700		2332			-417
כלל 50.0	578		653			-653
לנדק 0.1	8001		35	-29	-8.4	-35
לנדק 0.1	2401		200	-83	-5.3	-44
מנור 0.1	997	תב	8668	+91	+10	+13747
מנור א 0.5	550	תב	6364	+26	+5	+8318
עוז השק ב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
עוז השק ג 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
פז השק ש	5530		180	+100	+1.8	+83
פמה א 0.1	8948		6	+198	+2.5	+4
פמה 0.5	4562		150	+20	+0.4	+16
פריון ב 2.5			—	הפסקת	מסחר	—

מחקר ופיתוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אמצעים מתוחכ'			—	הפסקת	מסחר	—
גליל טכנולוגיות	429		1716	+4	+0.9	+1134

חיפושי נפט

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק חיפושים 1.0	3624		140			-40
דלק חיפושים 5.0	1580		247	-21	-1.3	-411
דלק חיפ' אופ 2	965		566	-2	-0.2	-80
פז חיפושי נפט	12230		4			-4
סראיל 1.0	1735	תב	67	-130	-7	-77
סראיל 5.0	940		200			-61
יואל 5.0	1395		388			-317
מ.ג.ג. 1.0	2818		90	-50	-1.7	-137
מ.ג.ג. 5.0	1290	תב	359	+65	+6.3	+475
סראיל ב 0.5	4180	תב	192	-328	-7.1	-64
נאפטגס 1.0	270		3884			-754
נאפטגס 5.0	164		2189			
נאפטגס אופ 2	479	תב	280	+48	+11.1	+1608
נפטא ש	1680000	שב				

נסחרות במט"ח

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
ביות מ	228					

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 26.7.1986 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

$ ארצות הברית	1.4890/1.4900	ל"ז שטרלינג
מרקים גרמניים	2.1440/2.1450	ל"ש ארה"ב
פלורינים הולנדיים	2.4180/2.4200	"
פרנקים שווייצריים	1.7290/1.7300	"
פרנקים בלגיים	44.24/44.26	"
פרנקים צרפתיים	6.9400/6.9450	"
לירטות איטלקיות	1473.00/1474.00	"
ינים יפניים	157.70/157.80	"
$ ארצות הברית	1.1825/1.1851	לסד"ר

שער הזהב $ ארה"ב 349.00 אונקיה [illegible]

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	ליש"ט/$	פר"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.4847/1.4860	1.7268/1.7283	2.1402/2.1415
3 ח'	1.4769/1.4784	1.7233/1.7253	2.1386/2.1349
6 ח'	1.4657/1.4672	1.7150/1.7170	2.1252/2.1246

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

התחדשו עליות השערים

שבוע המסחר נפתח אתמול בבורסה במגמה של עליות שערים ברוב ענפי המסחר. כבסוף השבוע, כך אתמול, הורגשה פעילות ערה מאד בניירות־הערך דלי הסחירות. במניות אלו היו עליות שערים תלו־לות, ובחלקן נרשם שער קונים בלבד. את הסיבה לתפנית הנוכחית תולים בבורסה בפעילות ערה של נציגי בנק הפועלים, הסבורים כי שוק המניות בשל לסיבוב נוסף של עליות שערים, עקב רמת המחירים הנמוכה במניות רבות. פעילות הנצי־גים של בנק הפועלים הורגשה אתמול במניות רבות כמו אזורים, כלל בנלן ואחרות. מחזור המסחר במניות תעשיות גדל במקצת לעומת השבוע שעבר. שערי איג־רות־החוב הצמודות למדד נטו לעלות אף אתמול, אם כי בצורה מתונה יותר מאשר בשבוע שעבר.

מדד	יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	112.28	+0.12
כללי ללא בנקים	126.61	+0.58
מדד אג"ח כללי	110.29	+0.27
אג"ח צמוד מדד	111.10	+0.27
אג"ח צמוד מט"ח	98.93	+0.26

היצע של חצי מיליון שקל במניות ההסדר

אתמול נבלמה מגמת עליות השערים במניות ההסדר, לאחר עלייה ממוצעת של חצי אחוז במשך שלושה ימים רצופים בשבוע שעבר. היצע של חצי מיליון שקל נקלט בירידות שער קלות. מניית בנק המזרחי התנהגה בניגוד למגמה הכללית, כשעלתה באחוז אחד. מחזור המסחר במניות ההסדר הסת־כם במיליון דולר. מניות הבנקים שאינן נכללות במסגרת ההסדר, נטו לעלות גם אתמול. כך היה למשל במניות הבנק הבינלאומי ופ.י.ב.י.

תשואה שנתית ריאלית ב-%	
בל"ל 0.1	14.08
הפועלים ש	13.69
אי.די.בי. רג	13.68
דיסקונט א	13.76
המזרחי ש	13.44

נמשכת הפעילות הספקולטיבית

הפעילות הספקולטיבית בניירות ערך רבים, שלוותה בעליות שערים תלולות, נמשכה גם אתמול. תנודות שערים חריפות כלפי מעלה היו במניות חמן, אליאנס, מגור, תגל, אלקול, חירון, וליפסקי. בחלק ממניות אלו נרשם קונים בלבד. ביקוש גדול הורגש לכתב האופציה של צפון אמריקה חיפושי נפט, לנוכח פקיעתה של אופציה זו בקרוב. מניית כלל כתר עלתה ב־7.3 אחוזים, לאחר ששערה נשחק באחרונה בעשרות אחוזים.

ירידות שערים תלולות

לאחר שבמשך יומיים נרשם שער מוכרים בלבד במניות של קבוצת ספנות הספקה, נפתח אתמול המס־חר, ובמניות אלו ירדו ירידה תלולה. מניות ספנות האספקה 0.1, קרור 0.1, ומוצרי ערובה 0.1 ירדו עד 20 אחוז. במניות הכבדות נמשכה גם אתמול מגמת עליות השערים. בני־גוד לשבוע שעבר, סוחרי הבורסה לא מיהרו אתמול לספק את הביקושים.

ביקוש של 5.4 מיליוני שקל לאג"ח

איגרות־החוב נהנו אתמול מבי־קוש של 5.4 מיליוני שקל. 4.5 מי־ליונים מסכום זה הוזרמו לאיגרות־החוב הצמודות למדד. שערי איגרות אלו עלו עד חצי אחוז, תוך גידול במחזורים. בשערי האיגרות הדולר־יות נרשמו תנודות שערים מתונות לשני הכיוונים. אתמול היה פדיון מוקדם באחת הסדרות של איגרות־החוב. בנק ישראל גייס בסוף השבוע 30 מיליון שקל. קונצרן תדיראן גייס בסוף השבוע 42.5 מיליון שקל. מחזור המסחר באיגרות־החוב הסתכם ב־3.6 מיליוני דולר.

הסידרה	ימים לפדיון	שער	התשואה החודשית
756	2	99.90	1.53
826	16	99.26	1.42
836	23	98.93	1.43
846	30	98.60	1.44
916	37	98.24	1.47
926	44	97.95	1.44
1016	65	96.95	1.46
1026	72	96.63	1.46
1036	79	96.31	1.46

הודעת בורסה

● אלקול הודיעה כי החליטה להכנס למו"מ עם משקיעים מאר־ה"ב, למכירת חצי ממניות החברה הבת. ש"ה.

מגוון תוכניות!

לשכירת רכב באירופה וארצות הברית

אפשרויות לתשלום בארץ או בחו"ל

Ansa International RENT A CAR

משרד ראשי: סיור וטיול בע"מ

רח' המסגר 40 ת"א טל' 03-337072

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	3727.00	3711.86	8.69	0.23
אבוקה	28775.16	28490.18	116.98	0.41
אביב	30055.10	29783.82	45.45	0.15
אגוז	200.55	196.60	0.14	0.07
אדיר	1333.04	1306.72	1.92	0.15
אדום	1553.26	1523.05	9.01	0.60
אופיר	1566.34	1547.06	0.57	0.04
אור	406.32	397.78	0.75	0.19
אורין	153.24	150.12	0.20	0.13
אורלי	205.74	204.25	0.44	0.22
אורן	602.14	590.31	1.66	0.28
אייל	2994.18	2935.91	4.96	0.17
איילת	3511.10	3436.09	-9.27	-0.27
אירים	3896.08	3810.49	-12.30	-0.32
איתן	578.11	566.07	0.21	0.04
אלון	512.42	501.74	0.60	0.12
אלמות	583.95	576.72	1.34	0.23
ארז	614.56	602.48	4.00	0.67
אש	105.83	103.52	0.99	0.97
אשל	163.75	160.51	0.09	0.06
אתגר	190.88	189.94	0.50	0.26
בדולח	1597.52	1566.48	2.51	0.16
ברוש	370.41	363.14	1.75	0.48
ברק	374.45	366.99	1.51	0.41
ברקת	765.06	750.00	1.73	0.23
גביש	1122.94	1100.78	1.19	0.11
גבע	852.02	839.36	1.60	0.19
גורן	583.27	571.94	1.21	0.21
גיא	7680.48	7566.54	17.13	0.23
גיל	2163.22	2121.63	8.45	0.40
גלית	512.12	505.77	0.83	0.16
דובדבן	269.35	266.70	0.92	0.35
דוכיפת	533.72	523.22	1.54	0.30
דולב	196.17	192.02	0.18	0.09
דורון	1230.19	1206.11	0.80	0.07
דורן	219.02	214.79	0.39	0.18
דליה	399.19	392.57	0.85	0.22
דרור	3245.52	3181.77	21.07	0.67
דקל	254.01	249.02	2.38	0.96

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
הדס	278.62	276.09	0.88	0.32
ורד	402.20	394.97	0.86	0.22
זהבית	2496.96	2445.23	2.21	0.09
זוהר	16086.89	15848.26	12.74	0.08
זיו	15205.10	14979.56	18.31	0.12
זמיר	618.08	606.15	4.48	0.74
חוחית	132.21	129.30	0.42	0.33
חלזון	112.41	111.93	0.13	0.12
חלמיש	564.22	553.08	0.45	0.08
חן	110.49	110.27	0.13	0.12
טופז	1199.56	1171.96	-0.71	-0.06
טל	4131.50	4106.00	4.85	0.12
יבול	650.31	637.61	1.23	0.19
יהלום	1474.21	1445.34	4.39	0.30
יסודות	30553.95	30271.03	163.87	0.54
יערה	555.75	548.25	1.29	0.24
כוכב	719.55	705.39	4.89	0.70
כחל	117.87	115.55	0.32	0.28
כלנית	440.70	433.34	1.13	0.26
כספית	624.10	617.73	1.89	0.31
כרמל	116.94	114.46	0.13	0.11
כתר	905.00	887.28	2.39	0.27
להב	3372.10	3307.51	9.71	0.29
למשקיע	97061.69	95352.56	68.42	0.07
לפיד	10008.96	9815.49	55.24	0.57
לקט	1491.08	1460.59	3.10	0.21
לשם	809.97	793.44	1.26	0.16
מבחר	972.59	953.64	1.93	0.20
מגמה	2813.60	2787.50	4.40	0.16
מגר	199.81	196.91	0.33	0.17
מגן	2581.60	2558.40	3.80	0.15
מגל	616.51	604.50	1.35	0.22
מור	1099.10	1083.70	6.70	0.62
מורן	629.69	623.80	3.45	0.56
מפה	24314.67	23668.73	31.56	0.13
מיצר	746.09	731.59	1.02	0.14
מעוף	2995.80	2938.00	9.50	0.32
מעיין	655.33	642.88	0.99	0.15
מקשה	823.82	819.86	2.24	0.27
מרגלית	952.13	933.62	2.31	0.25
מרום	958.96	940.23	1.96	0.21
נגה	20753.86	20446.15	37.51	0.18

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
נטיף	577.03	574.55	4.88	0.86
נטע	375.34	367.95	0.79	0.22
נילי	3737.81	3682.82	40.06	1.10
סביון	428.17	420.40	1.32	0.31
סגולה	120.97	118.55	0.18	0.15
סלע	832.52	815.87	1.56	0.19
סנונית	568.28	561.29	1.54	0.28
סער	605.63	594.09	1.78	0.30
ספיר	521.73	519.14	1.39	0.27
עדיף	626.73	614.64	2.62	0.43
עדית	1585.61	1554.32	9.81	0.64
עידן	5833.65	5751.20	-2.17	-0.04
ענבר	1177.26	1151.04	0.07	0.01
ענת	1929.82	1911.49	-1.55	-0.08
עפרוני	540.36	533.03	1.56	0.29
ערמון	143.87	141.05	0.19	0.13
פאר	1200.99	1177.57	1.83	0.16
צבר	520.67	510.25	1.10	0.22
צופית	525.19	514.87	1.58	0.31
צמיד	855.79	837.37	0.52	0.06
צמיחה	6212.98	6124.33	-1.62	-0.03
צמרת	1512.70	1482.89	3.09	0.21
קלע	1658.26	1649.98	2.95	0.18
רזית	15086.13	14958.52	16.74	0.11
רקפת	518.70	510.38	1.06	0.21
רשף	658.36	644.12	0.93	0.14
שביט	640.76	632.90	0.41	0.06
שהם	846.12	825.70	1.02	0.12
שירה	303.21	301.05	0.83	0.28
שמיר	300.59	296.83	0.24	0.08
שנהב	536.57	528.93	5.79	1.11
שסק	519.08	506.40	3.32	0.66
שקד	163.08	159.83	0.04	0.03
תאנה	171.18	169.53	0.61	0.36
תבור	759.35	749.06	1.31	0.18
תדהר	343.28	341.57	2.40	0.71
תהילה	90.31	88.42	0.23	0.26
תירוש	412.36	407.50	0.71	0.17
תפוז	183.41	182.52	0.30	0.16
תפוח	177.54	176.23	0.05	0.03
תרשיש	1265.31	1249.60	2.16	0.17
תשרי	388.93	375.49	0.49	0.13

שערי איגרות החוב

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3601	33722	+237
3602	30908	+77
3603	29449	+68
3604	26297	+122
3605	23938	+179
3606	22515	+126
3607	21073	+76
3608	19968	+115
3609	18873	+70
3610	17020	+64
3611	16440	+63
3612	15960	+61
3613	15065	+58
3614	14461	+54
3615	13619	+54
3616	12467	+49
3617	11735	+18
3618	11136	+18
3619	10247	+16
3620	9665	+15
3621	9181	+15
3622	8279	+13
3623	7818	+12
3624	7362	+11
3625	6636	+10
3626	6138	+9
3627	5808	+9
3628	5331	+9
3629	4994	+8
3630	4721	+7
3631	4350	+7
3632	4096	+7
3633	3869	+6
3634	3397	-47
3635	3212	-46
3636	3094	-44
3637	2892	+4
3638	2692	+3
3639	2515	+4
3640	2078	+3
3641	1801	+3
3642	1687	-20
3643	1394	-18
3644	1252	+2
3645	1129	+2
3701	886.7	-22.6
3702	691.5	+19.9
3703	608.1	-0.1
3704	536.5	+0.2
3751	282.1	+1.3
3752	109.6	— —
3753	108.4	+0.2
3755	91.3	+0.2
3756	88	+0.1
3757	86.3	+0.2
3826	96.2	+0.3
3827	94.3	+0.3
3828	91	+0.3
3829	89.2	+0.3
3901	105	+0.6
3902	97.9	+0.9
3903	97.1	+0.9
3904	95.5	+0.9

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	118	+1
4103	116.5	+1.2
4104	112.7	+1.2
4201	101.1	+0.2
4204	93.7	+0.2
4205	91.9	+0.2
4301	113.8	+0.3
4302	106.2	+0.4
4303	105.4	+0.4
4304	103.7	+0.4

4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3109	246400	— —
3110	246500	-1000
3111	241000	-1000
3112	236500	— —
3113	238601	— —
3114	231800	— —
3115	230000	+100
3116	220101	+100
3117	230200	— —
3118	221550	— —

4%, 6%, 7% פיתוח (80% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3201	193600	+1000
3202	193000	— —
3203	190800	— —
3204	185500	— —
3205	185100	— —
3206	180300	— —
3210	177000	— —
3211	173092	-5353
3212	169485	-2
3213	163600	+2000
3214	159300	+400
3501	160150	— —
3502	158100	— —
3503	141800	— —
3504	139600	— —
3505	134500	-1215
3521	134450	-50
3522	129250	-50
3523	121100	+150
3524	121200	— —
3525	118650	+150
3526	118750	— —
3527	116250	— —
3528	113300	— —
3529	112500	— —
3530	110967	+636
3531	115590	+692
3532	112207	+673
3533	112058	+691
3534	105687	+656
3535	106513	+608
3539	100560	+586
3536	105521	+169
3537	105407	+168
3538	99214	+159
3540	99022	+158
3541	95681	+153
3542	95548	+153
3543	90892	+145
3544	91034	+146
3546	88790	+142
3547	88598	+141
3548	88502	+142
3550	85875	+133
3551	83558	+134
3545	88351	+142
3549	83454	+135
3552	76592	+123
3554	76438	+123
3555	76438	+123
3553	76500	+543
3571	66354	+506
3556	72695	+117
3558	72585	+117
3559	70019	+113
3560	66262	+107
3561	66080	+106
3557	73391	+118
3572	66727	+107
3573	66925	+464
3574	61714	+428
3577	64347	+457
3578	59451	+424
3575	60860	+83
3576	60694	+82
3579	58475	+94
3580	54716	+56
3581	49766	+50
3582	45900	+46
3583	42661	+41
3584	40629	+64
3585	38527	+61
3586	34893	+55
3588	34848	+56
3587	34861	+56
3591	31769	+51
3592	31734	+51
3593	31683	+51
3589	31655	+50
3594	30180	+49
3590	31589	+51
3595	30101	+48

5% מלווה פיתוח (בירידה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	130200	+100
2002	130400	— —
2003	124774	— —
2004	125900	— —
2005	118500	— —
2006	117856	— —
2007	115387	— —
2008	114800	-100
2009	116100	+100
2010	115000	+100
2011	112500	— —
2012	111800	+100
2013	113200	— —
2014	109880	— —
2015	110022	— —
2016	110250	— —
2017	108517	+771
2019	111758	+828
2020	108487	+805
2018	108820	+40
2021	108728	+64
2022	101737	+163
2023	102467	+163
2024	95717	+155
2027	92309	+148
2031	85435	+137
2025	96302	+299
2026	95989	+298
2028	94143	+358
2030	89574	+346
2029	90566	+2516
2033	83536	+2467
2035	76764	+2339
2032	86064	+343
2034	81304	+330
2036	74630	+310
2037	72319	+2029
2052	60831	+1838
2038	71686	+1051
2040	69044	+1042
2051	65332	+1011
2039	68238	+564
2041	64595	+546
2053	60971	+83
2054	61512	-1589
2056	57050	-1518
2058	52015	-1424
2060	48094	-1356
2055	60715	+1753
2057	56280	+1668
2059	51259	+1559
2061	35335	+1082
2062	32350	+47
2063	31750	+964

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	239.6	+5.5
7002	232.2	+5.3
7003	219.4	+0.4
7004	202.4	+0.3
7005	194.1	— —
7006	183.6	-0.4
7007	171.3	+0.7
7008	162.7	+0.5
7009	157.9	+0.7
7010	148.7	-0.3
7011	140.6	+1.2
7012	135.7	+1.2
7013	128	+1.1
7014	111.3	+0.7
7015	95.1	+0.2
7016	94.4	+0.2
7017	93.7	+0.2
7018	93.5	+0.2
7019	93.9	+0.2
7020	93.7	+0.2
7021	92.8	+0.1
7201	92.7	+0.2

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	12230	+21
6102	7456	-8
6103	6638	+11
6104	6104	+10
6105	5787	+10
6106	5657	+42
6107	5447	+40
6108	3891	-18
6109	3698	-17
6110	3635	-17
6111	3033	-7
6112	2943	-7
6113	1998	+1
6151	797.2	-1.4
6152	763.1	-1.4
6153	663.7	+4
6154	652.1	+4
6155	421	+1.3
6156	344.5	+1.4
6157	255.3	+1.1
6158	241.9	+1
6159	205	+0.4
6160	192	+1.4
6161	185.5	+1.4
6162	167.7	+1.3
6163	161.4	+2.5
6164	154.9	+2.4
6165	143.9	+0.2
6166	134.4	+1.3
6167	131.5	+1.3
6168	129.5	+1.3
6169	123.9	+2.7
6170	114.8	-0.4
6171	82.2	-0.6
6172	81.2	-0.5
6801	99.3	+3

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	155.2	+0.9
2502	152.6	+1
2503	147.7	+0.9
2504	146.7	+0.5
2505	141.1	+0.5
2506	137	+1.2
2507	132.3	+1.3
2508	109.2	+1.2

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אופ	941	— —
אלביט	206.4	-0.5
אלתא	1231	— —
אלסינט	59.4	— —
סאיטקס	770	-10
תרד 84	96	-0.1
תרד 85	400.4	+0.3
כב הים	193.5	— —
דים הם	190.7	— —
כור	171	+1.5
כלל	467.8	— —
מצפ ד	242	— —
מצפ ם	327.1	-3
מצפ י	420	-5.6
רן	105	— —
סול בנ	177	-1
תיעש	191.4	-0.2

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
ב.ל.ת.	115.9	-1.6
דים הם	116.8	-0.7
כור	118	— —
כלל	148.9	+0.7
בנ דים	118	+2
משא מ	115.1	+2.1
משא מ	109.4	+0.2
משא מ	102.1	-0.4

ההמצאה הגדולה ביותר מאז הטלפון.

פלא-פון

טלפון מהפכני נייד בחיוג ישיר-מוטורולה תדיראן

קרמניצקי 16 תל־אביב, טל. 03-388307

هكذا في الاصل

מדריך הארץ

תורנות רופאים

הזמנת רופאים בבקרים הדחופים: כדי בקרב של לתורנות ב"ח בבקר בתרומת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
נתניה 823333
רחובות 08-451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מרפא רופאי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03-433500, 08-433500
"שקמה" — שירות רופאי לקהל: שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ומבוגרים בשעות 24—18 טל' 03-7549111 "שקמה" קוד מנוי 222
ש"ן — עזרה ראשונה מוסדית 24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261113,261111
חיפה 672222/3
נתניה 053-35316
באר־שבע 057-418111
מרכז רפואי באר יעקב 08-229958
מרכז מידע לקורבנות אונס 24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז סיוע לנפגעי לחץ

מוקם "טמנליה"
א רח 11.00—13.00
ב רח 16.00—18.00
טל: 220031
רח' המנור 13 תל־אביב
כרוניות שירותים לעזרה ראשונה: תל־אביב, דיזנגוף מגבר טש"ר 3 (ליד המעגן) טלפון 294869, 03-285822. המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתיאום טלפוני בלבד. בר סבכה 49 חולון: 03-284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' ושבתי חג מ־24.00 עד 18.00. שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00. חיפה, רח' המגן 26, קומה ג', טל' 04-521-566. שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00.
שע"ן — שירות רפואי ביתי 24 שעות ביממה כולל רופאת שיניים: ירושלים, מוקד יום 660585, 449531, מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1780 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבין ב"ך. תל־אביב, מוקד יום 218820, 218896, מוקד לילה 631011 מנוי 5752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבין ב"ך.
יד ביד — ארן
קופת לילד ולהורים: תל אביב "לילד" 226027 24 ש' ביממה. להורים, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00. חיפה הוריה — 229468 מ־11.00—20.00.

תורנות בתי־חולים

תל אביב: איכילוב — (ילדים, פנימית, כירורגית)
ירושלים: ביקור חולים — (ילדים, א.א.ג.) הדסה ע"כ — (פנימית, כירורגית, אורתופדיה, עיניים)

משגב לדך — (נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: בן מימון 66 237326; ארלוזורוב ארלוזורוב 76 280746
ירושלים: בירות שטיי צרק בית הכר 538583
חיפה: יפה אבן סינא 7 472288
חולון: אחרון השרון 52 889152
בת ים: שער הגיא ריך 20 583568
רמת גן: אומנה דבוטינסקי 41 7511874
נתניה: קופ"ח כללית בוזוצקי 31 91123
פתח תקוה: אומנה ברון הירש 21 911710
הקריות: ביב הקריות שד' בן גוריון 73 ק. מוצקין 737477
רחובות: ברק הרצל 155 452154
חדרה: קופ"ח כלהגרת ה. סמואל 71 24880

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הברית, מסטוזה, מיניות — אבמבי מיניים. ימים ב' ג' ד' — 20.00—17.00. בורגשוב 66 ת"א, טל' 2812287. חיפה: ימים א' רד' 19.00—16.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מוקד מידע — אגר
03-432777 04-549121
02-528231—2

מוגש כשרות לציבור ע"י
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 עליזה בארץ הפלאות
18.00 מועדון החתול שמיל
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) סקירת תכניות
18.35 (ע) ספורט
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 תהילה — סדרה
20.50 נקודת חן
21.00 מבט לחדשות
21.30 אין כמו בבית — סדרה משעשעת
22.00 זה הזמן — תכנית אירוח
22.50 דמטסי ומייקפיס
23.40 מבזק של יום החדשות

טלוויזיה לימודית

09.00 שעת כושר
09.10 צימקומט
09.35 אליסיד
10.00 זה רק וילאט
10.25 התחרות הבינלאומית השביעית ע"ש צ'ייקובסקי
14.00 שעת כושר
14.10 מאה ציורים מפורסמים
14.20 קסום קסם
14.45 פרס מצייר
15.00 פרפר מצגר
15.25 ויכוח חזות — מונסוסקייה
16.00 זהו זה
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צליל בוקר

07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 מאוצר התרסיה
13.00 קונצרט צהריים
15.05 מוסיקה ויווה
16.00 קונצרט מנחה
18.50 קונצרט מהקלטות התזמורות הסימפוניות
20.05 ערב טוב
22.30 מאולמי הקונצרטים בעולם
22.30 מן המקורות — שירה יהודית עתיקה
23.00 נוקטורנו — רצף מוסיקלי

רשת א'

12.05 שיר השבוע — שידור חי מאולם היכל התרבות ישראל
14.06 לבת הלבן הלכל השבועיים
14.30 המסך יבנא — שעשועון
15.25 שירים עבריים
16.05 הדירדואמה — "דרך מאת יהודה"
17.30 האוניברסיטה המשודרת — רוחב העבאים בירושלים
18.06 מבטת ערב — הורי דתי ומסורת
18.50 פרקי היום מבג'ד
19.05 עיונים בפרשת השבוע — פרשת "מסעי"
19.30 שירותים לשלים
22.05 יומה חלף — שירים
23.05 המי ארצי מלודי — שירים עבריים

רשת ב'

18.06 מבזק חדי
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 דין ודברים — הוק ומשפט
20.05 סלום המגירות
22.05 פינת הבאה
23.05 מוסיקים את המסמכן

רשת ג'

18.06 אתם זוכרים את השירים
20.05 קצה אחרת — פגם מתקדם
22.05 משלנו — משלנים ישראלים
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

16.05 אלבע אחרי הצהרים
17.00 יומן גלי צה"ל
17.30 משהו שלכם — עניינים
17.50 יומן ספורט
18.05 ראיון עם האלוף אביהו ברנון ר' אבף התכנון בצה"ל
19.05 מוטגנים לסלום
20.05 מוסיקה נגד — שעה של בלוז
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — ניהולים ונהיים
22.05 על הרגש ועל הכיפאף
23.05 לילה לילה
23.55 שיגות ומוות — עם המשוררת מיכל סנונית
00.30 אישור לילה עם גילת מזאב

שידורים קבועים

רשת א'
07.30 חיי שירים — מונונים ישנים
08.05 תבנה — עם בני הגיל
09.05 השיר לא תם
09.30 מנגש
10.30 הדיו קל
11.10 שירים עבריים
11.30 השכלה גישת לכל

רשת ב'
07.00 הבוקר הזה
08.00 חתול הסגולים
09.05 ביקורבית
10.10 כל צבעי הרשת
12.10 גל פתוח — תרשות ומוסיקה
15.00 כובי היום
15.05 יש עניין
15.05 רגעי קסם
16.05 חוגרת הארץ — שירים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מסורים ואנשים

רשת ג'
06.05 בוקה לאחר
07.05 שיר בסיקרבוקר
09.05 בה לי — להתמודד עם המוסיקה
10.05 אחרי זה מוזיק מקרטביה
11.05 יום יום יום
14.05 מצמן זהר — שירים עבריים
15.05 בגן בגן
16.05 המנה יומית

גלי צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 עוקשים עין — מירע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקרטוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הסקה עשר
11.05 בגן לבקשיו
13.05 מבצר במקובונים היומי
14.05 דרדרוימר
15.05 מניסה יומית

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — אהבה ממרחק 5.00 7.30 9.30

ירושלים

אריסון — שערי התיכה האסורה 11.00 בבוקר, קבוצה 4.30 7.30 9.30

חיפה והסביבה

אורלי — רמבו החיל המעופף 11.00, 4.30

משקפי קריאה / הדה בושם

הישות הסתומה של השיגעון

מישל פוקו: הארכיאולוגיה של השיגעון

מישל פוקו: תולדות השיגעון בעידן התבונה. עברית: אהרן אמיר. עריכה מדעית: עדי אופיר. ספריית מעריב, כתר, 240 עמ'.

זו אולי תוצאה של פינוק ועצלות־מחשבה. אבל בעידן של מתקפות תקשורתיות מרובות, ללא סוף עריפותיות, כאשר מגישים לנו ספרים והגיגי דעות דברים לעוסים עד רק, בעטיפות צבעוניות — כדי שלא יהיה עלינו להתאמץ, ספרו של מישל פוקו מהווה הפרה יוצאת דופן. פוקו מתייחס אל קוראיו כאל אנשים אינטליגנטים, ממש כמותו, ואינו מנסה להקל עליהם. אדרבה, הוא מעמיס עליהם מעמסה כבדה, שלרגעים היה קשה — לפחות לי — להתמודד איתה. אבל הוא גם מרתק וכובש, דוגמה מובהקת לאינטלקטואל שעניינו מחשבה מופשטת, הון בהקשרים תרבותיים; והוא אינו טועה בהבנתו שמא ימי־הביניים היינה לו לאדם האירופי זיקה לאיזה דבר, שהוא קורא לו בלי הבחנה שיגעון, טירוף, אי־שפיות, ואולי מן הישות הסתומה הזאת בא לה להבנה המערבית משהו מעומקה.

פוקו, כפי שאני קוראת באחרית־הדבר המצוינת של עדי אופיר, הוא פילוסוף והיסטוריון צרפתי (1926—1984), שנעשה הודות לחמישה ספרים, מסות ומאמרי ביקורת ל"גיבור תרבות", והכרוכים של גיבורי־תרבות צרפתיים הירבה להתראיין בנושאי עבודתו, וגם בענייני השעה. "אמנם הוא לא העמיד "זרם" משלו, ובעיקרו של דבר היה אדם בודד, שעשה זמנו בארכיונים ובספריות — ההומוסקסואל [illegible] — אבל גם אם זכה לביקורת קשה, ולפרסומו הוטלה בספק לא פעם, ספריו זכו לפופולאריות [illegible] אינטלקטואלית, ועכשיו גם ניתנת ההזדמנות לקורא העברי להכיר קטע חשוב מיצירתו של מי שנחשב אחד מגדולי אנשי הרוח האירופים בדור זה.

מערכת של יחסי כוח

ההיכרות אינה קלה ופשוטה: זו דרך תלתלית, הדורשת מאמץ שכלי וריכוז מרבי, שבהם אינני מורגלים. אבל בסיכומו של דבר המאמץ משתלם כפל כפליים, ואין כמו התרבות האנושית קוסמת ומרתקת. פוקו אינו כותב היסטוריה של הפסיכיאטריה, כפי שאפשר לחשוב בטעות, אלא את ההיסטוריה של "קו התיחום המפריד בין שפוי ללא־שפוי". הוא "מגבש מבנה שמסביב את המעבר מחוויית השיגעון של ימי הביניים, וההתמצאות אל התודעה שלנו, המגבילה את אי־השפיות בתחומי מחלת הרוח". וכך גם, "אם בימי הביניים, ועד לרנסאנס, היה ריבו של האדם עם השיגעון ויכוח דרמאטי, שבו הוא ניצב מול כוחות הנסתר בעולם, בעידן שלנו השיגעון עומד בשתיקה, בשלווה של ידיעה, שהאיל והיא יודעת יותר מדי על השיגעון, היא שוכחת". מבחינה זו ראה פוקו את ההיסטוריה "בנקודה בה היא מוקפאת בקטיגוריה טראגית".

פוקו דן בשיגעון גם כמשל. הוא חושף בפני הקוראים את ההיסטוריה של התרבות האנושית "כסיפור הגמדי, המסולף, של הצלחות וקידמה", ומאליך, לפי אופיר, את הפסיכולוגים והפסיכיאטרים להתבונן בהיסטוריה של הפסיכיאטריה כרבורה רוב ושנה משרשת של תיאוריות ודיעונות על השיגעון. היסטוריה זו נתפסת על ידו כ"היסטוריה של תיחום והרחקה, בידוי והסבת תוויות, תפיסות על סבל תשוקות, מניפולציה של גופות ומוסרים והשתקה של דיבור, שדברו זר ומוזר".

בעצם אנו צופים בדראמה היסטורית, שבה היחיד מופיע כמושא של יחסי כוח, "תוצר מעוצב כקריה של משטרי־המשמעת הרווחים בחברה, מבית־הספר ועד בית־הסוהר". השיגעון "מצוי במוקד מערכת נורמאטיבית של יחסי כוח; מה גם שמן המאה ה־15 והלאה, קלסתר פניו של השיגעון מבעית את דמיונו של העולם המערבי".

ספינת השוטים

כדי להתוודע עם פוקו, לאמת או להפריך את התיאוריות המלומדות שלו, אנו זקוקים לידע מעמיק ביותר, הן בהיסטוריה של התרבות האנושית והן בפילוסופיה של הפסיכיאטריה. משום כך אינני מתכוונת אלא להביא את עיקרי תורתו, ולהעיר בנקודות אלה באופיה. לפי אופיר, מגבש פוקו את תורתו באמצעות ארבע תיזות היסטוריות עיקריות, שבמרכזן עומד השעידר לעוואל התורן של התרבות האנושית. ואכן, "החל מאמצע המאה ה־17 תופס המשוגע את מקומו של המצורע הן מבחינה מוסרית־חברתית והן מבחינה מדעית, הוא מעין סמן של גבול בתפיסת הסדר החברתי".

לעומת זאת, בתקופת הרנסאנס היה לשיגעון מעמד מיוחד מבחינת משמעותו בחיי אנוש. קנה־המידה לשיגעון היה אז עדיין אנושי מאוד. "השיגעון מושך אבל אינו מקסים, והוא אחד משתים־עשרה הכפילויות המתנבאות בינינו על השליטה בנשמת האדם. השיגעון המשוגע הם עדיין דמויות ראשונות בדו־משמעותן, הניצחון הוא לא לאלוהים והוא גם לא לשטן, אלא לשיגעון. השיגעון קשור לאדם, לחולשותיו, חלומותיו ואשליותיו; הוא מגע דק מן הדק שמקיים האדם עם עצמו, ועיניו האדם והאמת שהוא מסוגל לחוש לגבי עצמו... השיגעון הוא הצורה הטהורה ביותר של אי־הבנה, אחיזת־העיניים הגדולה, בדפוסים הסאטיריים של הספרות הפרוטו־קלאסית". ובהתאם לכך, זוכה המשוגע ליחס מיוחד וספינת השוטים נעשית לסמלו.

עידן הכליאה

אבל מאז אמצע המאה ה־17 משתנה מעמדם של המשוגעים, ואנו בעידן התבונה והכליאה. כליאה שיטתית, שבאמצעותה בוחן פוקו את הסדר הבורגני. הכליאה "סימביה מצויים בכל רחבי אירופה של המאה ה־18, כעניין משטרתי". עידן התבונה, מבהיר פוקו, עסק בכליאה. "הוא כלא את החולים, אבות פורעים, בנים אובדים, מחללי שם שמים, אנשים המבקשים להביא חורבן על עצמם, ואנשי הפקר". בית־סוהר של הכליאה, המבטא של "מקום־אילוץ", שבו המוסר מתקן את המידות באמצעות אכיפה מינהלית, וזו פעם ראשונה שמוקמים מוסדות של מוסר שבהם קיימת מזיגה מרהימה של החובה המוסרית והחוק האזרחי". פוקו רואה לסבק את השתרשותו של הרעיון הבורגני הגדול, "שעד מהרה היה לרעיון הרפובליקאי... שגם המידות הטובות הן עניין ממלכתי, וחומות הכליאה מקיפות למעשה את השליט שבארץ עיר מוסרית שעליה חלם המצפון הבורגני לחלום במאה ה־17. והנה עכשיו, "חוקי המדינה וחוקי הלב הזהים סוף־סוף".

ואמנם אם בתקופת הרנסאנס "השיגעון היה מצוי בכל מקום, מתערב בכל חוויה, בהטמנותיו או בסכנותיו, התקופה הקלאסית הציגה אותו לראווה מעבר לסורגים; ותבונה לא חשה כל זיקה אליו ולא היתה מוכנה להסתבך ולהידמות לו מדי. והשיגעון נעשה עניין להביט בו; עד לימינו אנו, כאשר מולדת הנפש "המוצאה" על־ידי התפתחות מוסר האשפוז, ומיתקניו הבאים".

בית המשוגעים, לפי פוקו, הוא "תחום דתי, בלי דת, תחום שכל כולו מוסר טהור, אחידות אתית". הוא מסמל את המשכיות הגדולה של המוסר הבורגני, לעומת הדו־שיח הבלתי־פוסק של התבונה והשיגעון. ואם בימי הרנסאנס היה המעצר הקלאסי בגדר השתקה, אם כי לא מלאה, עכשיו אין עוד לשון משותפת בין השיגעון לתבונה, וזו תשובה על לשון השיגעון היא בהיעדרה של לשון, בחוסר קומוניקציה מלא ומכוון. ופוקו גם רואה בזאת "דמות מגוכית", כשהוא "נשאר המפתח לפסיכואנליזה".

פוקו בעצם בישר את ראשיתה של התנועה האנטי־פסיכיאטרית של שנות ה־60 וה־70, והיה אחד ממקורות ההשראה שלה. גם משום כך זכה לביקורת קשה.

פוקו גם דן ביחסים שבין יצירה לשיגעון, מה שהוא מכנה "העדרה העצומה בנוגע ליחסים הקיימים ביצירת אמנות בין המציאותי לדמיוני; הקשר המבולבל בין הבדיה והרמיזות לקסמי הטירוף". כלומר, "הטירוף כגבול להתייחסות עצמית".

פוקו כתב את הארכיאולוגיה של השיגעון, כהגדרתו הוא, וכך הוא גם מגדיר "גיניאולוגיה של הניסיון האנושי"; הניסיון האנושי לסוגיו, הדיאלוגים שלה, אינו זר לו. הוא שב ומוכיח כיצד נעשה שימוש בלא־שפויים כדי להגדיר את שפיותם של האחרים. ואם בימי הביניים היו המצורעים השקופי לעצמאל, בעידן התבונה אלה הם המשוגעים; הם שנהפכו מראיהם כגיבורים טראגיים עד לכליאתם כמשוגעים.

פוקו נוגע בעצבים רגישים רבים, מעורר ומעריך אמיתות, ודורש רגל אנושי מהכבי המדרגי כשהוא יוצא נגד כליאה ונגד הרעיון הבורגני. ספר חשוב וקשה, ואני לפחות אשוב ואקרא בו.

הארץ ממליץ

תל אביב

שואה (מוזיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראייה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנצמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

יומנו של צב (לב 3) — גבר ואשה בגיל העמידה משתפים פעולה בגניבת שלושה צביים מגן החיות הלונדוני ושחרורם במרחבי הים. תסריט של פינטר, משחק טוב של בן קינגסלי וגלנדה ג'קסון, ובימוי עדין של ג'ון אירווין, הופכים ליצירה קומית בריטית צבועה על בדידות בעיר.

בר 51 (גורדון) — אהבה אסורה בין אח ואחות, מאפשרת לבימאי עמוס גוטמן להציג את שולי החברה התל־אביבית. דיאלוג אמין, משחק טוב, ובימוי רגיש.

זכרונות מאפריקה (שחקי) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שבוים ע"י סידני פולק כרומנסה הוליוודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרחיב את הלב.

שיגעון של לילה — (רב חן) — במשך לילה אחד ברובע הסוהו בניו יורק עובר גיבור הסרט מעמדה של תייר למצב קיומי של חיה נרדפת: קומדיה שחורה, סוריאליסטית, בבימוי של מרטין סקורסזה.

נשיקת אשת העכביש (דיזנגוף 1) — הומוסקסואל בגיל העמידה ומהפכן מגבני כלואים בתא אחד בבית־סוהר בדרום אמריקה. ביים הקטור בבנקו ("פישוטה"), וויליאם הארט זכה בפרס ה"אוסקר" על משחקו בסרט זה.

קרסה קיד 2 (דקל ורב חן) — תסריט הוליוודי עם משפטי חוכמה מהמזרח הרחוק, כסרט ההמשך של "קרסה קיד". תמימות בעיסה מתובלת לילדים ולמבוגרים כאחת.

הבוזנית (פריז) — מדריך שלאחר מלחמת האזרחים מוצבת באמצעות דמויות רבות, שאת סיפורי חייהן מספר הסרט. הבימאי הוא מריו קאמוס ("התמימים הקדושים") והשחקנים כמה מהמפורסמים בשחקני ספרד.

ירושלים

שיגעון של לילה (רון) — ראה גת ת"א.
בר 51 (מיטשל) — ראה גורדון ת"א.
קרסה קיד 2 (אוריון) — ראה דקל ורב חן ת"א.
נשיקת אשת העכביש (בניני האומה) — ראה דיזנגוף ת"א

חיפה

שיגעון של לילה (רב גת) — ראה גת ת"א.
בר 51 (שביט) — ראה גורדון ת"א.
קרסה קיד 2 (פאר) — ראה דקל ורב חן ת"א.

פרק יומי: תהלים קמ"ה
משנה יומית: אהלות ג, ב־ג
דף יומי: מגילה יא
הלכה יומית: רב' הל' בטשי קמב. א'

שידורי טלוויזיה מלוקסמבורג
יום שני 28.7.86
17.05 סיפורי ספרינגפילד
17.30 משפחה
18.15 פוס
18.53 ממון
19.22 קרלטון
19.30 עמק הבראשים — סדרה
19.55 מיני מקס
20.25 פרשיות בקרוב
20.30 עיר בגבעה — מרכז קולנוע
22.20 בתוספ
22.30 סוכן חשאי — סדרה

לקליטת תוכניות מאירופה
פנורמה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי — [illegible]
ניתן לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים א', ג', ה' בין השעות 08.00 — 11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יגישה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.
אריה גוריל
מהנדס העיר

מכתבים למערכת הארץ

רבין, נביא המלחמות

שר הביטחון יצחק רבין הצהיר בפני כתבי חוץ, שהמלחמה עם סוריה היא לא שאלה של "אם" אלא של "מתי".

במשך כל השנים שאנו מנהלים מאבקים עם שכנינו למדנו על בשרנו שהמלחמות אינן פותרות את בעיות הביטחון היסודיות שלנו, ואינן שמות קץ לסכסוך. הרגיעה היחידה שהושגה מבחינה זו, בגבול הדרום, היא תוצאה של מו"מ והסכם שלום, אחרי ויתורים.

לכן הצהרות מסוג זה, על המלחמה הבאה בתור, רק מגבירות את הייאוש והמבוכה, במיוחד בקרב הדור הצעיר, והתוצאות ידועות.

לא שמענו, למשל, הצהרה מאת מנהיג אמריקאי שהמלחמה עם ברית־המועצות היא בלתי נמנעת ורק התאריך אינו ידוע עדיין. להיפך, הם מדברים — ויהא זה אפילו רק כלפי חוץ — על הגבלת נשק והסכמים למניעת התקפות־פתע או מלחמה בשוגג. מדוע אין מנהיגינו מדברים על חיפוש דרכים לשלום עם סוריה? האם באמת איבדנו כל יכולת לחיפוש דרכי שלום?

שלמה בין
אשקלון

השי — בלי פרופורציה למעשה

לפני כשנה קיבל לובה אליאב פרס על מפעל חייו כאיש ההגנה, ההעפלה, החינוך ועוד. סכום הפרס היה 150 אלף שקלים ישנים, שהיה, כך נדמה לי, כמחצית משכורת חודשית ממוצעת. השתי או בושה על דלותו התמורית של הפרס.

בימים אלה חזרה התופעה במהדורה חדשה:

שתי חיילות בחיל הים גילו במכ"ם את סירת המחבלים שפניה היו לפיגוע, ועירנותן מנעה אסון כבד. שר הביטחון כינה אותן "העיניים האלקטרוניות של המדינה", הודה להן בשם צה"ל וכל אזרחי המדינה, ונתן להן שי — ספר. בשידור בטלוויזיה הבחנתי בספר, המכיל להערכתי פחות מ־200 עמוד.

אחת משתיים: אם מילאו חיילות אלה את חובתן בלבד, יביע מפקדן את הערכתו בעל־פה או בכתב. אולם אם עירנותן מנעה אסון כבד ושר הביטחון מתגייס לטקס, יש לשמור על פרופורציות בבחירת השי. האל יספרו לנו שעיקר הכבוד היה ללחוץ את ידו של שר הביטחון.

אברהם גלבוע
ירושלים

הקהילה במרוקו: מרקם מסובך

יגאל ברנון ניצל במה חופשית בעיתון "הארץ" (15.7) כדי לפגוע באנשים שהוא יודע שאינם יכולים להגיב על דבריו, ובראשם — ידיד הקהילה היהודית במרוקו דוד עמר. קשה להשתחרר מהרושם שברנון מנסה לתקוע טריז בתוך הקהילה היהודית במרוקו, היהדות הממשיכה לחיות בארץ ערבית בצורה סבירה ואף מכובדת.

נפגשתי עם עמר לפני כמה חודשים, ועמדתי על תכונותיו, אישיותו, ובכוחו למען העניין היהודי בכל העולם. הוא השאיר עלי רושם של יהודי גאה, בעל חן ואצילות.

מצבה של הקהילה היהודית במרוקו טוב ומכובד, אבל גם מסובך ומורכב. בשל כך, עלינו להיזהר מלנצל את הכלים הדמוקרטיים העומדים לרשותנו בארץ, גם כאשר זכותנו לעשות זאת, ולהימנע מלפרוש לעיני כל עניינים שיש בהם כדי לפגוע במרקם היחסים והקשרים העדינים הקיימים.

יהונתן סבין (סבוני)
אשדוד

התקווה נגוזה

ראש הממשלה שמעון פרס השיב למראיין ב"מבט" (ליל שבת, 18.7) כי הוא חש בלבי אהדה ציבורית כלפיו. ייתכן שזה אמנם כך, אך רשימת המעידות ארוכה גם היא.

הרה־ביליטציה שניתנה לאריק שרון בהסכמתו של פרס להכללתו ברשימת שרי הליכוד בעת כינון ממשלת האחדות הלאומית היא הטעות הראשונה. לו עמד בתוקף על התנגדותו לאריק שרון בקבינט, היה פרס מצליח, אבל למרבה האכזבה לא שמענו התנגדות.

כישלונו המשפיל של פרס לצי־בור החרדי הקיצוני, היא המעידה השנייה. תרגותו המפליגה לציבור זה הגבירה יותר ויותר את ההצעות, והיא בין הסיבות החשובות להידרדרות באיכות חיינו.

ושלישית — הטיפול העקום בפרשת השב"כ. פרס ניסה לתת יד, בדיעבד, למעשה מרמה וזיופי ראיות, תוך כדי נשיאת שם הביטחון לשווא. כל הורה לביטחון צריך להבין שאסור בשום אופן לאפשר לעושים מעשים מהסוג שנעשה בפרשה זו להיחלץ ללא עונש. על מנת לאפשר את מעשי הסיוע נתן פרס יד לפעולות שעירערו את מעמד נציגי החוק — בהדחה הגסה של היועץ המשפטי הקודם, המינוי הנמהר של היועץ המשפטי הנוכחי, והתמיכה במתן חנינה טרום משפט לאנשי השב"כ.

כל המהלכים הללו השפעתם מתמשכת הם זורעים אכזבה וייאוש ביחס לעתיד. במשך השנים של שלטון הליכוד יכולתי לפחות לקוות ששינוי השלטון יביא שינוי מהותי בחיינו כאן. התקווה הזאת נגוזה.

יעל ויסברג
חיפה

הפרשה שלא התפתחה

לפני שבועיים ("הארץ" 27.6) התפרסם מאמר מאת נחמיה שטרסלר — "בשם טובת הבנק". שמחתי את המאמר, מפני שהייתי בטוח שהוא יעורר פולמוס חריף, ואולי יהווה פתח לפרשה חדשה. מכל מקום, הוא לא ירד מסדר־היום של חיינו ימים רבים.

וכלוקר למה? בתחילת המאמר נאמר: השגיאה הגדולה של משפחת רקנאטי היתה שהם איפשרו לממשלה לבחור בברנו כנגיד. במשך שנים הם היו רגילים למשוך בחוטים בבנק ישראל והנה עכשיו, ברגע המכריע, שכחו להפעיל את התותחים הכבדים, ואיפשרו לממשלה לבחור בנגיד משנה. נגיד שאיננו מפחד מהם, נגיד עם השקפת־עולם מוסרית. נגיד העומד על דעתו. והגרוע מכל נגיד שאי אפשר לקנות אותו, שיש לו תמיד "לא" לחוות.

היוצא מפתיחה זו הוא, כי אנחנו זה כבר "רפובליקת בננות", שבה משפחה אחת שולטת בכלכלת המדינה על ידי משיכה בחוטים והפעלת ברבות־אנשים ו"תותחים כבדים", שהנגידים שלפני ברנו, לא רק שלא היתה להם "השקפת־עולם מוסרית", אלא שנקנו, בפועל ממש בכסף או במישרה, על ידי המשפחה השלטת, משפחת רקנאטי. אם זה כך, מדוע אין היועץ המשפטי פותח בהליכים משפטיים נגד משפחת רקנאטי, נותני השוחד, ונגד הנגידים לשעבר — מקבלי השוחד?

פירשטמן שרגא
חדרה

את מי מייצגים אמצעי התקשורת?

במאמר מערכת ("הארץ" 10.7) תוקף "הארץ" את יצחק שמיר ואת התבטאותו בנוגע לאמצעי התקשורת. אינני בא להגן עליה אינני גמבה עם הסידיה, אבל התבטאותו לגבי אמצעי התקשורת כמעט נכונה. תיקון אחד: אנשי התקשורת אינם כנופיה אלא מאפיה. אם הם יוכלו להשתיק נושא, ישתיקוהו. אם אמצעי התקשורת יחליטו לא לדווח על נושא, הם יעלוהו ללא הפוגה, עד אשר חלק מהציבור יתפעל — זה כלל ידוע; שטיפת מוח.

אמצעי התקשורת אכן מייצגים את עצמם: כל העיתונים משרתים על אותו הגל האנטי־ציוני, או לכל היותר — הא־ציוני. הוא הדין לגבי אמצעי התקשורת האלקטרוניים. הכוונה לכך שהעיתונות, הרדיו והטלוויזיה מבטאים ומייצגים רק את עצמם בבקשה הייצוג בכנסת: הרוב המכריע של הזולכים הם ציונים, מי פחות ומי יותר. רק שוליים צרים מאוד מזוהים עם אמצעי התקשורת.

לציבור אין אפשרות שלא לקנות עיתונות, כי אין לו ברירה: אין עיתונים אחרים בשוק. האזרח הישראלי אינו יכול להאזין לתחנה ישראלית לפי טעמו ורצונו, כי יש טלוויזיה אחת וקול־ישראל אחד. אמצעי התקשורת בישראל מייצגים לכל היותר 10%—15% מהציבור (לפי הרכב הכנסת).

אז את מי מייצגת העיתונות באמת? זה בדיוק נושא להעמקת חקירה.

ד"ר א. מתן
ירושלים

תיאטרוני ישראל
הערב יום ב' 28.7
תיאטרון הבימה
[illegible]: 20.30
התיאטרון הקאמרי
מיכאל קולהאס — בגורדה: 20.30
קידוש — בצוותא: 20.30

התיאטרון הקאמרי
מבצע 50% הנחה
במשך 10 ימים בלבד מיום 28.7.86 עד 6.8.86 ניתן לרכוש כרטיסים בקופת התאטרון הקאמרי ב־50% הנחה לכל ההצגות המועלות באולם הקאמרי עד סוף חודש אוגוסט

חוות החיות
מחזמר
מאת ג'ורג' אורוול
הצגות אחרונות
יום ב' 11.8, יום ג' 12.8
יום ה' 14.8, מוצ"ש 16.8

יאקיש ופופצ'ה
קומדיה
מאת חנוך לוין
הצגות אחרונות
יום ד' 30.7, יום ה' 31.7
מוצ"ש 2.8, יום א' 24.8
יום ב' 25.8

מיכאל קולהאס
מאת ג'יימס סונדרס
עפ"י היינריך פון קלייסט
הערב 28.7, יום ג' 29.7
יום ב' 4.8, יום ג' 5.8

כרטיסים ניתן להשיג בקופת הקאמרי, דיזנגוף 101, טל' 233335 בין השעות 10.00 עד 3.00, 17.00 עד 20.00

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 179/86

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת ובמרכז השלטון המקומי. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית במחירים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	מלפון המען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. אשקלון	12/86	50	קבלת הצעות לשיפוץ מבנה מרכז לשיקום מוגבלים בשכונת מגדל באשקלון	15/8/86	מזכירות המועצה טל' 051-22241	א. דיין
ע. נצרת עלית	8/86	100	רכישת ביובית לפריצת ושאיבת קווי ביוב	15/8/86	מנהלת אגף מכבי טל' 065-72025	מ. אריאב
ע. צפת	9/86	50	הסעת חנוך לקרית שמונה ולגוש חלב	17/8/86	מח' חנוך טל' 069-30961	ז. פריל
ע. צפת	10/86	50	הסעת חנוך מיוחד לטבריה	17/8/86	מח' חנוך טל' 069-30961	ז. פריל
ע. רעננה	16/86	150	ייצור אספקה והתקנת תקרות אקוסטיות בבית יד לבנים ברעננה	17/8/86	מהנדס העיר טל' 052-23225	ב. חלפרין
ע. רעננה	17/86	150	אספקה והתקנה של דיזל גנרטור לתחנת שאיבה ראשית לביוב	17/8/86	מח' מכבית טל' 052-23225	ב. חלפרין
מ.מ. גבעת שמואל	99/86	100	נקיון בתי ספר	10/8/86	מזכיר המועצה טל' 5322794	י. ויסמנטסקי
מ.מ. טירת הכרמל		15	עבודות נקיון בשני בתי ספר מקיפים	10/8/86	מח' חנוך טל' 04-574241	ר. ביטר
מ.מ. טירת הכרמל	3/86	15	נקיון בשני בתי ספר המועצה	10/8/86	מח' חנוך טל' 04-574241	ר. ביטר
מ.מ. גן יבנה	53/86	25	עבודות שיפוצים במוסדות חנוך	7/8/86	מח' הנדסה טל' 08-470283	ב. קרוסקי
מ.מ. עומר	4/86	30	אספקת ארוחות מבושלות לגני ילדים	10/8/86	מזכירות המועצה טל' 057-957911	א. שחם
מ.מ. קדימה	10/86		הסעת תלמידים באוטובוסים	10/8/86	יוסי ברק טל' 053-99004	ע. לוי
מ.א. אלונה	1/86	200	הקמת מועדון נוער במושב עמיקם	22/8/86	מזכירות המועצה טל' 063-88165	א. אוחיון
מ.א. אלונה	2/86	200	הקמת מרפאה במושב גבעת ניל"י	22/8/86	מזכירות המועצה טל' 063-88165	א. אוחיון
מ.א. אלונה	3/86	200	הרחבת בנין המועצה	22/8/86	מזכירות המועצה טל' 063-88165	א. אוחיון
מ.א. גולן	9/86	200	דרך מפוריים אלוני בשן — עבודות סלילה	10/8/86	מהנדס המועצה טל' 069-61026	א. ליס
מ.א. הגליל התחתון	3/86	100	ביצוע קוים לשופכין ולקולחין במושב ארבל	17/8/86	משרדי המועצה טל' 067-67213	ב. ברזינסקי
מ.א. מרחבים			מכירת רכב: 1) מגל 504 ש.י. 1800 ש.ע. 82 מחיר מינימום (15.005) 2) רנו 18 טמריזן ש.ע. 81	30/7/86	משה וזהובה טל' 9712251	י. דמרי
מ.א. מטה אשר	9/86	30	הקמת גדר היקפית בקיבוץ עברון	12/8/86	מח' מכבית טל' 04-922292	ב. רונן
מ.א. מטה אשר	10/86	100	הקמת גדר היקפית בקיבוץ סער	12/8/86	מח' מכבית טל' 04-922292	ב. רונן

הוצא למהדורה ומחקר מרכז השלטון המקומי